

ผลการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจัดบันทึกที่มีต่อความสามารถในการอ่านคำศัพท์
การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ปริญญาณิพนธ์

ของ

นพมาศ พุ่มฉวี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา

ตุลาคม 2550

ผลการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจัดบันทึกที่มีต่อความสามารถในการอ่านคำศัพท์
การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

บทคัดย่อ
ของ
นพมาศ พุ่มฉวี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา

ตุลาคม 2550

นพมาศ พุ่มฉวี. (2550). ผลการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกที่มีต่อความสามารถ

ในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย

ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. ปริญญาโท กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา).

กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม:

รองศาสตราจารย์ ดร. บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์, รองศาสตราจารย์กรรณิการ์ พวงเกษม.

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองมีจุดมุ่งหมายสำคัญ เพื่อศึกษาผลการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึก และเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึก กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนนิชากร ปีการศึกษา 2550 จำนวน 60 คน ที่ได้มาโดยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่มมา 2 ห้องเรียน ให้ห้องหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง 30 คน อีกห้องหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุม 30 คน และใช้แบบแผนการทดลองเป็นแบบ Pretest-Posttest Control Group Design โดยกลุ่มทดลองได้รับการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึก กลุ่มควบคุมได้รับการวัดประเมินการเรียนรู้ตามปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วยเครื่องมือทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบบันทึกที่ใช้ในการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึก และเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย มีค่าความเชื่อมั่น โดยคำนวณจากสูตร KR – 20 เท่ากับ 0.819, 0.834 และ 0.807 ตามลำดับ และคำนวณจากสัมประสิทธิ์ r_E เท่ากับ 0.821, 0.835 และ 0.809 ตามลำดับ การออกแบบการวิเคราะห์ข้อมูลใช้แบบผสมเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนที่ได้รับการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกมีความเข้าใจเนื้อหาดีขึ้น มีทักษะการทำงานร่วมกัน ทำงานถูกต้อง มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา และปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างเป็นระบบ และจากการศึกษาผลภายในแต่ละวิธีพบว่า นักเรียนที่ได้รับการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกมีความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนที่ได้รับการวัดประเมินการเรียนรู้ตามปกติ ให้ผลในทำนองเดียวกัน เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มพบว่า ความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของกลุ่มทดลองมากกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังพบว่ากลุ่มทดลอง มีความก้าวหน้าของความสามารถในการอ่านคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยมากกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ความก้าวหน้าของความสามารถในการเขียนคำศัพท์วิชาภาษาไทยเปลี่ยนแปลงใกล้เคียงกัน

THE RESULTS OF LEARNING ASSESSMENT OF PRATHOMSUKSA 2 STUDENTS
BY RECORDING THE ABILITIES IN READING WORDS, WRITING WORDS,
AND READING FOR GIST IN THAI SUBJECT

AN ABSTRACT
BY
NOPAMAT PHUMCHAWI

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Master of Education degree in Educational Measurement
at Srinakharinwirot University

October 2007

Nopamat Phumchawi. (2007). *The Results of Learning Assessment of Prathomsuksa 2 Students by Recording the Abilities in Reading Words, Writing Words, and Reading for Gist in Thai Subject*. Master thesis, M.Ed. (Educational Measurement). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Assoc. Prof. Dr. Boonchird Pinyoanuntapong, Assoc. Prof. Kannika Paungkasem.

The main purpose of this experimental research was to investigate and compare the results of learning assessment of Prathomsuksa 2 students by recording the abilities in reading words, writing words, and reading for gist in Thai Subject. The samples were 60 Prathomsuksa 2 students of Wichakarn School in 2007. They were in two classes obtained by cluster random sampling. One class of 30 students was the experimental group and another class of 30 students was the control group. The pretest-posttest control group design was used in the experiment. Students in the experimental group were assessed their learning by recording while the normal assessment was used with the control group. The instruments used in the experiment were learning plans, a recording form for learning assessment, and tools for collecting data comprising tests of ability in reading words, writing words and reading for gist with the reliabilities of 0.819, 0.834 and 0.807 respectively by KR-20, and 0.821, 0.835 and 0.809 respectively by r_B . The combination of quantitative and qualitative methods was used in the data analysis design.

The results of study revealed that the students with the use of learning assessment by recording had better understanding in contents, showed teamwork skills, produced correct work, and were responsible and punctual. The teachers improved their teaching more systemically. Regarding the results of each method, it was found that the abilities of students with learning assessment by recording in reading words, writing words and reading for gist were positively changed with statistical significance at the level of .05. For the students with the use of normal learning assessment, they produced the similar results. When comparing between groups, it was found that the abilities in reading words, writing words, and reading for gist of students in the experimental group were higher than those in the control group with statistical significance at the level of .05. The progress of abilities in reading words and reading for gist of students in the experimental group was also better than those in the control group with statistical significance at the level of .05. However, the progress in writing words in Thai subject of students in the two groups was similarly changed.

ผลการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจัดบันทึกที่มีต่อความสามารถในการอ่านคำศัพท์
การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ปริญญาณิพนธ์

ของ

นพมาศ พุ่มฉวี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา

ตุลาคม 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

ผลการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกที่มีต่อความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์
และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ของ

นพมาศ พุ่มฉวี

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คนบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)

วันที่..... เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2550

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน

.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญนนันทพงษ์)

(รองศาสตราจารย์ ชูศรี วงศ์รัตน์)

.....กรรมการ

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ กรรณิการ์ พวงเกษม)

(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญนนันทพงษ์)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ กรรณิการ์ พวงเกษม)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนันท์ ศลโกสุม)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยความเรียบร้อย เนื่องจากได้รับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อปริญญาานิพนธ์ทุกขั้นตอนจากท่านรองศาสตราจารย์ ดร. บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์ และ รองศาสตราจารย์ภรณีกรณิการ์ พวงเกษม คณะกรรมการควบคุมปริญญาานิพนธ์ ที่ได้กรุณาใช้เวลาในการให้คำปรึกษา รวมทั้งยังพิจารณาแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่ เป็นอย่างดีเสมอมา นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ที่ช่วยทำให้ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นจากรองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนันท์ ศลโกสุม ซึ่งเป็นกรรมการสอบปริญญาานิพนธ์ที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษาทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ และให้คำแนะนำ รวมถึงประสบการณ์ที่ดีตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยได้ศึกษาในมหาวิทยาลัยแห่งนี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ประพนธ์ ง่ายเจริญ อาจารย์อุดมศักดิ์ นาดี อาจารย์จุลศักดิ์ สุขสบาย อาจารย์หนึ่งฤทัย เมฆวัตต์ อาจารย์พิรุฬพงษ์ แนวทอง อาจารย์รัตนภรณ์ วงศ์ศรีอ่อน อาจารย์ศุภมาส ด่านพานิช และอาจารย์ทยาดา เลิศชนะ ที่ได้ให้ความกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ และให้คำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณผู้บริหาร คณาจารย์ของโรงเรียนวิชาการ เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร และขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี ทำให้ผู้วิจัยได้รับข้อมูลอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำวิจัย ส่งผลให้ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา ที่คอยให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยในทุกๆ ด้าน รวมทั้งกำลังใจที่ดีที่ให้ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ท้ายที่สุดนี้คุณงามความดี ความสำเร็จที่เกิดขึ้นในการทำวิจัยครั้งนี้ ขอมอบให้กับบิดามารดา ญาติพี่น้อง และคณาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอน ตลอดจนประสิทธิ์ประสาทวิทยาการความรู้ และปลุกฝังสิ่งที่ดีงามให้กับผู้วิจัย แต่หากมีข้อบกพร่องประการใด ผู้วิจัยขอน้อมรับด้วยความเคารพอย่างยิ่ง

นพมาศ พุ่มฉวี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	6
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ตัวแปรที่ศึกษา.....	6
เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย.....	7
ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	10
สมมติฐานของการวิจัย.....	12
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.....	14
การวัดประเมินแนวใหม่.....	14
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.....	17
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 1.....	24
เอกสารเกี่ยวกับการวัดประเมินตามสภาพจริง.....	26
การวัดประเมินควบคู่กับการเรียนการสอน จากการศึกษาส่วนบุคคล.....	47
ทักษะการอ่าน.....	52
ทักษะการเขียน.....	55
การอ่านและการเขียนคำวิชาภาษาไทย.....	59
การอ่านจับใจความ.....	62
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	70

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	78
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	78
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	82
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	118
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	119
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	126
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	126
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	127
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	127
5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	141
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	141
ขอบเขตของการวิจัย.....	141
สมมติฐานของการวิจัย.....	142
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	143
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	144
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	145
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	146
อภิปรายผล.....	148
ข้อเสนอแนะ.....	154
บรรณานุกรม.....	156
ภาคผนวก.....	163
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	260
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	262

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงคำศัพท์ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ หลักภาษา และการใช้ภาษา.....	79
2 แสดงตัวอย่างเนื้อหาสาระของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และจำนวนชั่วโมง.....	83
3 แสดงเนื้อหาสาระในแต่ละสัปดาห์ และชั่วโมงที่ใช้ในการทดลอง.....	90
4 แสดงประเด็นการประเมิน และระดับคะแนน.....	107
5 ตารางวิเคราะห์เนื้อหา ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และจำนวนข้อสอบ.....	109
6 แบบแผนการทดลอง Pretest –Posttest Control Group Design.....	118
7 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์ แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนคำศัพท์ และแบบทดสอบ วัดความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ก่อนและหลังการทดลอง ของนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	134
8 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยก่อนและหลังการเรียนรู้ ด้วยการจัดบันทึกของนักเรียนในกลุ่มทดลอง.....	136
9 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยก่อนและหลังการเรียนรู้ ที่ใช้การวัดประเมินตามปกติของนักเรียนในกลุ่มควบคุม.....	137
10 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยก่อนการทดลอง ของนักเรียนในกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม.....	138
11 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยหลังการทดลอง ของนักเรียนในกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม.....	139
12 การเปรียบเทียบความก้าวหน้าของความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยก่อนและหลังการทดลอง ของนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	140

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
13 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดความสามารถ ในการอ่านคำศัพท์วิชาภาษาไทย.....	165
14 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดความสามารถ ในการเขียนคำศัพท์วิชาภาษาไทย.....	166
15 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดความสามารถ ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย.....	167
16 ค่าความยาก (p) และอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถ ในการอ่านคำศัพท์วิชาภาษาไทย.....	168
17 ค่าความยาก (p) และอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถ ในการเขียนคำศัพท์วิชาภาษาไทย.....	170
18 ค่าความยาก (p) และอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถ ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย.....	172
19 แสดงเนื้อหาสาระของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และจำนวนชั่วโมง.....	193

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สังคมโลกในปัจจุบันมีแนวโน้มในการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างมาก อันเป็นผลมาจากการที่ในหลายประเทศต่างมุ่งพัฒนาให้มีความเจริญก้าวหน้า ทำให้เกิดการแข่งขันในการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมกันอย่างมากระดังนั้น รัฐบาล หน่วยงาน และสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาจำเป็นต้องจัดการปฏิรูปการศึกษาให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก เพื่อให้ได้ทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพและมีความสามารถที่หลากหลาย การศึกษาในฐานะที่เป็นกระบวนการในการพัฒนามนุษย์ให้ฉลาดและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จึงต้องมีการปรับปรุงให้เอื้อและส่งเสริมต่อผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ให้เต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล เพื่อให้มีผลการเรียนรู้ที่ก้าวหน้าไปตามจุดมุ่งหมายที่คาดหวังไว้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542: 1-2)

สำหรับประเทศไทยได้มีการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ และได้มีการออกพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 เพื่อเป็นกฎหมายแม่บทในการบริหารและจัดการศึกษาของชาติ ซึ่งได้เสนอสาระสำคัญอันเป็นแนวทางการปฏิรูปการศึกษาไว้ในหมวด 4 การจัดการศึกษา มาตรา 22 โดยได้กำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักการว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ และสำหรับมาตรา 26 กำหนดว่า ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรม การเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา โดยให้สถานศึกษาใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542: 12-14)

จากแนวทางการปฏิรูปการศึกษาดังกล่าว บุญเชิด ภิญโญนนท์พงษ์ (2547: 2-3) กล่าวว่า การจัดการกระบวนการเรียนการสอนต้องยึดหลักผู้เรียนเป็นสำคัญ ขณะเดียวกันการวัดประเมินการเรียนรู้จะต้องทำควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอน และต้องออกแบบมาให้สอดคล้องเหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้ที่มีความถนัด ความสนใจของผู้เรียนต่างกัน ซึ่งไม่จำเป็นต้องมีรูปแบบมาตรฐานเดียวกัน แต่ควรมีรูปแบบที่เอื้อและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกและแสดงความรู้ ความสามารถ ความรู้สึกที่ผู้เรียนมีและประพฤติได้อย่างแท้จริง เพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานที่จะเรียนในระดับใด มีความรอบรู้เดิมมากน้อยเพียงใด มีความรู้ในสิ่งที่จะเรียนรู้ใหม่หรือไม่ และจัดผู้เรียนให้มีโอกาสเลือกเรียนตามรูปแบบการเรียนรู้ของแต่ละคน ทำการวัดประเมินในระหว่างการทำกิจกรรมการเรียนรู้

เพื่อลดความก้าวหน้า ข้อบกพร่องและสรุปรวมเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน โดยดำเนินการวัดประเมินอย่างต่อเนื่องทุกคาบเรียน และคำนึงถึงสภาพแวดล้อมทั้งสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ สื่อวัสดุประกอบการเรียนการสอน และสภาพแวดล้อมทางจิตภาพ ได้แก่ บรรยากาศ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับทุกๆ คน ซึ่งอาศัยการวัดประเมินที่มีลักษณะสำคัญ เพื่อปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน และปรับปรุงการสอนของคุณ โดยเลือกใช้เครื่องมือวัดแบบปลายเปิด ผู้เรียนต้องเขียนคำตอบด้วยตนเอง ค้นหาคำตอบ ให้ตอบปากเปล่า ใช้ผลงานการเขียน หรือผลงานต่างๆ ตลอดจนการสังเกตจากการปฏิบัติ ใช้การวัดประเมินที่หลากหลาย ใช้เวลาในการประเมินมาก แต่ไม่สร้างความกดดันต่อผู้เรียน

ด้วยเหตุนี้ เครื่องมือที่นำมาใช้ในการวัดประเมินการเรียนรู้ที่ควบคู่กับการเรียนการสอน จึงต้องเป็นเครื่องมือที่ก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ซึ่งถือเป็นการสื่อสารระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544: 51) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การสื่อสารระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนในชั้นเรียน ทำให้ผู้สอนและผู้เรียนได้มีโอกาสใกล้ชิด และสามารถติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และตอบสนองต่อจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ที่หลากหลายจึงสามารถนำไปใช้เป็นวิธีการประเมินการเรียนรู้ที่เป็นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ สามารถพบร่องรอย ความสำเร็จของผู้เรียนรายบุคคลและทั้งชั้น รวมทั้งนำไปเป็นแนวทางแก้ไข ปรับปรุงให้มีการเรียนรู้มากขึ้น ช่วยให้ผู้สอนเข้าใจการเรียนรู้ของผู้เรียน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้ระบุเกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้ ช่วงชั้นที่ 1,2 และ 3 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จบการศึกษามัธยมศึกษา) ไว้ว่า ผู้เรียนต้องผ่านการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ให้ได้ตามเกณฑ์สถานศึกษากำหนด และยังได้กล่าวถึงการประเมินความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ของผู้เรียนตามจุดเน้นของหลักสูตร ภารกิจที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการ คือ กำหนดมาตรฐานการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน กำหนดเกณฑ์สำหรับตัดสินผลการประเมินมาตรฐานการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน กำหนดแนวทางและวิธีการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน การประเมินความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ประเมินความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน และประเมินตัดสินความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนผ่านช่วงชั้น (กรมวิชาการ. 2545: 3-6)

เกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น และการประเมินความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่า การอ่านและการเขียนเป็นทักษะที่มีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน การอ่านถือว่าเป็นทักษะในการเรียนรู้วิชาการต่างๆ เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ เพื่อส่งเสริมความคิด สติปัญญา และเสริมสร้างประสบการณ์ การอ่านที่มี

ประสิทธิภาพ จะต้องอ่านและจับใจความได้ สรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ แต่จากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนพบว่า ปัญหาที่สำคัญในการอ่านของผู้เรียนก็คือ อ่านแล้วจับใจความไม่ได้ ไม่สามารถสรุปประเด็นได้ ไม่สามารถแยกความรู้ ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ทำให้ไม่ได้รับประโยชน์จากการอ่านเท่าที่ควร ทั้งยังเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้และการศึกษาวิชาต่างๆ ด้วย (กรมวิชาการ. 2546: 188)

ส่วนการเขียนเป็นทักษะที่เกี่ยวข้องกับการคิด การสื่อสาร และการสะท้อนให้เห็นถึงความเข้าใจในการรับสารจากการดู ฟัง พูด และอ่าน ดังนั้นการที่จะทำให้เกิดความสามารถในการเขียนควรเริ่มต้นที่หลังการฝึกทักษะการดู การฟัง การพูด และการอ่านแล้ว ซึ่งโดยรวมแล้วการอ่านและการเขียนจึงควรจัดกิจกรรมที่ต่อเนื่องกันและส่งเสริมซึ่งกันและกัน นอกจากการอ่านและการเขียนโดยทั่วไปแล้ว การอ่านและการเขียนคำถือว่าเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนรู้ภาษาทุกภาษา ทั้งในการเรียนระดับพื้นฐานและในระดับสูง การเรียนในระดับพื้นฐานจะเน้นในเรื่องการอ่านและการเขียนคำได้ถูกต้อง แม่นยำในหลักเกณฑ์ทางภาษา (กรมวิชาการ. 2546: 133) จึงเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นที่ผู้เรียนต้องอ่านและเขียนคำได้ถูกต้อง รู้และเข้าใจความหมายของคำ จึงจะสามารถถ่ายทอดออกมาเป็นประโยคและสรุปสาระสำคัญของเรื่องได้ ถ้าผู้เรียนขาดทักษะการอ่านและการเขียนคำก็จะไม่สามารถเข้าใจเรื่อง ทำให้สื่อความหมายตามความคิดของตนเองไม่ได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า วิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของคนไทย ดังนั้นคนไทยจึงมีความจำเป็นต้องตระหนักถึงความสำคัญของวิชาภาษาไทย ต้องทำความเข้าใจและศึกษาหลักเกณฑ์ทางภาษาและฝึกฝนให้มีทักษะการดู ฟัง พูด อ่านและเขียนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะให้เกิดประสิทธิผลในการเรียนและนำไปใช้ในการสื่อสารซึ่งกันและกันได้อย่างถูกต้อง เกิดการเรียนรู้ สร้างความเข้าใจที่ดีต่อกัน และสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของชาติ ซึ่งจะเกิดประโยชน์กับตนเอง สังคมรอบๆ ตัวเองและประเทศชาติในที่สุด ดังนั้นการวัดประเมินการเรียนรู้จึงถือได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องทำควบคู่กับการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย เพื่อผู้สอนจะได้นำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงการเรียนการสอนและเพิ่มศักยภาพให้แก่ผู้เรียนแต่ละคน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวัดประเมินแนวใหม่ของ บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ (2547: บทคัดย่อวิจัย) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาโครงการครุภัณฑ์วิจัยและการประเมินแนวใหม่พบว่า ครูสามารถทำการวัดประเมินแนวใหม่และปฏิบัติจริง เพื่อสะท้อนผลการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ วิธีการสังเกต-บันทึก วิธีการสนทนา-บันทึก วิธีการตรวจ-บันทึก วิธีการวัดประเมินจากงาน/กิจกรรมปฏิบัติ วิธีวัดประเมินผลจากการปฏิบัติของนักเรียน วิธีวัดประเมินการปฏิบัติด้วยพอดโฟลิโอนักเรียน (Student Portfolio) ตามลำดับ ทั้งโดยรวมและแต่ละรายการ ประเมินเพิ่มมากขึ้นอย่างชัดเจน ครูมีการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพิ่มขึ้น และ

มีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย ส่วนนักเรียนมีการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองเพิ่มมากขึ้น อย่างชัดเจน และแสดงพฤติกรรมในการเรียนแต่ละด้านเพิ่มมากขึ้น

รูปแบบการวัดประเมินผลใหม่ที่ได้จากการวิจัยดังกล่าว มีลักษณะเป็นเครื่องมือวัดที่ดำเนินการควบคู่ไปกับการเรียนการสอน ครูสามารถนำข้อมูลจากการวัดประเมินไปใช้เพื่อแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ประเภทแรก นักเรียนเป็นผู้จัดบันทึกและตอบ ได้แก่ 1) แบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน แบบบันทึกนี้ นักเรียนต้องส่งครูทุกครั้ง และครูต้องอ่านบันทึกและนำไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอน 2) แบบทดสอบ มีทั้งแบบทดสอบสรุปรวม และแบบทดสอบสะสมย่อย สำหรับแบบทดสอบสรุปรวมได้แก่ แบบทดสอบกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน เป็นชนิดเลือกตอบ ส่วนแบบทดสอบสะสมย่อย มีทั้งชนิดเลือกตอบและเขียนตอบสั้นๆ ประเภทที่สองครูเป็นผู้จัดบันทึก ได้แก่ 1) แบบบันทึกผลการอ่านบันทึกของนักเรียน เป็นแบบฟอร์มที่ครูทำการบันทึกผลการอ่านบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับแก้การเรียนการสอนครั้งต่อไป เรียกว่า แบบอ่าน-บันทึก 2) แบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนการสอนของครู เป็นแบบบันทึกบรรยายภาคการเรียนการสอนประจำคาบเรียน เรียกว่า แบบสังเกต-บันทึก 3) แบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน เป็นแบบบันทึกที่ครูจัดบันทึกการสื่อสารระหว่างครูกับนักเรียนในแต่ละคาบ เรียกว่า สนทนา-บันทึก 4) แบบบันทึกผลการทำงานของนักเรียน เป็นการบันทึกผลการทำงานของนักเรียน แบบฝึกหัดและการบ้าน โดยมีข้อเสนอแนะแก่นักเรียน เรียกว่า แบบตรวจ-บันทึก 5) แบบบันทึกผล การสอบของนักเรียน เพื่อนำข้อมูลไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน เรียกว่า แบบทดสอบ-บันทึก

ดังนั้น เพื่อให้การวัดประเมินผลการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเกิดประสิทธิภาพในเกณฑ์ที่สูง ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้สูงขึ้น และเพื่อส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการจัดการเรียนการสอน ผู้วิจัยจึงนำการวัดประเมินผลใหม่มาใช้ควบคู่กับการเรียนการสอน โดยใช้เครื่องมือวัดที่เป็นการจัดบันทึกทั้ง 2 ประเภทที่กล่าวมา ด้วยการให้ผู้เรียนได้จัดบันทึกลงในแบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน แล้วผู้สอนเป็นผู้บันทึกลงในแบบบันทึกผลการอ่านบันทึกของนักเรียน แบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนการสอนของครู แบบบันทึกพฤติกรรมเรียนของนักเรียน และแบบบันทึกผลการทำงานของนักเรียน เพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนและนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้มาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนของผู้สอน และปรับปรุงผู้เรียนด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาผลการวัดประเมินการเรียนรู้อยู่ด้วยการจัดบันทึกที่มีต่อความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อจะได้นำผลการวัดประเมินการเรียนรู้อยู่ดังกล่าวนี้นำไปใช้สนับสนุนการเรียนการสอน นอกจากนี้ผู้วิจัยยังคาดหวังว่าการวัดประเมินการเรียนรู้อยู่ด้วยการจัดบันทึกครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้สอนวิชาภาษาไทย ผู้สอนวิชาอื่นๆ นักการศึกษา และผู้สนใจในการสอนได้นำวิธีการดังกล่าวนี้ไปใช้ในการเรียนการสอนต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อศึกษาผลการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกที่มีต่อความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 อย่างไร เมื่อเปรียบเทียบกับ การวัดประเมินการเรียนรู้ตามปกติ โดยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะดังนี้

1. เพื่อศึกษาผลการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกที่มีต่อความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการเรียน

2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียน ดังนี้

2.1 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียน ก่อนและหลังการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึก

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียน ก่อนและหลังการเรียนรู้ที่ใช้การวัดประเมินการเรียนรู้ตามปกติ

2.3 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียน ระหว่างการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกกับการเรียนรู้ที่ใช้การวัดประเมินการเรียนรู้ตามปกติ

3. เพื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าของความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียน ก่อนและหลังการทดลอง ระหว่างการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกกับการเรียนรู้ที่ใช้การวัดประเมินการเรียนรู้ตามปกติ

ความสำคัญของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งเน้นการใช้การวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกที่มีผลต่อความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่เน้นการจัดการเรียนการสอนโดยยึดหลักผู้เรียนสำคัญที่สุด โดยวิธีการวัดประเมินการเรียนรู้ควบคู่กับการเรียนการสอน โดยใช้การจดบันทึก ทำให้ผู้สอนทราบข้อบกพร่องในการจัดการเรียนการสอนและ ผู้เรียนทราบข้อบกพร่องในการเรียนรู้ของตนเอง ซึ่งจะทำให้ผู้สอนสามารถแก้ไขให้ตรงตามสภาพปัญหา และเอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล เนื่องจากทำให้ทราบถึง

ปัญหา อุปสรรคของผู้เรียนได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพสามารถนำไปแก้ไขปรับปรุงการเรียนการสอนได้ทันที นอกจากนี้ผลการศึกษาครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ และเป็นแนวทางในการวัดประเมินควบคู่กับการเรียนการสอนของนักเรียนในระดับชั้นอื่นๆ หรือวิชาอื่นๆ และยังสามารถนำแนวทางที่ได้จากการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการศึกษาเพิ่มเติม และสามารถนำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในอนาคต

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 4 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 124 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 ของโรงเรียนวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร จำนวนนักเรียนทั้งหมด 60 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster random sampling) มา 2 ห้องเรียน แล้วทำการสุ่มห้องเรียนอีกครั้งหนึ่ง ให้ห้องหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวนนักเรียน 30 คน อีกห้องหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุม จำนวนนักเรียน 30 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. **ตัวแปรอิสระ คือ** การจัดการเรียนรู้ที่มีการวัดประเมินต่างกัน 2 แบบ คือ
  - 1.1 การวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึก
  - 1.2 การวัดประเมินการเรียนรู้ตามปกติ
2. **ตัวแปรตาม คือ**
  - 2.1 ความสามารถในการอ่านคำศัพท์
  - 2.2 ความสามารถในการเขียนคำศัพท์
  - 2.3 ความสามารถในการอ่านจับใจความ

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย เป็นเนื้อหาที่ได้จากการวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี สาระการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ ที่กำหนดในกรอบของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 1 (ป. 1-3) และการศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียน วิชาการในสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ได้เนื้อหาที่เหมาะสมในการศึกษาผลการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจัดบันทึก ที่มีต่อความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 คือ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 กินดีมีสุข

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ไปงแปะ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เสือกกับแม่โค

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 โรงเรียนน่าอยู่

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 ใช้เวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 7 ชั่วโมง รวมเวลา 56 ชั่วโมง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจัดบันทึก หมายถึง การดำเนินการวัดประเมิน ควบคู่กับกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวัดประเมิน และครูให้ผลย้อนกลับแก่นักเรียนในช่วงของการเรียนการสอน เพื่อนำสารสนเทศที่ได้ ไปปรับปรุงการเรียนการสอน และส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนให้เหมาะสม ซึ่งจะทำให้เกิดผลดี ต่อความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย จากการที่นักเรียนทำการบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน และครูบันทึกผลการอ่านบันทึกของนักเรียน การบันทึกพฤติกรรมการเรียนการสอนของครู การบันทึกพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน และการบันทึก ผลการทำงานของนักเรียนเพิ่มเติมจากการวัดประเมินการเรียนรู้ตามปกติ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.1 การบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน หมายถึง การที่นักเรียนทำการบันทึก ประจำคาบเรียนในประเด็นที่ว่า เรียนเรื่องอะไร มีใจความสำคัญอย่างไร เรียนรู้ได้เข้าใจหรือไม่อย่างไร สิ่งใดบ้างที่นักเรียนเข้าใจและสิ่งใดบ้างที่นักเรียนไม่เข้าใจ มีคำศัพท์ คำอ่าน สะกดคำ แจกถูกคำ อ่านและผันวรรณยุกต์คำ และความหมายของคำศัพท์อย่างไรบ้างในบทเรียน โดยให้นักเรียนบันทึก

ลงในแบบฟอร์มที่สร้างขึ้น แบบบันทึกนี้ครูจะให้เวลานักเรียนในการบันทึกและส่งครูทุกชั่วโมงเรียน และครูต้องอ่านบันทึก เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนของนักเรียน

1.2 การบันทึกผลการอ่านบันทึกของนักเรียน หมายถึง การที่ครูทำการบันทึกสรุปผลการอ่านบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน โดยบันทึกเรื่องที่นักเรียนยังไม่เข้าใจ และเรื่องที่ต้องปรับปรุง ซึ่งเป็นข้อมูลสารสนเทศสำคัญเกี่ยวกับการเรียนรู้ และสะท้อนความก้าวหน้าของนักเรียน เพื่อครูจะได้นำข้อมูลที่ได้จากการอ่านบันทึกของนักเรียนไปใช้ในการปรับปรุง การจัดการเรียนการสอนในครั้งต่อไป โดยครูบันทึกเมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแล้ว

1.3 การบันทึกพฤติกรรมการเรียนการสอนของครู หมายถึง การที่ครูจดบันทึกบรรยากาศการเรียนการสอนประจำคาบเรียนในประเด็นที่ว่า ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นอย่างไร สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้หรือไม่ ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างสอน วิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างสอน รวมไปถึงการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในครั้งต่อไป โดยครูบันทึกเมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1.4 การบันทึกผลการทำงานของนักเรียน หมายถึง การที่ครูจดบันทึกผลการทำงานของนักเรียน การจดบันทึกการตรวจแบบฝึกหัด และผลการตรวจการบ้าน โดยมีข้อเสนอแนะแก้ไข ลงบนคำตอบของนักเรียนได้อ่านเพื่อให้ทราบข้อผิดพลาด ซึ่งข้อมูลที่ได้สามารถนำไปปรับปรุงการเรียนรู้ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี เพราะการตรวจการทำงานของนักเรียน สามารถประเมินลักษณะต่างๆ ทั้งความรู้ความสามารถในเนื้อหาถูกต้องตรงประเด็น นิัยการทำงาน ความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา ความเรียบร้อย ทักษะการเขียนตัวสะกด การันต์ การสื่อความหมาย และเน้นเทคนิควิธีการที่นำมาใช้ประเมินนักเรียนอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับการเรียนการสอน ตั้งแต่ต้นเทอมจนถึงปลายเทอม โดยครูบันทึกเมื่อตรวจผลงานของนักเรียนทุกครั้งที่มีการทำงาน

1.5 การบันทึกพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน หมายถึง การที่ครูจดบันทึกการสื่อสารระหว่างครูกับนักเรียนในแต่ละคาบ โดยครูจดบันทึกการเรียนรู้ในแต่ละคาบ เพื่อให้ทราบถึงความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ และแรงจูงใจในการเรียนรู้ ทั้งที่แสดงออกในชั้นเรียนและไม่ได้แสดงออกในชั้นเรียนและสอบถามในเรื่องที่ยังไม่เข้าใจของนักเรียน โดยครูบันทึกที่ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2. การวัดประเมินการเรียนรู้ตามปกติ หมายถึง การดำเนินการวัดประเมินที่พิจารณาจากพัฒนาการของนักเรียนที่ได้จากการสังเกตการทำงาน และสมุดบันทึก โดยการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น

3. ความสามารถในการอ่านคำศัพท์ หมายถึง การรับรู้และเข้าใจการอ่านคำศัพท์ โดยการเขียนคำอ่านจากคำศัพท์ การอ่านสะกดคำ การแจกลูกคำ การอ่านและผันวรรณยุกต์คำ

และสามารถอ่านได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน โดยวัดได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน คำศัพท์วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบและแบบเขียนตอบ

4. ความสามารถในการเขียนคำศัพท์ หมายถึง การรับรู้ จดจำ เข้าใจความหมายของคำศัพท์ การนำคำศัพท์ไปใช้ได้ถูกต้องตามความหมาย และสามารถเขียนได้ถูกต้องตามหลักการเขียน โดยวัดได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนคำศัพท์วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบเขียนตอบ

5. ความสามารถในการอ่านจับใจความ หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับสาระของเรื่องที่อ่าน สามารถค้นหาส่วนที่เป็นใจความสำคัญและส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง โดยวัดได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ

6. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์ หมายถึง แบบวัดและประเมินความสามารถของนักเรียนในด้านความรู้ความจำ และความเข้าใจในการอ่านคำศัพท์วิชาภาษาไทย ซึ่งใช้แบบทดสอบแบบเลือกตอบและแบบทดสอบแบบเขียนตอบในการวัดประเมิน โดยแบบทดสอบแบบเลือกตอบแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือ 1) ข้อคำถามเป็นคำศัพท์ มีตัวเลือกเป็นคำอ่าน การอ่านสะกดคำ การอ่านและผันวรรณยุกต์คำ 2) ข้อคำถามเป็นคำอ่าน การอ่านสะกดคำ การอ่านและผันวรรณยุกต์คำ มีตัวเลือกเป็นคำศัพท์ที่สอดคล้องกับข้อคำถาม โดยทั้ง 2 รูปแบบ มีตัวเลือก 3 ตัวเลือก และแบบทดสอบแบบเขียนตอบ แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือ 1) กำหนดคำศัพท์มาให้แล้วเขียนคำอ่าน การอ่านสะกดคำ การแจกลูกคำ การอ่านและผันวรรณยุกต์จากคำศัพท์ที่กำหนดให้ 2) กำหนดคำอ่าน การอ่านสะกดคำ การแจกลูกคำ การอ่านและผันวรรณยุกต์คำมาให้ แล้วเขียนคำศัพท์จากข้อคำถามที่กำหนดให้ ซึ่งทั้งแบบทดสอบแบบเลือกตอบและแบบเขียนตอบ มีคะแนนเป็น 0 และ 1 ถ้าตอบผิดได้ 0 คะแนน ตอบถูกได้ 1 คะแนน

7. แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนคำศัพท์ หมายถึง แบบวัดและประเมินความสามารถของนักเรียนในด้านความรู้ความจำ ความเข้าใจความหมายของคำศัพท์และการนำคำศัพท์ไปใช้ได้ถูกต้องตามความหมาย และสามารถเขียนได้ถูกต้องตามหลักการเขียน ซึ่งใช้แบบทดสอบแบบเขียนตอบ แบ่งออกเป็น 7 รูปแบบ คือ 1) เติมคำศัพท์ลงในช่องว่างให้เป็นประโยคที่สมบูรณ์ และมีความหมาย 2) กำหนดภาพมาให้และเขียนคำศัพท์ให้ตรงกับภาพ 3) เรียงสระ พยัญชนะ และวรรณยุกต์ให้เป็นคำศัพท์ที่มีความหมาย 4) กำหนดคำศัพท์มาให้แล้วเติมส่วนของคำที่หายไปให้เป็นคำที่สมบูรณ์และมีความหมาย 5) กำหนดความหมายของคำศัพท์มาให้แล้วเขียนคำศัพท์ให้ตรงกับความหมาย 6) กำหนดคำศัพท์มาให้ 1 คำ แล้วเขียนคำคล้องจอง 2 พยางค์ที่มีความหมาย 7) กำหนดคำศัพท์มาให้และเรียงคำศัพท์ให้เป็น

ประโยคที่ได้ใจความถูกต้อง ซึ่งแบบทดสอบแบบเขียนตอบทั้ง 7 รูปแบบ มีคะแนนเป็น 0 และ 1 ถ้าตอบผิดได้ 0 คะแนน ตอบถูกได้ 1 คะแนน

8. **แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ** หมายถึง แบบวัดและประเมินความสามารถของนักเรียนในด้านความรู้ ความเข้าใจ การค้นหาสาระสำคัญและการตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งใช้แบบทดสอบแบบเลือกตอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผู้วิจัยได้กำหนดเนื้อความหรือเรื่องราวให้อ่าน จากนั้นให้ตอบคำถามจากเนื้อความหรือเรื่องที่อ่าน ซึ่งข้อคำถามอยู่ในรูปข้อความและตัวเลือกมี 3 ตัวเลือก แบบทดสอบมีคะแนนเป็น 0 และ 1 ถ้าตอบผิดได้ 0 คะแนน ตอบถูกได้ 1 คะแนน

9. **คะแนนความก้าวหน้า** หมายถึง ความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ที่พัฒนาขึ้นจากก่อนการทดลอง ซึ่งได้จากคะแนนผลต่างก่อนและหลังการทดลอง

10. **ผู้เชี่ยวชาญ** หมายถึง บุคคลผู้มีความรู้ความสามารถในการตรวจเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งได้แก่

10.1 บุคคลที่มีวุฒิปริญญาโททางการวัดผลการศึกษา ที่มีประสบการณ์ไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 5 ท่าน

10.2 บุคคลที่มีวุฒิปริญญาโททางภาษาไทย ที่มีประสบการณ์ไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 3 ท่าน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ก่อนที่ผู้วิจัยจะเริ่มทำการวิจัยเพื่อศึกษาผลการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจัดบันทึกที่มีต่อความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ครั้นนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารงานวิจัยของบุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์ ซึ่งได้กล่าวถึงข้อค้นพบเกี่ยวกับการวัดประเมินแนวใหม่ดังนี้

1. การวัดประเมินแนวใหม่ ออกแบบมาให้สอดคล้องกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาและเรียนรู้อย่างก้าวหน้า สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีความถนัด ความสนใจต่างกัน มีรูปแบบที่เอื้อและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกและแสดงความรู้ ความสามารถ ความรู้สึกที่ผู้เรียนมีและประพจน์ได้อย่างแท้จริง และนำข้อมูลมาสะท้อนภาพที่เป็นจริงของผู้เรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการนำไปปรับปรุงการสอนและปรับปรุงพัฒนาผู้เรียน

2. การวัดประเมินแนวใหม่ ต้องมีความหลากหลายสอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหาสาระ กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และสามารถดำเนินการอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในระยะเวลาแรกของการเรียนรู้ เพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนมีทักษะพื้นฐาน มีความรู้เดิมเพียงใด มีความรู้ในสิ่งที่จะเรียนรู้ใหม่หรือไม่ และจัดผู้เรียนให้มีโอกาสเลือกเรียนตามรูปแบบการเรียนรู้ของแต่ละคน ทำการวัดประเมินในระหว่างการทำกิจกรรมการเรียนรู้แบบสะสมย่อย เพื่อความก้าวหน้า และทำการสรุปรวมเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน

3. การวัดประเมินแนวใหม่ ต้องมีการคิดที่ชัดเจนและสื่อสารเข้าใจ ต้องเป็นการวัดประเมินในระดับชั้นเรียน ซึ่งผู้สอนดำเนินการวัดต่อเนื่องกัน ผู้ใช้ผลการวัดประเมินที่สำคัญคือผู้เรียน มีจุดหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจนและเหมาะสมเป็นสิ่งสำคัญในการวัดประเมิน

4. การวัดประเมินแนวใหม่ จากการศึกษางานวิจัยพบว่า ครูสามารถทำการวัดประเมินแนวใหม่และปฏิบัติจริง เพื่อสะท้อนผลการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง การจัดการเรียนการสอนในภาพรวมเปลี่ยนแปลงเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพิ่มมากขึ้นอย่างเด่นชัดและมีพฤติกรรมในการจัดการเรียนการสอนแบบต่างๆ อย่างหลากหลาย ผู้เรียนรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเองเพิ่มขึ้น

5. การวัดประเมินแนวใหม่ มีรูปแบบการวัดประเมินควบคู่ไปกับการเรียนการสอน ครูสามารถนำข้อมูลไปใช้เพื่อแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู ซึ่งเครื่องมือวัดแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ประเภทแรก ผู้เรียนเป็นผู้จัดบันทึก ได้แก่ 1) แบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน 2) แบบทดสอบ ประเภทที่สอง ครูเป็นผู้จัดบันทึก ได้แก่ 1) แบบบันทึกผลการอ่านบันทึกของนักเรียน 2) แบบบันทึกพฤติกรรมกรเรียนการสอนของครู 3) แบบบันทึกพฤติกรรมกรเรียนของนักเรียน 4) แบบบันทึกผลการทำงานของนักเรียน 5) แบบบันทึกผลการสอบของนักเรียน

จากข้อค้นพบดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะทดลองใช้การวัดประเมินแนวใหม่ โดยใช้การจดบันทึกทั้งสองประเภท เพื่อศึกษาผลการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกที่มีต่อความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อนำมาใช้ในการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนได้ทราบถึงพัฒนาการ ความสนใจและความเข้าใจของผู้เรียน โดยข้อมูลสารสนเทศที่ได้นำไปปรับปรุงการเรียนการสอนของครู และนำมาปรับปรุงพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน ผู้วิจัยจึงได้นำการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกไปทดลองใช้กับนักเรียน แล้วนำไปเปรียบเทียบกับกลุ่มนักเรียนที่ไม่ได้ใช้การวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกว่ามีต่อความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยแตกต่างกันหรือไม่

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนที่ได้รับการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกมีความสามารถในการอ่านคำศัพท์วิชาภาษาไทย หลังเรียนดีวก่อนเรียน
2. นักเรียนที่ได้รับการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกมีความสามารถในการเขียนคำศัพท์วิชาภาษาไทย หลังเรียนดีวก่อนเรียน
3. นักเรียนที่ได้รับการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกมีความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย หลังเรียนดีวก่อนเรียน
4. นักเรียนที่ได้รับการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกและนักเรียนที่ได้รับการวัดประเมินการเรียนรู้ตามปกติ มีความสามารถในการอ่านคำศัพท์วิชาภาษาไทยแตกต่างกัน
5. นักเรียนที่ได้รับการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกและนักเรียนที่ได้รับการวัดประเมินการเรียนรู้ตามปกติ มีความสามารถในการเขียนคำศัพท์วิชาภาษาไทยแตกต่างกัน
6. นักเรียนที่ได้รับการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกและนักเรียนที่ได้รับการวัดประเมินการเรียนรู้ตามปกติ มีความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกที่มีต่อความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังหัวข้อต่อไปนี้

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
2. การวัดประเมินแนวใหม่
3. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
4. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 1
5. เอกสารเกี่ยวกับการวัดประเมินตามสภาพจริง
  - 5.1 ความหมายของการวัดประเมินตามสภาพจริง
  - 5.2 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการวัดประเมินตามสภาพจริง
  - 5.3 ประโยชน์ของการวัดประเมินตามสภาพจริง
  - 5.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวัดประเมินตามสภาพจริง
  - 5.5 การกำหนดกฎเกณฑ์การให้คะแนน
  - 5.6 การหาคุณภาพเครื่องมือวัดประเมินตามสภาพจริง
6. การวัดประเมินควบคู่กับการเรียนการสอน จากกรณีศึกษาส่วนบุคคล
7. ทักษะการอ่าน
8. ทักษะการเขียน
9. การอ่านและการเขียนคำวิชาภาษาไทย
10. การอ่านจับใจความ
11. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

การจัดการศึกษาของประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งได้กล่าวถึงบทบัญญัติเกี่ยวกับศึกษาที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนโดยเฉพาะ ซึ่งกล่าวโดยสรุปดังต่อไปนี้ คือ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544: 6-14) การจัดการศึกษาต้องยึดหลักเป็นการศึกษาดลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ด้วยเหตุนี้ในมาตรา 22 จึงกล่าวไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

ดังนั้น สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ และจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ จึงทำให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอน ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา

2. การวัดประเมินแนวใหม่

บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ (2547: 22-27) ได้กล่าวถึง การวัดประเมินแนวใหม่ไว้ว่า

2.1 การวัดประเมินแนวใหม่ เป็นการวัดประเมินการเรียนรู้ที่ออกแบบมาให้สอดคล้องกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนแต่ละคนได้รับการพัฒนา และเรียนรู้ก้าวหน้าสูงสุด โดยต้องทำให้สอดคล้องเหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีความถนัด ความสนใจต่างกัน ไม่จำเป็นต้องมีรูปแบบมาตรฐานเดียวกันทุกคน แต่ควรมีรูปแบบที่เอื้อและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกและแสดงความรู้ ความสามารถ ความรู้สึกที่ผู้เรียนมีและ

ประเพณีปฏิบัติได้อย่างแท้จริง และอาศัยข้อมูลหลักฐานเหล่านั้นสะท้อนภาพที่เป็นจริงของผู้เรียน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการนำไปปรับปรุงวิธีการสอนของผู้สอน และวิเคราะห์ วินิจฉัย ผู้เรียนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาผู้เรียน ดังนั้น การวัดประเมินด้วยการสอบที่ใช้วิธีขีด กาคำตอบ หรือเขียนตอบลงบนกระดาษคำตอบเพียงอย่างเดียวจึงขาดความเหมาะสม และไม่เพียงพอที่จะให้ข้อมูลหลักฐานที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนได้ครบถ้วน

2.2 การวัดประเมินแนวใหม่ ต้องปรับเปลี่ยน เพิ่มเติมเทคนิค วิธีการวัดประเมินให้หลากหลายสอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหาสาระ กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และสามารถดำเนินการอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับการทำกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้สามารถนำข้อมูลหลักฐานไปตัดสินใจใช้ตั้งแต่ก่อนเริ่มต้นหรือระยะแรกของการเรียนรู้ เพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานที่จะเรียนระดับใด มีความรอบรู้เดิมมากน้อยระดับใด มีความรู้ในสิ่งที่จะเรียนรู้ใหม่หรือไม่ และจัดให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกเรียนตามรูปแบบการเรียนรู้ของแต่ละคนให้เหมาะสม ทำการวัดประเมินในระหว่างการทำกิจกรรมการเรียนรู้แบบสะสมย่อย (Formative) เพื่อดูว่ากิจกรรมการเรียนรู้ใดบ้างที่ผู้เรียนมีความก้าวหน้าอย่างน่าพอใจ คนใดมีข้อบกพร่องต้องช่วยเหลือ และทำการวัดประเมินสรุปรวมเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนในแต่ละหน่วยเรียนหรือรายวิชา เพื่อรับรองผลการเรียนว่าผู้เรียนคนใดมีความรอบรู้หรือประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้เนื้อหานั้นสมควรเลื่อนไปเรียนในเนื้อหาต่อไป และเพื่อพิจารณาว่าผู้เรียนควรได้รับเกรดในระดับใด โดยต้องดำเนินการวัดประเมินอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาทุกคาบเรียน และคำนึงถึงสภาพแวดล้อมทางจิตภาพ ได้แก่บรรยากาศ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับทุกๆ คน

2.3 การวัดประเมินแนวใหม่ มีลักษณะสำคัญเพื่อปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนและปรับปรุงการสอนของครู มุ่งวัดกลุ่มวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ขั้นสูงในเชิงบูรณาการจากงานหรือกิจกรรมด้วยวิธีการหลากหลาย โดยเลือกใช้เครื่องมือวัดแบบปลายเปิด ผู้เรียนต้องเขียนคำตอบด้วยตนเอง ค้นหาคำตอบ ให้ตอบปากเปล่า ใช้ผลงานการเขียน หรือผลงานต่างๆ ตลอดจนการสังเกตจากการปฏิบัติ การให้คะแนนและรายงานผลมีความซับซ้อน และใช้การวัดประเมินหลายมิติต้องใช้เวลาในการประเมินมาก แต่ไม่สร้างความกดดันต่อผู้เรียน

2.4 การวัดประเมินแนวใหม่ ต้องมีความคิดที่ชัดเจนและสื่อสารเข้าใจ ดังนั้นในการบอกความหมายของผลสัมฤทธิ์ สามารถใช้คำ ภาพ การแสดง ตัวอย่างและวิธีการอื่นๆ ในการสื่อความหมายแทนที่จะใช้ตัวเลขเพียงอย่างเดียว ต้องเป็นการวัดประเมินในระดับชั้นเรียน ซึ่งครูผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการวัดประเมินที่เกือบต่อเนื่องติดต่อกัน ผู้ใช้ผลการวัดประเมินที่สำคัญที่สุดคือผู้เรียน จุดหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจนและเหมาะสมเป็นสิ่งสำคัญในการวัดประเมิน ถือว่าการวัดประเมินเป็นกระบวนการเรียนการสอนอย่างหนึ่ง ต้องเข้าใจความรู้สึกส่วนบุคคล และการวัดประเมิน

ต้องมีคุณภาพ ซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์คุณภาพที่เฉพาะเจาะจง ตามมาตรฐานคือจุดมุ่งหมายของการวัดประเมินชัดเจน จุดหมายการเรียนรู้ชัดเจนและเหมาะสม วิธีการวัดประเมินเหมาะสม สุ่มตัวอย่าง การปฏิบัติได้ดี การวัดประเมินต้องแม่นยำปลอดจากความลำเอียงและสิ่งบิดเบือน

รูปแบบการวัดประเมินแนวใหม่ มีลักษณะเป็นเครื่องมือวัดที่ดำเนินการควบคู่ไปกับการเรียนการสอน ครูสามารถนำข้อมูลจากการวัดประเมินไปใช้เพื่อแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ประกอบด้วยเครื่องมือวัดที่เป็นแบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน แบบบันทึกผลงานของนักเรียน ได้แก่ แบบฝึกหัด การบ้าน ผลการแสดงกิจกรรม การพูดแสดงความคิดเห็น รวมทั้งแบบทดสอบชนิดต่างๆ จัดเป็นประเภทได้ดังนี้ (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. 2547: บทคัดย่อวิจัย)

2.4.1 ประเภทที่นักเรียนเป็นผู้จดบันทึกและตอบ ได้แก่

2.4.1.1 แบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน เป็นแบบฟอร์มหรือสมุดที่นักเรียนบันทึกประจำคาบเรียนใน 3 ประเด็น คือ เรียนเรื่องอะไร – เรียนรู้ได้เข้าใจหรือไม่อย่างไร – รู้สึกอย่างไรขณะที่เรียน แบบบันทึกนี้ นักเรียนต้องส่งครูในคาบเรียนถัดไปทุกครั้ง และครูต้องอ่านบันทึกเก็บความอย่างรวดเร็วเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอน

2.4.1.2 แบบทดสอบ มีทั้งแบบทดสอบสรุปรวม (Summative Test) และแบบทดสอบสะสมย่อย (Formative Test) สำหรับแบบทดสอบสรุปรวม ได้แก่ แบบทดสอบกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบทั้งหมด ส่วนแบบทดสอบแบบสะสมย่อย มีทั้งชนิดเลือกตอบ และตอบสั้นๆ แต่ส่วนใหญ่เป็นชนิดเลือกตอบ

2.4.2 ประเภทที่ครูเป็นผู้จดบันทึก ได้แก่

2.4.2.1 แบบบันทึกผลการอ่านบันทึกของนักเรียน เป็นแบบฟอร์มที่ครูทำการบันทึกสรุปผลการอ่านบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ปรับแก้การเรียนการสอนในครั้งต่อไปเรียกว่าแบบอ่าน-บันทึก

2.4.2.2 แบบบันทึกพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนของครู เป็นแบบจดบันทึกบรรยายภาคการเรียนการสอนประจำคาบเรียนในภาพรวมในประเด็นต่อไปนี้

- ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้อะไร จัดอย่างไร เป็นไปตามแผนการสอนหรือไม่
- สรุปความเห็นการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น และการปรับปรุงตนเองอย่างไร

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นขณะที่สอน เรียกว่า แบบสังเกต-บันทึก

2.4.2.3 แบบบันทึกพฤติกรรมกรรมการเรียนของนักเรียน เป็นแบบฟอร์มที่ครูจดบันทึกการสื่อสารระหว่างครูกับนักเรียนในแต่ละคาบเรียนได้แก่

- การสนทนาพูดคุยทั่วไป
- การซักถามพูดคุยเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้
- การอภิปรายประเด็นการเรียนรู้ในแต่ละคาบเรียกว่า แบบสนทนา-บันทึก

2.4.2.4 แบบบันทึกผลการทำงานของนักเรียน เป็นแบบฟอร์มที่ครูจดบันทึกผลการทำงานของนักเรียน ได้แก่ บันทึกผลการตรวจแบบฝึกหัด และผลการตรวจการบ้าน โดยมีข้อเสนอแนะแก่นักเรียน เรียกว่า แบบตรวจตรา-บันทึก

2.4.2.5 แบบบันทึกผลการสอบของนักเรียน เป็นแบบฟอร์มที่ครูจดบันทึกผลการสอบของนักเรียน ได้แก่ ผลการสอบย่อยแต่ละครั้ง เพื่อนำข้อมูลไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน เรียกว่า แบบทดสอบ-บันทึก

3. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

กรมวิชาการ (2545: 2-25) กล่าวว่า หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มุ่งเน้นให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน แต่ละกลุ่มเป้าหมายด้วย โดยให้ความสำคัญทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อพัฒนาคนให้มีความสมดุล โดยยึดหลักผู้เรียนเป็นสำคัญ ทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ให้ความสำคัญต่อความรู้เกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติและสังคมโลก รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของสังคมไทย และระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ความรู้และทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา ความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ การดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข

สถานศึกษาจึงต้องจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ อำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้

โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ และสามารถเทียบโอนผลการเรียนและประสบการณ์ได้ทุกระบบการศึกษา

นอกจากนี้ในเรื่องของการวัดประเมินผลการเรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีข้อกำหนดการประเมินตามหลักสูตรแกนกลาง และแนวดำเนินการในการวัดและประเมินผลการเรียนที่ สถานศึกษาจะต้องพิจารณานำไปกำหนดเป็นหลักเกณฑ์ วิธีการ และแนวปฏิบัติให้เหมาะสมสำหรับ สถานศึกษาของตนดังนี้

3.1 ดำเนินการวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียน ได้แก่ การประเมินผลการเรียนรู้และ พัฒนาการของผู้เรียนระหว่างเรียน เพื่อหาคำตอบว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และค่านิยมอันพึงประสงค์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และใช้สำหรับตัดสินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านต่างๆ ของผู้เรียน

3.2 ดำเนินการประเมินผลระดับสถานศึกษา เพื่อนำผลไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุง ผู้เรียนให้มีคุณภาพตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น รวมทั้งนำ ผลการประเมินไปใช้พิจารณาตัดสินผลการเรียนรายวิชา และตัดสินการเลื่อนช่วงชั้น

3.3 ดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ ได้แก่ การประเมินคุณภาพ ทางการศึกษาของผู้เรียนทุกคนในปีสุดท้ายของแต่ละช่วงชั้น คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในระดับชาติ ซึ่งสถานศึกษาจะต้องจัดให้ผู้เรียนได้ เข้ารับการประเมินผลระดับชาติ และกระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถในการประเมิน อย่างเต็มศักยภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลคุณภาพทางการศึกษาที่แท้จริงของผู้เรียน ของสถานศึกษา และของประเทศชาติ

ส่วนในเรื่องของการตัดสินผลการเรียนผ่านช่วงชั้น หรือจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องตัดสินตามเกณฑ์มาตรฐานโดยช่วงชั้นที่ 1 ผู้เรียนต้องเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม และผู้เรียนต้องผ่านการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ เขียน ต้องผ่านการประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ และต้องเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

ด้วยเหตุนี้เป้าหมายสำคัญอย่างหนึ่งของการวัดผลและประเมินผลการเรียน นอกจากจะตัดสิน ผลการเรียนแล้วยังต้องนำผลการประเมินไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุง แก้ไข ส่งเสริมการเรียนรู้และ พัฒนาการของผู้เรียนโดยตรง และนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุง แก้ไข พัฒนาการจัดกระบวนการ เรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ทุกบทหรือทุกหน่วยการเรียน จึงจำเป็นต้อง มีการวัดและประเมินผลตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในบทเรียนพัฒนานักเรียนได้อย่างตรงเป้าหมาย และต่อเนื่อง ขณะเดียวกันก็จะได้ผลการประเมินในภาพรวมเป็นข้อมูลในการปรับปรุง แก้ไข พัฒนาการจัดการเรียนการสอนหรือการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูได้อีกด้วย

แนวทางการวัดผลและประเมินผลตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. การประเมินผลก่อนเรียน

การประเมินผลก่อนเรียนเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนในแต่ละรายวิชา ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ที่ต้องประเมินผลก่อนเรียน เพื่อหาสารสนเทศของผู้เรียนในเบื้องต้น สำหรับนำไปจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับพื้นฐานของผู้เรียน ตามแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แต่จะไม่นำผลการประเมินนี้ไปใช้ในการพิจารณาตัดสินผลการเรียนการประเมินผลก่อนเรียน

2. การประเมินผลระหว่างเรียน

การประเมินผลระหว่างเรียน เป็นการประเมินผลที่มุ่งตรวจสอบพัฒนาการของผู้เรียน ว่าบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ครูได้วางแผนไว้หรือไม่ เพื่อนำสารสนเทศ ที่ได้จากการประเมินไปสู่การปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียน และส่งเสริมผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถและเกิดพัฒนาการสูงสุดตามศักยภาพ

การประเมินผลระหว่างเรียนมีแนวทางในการปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้

2.1 วางแผนการเรียนรู้และการประเมินผลระหว่างเรียน ผู้สอนจัดทำ

แผนการเรียนรู้ กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ และแนวทางการประเมินผลให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ ที่คาดหวัง ซึ่งในแผนการเรียนรู้ควรระบุภาระงานที่จะทำให้ผู้เรียนบรรลุตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง อย่างเหมาะสม

2.2 เลือกวิธีการประเมินผลที่สอดคล้องกับภาระงานหรือกิจกรรมหลัก ที่กำหนดให้ผู้เรียนปฏิบัติ

ทั้งนี้วิธีการประเมินที่เหมาะสมอย่างยิ่งสำหรับการประเมินระหว่างเรียน ได้แก่ การประเมินจากสิ่งที่คุณเรียนได้แสดงให้เห็นว่ามี ความรู้ ทักษะ และความสามารถ ตลอดจน มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อันเป็นผลจากการเรียนรู้ตามที่ผู้สอนได้จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ วิธีการประเมินที่ผู้สอนสามารถเลือกใช้ ในการประเมินผลระหว่างเรียน มีดังนี้

2.2.1 การประเมินผลด้วยการสื่อสารส่วนบุคคล ได้แก่

2.2.1.1 การถามตอบระหว่างทำกิจกรรมการเรียน

2.2.1.2 การพบปะสนทนาพูดคุยกับผู้เรียน

2.2.1.3 การพบปะสนทนาพูดคุยกับผู้เกี่ยวข้องกับผู้เรียน

2.2.1.4 การสอบปากเปล่าเพื่อประเมินความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติ

2.2.1.5 การอ่านบันทึกเหตุการณ์ต่างๆ ของผู้เรียน

2.2.1.6 การตรวจแบบฝึกหัดและการบ้าน พร้อมให้ข้อมูลป้อนกลับ

2.2.2 การประเมินผลจากการปฏิบัติ (Performance Assessment) เป็นวิธีการประเมินงานหรือกิจกรรมที่ผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด

การประเมินการปฏิบัติ ผู้สอนต้องเตรียมการในสิ่งสำคัญ 2 ประการ คือ

1. ภาระงานหรือกิจกรรมที่จะให้ผู้เรียนปฏิบัติ (Tasks)
2. เกณฑ์การให้คะแนน (Rubrics)

วิธีการประเมินการปฏิบัติจะเป็นไปตามลักษณะงานดังนี้

1. ภาระงานหรือกิจกรรมที่ผู้สอนกำหนดให้ผู้เรียนทำเป็นรายบุคคล กลุ่มจะประเมินวิธีการทำงานตามขั้นตอนและผลงานของผู้เรียน
2. ภาระงานหรือกิจกรรมที่ผู้เรียนปฏิบัติเป็นปกติในชีวิตประจำวัน จะประเมินด้วยวิธีการสังเกต จุดบันทึกเหตุการณ์เกี่ยวกับผู้เรียน
3. การสาธิต ได้แก่ การให้ผู้เรียนแสดงหรือปฏิบัติกิจกรรมตามที่กำหนด เช่น การใช้เครื่องมือปฏิบัติงาน การทำกายบริหาร การเล่นดนตรี จะประเมินวิธีการและขั้นตอนในการสาธิตของผู้เรียนด้วยวิธีการสังเกต
4. การทำโครงการ การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งหวังให้ผู้สอนต้องมอบหมายให้เรียนได้ปฏิบัติโครงการอย่างน้อย 1 โครงการ ในทุกช่วงชั้น ดังนั้น ผู้สอนจึงต้องกำหนดภาระงานในลักษณะของโครงการให้ผู้เรียนปฏิบัติในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งใน 4 รูปแบบต่อไปนี้

- 4.1 โครงการสำรวจ
- 4.2 โครงการสิ่งประดิษฐ์
- 4.3 โครงการแก้ปัญหาหรือการทดลองศึกษาค้นคว้า
- 4.4 โครงการอาชีพ

วิธีการประเมินผลโครงการ ควรประเมิน 3 ระยะ คือ

1. ระยะก่อนทำโครงการ โดยประเมินความพร้อม การเตรียมการ และความเป็นไปได้ในการปฏิบัติงาน
2. ระยะทำโครงการ โดยประเมินการปฏิบัติจริงตามแผนวิธีการและขั้นตอนที่กำหนดไว้ และการปรับปรุงงานระหว่างปฏิบัติ
3. ระยะสิ้นสุดการทำโครงการ โดยการประเมินผลงานและวิธีการนำเสนอผลการดำเนินโครงการ

กำหนดให้ผู้เรียนทำโครงการ สามารถทำได้ 3 แบบ คือ

1. โครงการรายบุคคล เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกปฏิบัติงานตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจ
2. โครงการกลุ่ม เป็นการทำโครงการขนาดใหญ่และซับซ้อน ต้องให้ผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันหลายด้านช่วยกันทำ การประเมินโครงการควรเน้นการประเมินกระบวนการกลุ่ม
3. โครงการผสมระหว่างรายบุคคลกับกลุ่ม เป็นโครงการที่ผู้เรียนทำร่วมกัน แต่เมื่อเสร็จงานแล้วให้แต่ละคนรายงานผลด้วยตนเอง โดยไม่ต้องได้รับการช่วยเหลือจากสมาชิกในกลุ่ม

ในการประเมินการปฏิบัติงานดังกล่าวข้างต้น ผู้สอนจำเป็นต้องสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ประกอบการประเมินการปฏิบัติ เช่น

1. แบบวัดภาคปฏิบัติ
2. แบบสังเกตพฤติกรรม
3. แบบตรวจสอบรายการ
4. เกณฑ์การให้คะแนน (Rubrics) เป็นต้น

2.2.3 การประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) การประเมินจากการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยงานหรือกิจกรรมที่มอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติจะเป็นงานหรือสถานการณ์ที่เป็นจริง หรือใกล้เคียงกับชีวิตจริงจึงเป็นงานที่สถานการณ์ซับซ้อน และเป็นองค์รวม มากกว่างานปฏิบัติในกิจกรรมการเรียนทั่วไป

วิธีการประเมินสภาพจริงไม่มีความแตกต่างจากการประเมินจากการปฏิบัติ (Performance Assessment) เพียงแต่อาจมีความยุ่งยากในการประเมินมากกว่า เนื่องจากเป็นสถานการณ์จริง หรือต้องจัดสถานการณ์ให้ใกล้เคียง แต่จะเกิดประโยชน์กับผู้เรียนมาก เพราะจะทำให้ทราบความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียนว่ามีจุดเด่นและข้อบกพร่องในเรื่องใด อันจะนำไปสู่การแก้ไขที่ตรงประเด็นที่สุด

2.2.4 การประเมินผลด้วยแฟ้มสะสมงาน (Portfolio Assessment) การประเมินด้วยแฟ้มสะสมงาน เป็นวิธีการประเมินที่ช่วยส่งเสริมให้การประเมินตามสภาพจริง มีความสมบูรณ์ สะท้อนศักยภาพที่แท้จริงของผู้เรียนมากขึ้น โดยการให้ผู้เรียนได้เก็บรวบรวม (Collect) ผลงานจากการปฏิบัติจริงทั้งในชั้นเรียนหรือในชีวิตจริงที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้ต่างๆ มาจัดแสดงอย่างเป็นระบบ (Organized) โดยมีจุดประสงค์เพื่อสะท้อนให้เห็น (Reflect) ความพยายาม เจตคติ แรงจูงใจ พัฒนาการ และความสัมฤทธิ์ผล (Achievement) ของการเรียนรู้ของผู้เรียน

การวางแผนดำเนินงาน การประเมินด้วยแฟ้มผลงานที่สมบูรณ์ จะช่วยผู้สอนให้สามารถประเมินจากแฟ้มสะสมงานแทนการประเมินจากการปฏิบัติจริงได้

การประเมินด้วยแฟ้มสะสมงานมีแนวทางในการดำเนินงานดังนี้

1. กำหนดโครงสร้างของแฟ้มสะสมงานจากวัตถุประสงค์ของแฟ้มสะสมงานว่าต้องการสะท้อนสิ่งใดเกี่ยวกับความสามารถและพัฒนาการของผู้เรียน ทั้งนี้อาจพิจารณาจากผลการเรียนรู้ที่คาดหวังตามสาระการเรียนรู้ที่สะท้อนได้จากการให้ผู้เรียนจัดทำแฟ้มสะสมงาน

2. กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมผลงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแฟ้มสะสมงาน เพื่อให้ผู้เรียนได้ทำแฟ้มสะสมงาน

3. กำหนดให้วิธีการประเมินงานเพื่อพัฒนาชิ้นงาน ซึ่งส่งผลถึงการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถสูงสุด ทั้งนี้ครูอาจจัดทำเกณฑ์การให้คะแนน (Rubrics) สำหรับให้ผู้เรียนนำไปใช้เป็นข้อชี้แนะในการพัฒนางาน

4. ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนางาน โดยการมีส่วนร่วมในการประเมินจากทุกฝ่าย แล้วนำข้อมูลที่สอดคล้องกันไปเป็นสารสนเทศหลักในการให้ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) สำหรับให้ผู้เรียนใช้ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

5. จัดให้มีการนำเสนอผลงานที่ได้สะสมไว้ โดยใช้วิธีการที่เหมาะสมซึ่งผู้สอนและผู้เรียนควรวางแผนร่วมกันในการคัดเลือกชิ้นงานที่ดีที่สุด ทั้งนี้การนำเสนอชิ้นงานแต่ละชิ้นควรมีหลักฐานการพัฒนางานและการประเมินผลงานด้วยตนเอง เกณฑ์การประเมินผลงานประกอบไว้ด้วย ในการใช้วิธีการประเมินโดยแฟ้มสะสมงาน ผู้สอนควรคำนึงถึงด้วยว่าแฟ้มสะสมงานมีหลายประเภท การเลือกใช้แฟ้มสะสมงานประเภทใดควรคำนึงถึงรูปแบบและแนวทางในการพัฒนาแฟ้มสะสมงานให้เหมาะสม เพื่อให้แฟ้มสะสมงานช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนด้วย

สรุปได้ว่าการประเมินผลระหว่างเรียนมีวัตถุประสงค์หลัก 3 ประการ ได้แก่

1. เพื่อนำผลการประเมินไปใช้เป็นข้อมูลปรับปรุง แก้ไข ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการของผู้เรียน

2. เพื่อนำผลการประเมินไปใช้เป็นข้อมูลปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. เพื่อนำผลการประเมินไปใช้เป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินความสำเร็จทางการศึกษาของผู้เรียน

3. การประเมินผลเพื่อสรุปผลการเรียน

การประเมินผลเพื่อสรุปผลการเรียนเป็นการประเมินเพื่อมุ่งตรวจสอบความสำเร็จของผู้เรียน เมื่อผ่านการเรียนรู้ในช่วงเวลาหนึ่ง หรือสิ้นสุดการเรียนรายวิชาปลายปี/ปลายภาคประกอบด้วย

3.1 การประเมินหลังเรียน เป็นการประเมินผู้เรียนในเรื่องที่ได้เรียนจบแล้ว เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามผลการเรียนที่คาดหวังหรือไม่ หรือเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับ ผลการประเมินก่อนเรียนว่าผู้เรียนเกิดพัฒนาการขึ้นมากน้อยเพียงไร ทำให้สามารถประเมินว่าผู้เรียน มีศักยภาพในการเรียนรู้เพียงไร และกิจกรรมการเรียนที่จัดขึ้นมีประสิทธิภาพในการพัฒนาผู้เรียนเพียงไร ข้อมูลจากการประเมินภายหลังการเรียน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้มากมาย ได้แก่

3.1.1 ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องผู้เรียนให้บรรลุการเรียนรู้ที่คาดหวัง หรือ จุดประสงค์ของการเรียน

3.1.2 ปรับปรุงแก้ไขวิธีการเรียนของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.1.3 ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียน

การประเมินหลังเรียนนี้ ถ้าจะให้สอดคล้องกับการประเมินก่อนเรียน เพื่อ การเปรียบเทียบพัฒนาการของผู้เรียนสำหรับภารกิจในชั้นเรียน ควรใช้วิธีการและเครื่องมือประเมิน ชุดเดียวกันหรือคู่ขนานกัน

3.2 การประเมินผลการเรียนปลายปี/ปลายภาค เป็นการประเมินผลเพื่อ ตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในการเรียนรายวิชาต่างๆ ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ปีที่ 4-6 และมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายภาค สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 การประเมินผลนี้นอกจากจะมีจุดประสงค์เพื่อการสรุปตัดสิน ความสำเร็จของผู้เรียนในการเรียนสาระการเรียนรู้รายปี/รายภาค เป็นสำคัญแล้วยังใช้เป็นข้อมูล สำหรับปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องผู้เรียนที่ไม่ผ่านการประเมินผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชาให้เกิด พัฒนาการ และมีผลการเรียนที่ไม่ผ่านการประเมินผลการเรียนรู้ที่คาดหวังอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ด้วย

การประเมินผลการเรียนปลายปี/ปลายภาค สามารถใช้วิธีการและเครื่องมือ การประเมินได้อย่างหลากหลาย ให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เนื้อหาสาระ กิจกรรม และ ช่วงเวลาในการประเมิน อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การประเมินผลการเรียนดังกล่าวมีส่วนที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์ และสนับสนุนการเรียนการสอน จึงให้นำผลการประเมินระหว่างเรียนไปใช้เป็นข้อมูลในการประเมินผล การเรียนปลายปี/ปลายภาค โดยสัดส่วนการประเมินผลระหว่างเรียนมากกว่าการประเมินผล ปลายภาคเรียนหรือปลายปี

4. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นที่ 1

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ประกอบด้วย (กรมวิชาการ. 2546: 3-16)

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา และสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

1.1.1 สามารถอ่านได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน อ่านได้คล่องและเร็ว เข้าใจความหมายของคำและข้อความที่อ่าน

1.1.2 สามารถเข้าใจใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง หาคำสำคัญหรือใช้แผนภาพโครงเรื่อง หรือแผนภาพความคิดเป็นเครื่องมือการพัฒนาความเข้าใจการอ่าน รู้จักใช้คำถามเกี่ยวกับเนื้อหา และแสดงความรู้ ความคิดคาดคะเนเหตุการณ์เรื่องราวจากเรื่องที่อ่านและกำหนดแนวทางการปฏิบัติ

1.1.3 สามารถอ่านในใจและอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและร้อยกรองได้รวดเร็วถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์และอักขรวิธีและจำบทร้อยกรองที่ไพเราะ เลือกอ่านหนังสือที่เป็นประโยชน์ทั้งความรู้และความบันเทิง มีมารยาทการอ่านและนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.1 สามารถเขียนคำได้ถูกความหมายและสะกดการันต์ถูกต้อง ใช้ความรู้และประสบการณ์เขียนประโยค ข้อความ และเรื่องราวแสดงความคิด ความรู้สึก ความต้องการและจินตนาการ รวมทั้งใช้กระบวนการเขียนพัฒนางานเขียน

2.1.2 มีมารยาทการเขียนและนิสัยรักการเขียน และใช้ทักษะการเขียนจดบันทึก ความรู้ ประสบการณ์ และเรื่องราวในชีวิตประจำวัน

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

3.1.1 สามารถจับใจความสำคัญสิ่งที่ฟังและได้ดูและเข้าใจเนื้อเรื่อง ถ้อยคำ การใช้ น้ำเสียง และกิริยาท่าทางของผู้พูด และแสดงทรรศนะเรื่องที่ฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ

3.1.2 สามารถตั้งคำถาม ตอบคำถาม สนทนาแสดงความคิดเห็นเล่าเรื่องถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก และประสบการณ์ ใช้ถ้อยคำเหมาะสมแก่เรื่องและอย่างสร้างสรรค์ตามหลักการพูด มีมารยาทการฟัง การดู และการพูด

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

4.1.1 สามารถสะกดคำโดยนำเสียงและรูปของพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ ประสมเป็นคำอ่านและเขียนคำได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของภาษา

4.1.2 เข้าใจความหมายและหน้าที่ของคำ กลุ่มคำ และประโยค การเรียงลำดับคำ และเรียบเรียงประโยคตามลำดับความคิดเป็นข้อความที่ชัดเจน

4.1.3 สามารถใช้ภาษาสื่อสารในชีวิตประจำวันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้วยถ้อยคำสุภาพและรู้จักคิดไตร่ตรองก่อนพูดและเขียน

4.1.4 เข้าใจว่าภาษาไทยมีทั้งภาษาไทยกลางหรือภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น

4.1.5 สามารถเลือกใช้คำคล้องจองแต่งบทร้อยกรองง่ายๆ

4.1.6 สามารถนำปริศนาคำทาย และบทร้องเล่นในท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนและเล่น

มาตรฐาน ท 4.2 สามารถใช้ภาษาแสวงหาความรู้ เสริมสร้างลักษณะนิสัย บุคลิกภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม อาชีพ สังคม และชีวิตประจำวัน

4.2.1 สามารถใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ การแสวงหาความรู้และการทำงานร่วมกับผู้อื่น และใช้เทคโนโลยีการสื่อสารพัฒนาการเรียนรู้

4.2.2 เข้าใจความแตกต่างของภาษาพูดและภาษาเขียน ใช้ภาษาได้เหมาะกับบุคคลและสถานการณ์ การสื่อสาร ใช้ภาษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ในการพัฒนาการอ่านและการเขียน เห็นคุณค่าการใช้ตัวเลขไทย

4.2.3 ใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนตามความเป็นจริงเหมาะสมแก่กาลเทศะและบุคคล

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย อย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

สามารถอ่านนิทานเรื่องสั้นง่ายๆ สำหรับเด็ก สารคดี บทความ บทร้อยกรอง และบทละครเหมาะกับวัยของเด็ก ให้ความรู้และความบันเทิงได้ข้อคิดเห็นจากการอ่านและนำไปใช้ในชีวิตจริง

5. เอกสารเกี่ยวกับการวัดประเมินตามสภาพจริง

5.1 ความหมายของการวัดประเมินตามสภาพจริง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544: 11) ได้กล่าวไว้ว่า การวัดการประเมินสภาพจริง หมายถึง การประเมินการปฏิบัติ การนำเสนอของผู้เรียนด้วยงาน กิจกรรมที่มีความหมายต่อการศึกษาโดยตรงแทน การนำเสนอที่มีความหมายทางอ้อม และการประเมินตามสภาพจริงเป็นการประเมินที่ต้องอาศัยข้อมูลสารสนเทศของบุคคลที่เกี่ยวข้องสามกลุ่ม คือ ตัวผู้เรียน ครูผู้สอน และพ่อแม่ ผู้ปกครอง

สมศักดิ์ ภูวิภาดารรรณ (2544: 93-96) ได้กล่าวว่า การวัดประเมินตามสภาพจริงเป็นการประเมินที่ใช้เทคนิคการประเมินอย่างหลากหลายวิธี ตลอดช่วงระยะเวลาหนึ่ง เพื่อจะตรวจสอบคุณภาพงานของนักเรียน โดยนักเรียนต้องมีการลงมือกระทำหรือปฏิบัติหรือแสดงออกเพื่อแสดงถึงความเข้าใจ และเพื่อแสดงออกถึงทักษะจากการเรียนรู้ ตลอดจนการแสดงถึงกระบวนการหรือวิธีการหนึ่งที่นักเรียนใช้

เอกรินทร์ สีมหาศาล (2546: 50) ได้ให้ความหมายของการวัดประเมินตามสภาพจริงไว้ว่า เป็นกระบวนการวัดผลและสังเกตผลอย่างเป็นระบบ เป็นวิธีการประเมินผลความสามารถทางด้านต่างๆ ของผู้เรียน โดยมุ่งประเมินจากผลงานที่ปฏิบัติจริงมากกว่าประเมินจากผลการทดสอบด้านข้อสอบแบบเลือกตอบ และเกณฑ์การประเมินตามสภาพจริงต้องมีผลสัมพันธ์กับพฤติกรรมและการปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน (Real World) ของผู้เรียน

กรมวิชาการ (2539: 11) ได้ให้ความหมายของการวัดประเมินตามสภาพจริงไว้ว่า กระบวนการสังเกต การบันทึก และการรวบรวมข้อมูลจากงานและวิธีการที่ผู้เรียนทำ เพื่อเป็นพื้นฐานของการตัดสินใจในการศึกษาถึงผลกระทบต่อผู้เรียน จะไม่เน้นเฉพาะทักษะพื้นฐานแต่จะเน้นการประเมินทักษะการคิดที่ซับซ้อนในการทำงานของผู้เรียน ความสามารถในการแก้ปัญหา และการแสดงออกที่เกิดจากการปฏิบัติในสภาพจริงในการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นผู้ค้นพบ และประดิษฐ์ความรู้ ฝึกปฏิบัติจริง รวมทั้งพัฒนาเรียนรู้ของผู้เรียนที่สนองจุดประสงค์ของหลักสูตรและความต้องการของสังคม

จากความหมายของการวัดประเมินตามสภาพจริง สรุปได้ว่า การวัดประเมินตามสภาพจริงเป็นกระบวนการที่ใช้เครื่องมือที่หลากหลายในการวัดประเมินผู้เรียน โดยเน้นการวัดประเมินจากการปฏิบัติจริงของผู้เรียน และจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อจะวัดผลการเรียนรู้ได้ตรงตามความสามารถของผู้เรียน และผลที่ได้จากการวัดประเมินนั้นจะเป็นตัวบอกระดับความสามารถและความสำเร็จของผู้เรียน

5.2 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการวัดประเมินตามสภาพจริง

เอกรินทร์ สีมหาศาล (2546: 50-58) ได้กล่าวแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการวัดประเมินตามสภาพจริง ไว้ดังนี้

1. การแสดงความสามารถของผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยใช้วิธีการประเมินที่เน้นงานที่ผู้เรียนแสดงออกในภาคปฏิบัติ (Performance) เน้นการสังเกตกระบวนการเรียนรู้ (Process) ที่ผู้เรียนเลือกใช้ในการลงมือปฏิบัติงาน เน้นคุณภาพของผลผลิต (Product) ที่ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้สำเร็จตามศักยภาพของตน และประเมินจากแฟ้มรวบรวมผลงาน (Portfolio) ที่สะท้อนให้เห็นถึงสัมฤทธิ์ผลและความก้าวหน้าทางการเรียนของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

2. การบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างแท้จริง โดยจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้กำหนดให้ผู้เรียนเกิดความสามารถทั้งในด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในแต่ละด้านตามธรรมชาติการเรียนรู้ในแต่ละวิชา ดังนั้น การใช้การวัดประเมินตามสภาพจริง ผู้สอนต้องสังเกต จดบันทึก และรวบรวมข้อมูลจากผลงานและวิธีการเรียนรู้วิถีปฏิบัติของผู้เรียนตลอดเวลา โดยยึดถือพฤติกรรมบ่งชี้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ตามพฤติกรรมที่คาดหวัง และจะต้องกระทำไปพร้อมๆ กัน โดยไม่แยกการสอนกับการประเมินผลออกจากกัน และต้องดำเนินการตรวจสอบผลการเรียนรู้ของผู้เรียนกับพฤติกรรมที่คาดหวังของหลักสูตรทุกระยะ

3. การบูรณาการวิธีการและเครื่องมือในการประเมินอย่างหลากหลาย ผู้สอนต้องเลือกสรรเครื่องมือและวิธีการประเมินอย่างหลากหลาย ต้องใกล้ชิดผู้เรียนเพื่อสังเกต สอบถาม รวบรวมเอกสาร ตัวอย่างงาน และสรรหาวิธีการที่สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนให้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ จนสามารถบอกได้ว่า ผู้เรียนได้เรียนรู้อะไรบ้างและเรียนรู้ได้อย่างไร สามารถบูรณาการสิ่งที่เรียนรู้เข้าด้วยกันได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ และสามารถเชื่อมโยงผลการเรียนรู้ไปสู่ชีวิตจริง

4. การสะท้อนความสามารถในด้านต่างๆ และการประเมินระดับความสามารถที่เป็นจริง การวัดประเมินต้องสอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพจริงของผู้เรียน ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง เพื่อจะสามารถนำประสบการณ์การเรียนรู้ไปใช้ได้จริงในการดำเนินชีวิต

5. ส่งเสริมการเรียนรู้สภาพจริง (Authentic Learning) การประเมินตามสภาพจริงของผู้เรียนต้องประเมินจากการปฏิบัติ (Performance Assessment) โดยสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่ผู้สอนคาดหวังหรือไม่ และต้องประเมินจากสภาพจริงที่ผู้เรียนลงมือปฏิบัติและแสดงพฤติกรรมในบริบทของความเป็นจริงในชีวิตประจำวัน

สมศักดิ์ ภูวิภาดาบรรณ (2544: 98-99) ได้กล่าวถึง แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการวัดประเมินตามสภาพจริง ว่า

1. เป็นการประเมินที่มุ่งเน้นความรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่มีความหมายได้หลากหลายมิติ มีความหมายเดียวสำหรับทุกคนในทุกโอกาส
  2. การเรียนรู้เป็นเรื่องของกระบวนการที่เป็นธรรมชาติมีบูรณาการและเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต มิใช่เป็นเรื่องของการหยิบยื่นหรือยัดให้เรียนรู้ ผู้เรียนต้องการกระตือรือร้นที่จะค้นคว้าเพื่อหาความหมายของสิ่งที่เรียน การเรียนรู้จึงเป็นผลจากการปฏิบัติจริงมากกว่าการทำซ้ำ หรือทำตามคำบอกกล่าวเท่านั้น
  3. การประเมินมุ่งเน้นกระบวนการ (Process) และผลผลิต (Product) ที่เกิดขึ้น กระบวนการมีความสำคัญเช่นเดียวกับผลผลิตจากการกระทำ
  4. การประเมินมุ่งเน้นการสืบสวนสอบสวน กล่าวคือ มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาตามสภาพจริงในชีวิตประจำวัน
  5. การประเมินมีจุดหมายเพื่อกระตุ้น และอำนวยความสะดวกต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เมื่อผู้เรียนได้รับข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการเรียนจะช่วยให้ผู้เรียนได้รับแนวทางใหม่ๆ และสามารถพัฒนาการเรียนรู้ได้กว้างขวางยิ่งขึ้น
  6. การประเมินเน้นการเชื่อมโยงระหว่างพุทธิพิสัย (Cognitive) จิตพิสัย (Affective) และทักษะพิสัย (Skills) เมื่อผู้เรียนเห็นความสำคัญของกิจกรรมการเรียน ผู้เรียนย่อมเกิดความสนใจที่จะศึกษาและเกิดความพยายามยิ่งขึ้น ซึ่งส่งผลให้สามารถเรียนรู้สิ่งนั้นๆ ได้อย่างมาก
  7. การประเมินมีความเชื่อว่าการตัดสินใจในสิ่งที่จะสอนและสิ่งที่จะวัดเป็นเรื่องอัตนัย และเป็นเรื่องเกี่ยวกับคุณค่า
  8. การประเมิน เน้นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยผู้สอนควรร่วมมือกับผู้เรียนในการตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งที่เรียนและร่วมกันตรวจสอบว่าได้เรียนรู้มากน้อยเพียงใด ซึ่งนับเป็นกระบวนการตัดสินใจเชิงประชาธิปไตย
  9. การประเมินเชื่อว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกิดจากความร่วมมือ กล่าวคือผู้เรียนและผู้สอนถือเป็นผู้เรียนที่ต้องร่วมมือกัน มีอิสระที่จะแสดงออกทางความคิดและทดสอบความคิดซึ่งกันและกัน ทั้งผู้เรียนและผู้สอนต้องมีความรับผิดชอบทางปัญญาต่อกัน เพื่อสร้างหลักสูตรที่ใช้ในชั้นเรียน
- กล่าวโดยสรุป แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการวัดประเมินตามสภาพจริง จะต้องเน้นการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนและประสิทธิภาพการเรียนการสอน การทดสอบจะต้องครอบคลุมสภาพที่แท้จริง และสอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้เรียนทั้งกระบวนการและผลผลิต ซึ่งจะต้องประเมินโดยใช้เครื่องมือที่หลากหลายในการประเมินและจะต้องเน้นการมีส่วนร่วมอย่างมากระหว่างผู้เรียน ครูและผู้ปกครอง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาสมรรถภาพของผู้เรียนแต่ละคนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ

5.3 ประโยชน์ของการวัดประเมินตามสภาพจริง

ภักตรา นิคมานนท์ (2543: 43) พิชิต ฤทธิจรรย์ (2545: 88) และเอกรินทร์ สีมหาศาล (2546: 68-69) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการวัดประเมินตามสภาพจริง โดยสรุปดังนี้

- 5.3.1 ทำให้ผู้เรียนมีความสามารถ กระตือรือร้นที่จะเรียน และเชื่อมั่นในสิ่งที่เรียนรู้
- 5.3.2 การจัดเสริมสร้างประสบการณ์ที่ดี จะกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และสามารถ กำหนดทิศทางการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง
- 5.3.3 ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ขึ้นได้ ถ้ามีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น
- 5.3.4 ผู้เรียนมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ด้วยอัตราที่แตกต่างกัน
- 5.3.5 กระบวนการแก้ปัญหาจะช่วยให้ความรู้คงอยู่มากกว่าการท่องจำ
- 5.3.6 ในสถานการณ์ที่มีความหมายต่อผู้เรียน จะช่วยเสริมสร้างความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 5.3.7 การประเมินที่แท้จริง จะให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนรวมทั้งกระบวนการทางการเรียนรู้
- 5.3.8 เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้วิธีการประเมินคุณค่าผลงานของตนเอง ทำให้ผู้เรียนเข้าใจและรู้จักตนเองมากขึ้น ตามหลักการประเมินตนเอง (Self Evaluation)
- 5.3.9 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกันในการพัฒนาทักษะการเรียน ทักษะวิชาการ ทักษะสังคม การฝึกฝนกระบวนการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และการปฏิบัติงานอย่างที่มีความหมายต่อการเสริมสร้างทักษะชีวิตและการทำงาน
- 5.3.10 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนเรียนรู้และพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกับผู้สอน และมีโอกาสปรับปรุงผลการเรียนรู้ของตนเองตลอดเวลา
- 5.3.11 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำเสนอผลงานที่ดีของตนในบรรยากาศที่ไม่เคร่งครัดสามารถเพิ่มแรงจูงใจทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้น เพราะได้รับทราบผลย้อนกลับ คำแนะนำ หรือคำชมเชยจากผู้สอนและเพื่อน ๆ
- 5.3.12. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ตามความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคนได้อย่างแท้จริง ช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นแนวทางการตัดสินใจเลือกแผนการเรียนที่ตนถนัด
- 5.3.13 เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เช่น ผู้เรียน ครู ผู้ปกครอง ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้มีอุปการะต่อโรงเรียน
- 5.3.14 เป็นวิธีการวัดโดยสังเกตจากหลักฐานที่แสดงความพยายามของผู้เรียน จนเกิดพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเ็จของผู้เรียนแต่ละคนในแต่ละช่วงชั้นของหลักสูตร

5.3.15 เป็นวิธีการวัดที่มีความเที่ยงตรง (Validity) สูง เพราะสามารถประเมินความสามารถด้านต่างๆ และคุณลักษณะของผู้เรียนแต่ละคนได้ตรงตามสภาพที่แท้จริง

5.3.16 ข้อมูลจากการวัดทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน ช่วงส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการสอนของผู้สอนตามเกณฑ์วิชาชีพครู และเป็นฐานข้อมูลสำหรับใช้ประกอบการประชุมนิเทศภายในหมวด ฝ่าย กิจกรรม และโครงการต่างๆ ที่จัดขึ้นตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา

จากประโยชน์ของการประเมินตามสภาพจริงที่กล่าวถึงพอสรุปได้ว่า การประเมินตามสภาพจริงจะช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ กระตือรือร้นที่จะเรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการสื่อสารกับบุคคลอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นครู เพื่อน และผู้ปกครอง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกันในการพัฒนาทักษะที่หลากหลาย และปฏิบัติงานอย่างมีความหมายต่อการเสริมสร้างทักษะชีวิตและการทำงาน และยังช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะทางด้านความคิดในขั้นสูง มีพฤติกรรมที่กล้าแสดงออก และผู้สอนสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินตามสภาพจริงไปปรับปรุงการเรียนของนักเรียน การสอนของผู้สอน และนำไปตัดสินผลการเรียนของผู้เรียนด้วย

5.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวัดประเมินตามสภาพจริง

5.4.1 การสังเกต

พิชิต ฤทธิ์จัญญ (2545: 72) ได้ให้ความหมายของการสังเกตว่า เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ในลักษณะของการเฝ้าดู ศึกษาเหตุการณ์ ปรากฏการณ์ เพื่อให้เข้าใจธรรมชาติของสิ่งที่สังเกต หรือพฤติกรรมของสิ่งที่เราต้องการศึกษาอาจเป็น ลักษณะบุคลิกภาพ การใช้คำพูด ภาษาท่าทางกิจกรรม ทักษะและความสามารถ รวมทั้งสภาพแวดล้อมต่างๆ

ลักขณา ศรีวัฒน์ (2548: 51) ได้ให้ความหมายของการสังเกตโดยสรุปว่า เป็นวิธีการศึกษานักบุคคลด้วยการมองและเฝ้าดูพฤติกรรมที่กำหนดขึ้น โดยไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับพฤติกรรมนั้น และพยายามจดจำพฤติกรรมที่แสดงออกให้เห็น แล้วนำมาเก็บรวบรวมข้อมูล

สมศักดิ์ ภูวิภาดาพรรณ (2531: 21-23) และภัทรา นิคมานนท์ (2543: 210) ได้กล่าวถึงหลักเกณฑ์การสังเกตที่ดี ไว้โดยสรุปว่า

1. ผู้สังเกตควรศึกษาจุดมุ่งหมายของการสังเกต รายละเอียดของคุณลักษณะที่ต้องการวัด ตบวงชี้ของคุณลักษณะที่ต้องการวัดให้เข้าใจเป็นอย่างดี
2. มีการจดบันทึกสิ่งที่สังเกตได้ที่ตรงกับจุดมุ่งหมายของการสังเกตไว้อย่างครบถ้วน
3. มีแบบบันทึกผลการสังเกต ช่วยในการบันทึก
4. มีการตรวจสอบความมั่นใจของการสังเกตได้ โดยการสังเกตหลายสถานการณ์
5. สังเกตอย่างละเอียด มีขั้นตอน เป็นระบบ และตั้งใจตลอดระยะเวลาที่สังเกต

6. ผู้สังเกตควรมีสภาพปกติ มีการรับรู้ที่ถูกต้องและรวดเร็ว
7. ผู้สังเกตควรจัดความอคติหรือลำเอียง วางตัวเป็นกลาง
8. ควรมีการฝึกการสังเกตและบันทึกเหตุการณ์
9. ไม่ควรตีความขณะสังเกตเพราะจะทำให้ความสนใจในการสังเกตลดลง
10. ควรระมัดระวังความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มเวลา ดังนั้นบางเรื่องอาจต้องสังเกตตามช่วงเวลาต่างๆ กัน หลายๆ ครั้ง หรือใช้ผู้สังเกตหลายๆ คน เพื่อให้ผลการสังเกตเชื่อถือได้
11. เราต้องสังเกตพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกในกิจกรรมที่ผู้เรียนทำอยู่เสมอ
12. สังเกตผู้เรียนเพียงคนเดียวในเวลาหนึ่งๆ เพราะเราไม่อาจสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนได้ถึงถ้วน ถ้าหากสังเกตหลายๆ คนในคราวเดียวกัน

ลักษณะ สรีวัฒน์ (2548: 60-61) ได้กล่าวถึงข้อดีและข้อเสียของการสังเกตว่า

ข้อดี

1. ได้ข้อมูลจากแหล่งโดยตรงและได้รายละเอียดอย่างลึกซึ้ง
2. สามารถเก็บข้อมูลจากผู้ที่ไม่ได้ เขียนไม่ได้ ไม่มีเวลา และไม่ให้ความร่วมมือ
3. สามารถใช้เครื่องมืออื่นร่วมได้
4. สามารถเก็บข้อมูลที่เป็นความลับ ความละเอียด หรือข้อมูลที่เขาไม่เต็มใจจะตอบได้
5. สะดวกในการปฏิบัติ
6. เป็นหลักฐานสนับสนุนหรือขัดแย้งความในเรื่องเดียวกันที่ทราบจากการเก็บข้อมูลโดยวิธีอื่น หรือเสริมให้ชัดเจนขึ้น

ข้อเสีย

1. ผู้สังเกตอาจได้ตัวอย่างพฤติกรรมที่ถูกศึกษาเป็นส่วนน้อย
2. ผู้ทำการสังเกตอาจมีความลำเอียงและมีความแม่นยำในการสังเกต ทำให้แปลความหมายของพฤติกรรมผิดๆ และไม่ถูกต้อง เกิดความผิดพลาดได้
3. บางครั้งไม่สามารถเฝ้าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเหมือนๆ กันได้ และบางครั้งเหตุการณ์เกิดขึ้นขณะไม่ได้เฝ้าสังเกต หรือไม่เกิดขึ้นขณะเฝ้าสังเกตได้
4. ไม่สามารถเก็บข้อมูลที่เจ้าของเหตุการณ์ไม่อนุญาต
5. หากผู้สังเกตมีประสาทสัมผัสหรืออารมณ์ไม่ปกติ การสังเกตอาจไม่ชัดเจนและมีความคลาดเคลื่อนได้
6. หากผู้สังเกตไม่คุ้นเคยกับประเพณีวัฒนธรรม อาจทำให้แปลความหมายจากการสังเกตผิดไปได้

5.4.2 การสัมภาษณ์

สมนึก นนธิจันทร์ (2540: 84) กล่าวว่า การสัมภาษณ์ หมายถึง การพบปะคน 2 คน หรือมากกว่านั้น โดยมีการนัดหมายกันไว้ล่วงหน้า เพื่อสนทนากันในเรื่องบางเรื่อง โดยมีจุดมุ่งหมาย โดยการแลกเปลี่ยนข้อมูล มีความเข้าใจในความรู้สึกและมีการวางแผนร่วมกัน

พิชิต ฤทธิจรรยา (2545: 45) กล่าวถึงความหมายของการสัมภาษณ์ว่าเป็นวิธีการรวบรวมข้อมูลโดยผู้รวบรวมข้อมูลมีโอกาสพบปะสนทนากับผู้ให้ข้อมูลโดยตรงและมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน ทั้งสองฝ่ายคือผู้สัมภาษณ์และผู้ให้สัมภาษณ์ การสัมภาษณ์จะทำให้ได้ความรู้ ความจริง เกี่ยวกับพฤติกรรม คุณลักษณะ เจตคติ บุคลิกภาพ ท่วงที วาจา อุปนิสัย ปฏิภาณไหวพริบ นับว่าเป็นวิธีการที่รวบรวมข้อมูลให้ละเอียด

พิชิต ฤทธิจรรยา (2545: 75) ได้กล่าวถึงหลักและวิธีการสัมภาษณ์ ไว้ดังนี้

1. ก่อนการสัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์จะต้องแนะนำตัวเอง บอกจุดมุ่งหมายของการสัมภาษณ์ ประโยชน์ที่จะได้รับ และแจ้งว่าจะไม่เปิดเผยข้อมูลในลักษณะส่วนตัว รวมทั้งหากมีการบันทึกเทปต้องขออนุญาตผู้ให้สัมภาษณ์ก่อน และเพื่อเป็นการสร้างบรรยากาศให้เกิดความร่วมมือ ก่อนเริ่มสัมภาษณ์ควรใช้เวลาสักเล็กน้อยสนทนาเรื่องที่ผู้ให้สัมภาษณ์สนใจต่างๆ ไปก่อนดำเนินการสัมภาษณ์ในเรื่องที่ต้องการ

2. ระหว่างการสัมภาษณ์ มีสิ่งที่จะต้องคำนึงถึง ดังนี้

- 2.1 ถามทีละคำถาม ด้วยคำถามที่เข้าใจง่าย ชัดเจน ฟังแล้วตอบได้ทันที
- 2.2 ไม่ควรชี้แนะคำตอบ ไม่ควรเร่งรัดคำตอบจากผู้ให้สัมภาษณ์
- 2.3 ไม่วิจารณ์คำตอบ หรือพูดในลักษณะสั่งสอนผู้ให้สัมภาษณ์
- 2.4 สังเกตท่าทางของผู้ให้สัมภาษณ์ด้วยว่าเต็มใจที่จะให้สัมภาษณ์หรือไม่
- 2.5 กรณีที่ยังไม่ได้คำตอบเมื่อจบการสัมภาษณ์แล้วให้ย้อนกลับมาถามใหม่
- 2.6 กล่าวขอบคุณผู้ให้สัมภาษณ์

3. หลังการสัมภาษณ์ มีสิ่งที่จะต้องคำนึงถึงดังนี้

- 3.1 ต้องจดบันทึกทันทีหลังสัมภาษณ์เสร็จแล้ว
- 3.2 บันทึกเฉพาะเนื้อหาจากการสัมภาษณ์ ไม่ใส่ความคิดเห็นของผู้สัมภาษณ์ลงไป
- 3.3 คำถามใดถ้าไม่ได้คำตอบ ผู้สัมภาษณ์ควรจะบันทึกเหตุผลด้วย
- 3.4 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการจดบันทึกก่อนการวิเคราะห์

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540: 105) ได้สรุปข้อดีข้อเสียไว้ดังนี้

ข้อดี

1. การสัมภาษณ์ใช้ได้ดีกับบุคคลทุกประเภท ทุกระดับการศึกษา
2. การสัมภาษณ์มีลักษณะยืดหยุ่นได้มากกว่าการใช้แบบสอบถาม สามารถดัดแปลงแก้ไขข้อคำถามจนกว่ามีความเหมาะสม
3. การสัมภาษณ์ ช่วยให้ผู้สัมภาษณ์สามารถตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลได้
4. การวิจัยทางวิทยาศาสตร์ เป็นเรื่องของการแสวงหาความจริงทางด้านพฤติกรรมของมนุษย์ที่เกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ จิตใจ ความคิดเห็นและทัศนคติ ดังนั้นการรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์จึงนับว่าเหมาะสมที่สุด

ข้อเสีย

1. การสัมภาษณ์ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ ความรอบรู้ และความชำนาญของผู้สัมภาษณ์ ถ้าผู้สัมภาษณ์ขาดคุณสมบัติดังกล่าวข้อมูลที่ได้อาจเชื่อถือไม่ได้
2. ข้อมูลที่ได้ขึ้นอยู่กับความร่วมมือของผู้ถูกสัมภาษณ์
3. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์บางครั้ง ขึ้นอยู่กับความสามารถในการตีความของผู้สัมภาษณ์
4. ในการสัมภาษณ์ถ้ามีสิ่งอื่นๆ มารบกวนจะทำให้ผู้ตอบตอบไม่เต็มที่ ตอบอย่างเสียไม่ได้ ก็จะทำให้ข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ และไม่ตรงตามความเป็นจริง
5. การสัมภาษณ์ต้องใช้เวลา แรงงานและเงินเป็นจำนวนมาก

5.4.3 แบบสอบถาม

อุทุมพร จามรมาน (2540: 1) กล่าวว่า แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้ตอบเติมคำตอบเอง ปกติจะมีรายการ หรือข้อความ หรือคำถามหลายหัวข้อรวมกันในบางครั้งแทนที่จะเป็นข้อความก็เป็นภาพ แบบสอบถามได้รับการออกแบบเพื่อการวัดความคิดเห็นและความจริงที่ยังไม่ทราบ

แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่เกิดขึ้นมาเพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลด้านต่างๆ ที่ต้องการทราบจากผู้ตอบ ซึ่งจำแนกลักษณะของข้อคำถาม เป็นหลายชนิด เช่น

1. ข้อคำถามชนิดให้เขียนตอบ อาจเป็นการเขียนสั้นๆ หรือเติมคำในช่องว่างที่กำหนดให้ ข้อคำถามชนิดนี้มักจะใช้ในการเก็บข้อมูลที่หลากหลาย ไม่สามารถคาดคะเนคำตอบได้ว่ามีรายละเอียดอย่างไร หรือจัดเก็บหมวดหมู่ได้ยาก ลักษณะข้อมูลมีทั้งส่วนที่เป็นเท็จและเป็นจริง ซึ่งเป็นข้อมูลเรื่องทั่วไปและความคิดของผู้เขียน

2. ข้อคำถามชนิดเลือกตอบที่กำหนดไว้ ซึ่งอาจเป็นแบบเลือกตอบเพียงตัวเดียวหรือหลายตัวเลือก ข้อคำถามชนิดนี้มักใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากคำถามที่มีแนวคำตอบที่แน่ชัดอยู่แล้ว ลักษณะของข้อมูลมักจะเป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป

3. ข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งใช้กรณีที่ต้องการข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความสำคัญหรือระดับของปัญหาหรือระดับความต้องการของข้อความว่าอยู่ในระดับใด

4. ข้อคำถามชนิดที่ให้จัดลำดับความสำคัญของคำถามที่กำหนดให้ ใช้กรณีที่ต้องการทราบลำดับความสำคัญของข้อความแต่ละข้อ ในกลุ่มข้อความที่กำหนดให้

กมลรัตน์ หล้าสูงงษ์ (2527: 270-271) และสมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ (2531: 113) ได้กล่าวถึง ข้อดีและข้อเสียของแบบสอบถาม ไว้ว่า

ข้อดี

1. ช่วยทำให้ทราบเรื่องราวของผู้เรียนในเวลาอันสั้น
2. ช่วยให้รู้เรื่องราวของผู้เรียนในหลายๆ ด้าน
3. ช่วยให้ได้ข้อมูลต่างๆ เพื่อนำมาเพิ่มเติมข้อมูลพื้นฐานบางอย่างที่ต้องการให้ถูกต้องและตรงตามความเป็นจริงเพื่อเป็นประโยชน์ในการให้คำปรึกษา

ข้อเสีย

1. การสร้างแรงจูงใจกระทำได้ยากไม่เหมือนการสัมภาษณ์
2. ไม่สามารถใช้ได้กับผู้ที่ไม่รู้หนังสือหรือเด็กเล็ก
3. ผู้ตอบอาจหลีกเลี่ยงความจริงบางอย่าง ทำให้ไม่ได้ข้อมูลที่แท้จริง
4. ข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลดิบที่ต้องนำมาถนอมครั้งหนึ่ง เพราะผู้เก็บข้อมูลไม่ได้เห็นสภาพต่างๆ ที่แท้จริงในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถาม
5. ถ้าคำถามต่างๆ ไม่ถูกต้องสมบูรณ์ ข้อมูลที่ได้รับก็จะไม่สมบูรณ์ตามไปด้วย
6. การส่งแบบสอบถามกลับคืนมามากได้ไม่ครบ
7. การให้เวลาตอบแบบสอบถามนานๆ จะทำให้ผู้ตอบมีโอกาสบิดพลิ้ว แต่งเติมข้อมูลหรือปรีชาคำตอบจากผู้อื่น ซึ่งไม่ใช่เป็นคำตอบของตนเอง จึงมีผลทำให้ได้ข้อมูลไม่ถูกต้อง

5.4.4 การตรวจผลงาน

การตรวจผลงานเป็นวิธีการวัดประเมินที่ครู ผู้สอนใช้เป็นประจำและใช้บ่อยที่สุดอีกวิธีหนึ่ง การตรวจผลงาน จะเป็นการช่วยเหลือนักเรียนที่ยังประสบปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประการหนึ่ง ส่วนอีกประการหนึ่งเป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการตรวจผลงานมาใช้ในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ผู้สอน ซึ่งสามารถดำเนินการได้ตลอดเวลา เช่น การตรวจ

แบบฝึกหัด ผลการปฏิบัติตามโครงการ หรือโครงการต่างๆ ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ครูผู้สอนสามารถประเมินพฤติกรรมระดับสูงของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2539: 8) กล่าวว่า โดยปกติผู้สอนมักประเมินผู้เรียนทุกคนจากงานที่ผู้สอนกำหนดขึ้น และเป็นงานขึ้นเดียวกัน การประเมินแนวใหม่มีข้อเสนอแนะให้ผู้สอนได้ยืดหยุ่นการประเมินจากการตรวจสอบผลงานมากขึ้น ดังนี้

5.4.4.1 ครูผู้สอนอาจกำหนดงานร่วมกับผู้เรียน และไม่ควรเป็นขึ้นเดียวกัน แต่ก็ไม่จำเป็นต้องนำทุกชิ้นมาประเมิน อาจเลือกเฉพาะชิ้นงานที่ผู้เรียนทำได้ดี และการบอกความหมาย ความสามารถของผู้เรียนตามลักษณะที่ครูต้องการประเมินได้ วิธีการเน้นจุดแข็งของผู้เรียนนับเป็นการเสริมแรงสร้างแรงกระตุ้นให้ผู้เรียนพยายามผลิตงานที่ดีๆ ออกมากขึ้นอีกวิธีหนึ่ง

5.4.4.2 ชิ้นงานที่นำประเมินไม่จำเป็นต้องเป็นเรื่องเดียวกัน

5.4.4.3 อาจประเมินชิ้นงานที่ผู้เรียนทำนอกเหนือจากครูกำหนดได้แต่ต้องมั่นใจว่าเป็นสิ่งที่ผู้เรียนทำเองจริงๆ การใช้ข้อมูล หลักฐานแสดงผลงานอย่างกว้างขวางจะทำให้ครูผู้สอนรู้จักผู้เรียนมากขึ้น และประเมินความสามารถของผู้เรียนตามสภาพที่แท้จริงของเขาได้แม่นยำมากยิ่งขึ้น

5.4.4.4 ผลของการประเมินไม่ควรที่จะบอกคะแนน หรือคุณภาพที่เป็นเฉพาะตัวเลขอย่างเดียวแต่ควรที่จะบอกความหมายของผลคะแนนด้วย

5.4.5. การบันทึกจากผู้ที่เกี่ยวข้อง

สมนึก นนธิจันทร์ (2540: 92-93) กล่าวถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนที่ใช้ประกอบการประเมิน ประกอบด้วย

5.4.5.1 ครูในโรงเรียน เป็นอีกบุคคลหนึ่งที่มีความใกล้ชิดกับผู้เรียนตลอดเวลา ขณะอยู่โรงเรียน เพิ่มสะสมผลงานการเรียนรู้ตลอดเวลา ดังนั้นการประเมินที่ได้จากเพื่อนครูจึงเป็นข้อมูลที่น่าสนใจในการแสวงหาข้อมูลจากเพื่อนครูอาจทำได้หลายๆ วิธีตามความสะดวกและความเหมาะสม เช่น การสอบถาม การสัมภาษณ์ และการประชุมรายกรณี เกี่ยวกับงาน และผลงานของผู้เรียนอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

5.4.5.2 เพื่อนนักเรียน ของผู้เรียนเป็นบุคคลอีกกลุ่มหนึ่งที่มีความใกล้ชิดกับผู้เรียนโดยเฉพาะในเด็กวัยเรียน เพื่อนจะมีความสนิทสนมเป็นพิเศษ ข้อมูลในด้านต่างๆ เพื่อนผู้เรียนอาจจะสามารถรับรู้ได้เป็นอย่างดี เพื่อมีจุดเด่นจุดด้อยในส่วนใด และควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขในส่วนใด ครูผู้สอนสามารถหาข้อมูลโดยใช้ข้อมูลโดยใช้ชั่วโมงสอนปกติสนทนา วิชาทฤษฎีวิจารณ์เป็นการสร้างสรรค์

5.4.5.3 ผู้ปกครอง เป็นบุคคลที่มีบทบาทต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนมากที่สุด ดังนั้นข้อมูลรายละเอียดอื่นๆ จากผู้ปกครองจึงนับว่ามีความจำเป็นและความสำคัญต่อการนำมา

ประกอบการประเมินเป็นอย่างยิ่ง ในการรวบรวมข้อมูลจากผู้ปกครอง ผู้สอนอาจใช้วิธีการติดต่อจดหมายวารสารสัมพันธ์ การประชุมผู้ปกครอง แบบสอบถามและการเยี่ยมบ้าน ควรให้ผู้ปกครองได้อ่านงานเขียน และเพิ่มสะสมงานของนักเรียนทุกชิ้น ก่อนตอบคำถามทุกครั้งให้โอกาสผู้ปกครองได้สนทนากับผู้เรียนก่อน เพื่อจะได้ข้อมูลที่แท้จริงในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ประกอบการให้ข้อมูล

5.4.6. การเยี่ยมบ้าน

ทศพร มณีคำ (2539: 79) กล่าวว่า การเยี่ยมบ้าน หมายถึง การที่ครูไปพบปะสนทนาเยี่ยมเยียนผู้ปกครองของผู้เรียนที่บ้าน เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดี และรู้จักกันดียิ่งขึ้น อีกทั้งยังทำให้เกิดการยอมรับสภาพที่ได้สัมผัสด้วยตนเอง ตลอดจนสามารถทราบเจตคติของผู้ปกครองที่มีต่อโรงเรียน ตัวนักเรียน และตัวครูอีกด้วย

สมนึก นนธิจันทร์ (2540: 94-95) ได้กล่าวถึง วัตถุประสงค์ในการเยี่ยมบ้านและขั้นตอนในการเยี่ยมบ้าน ไว้ว่า

วัตถุประสงค์ในการเยี่ยมบ้าน

1. เพื่อต้องการทราบข้อเท็จจริงและสภาพที่แท้จริงของผู้เรียนเมื่ออยู่บ้าน
2. เพื่อเพิ่มเติมข้อเท็จจริงบางประการที่เกี่ยวกับผู้เรียนโดยไม่สามารถรวบรวมได้ด้วยวิธีการอื่น
3. เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน ระหว่างบ้านกับโรงเรียนระหว่างครูกับผู้ปกครอง

ลักขณา ศรีวัฒน์ (2548 : 175-176) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของการเยี่ยมบ้าน ว่า

1. ผู้สอนได้มีโอกาสทราบสภาพแวดล้อม และได้สังเกตความเป็นอยู่ทางบ้านของผู้เรียน อันนำไปสู่การรู้จักและเข้าใจในตัวเขามากและถูกต้องยิ่งขึ้น
2. ครอบครัวยังเกิดความรู้สึกที่สถานศึกษามีความสนใจและเอาใจใส่ต่อผู้เรียน และหากมีความจำเป็นต้องติดต่อกับสถานศึกษาก็จะรู้สึกว่าได้รู้จักกับบุคคลที่รู้จักในการให้ความสะดวกแก่ครอบครัว
3. ช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้เรียน ครอบครัว และผู้สอน เมื่อมีอะไรก็สามารถที่จะทำการปรึกษาหารือกันได้ อันจะทำให้เกิดความร่วมมือที่เป็นประโยชน์ซึ่งกันและกันทุกฝ่าย
4. ทำให้ทราบเจตคติของบุคคลในครอบครัวที่มีต่อผู้เรียน ทราบการดูแลสนับสนุนในด้านต่างๆ ว่ามีหรือไม่มี มากน้อยเพียงใด และมีความมุ่งหวังในอนาคตของเขา ไม่ว่าจะด้านการศึกษาหรือด้านอาชีพการงานอย่างไร

5. ทราบถึงภาวะการณ์ปรับตัวของผู้เรียนที่บ้านหรือในครอบครัวว่าอยู่ในลักษณะใด เขามีความพึงพอใจหรือความคับข้องใจในสภาพความเป็นอยู่ของเขาหรือไม่เพียงใด ซึ่งสภาพดังกล่าว จะมีผลกระทบต่อ การเรียน หรือการทำงาน และพฤติกรรมต่างๆ ที่เขาแสดงออกมาด้วย

5.4.7 การศึกษารายกรณี

นันทิกา แย้มสรวล (2529: 7) ได้กล่าวถึง การศึกษารายกรณีว่า เป็นวิธีการศึกษา บุคคลอย่างละเอียดทุกด้านต่อเนื่องกันเป็นเวลานาน ต่อจากนั้นนำข้อมูลที่ได้มารวมกันเป็นระบบ เพื่อใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และวินิจฉัยปัญหา และเพื่อให้มองเห็นบุคลิกภาพรวม ของบุคคล จนสามารถเข้าใจถึงธรรมชาติของบุคคลและสาเหตุของปัญหาชัดเจน แล้วจึงนำข้อมูลมา พิจารณาวางแผน ให้ความช่วยเหลือแนะแนว ให้บุคคลพยายามแก้ปัญหาและพัฒนาสภาพชีวิตของตน ให้สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สมนึก นนธิจันทร์ (2540: 96-97) เป็นการศึกษารายละเอียดที่ต่อเนื่องกัน ในช่วงระยะเวลาหนึ่งจนได้ข้อเท็จจริงหรือรายละเอียดที่พอจะวิเคราะห์หรือตีความได้ถูกต้องและเป็น จริงของบุคคลหรือสิ่งที่ต้องการศึกษา

จุดมุ่งหมายของการศึกษารายกรณี

1. เพื่อเป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่การวินิจฉัยและการรักษา
2. เพื่อใช้ในการวิจัย
3. เพื่อใช้ในการทำความเข้าใจสิ่งต่างๆ
4. เพื่อสืบค้นหาผู้เรียนที่มีลักษณะพิเศษ
5. เพื่อช่วยให้ผู้ปกครองเข้าใจเด็กของตนยิ่งขึ้น
6. เพื่อทำความเข้าใจผู้เรียนอย่างลึกซึ้ง
7. เพื่อติดตามผลการใช้เทคนิค
8. เพื่อใช้การประกอบการแนะแนว
9. เพื่อใช้ประโยชน์ในกรณีอื่นๆ

ลักขณา สรีวัฒน์ (2548: 29-30) และนันทิกา แย้มสรวล (2529: 9-11) ได้กล่าวถึง ข้อดีและข้อเสียของการศึกษารายกรณี ว่า

ข้อดี

1. ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับผู้เรียนหลายด้าน จึงรู้จักและเข้าใจธรรมชาติ ของบุคคลอย่างแท้จริง เป็นการฝึกผู้สอนให้ยอมรับความแตกต่างของบุคคลได้ดีขึ้น
2. เข้าใจถึงสาเหตุและเงื่อนไขต่างๆ ที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหา จนทำให้ผู้สอนได้แนวคิดและมองเห็นแนวทางที่จะให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เรียนได้ทันเวลาและเหตุการณ์

3. ผู้สอนมีความรู้ และเกิดทักษะเพิ่มขึ้น เป็นคนมีเหตุผล รู้จักเก็บข้อมูล
อย่างเป็นระบบ แก้ปัญหาโดยใช้ข้อเท็จจริงมาประกอบการพิจารณาตัดสินใจ
4. มีโอกาสได้ปรับปรุงตนเอง หรือแก้ปัญหาให้มีสภาพชีวิตที่ดีขึ้นกว่าเดิม
5. เข้าใจตนเอง ยอมรับเงื่อนไขและข้อจำกัดบางอย่างในชีวิต และมีความ
เต็มใจที่จะดำเนินชีวิตต่อไปอย่างเข้มแข็งและมีความหวัง
6. ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของบุคคลจึงสามารถ
นำข้อเท็จจริงมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอน
7. สามารถนำมาใช้เป็นตัวอย่งของการเกิดสถานการณ์ต่างๆ อันเป็นประโยชน์
โดยตรงต่อการสอน

ข้อเสีย

1. ผู้สอนต้องเป็นคนที่มีความรู้ สามารถปรับตัวในสถานการณ์ต่างๆ ได้
อย่างเหมาะสม มีประสบการณ์ในเรื่องของความยากลำบาก
2. ผู้สอนจะต้องระวังความรู้สึกของตนเองไม่ให้ลำเอียงหรือมีอคติ
3. ผู้สอนอาจขาดความสามารถในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมไปถึงการแปล
ความหมายของข้อมูล ทำให้การศึกษาคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง

5.4.8. การวัดการปฏิบัติงานจริง

สุวิมล ว่องวานิช (2546: 217-219) ได้กล่าวถึงเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา
เพื่อตัดสินเกี่ยวกับการวัดการปฏิบัติงาน ไว้ดังนี้

1. สิ่งที่จะวัดต้องมีการปฏิบัติอย่างแท้จริง โดยใช้สถานการณ์เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้ถูก
วัดแสดงพฤติกรรมการทำงานให้ดู
2. ความสามารถที่จะวัดนั้นจำเป็นต้องวัดกระบวนการปฏิบัติงาน เป็นการให้
ผู้เรียนได้สังเกตกระบวนการปฏิบัติงานของผู้เรียนด้วยตนเอง ในกรณีที่จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเน้นให้
ผู้เรียนมีทักษะการปฏิบัติ ผู้สอนต้องใช้กระบวนการวัดการปฏิบัติงานในการทดสอบ
3. ผลงานที่ได้รับต้องอยู่ในรูปที่สามารถวัดได้ เป็นการประเมินคุณภาพของงาน
จากผลงานที่เป็นของจริง
4. สิ่งที่จะวัดเป็นผลมาจากการเรียนรู้ทักษะ ในขณะที่การวัดความรู้ หรือความรู้สึกรู้สึก
สามารถวัดโดยใช้กระดาษและดินสอ แต่ถ้าเป็นทักษะซึ่งต้องอาศัยการฝึกปฏิบัติ ทักษะนี้ควรวัด
โดยให้มีการปฏิบัติหรือแสดงออกทางกายให้ดู
5. สิ่งที่จะวัดเป็นพฤติกรรมที่จะวัดเป็นรายบุคคลหรืองานกลุ่ม

6. สิ่งทีวัดเป็นการวัดความเข้าใจในการประยุกต์ใช้ความรู้ เป็นการวัดที่มีการแสดงให้ดู ผลงานที่ปรากฏเป็นผลผลิตที่เป็นรูปธรรม จะสะท้อนถึงกระบวนการที่แสดงถึงความรู้ความเข้าใจ

คุณลักษณะของการวัดการปฏิบัติงานจริง มีดังนี้

1. ต้องกำหนดจุดประสงค์ของการวัดทักษะให้ชัดเจนซึ่งอาจวัดที่กระบวนการ หรือ ผลงานทั้งสองสิ่ง

2. เนื้อหาสาระของงานที่ให้นักเรียนปฏิบัติมีความสอดคล้องกับสภาพจริง

3. คุณภาพของสิ่งที่จะสังเกตในครั้งหนึ่งๆ มีจำนวนเพียงพอ และสามารถสังเกตได้โดยตรง

4. กำหนดเงื่อนไขในการวัดได้ชัดเจน

5. ในการวัดโดยใช้สิ่งเร้าที่จัดขึ้น (Structured Stimulus) จัดทำคำชี้แจงอย่างกระชับ ชัดเจน สมบูรณ์

6. ผู้เชี่ยวชาญทุกคนหรือเกือบทุกคนเห็นว่าเนื้อหาสาระทั้งหมดที่วัดด้วยแบบตรวจสอบรายการ (Checklist Scale) หรือมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตรงกับคุณลักษณะของทักษะที่สังเกต

7. ผู้ประเมินใช้แบบตรวจสอบรายการหรือมาตราส่วนประมาณค่าได้สอดคล้องกัน และแต่ละคนมีความคงเส้นคงวาในการให้คะแนน

พิชิต ฤทธิจรูญ (2545: 79) กล่าวถึง ข้อดีและข้อเสียของการวัดการปฏิบัติงานจริงไว้ว่า

ข้อดี

1. สามารถใช้สอบวัดการปฏิบัติได้จริง หรือวัดได้สอดคล้องกับสภาพจริง

2. สามารถสอบวัดทักษะ และความสามารถในทางปฏิบัติบางอย่างที่ไม่อาจสอบวัดได้ด้วยเครื่องมืออย่างอื่น เช่น แบบทดสอบเขียนตอบ แบบทดสอบเลือกตอบ เป็นต้น

3. สามารถใช้สอบวัดความสามารถในการนำความรู้ไปใช้ได้เป็นอย่างดี

4. ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการวัดการปฏิบัติงานจริง

ข้อเสีย

1. ใช้เวลาในการดำเนินการสอบมาก เนื่องจากไม่สามารถให้ผู้เรียนสอบได้พร้อมๆ กันทั้งชั้น

2. สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมากเนื่องจากการวัดการปฏิบัติจริงต้องใช้วัสดุ อุปกรณ์ ในการวัดเป็นรายบุคคล

3. การตรวจให้คะแนนการวัดการปฏิบัติจริง จะมีลักษณะเช่นเดียวกับแบบทดสอบแบบอัตนัย ดังนั้นหากเกณฑ์ไม่ชัดเจน หรือผู้ตรวจหรือผู้ประเมินมีความลำเอียง ผลการประเมินจะขาดความเชื่อถือ

5.4.9 ระเบียบสะสม

สมนึก นนธิจันทร์ (2540: 99-100) ได้ให้ความหมายของระเบียบสะสมว่าเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญมากเกี่ยวกับความสามารถทางการเรียนของผู้เรียน ตั้งแต่ระดับก่อนระดับประถมศึกษาขึ้นมา ระเบียบสะสมนอกจากจะรายงานผลการเรียน และพฤติกรรมการเรียนในแต่ละวิชาครูประจำชั้นยังบรรยายสรุปพฤติกรรมที่เด่นๆ ทางบวก และทางลบเอาไว้ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษาพัฒนาการของผู้เรียนทุกๆ ด้าน ได้แก่ ประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษา ประวัติสุขภาพ และประวัติการปรับตัวในสังคม

ประโยชน์ของระเบียบสะสม

1. ใช้ในการศึกษาพัฒนาการของผู้เรียน หลักฐานที่บันทึกในระเบียบสะสมได้ใช้เวลาในการรวบรวมเป็นปี จะช่วยให้เห็นแนวโน้มในการพัฒนาและการเจริญเติบโตของผู้เรียนในด้านต่างๆ ระเบียบสะสมจะช่วยให้เห็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวผู้เรียนในด้านผลสัมฤทธิ์ ความพร้อมทางด้านร่างกาย ความมั่นใจและคุณค่าต่างๆ ที่มีอยู่ในตัวผู้เรียนทำให้เขาเข้าใจตัวเองได้มากขึ้น
2. ใช้ในการศึกษาความสามารถพิเศษของผู้เรียน ระเบียบสะสมช่วยให้ผู้สอนรู้จักผู้เรียนแต่ละคน และสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างถูกต้อง

5.4.10 แบบทดสอบ

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2545: 61) กล่าวว่า แบบทดสอบ เป็นชุดคำถามหรือกลุ่มงานใดๆ ที่สร้างขึ้นเพื่อจะชักนำให้ผู้ถูกทดสอบแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมาให้ผู้สอบสังเกตได้และวัดได้
สมนึก ภัททิยธาน (2541: 63) ได้แบ่งประเภทของแบบทดสอบ ไว้ดังนี้

1. แบ่งตามสภาพที่จะวัด แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

1.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ หมายถึง แบบทดสอบที่วัดสมรรถภาพของสมองด้านต่างๆ ที่นักเรียนได้รับการเรียนรู้ผ่านมาแล้วว่ามีอยู่ เท่าใด แบ่งออกเป็น

1.1.1 แบบทดสอบที่ครูสร้าง แบบทดสอบที่มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มนักเรียนเฉพาะที่ครูสอน จะไม่นำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มอื่น

1.1.2 แบบทดสอบมาตรฐาน แบบทดสอบที่มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์เช่นเดียวกับแบบทดสอบที่ครูสร้าง แต่มุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบคุณภาพต่างๆ ของนักเรียนที่ต่างกัน

1.2 แบบทดสอบวัดความถนัด หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งวัดสมรรถภาพสมองของนักเรียนว่าจะสามารถเรียนต่อไป หรือจะประสบความสำเร็จเพียงใด

1.3 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพและทางสังคม หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้วัดบุคลิกภาพ และการปรับตัว ให้เข้ากับสังคมซึ่งเป็นเรื่องที่ยาก ผลที่ได้ไม่คงที่แน่นอน เนื่องจากความเปลี่ยนแปลงในตัวบุคคล และสังคม

2. แบ่งตามลักษณะการตอบ แบ่งเป็น 5 ประเภท คือ

2.1 แบบทดสอบภาคปฏิบัติ หมายถึง แบบทดสอบที่ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริง

2.2 แบบทดสอบข้อเขียน หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้การเขียนตอบ สามารถตั้งคำถามให้เขียนตอบจำนวนมากๆ หรือลึกซึ้งเพียงใดก็ได้

2.3 แบบทดสอบปากเปล่า หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้การพูดโต้ตอบแทนการเขียน

2.4 แบบทดสอบอัตนัย หมายถึง แบบทดสอบที่มีเฉพาะคำถาม นักเรียนต้องคิดคำตอบเองโดยการเขียนอย่างเสรี ลักษณะคำตอบจะมีคงที่แน่นอน

2.5 แบบทดสอบปรนัย หมายถึง แบบทดสอบที่มีทั้งคำถามและคำตอบเฉพาะคงที่แน่นอน นักเรียนเลือกคำตอบที่คิดว่าถูกโดยทำเครื่องหมายอย่างใดอย่างหนึ่งที่ข้อสอบกำหนดไว้

ลักษณะ สรีวิวัฒน์ (2548: 29-30) กล่าวถึง ประโยชน์ของแบบทดสอบ ไว้ว่า

1. ช่วยให้ผู้ที่ใช้แบบทดสอบสามารถวินิจฉัยผู้รับการทดสอบได้อย่างถูกต้องแม่นยำ และน่าเชื่อถือมากขึ้น
2. ช่วยให้ผู้สามารถจัดแบ่งกลุ่มหรือช่วยในการจัดวางตัวบุคคลได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
3. ข้อมูลที่ได้ให้ความหมายชัดเจนกว่าข้อมูลที่ได้จากการใช้เครื่องมือที่ไม่ใช่เป็นแบบทดสอบ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือ และกลวิธีที่เป็นแบบทดสอบช่วยให้ผู้สอนได้ข้อมูลในเวลาอันรวดเร็วและสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปพร้อมกับข้อมูลที่ได้จากวิธีอื่น
5. ช่วยให้ผู้ได้รับการทดสอบรู้จักตนเองและเข้าใจตนเอง

5.4.11 การประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมงาน

สมนึก นนธิจันทร์ (2540: 100-101) กล่าวว่า การประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมงาน หมายถึง เป็นการจัดเก็บตัวอย่างผลงานที่มีการรวบรวมไว้อย่างเป็นระบบและกระทำอย่างต่อเนื่องตลอดช่วงชั้นของหลักสูตรหรือโปรแกรมการเรียนเพื่อใช้เป็นหลักฐานแสดงให้เห็นถึงความสามารถของผู้เรียนในด้านความรู้ความเข้าใจ ทักษะต่างๆ ที่ผู้เรียนพัฒนาได้สำเร็จ รวมทั้งความถนัด ความสนใจ ความพยายาม แรงจูงใจ และความก้าวหน้าทางการเรียนที่สามารถนำมาประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนแต่ละคนให้มีความน่าเชื่อถือ (Reliability) มากยิ่งขึ้น

ข้อดีของการประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมงาน

1. สามารถนำไปใช้สอนเป็นรายบุคคลได้เป็นอย่างดี
2. ทำให้ผู้เรียนเกิดความภูมิใจในผลงานของตนเอง เห็นการพัฒนาตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีกำลังใจที่จะแข่งขันกับตนเอง
3. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนการสอนกับครูและมีโอกาสได้ปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้และผลการเรียนของตนเองอย่างต่อเนื่อง
4. ทำให้ผู้เรียนได้รู้วิธีการคัดสรรผลงาน และประเมินผลงาน
5. ก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างครู ผู้เรียนและผู้ปกครอง

ข้อเสียของการประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมงาน

1. การใช้แฟ้มสะสมงานประเมินผลผู้เรียนยังมีปัญหาในเรื่องความเชื่อมั่นหรือความเห็นที่สอดคล้องกันในการประเมิน เนื่องจากเกณฑ์ในการประเมินยังไม่ชัดเจน
2. ใช้เวลามาก เนื่องจากผู้เรียนต้องใช้เวลาในการเก็บรวบรวมผลงานรวมทั้งครูและผู้เรียนยังต้องใช้เวลาในการพิจารณาตรวจทาน ซึ่งโดยทั่วไปครูจะตรวจทานคนเดียวกับผู้เรียนทั้งชั้น ทำให้ต้องใช้เวลามาก
3. มีปัญหาเรื่องสถานที่เก็บรวบรวมผลงานโดยเฉพาะครูที่สอนหลายวิชาแต่ละปีจะมีแฟ้มสะสมงานของผู้เรียนแต่ละรายวิชาแต่ละชั้นจำนวนมาก

5.5 การกำหนดกฎเกณฑ์การให้คะแนน

5.5.1 ความหมายของการกำหนดกฎเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubric)

สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ (2544: 137) ได้ให้ความหมายของการกำหนดกฎเกณฑ์การให้คะแนนไว้ว่า เป็นเครื่องมือในการให้คะแนน (Scoring Tool) ที่มีการระบุเกณฑ์ (Criteria) ประเมินชิ้นงานและคุณภาพ (Quality) ของชิ้นงานในแต่ละเกณฑ์

เอกรินทร์ สี่มหาศาล (2546: 235) ได้ให้ความหมายว่า เป็นเกณฑ์ที่ใช้เป็นแนวทางประเมินการปฏิบัติงานและผลงานของผู้เรียนเรียกว่า รูบรีค (Rubric) ซึ่งเป็นแนวทางการให้คะแนนที่บรรยายถึงระดับความสามารถในการแสดงออกของผู้เรียน รวมถึงคุณภาพของผลงานที่ผู้เรียนต้องกระทำได้ในแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจน ทำให้ผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องทราบว่า ผู้เรียนรู้อะไร และสามารถทำอะไรได้มากน้อยเพียงใด

รูบรีคจึงมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน เพราะสามารถกำหนดเป้าหมายของการแสดงออกของผู้เรียนให้มีความชัดเจน (Target Reach) และเป็นกระบวนการปฏิบัติที่ต่อเนื่องกัน เพื่อนำไปสู่การบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ และสมรรถภาพของ

ผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น รวมทั้งมาตรฐานการศึกษาของหลักสูตรสถานศึกษาได้ กำหนดเกณฑ์การประเมินจึงต้องประกอบด้วย

1. ประเด็นที่ต้องการประเมิน (Criteria)
2. ระดับความสามารถที่ต้องการประเมิน (Performance Level)
3. การบรรยายคุณภาพของความสามารถในแต่ละระดับ (Quality Description)

5.5.2 วิธีกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน

เอกรินทร์ สีมหาศาล (2546: 236) และสุวิมล ว่องวานิช (2546: 234) กล่าวว่า การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนตามแนวทางของรูปรีดตามที่นิยมใช้กันทั่วไปมี 3 รูปแบบ คือ

5.5.2.1 การกำหนดเกณฑ์โดยภาพรวม (Holistic Score) เป็นการให้คะแนน โดยพิจารณาผลงานของผู้เรียนในภาพรวมว่า มีคุณภาพสอดคล้องกับเกณฑ์ในระดับใดบ้าง และมีคะแนนเดียวสำหรับงานนั้น ซึ่งจะมีคำอธิบายคุณภาพของงานประกอบการให้คะแนนและตัดสินระดับคะแนนต่างๆ ได้ด้วย การให้คะแนนแบบภาพรวม มีวิธีพิจารณาหลายวิธีได้แก่

วิธีที่ 1 กำหนดตามระดับความผิดพลาด โดยพิจารณาจากความบกพร่องของคำตอบว่ามีมากน้อยเพียงใด แล้วหักจากคะแนนสูงสุดที่ระดับ

วิธีที่ 2 กำหนดระดับของการยอมรับและคำอธิบาย

วิธีที่ 3 แยกประเด็นพิจารณาออกเป็นประโยคย่อย และทำเป็นตารางพิจารณาความถูกต้องของแต่ละประเด็น กำหนดระดับของคะแนนตามจำนวนที่ปฏิบัติได้ถูกต้องตามประเด็นเหล่านั้น

5.5.2.2 การกำหนดเกณฑ์แบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Score) เป็นการกำหนดเกณฑ์โดยจำแนกสิ่งต่างๆ ที่ต้องการประเมินออกมาเป็นประเด็นๆ การให้คะแนนจะไปตามระดับคุณภาพของแต่ละประเด็นที่กำหนดไว้ แล้วนำคะแนนจากการประเมินประเด็นทั้งหมดมารวมกันอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งในการให้คะแนนนั้น ควรจัดทำแบบฟอร์มเพื่อบันทึกการตรวจให้คะแนนและผลการประเมิน

5.5.2.3 การกำหนดเกณฑ์แบบองค์รวมก่อน แล้วค่อยระบุจุดแข็งจุดอ่อนสนับสนุนการให้คะแนนแบบองค์รวม (Annotated rubrics)

5.5.3 ประโยชน์ของการกำหนดกฎเกณฑ์การให้คะแนน

สมศักดิ์ ภูวิภาดารรรณ (2544: 139) ได้กล่าวว่า การกำหนดกฎเกณฑ์การให้คะแนนมีประโยชน์อย่างมากต่อการประเมิน ทั้งนี้เพราะเหตุผลดังนี้

5.5.3.1 ช่วยให้การคาดหวังของครูที่มีต่อผลงานของนักเรียนบรรลุผลสำเร็จ โดยนักเรียนจะเกิดความเข้าใจ และสามารถใช้เกณฑ์การประเมินในการประเมินและพัฒนาชิ้นงานของตน

5.5.3.2 ช่วยให้ครูเกิดความกระตือรือร้นยิ่งขึ้นว่าต้องการให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้หรือพัฒนาการอะไรบ้าง

5.5.3.3 ช่วยให้นักเรียนสามารถระบุคุณลักษณะจากงานที่เป็นตัวอย่างได้ โดยใช้เกณฑ์การประเมินตรวจสอบ

5.5.3.4 ช่วยให้นักเรียนสามารถควบคุมตนเองในการปฏิบัติเพื่อไปสู่ความสำเร็จได้

5.5.3.5 เป็นเครื่องมือในการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมการปฏิบัติงานต่างๆ ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

5.5.3.6 ช่วยให้ผู้บุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครอง ผู้สนับสนุน ผู้นิเทศก์ ได้เกิดความเข้าใจเกณฑ์ในการตัดสินผลงานนักเรียนที่ครูใช้

5.5.3.7 ช่วยให้การให้เหตุผลประกอบการให้เกรดนักเรียนได้

5.5.3.8 ช่วยเพิ่มคุณภาพผลงานของนักเรียน

5.5.4 จุดประสงค์ของการสร้างกฎเกณฑ์การให้คะแนน

5.5.4.1 เพื่อประเมินกระบวนการ (Process) เช่น ประเมินการเรียนรู้เป็นทีม กลยุทธ์การสัมภาษณ์ เป็นต้น

5.5.4.2 เพื่อประเมินผลผลิต (Product) เช่น ประเมินแฟ้มสะสมผลงาน รายงาน การวิจัย นิทรรศการ ผลงานศิลปะ เป็นต้น

5.5.4.3 เพื่อประเมินการปฏิบัติ (Performance) เช่น ประเมินการนำเสนอปากเปล่า การอภิปราย การสาธิต เป็นต้น

5.5.5 การสร้างกฎเกณฑ์การให้คะแนน

บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์ (2544: 94) กล่าวว่า การสร้างกฎเกณฑ์การให้คะแนน การประเมินต้องมีส่วนประกอบในการดำเนินการที่สำคัญ 3 ขั้นตอน คือ

1. กำหนดการปฏิบัติให้ชัดเจน

1.1 ระบุชนิดของการปฏิบัติว่า เป็นทักษะวิธีการทำหรือผลงานสำเร็จที่สร้างขึ้น

1.2 กำหนดจุดสนใจของการประเมินว่า สนใจเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม

1.3 กำหนดเกณฑ์การปฏิบัติที่สะท้อนคุณลักษณะที่สำคัญของการปฏิบัติ

2. ออกแบบกิจกรรมสำหรับใช้ประเมิน ดังนี้

2.1 ระบุลักษณะของงานหรือกิจกรรมว่า เป็นผลงานหรือการปฏิบัติตามที่มอบหมายให้ทำหรือเป็นการแสดงออกที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ

2.2 กำหนดรายการของงานหรือกิจกรรม ได้แก่ นิยามจุดหมายของการปฏิบัติเงื่อนไขสถานการณ์ของการปฏิบัติ และเกณฑ์มาตรฐาน

2.3 กำหนดจำนวนชิ้นงาน หรือกิจกรรมให้ทำว่าจะใช้เพียงงานเดียว หรือหลายงานจึงเพียงพอในสภาพการณ์นั้น

3. ให้คะแนนและจัดบันทึกผล ดังนี้

3.1 ระบุรูปแบบการให้คะแนนที่ใช้เกณฑ์ในการให้คะแนนแบบใด เช่น แบบทั่วไป หรือแบบเฉพาะเนื้อหา และแบบเกณฑ์รวมหรือเกณฑ์ย่อย

3.2 กำหนดวิธีการจัดบันทึกว่าเป็นแบบตรวจสอบรายการ มาตรฐานประเมินค่า การปฏิบัติ การจัดบันทึกพฤติกรรมตามช่วยตลอดเวลา หรือการจัดจำรรรมา

3.3 ระบุผู้ประเมินว่าจะให้ใครเป็นผู้สังเกตและประเมิน ผลการปฏิบัติจะเป็นประโยชน์แก่ครูผู้สอน ครูที่เคยสอน ตัวผู้เรียนเอง หรือเพื่อนๆ ในกลุ่ม

5.6 การหาคุณภาพเครื่องมือวัดประเมินตามสภาพจริง

สุวิมล ว่องวานิช (2546: 235-236) ภัทรา นิคมานนท์ (2543: 132-158) ไพศาล หวังพานิช (2546: 9) และล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2538: 192-219) ได้กล่าวถึงการหาคุณภาพเครื่องมือวัดประเมินตามสภาพจริง โดยสรุปไว้ว่า

5.6.1 ความเชื่อมั่น (Reliability) ความคงเส้นคงวาของผลการวัด การที่นำเครื่องมือ นั้นไปทดสอบกลุ่มตัวอย่างไม่ว่าจะทดสอบกี่ครั้งก็ตามก็ยังคงได้คะแนนเท่าเดิม แสดงว่าเครื่องมือวัด นั้นมีความเชื่อมั่น ความเชื่อมั่นนั้นก็คือความคงที่แน่นอน (Stability) ของคะแนนที่ได้จากการวัด

5.6.1.1 วิธีใช้ข้อสอบคู่ขนาน วิธีนี้ถ้าสร้างข้อสอบวัดเจตคติได้ลักษณะเหมือนกัน 2 ฉบับ พิจารณาได้จากมาตรา คะแนนเฉลี่ย ความแปรปรวน ของทั้ง 2 ฉบับไม่แตกต่างกัน ก็ถือว่าเป็นคู่ขนานกันได้ การหาความเชื่อมั่นโดยเอาแบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับสอบกลุ่มตัวอย่างกลุ่ม เดียวกัน ตรวจให้คะแนนแล้วนำคะแนนของคนที่ทำฉบับที่ 1 และที่ 2 มาหาสหสัมพันธ์กัน

5.6.1.2 วิธีสอบซ้ำ วิธีนี้กรณีมีแบบทดสอบฉบับเดียว นำไปสอบกลุ่มตัวอย่าง 2 ครั้ง โดยให้ระยะเวลาห่างกันอย่างน้อย 7 วัน แล้วเอาคะแนนของการสอบทั้ง 2 ครั้งนี้มาหา ความสัมพันธ์ คะแนนสอบครั้งแรกเป็น X สอบครั้งที่ 2 เป็น Y ค่าสหสัมพันธ์เป็นค่าความเชื่อมั่น

5.6.1.3 วิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) การหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรครอนบาค (Cronbach) ได้ดัดแปลงมาจากสูตร KR-20 เมื่อปี ค.ศ. 1951 ทั้งนี้เป็น เพราะจะได้ใช้หาค่าความเชื่อมั่นกับเครื่องมือที่ไม่ได้ตรวจให้คะแนน 1 กับ 0 ได้ เพราะสูตร สัมประสิทธิ์แอลฟานี้เครื่องมือไม่จำเป็นจะตรวจให้คะแนนเป็น 1 กับ 0 เสมอไป จะตรวจให้คะแนน ลักษณะใดก็ได้ เช่น ถ้าทำถูกได้คะแนนเป็น 10, 8 หรือในลักษณะแบบสอบถามที่ให้คะแนน แต่ละข้อเป็น 3,2,1 หรือ 5,4,3,2,1 ฯลฯ ก็ได้

5.6.2 ความเที่ยงตรง (Validity) ความสามารถของแบบทดสอบในการวัดสิ่งที่ต้องการวัดได้มากน้อยเพียงใด การวัดความเที่ยงตรงจึงมักวัดดังนี้

5.6.2.1 ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา หมายถึง การที่ครูสอนนักเรียนในเรื่องอะไรก็ออกข้อสอบวัดเรื่องนั้น การที่จะรู้ว่าข้อสอบมีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาหรือไม่ ก็นำข้อสอบไปเปรียบเทียบกับตารางวิเคราะห์หลักสูตรภาคเนื้อหาวิชาว่าข้อสอบฉบับนั้นวัดเนื้อหาที่สอนนักเรียนไปได้ครอบคลุมเพียงใด ถ้าวัดได้ครอบคลุมก็ถือว่ามีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา

5.6.2.2 ความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง หมายถึง เครื่องมือวัดใดก็ตามที่สามารถวัดได้ตามลักษณะหรือตามทฤษฎีต่างๆ ของโครงสร้างนั้น ถ้าสามารถสร้างเครื่องมือวัดลักษณะของสิ่งเหล่านี้ได้ก็ถือว่าเป็นความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง ถ้าเป็นข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ข้อสอบที่มีความเที่ยงตรงตามโครงสร้างก็คือข้อสอบที่สามารถวัดได้ครอบคลุมพฤติกรรมต่างๆ ในภาคพฤติกรรมของตารางวิเคราะห์หลักสูตรนั่นเอง

5.6.2.3 ความเที่ยงตรงเชิงเกณฑ์สัมพัทธ์ เป็นความเที่ยงตรงแบบอาศัยเกณฑ์ที่ต้องการเป็นหลักแบ่งออกเป็น 2 อย่างคือ

ก. ความเที่ยงตรงตามสภาพ (Concurrent validity) หมายถึง เครื่องมือที่สามารถวัดได้ตามสภาพความเป็นจริงของกลุ่มตัวอย่าง เช่น ถ้าเด็กคนหนึ่งเวลาเรียนในห้องเรียนเป็นคนเรียนเก่งมาก ไม่ว่าจะถามอะไรเขาจะตอบได้หมด เมื่อสร้างข้อสอบมาวัดเด็กห้องนั้นก็ปรากฏว่าเขาทำได้คะแนนสูงสุด ถ้าเป็นอย่างนี้ทุกคนในกลุ่มแสดงว่าข้อสอบฉบับนั้นมีความเที่ยงตรงตามสภาพความเป็นจริง เกณฑ์ที่ใช้ต้องเป็นเกณฑ์ปัจจุบันเสมอ

ข. ความเที่ยงตรงเชิงพยากรณ์ (Predictive Validity) แบบทดสอบฉบับใดก็ตามถ้ามีความเที่ยงตรงเชิงพยากรณ์แล้ว เมื่อนำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างก็สามารถที่จะพยากรณ์อนาคตของกลุ่มตัวอย่างได้ถูกต้อง ดังนั้นการหาความเที่ยงตรงประเภทนี้ คือเอาผลงานที่สำเร็จไปของกลุ่มตัวอย่างเป็นเกณฑ์ แล้วเอาคะแนนเครื่องมือที่จะหาความเที่ยงตรงเชิงพยากรณ์นี้ไปสัมพันธ์กับเกณฑ์ ถ้ามีความสัมพันธ์กันสูงก็ถือว่าเครื่องมือที่สร้างขึ้นนั้นมีความเที่ยงตรงเชิงพยากรณ์สูง

5.6.3 อำนาจจำแนก (discrimination) เป็นคุณสมบัติของแบบวัดเจตคติที่สามารถจำแนกบุคคลได้ตามระดับความรู้สึกว่า ใครมีระดับความรู้สึกอยู่ในระดับดีมาก ปานกลาง แย่ ใครมีเจตคติที่ดี และใครมีเจตคติที่ไม่ดี โดยยึดหลักการว่าบุคคลที่มีระดับความรู้สึกที่ดีจะต้องตอบแบบวัดเจตคติอยู่ในระดับความรู้สึกที่ดี บุคคลที่มีระดับความรู้สึกที่แยจะต้องตอบแบบวัดเจตคติอยู่ในระดับความรู้สึกที่ไม่ดี ซึ่งจะต้องแยกบุคคลที่มีระดับความรู้สึกแตกต่างกันออกจากกันได้ อำนาจจำแนกมีความสัมพันธ์กับความเที่ยงตรงเชิงสภาพในทางบวก กล่าวคือ ถ้าเครื่องมือใดมีอำนาจจำแนกสูง เครื่องมือนั้นก็มีความเที่ยงตรงเชิงสภาพสูงด้วย

5.6.4 ความเป็นปรนัย (objectivity) หมายถึง ความชัดเจน ความถูกต้อง และการเข้าใจตรงกัน โดยยึดถือความถูกต้องทางวิชาการเป็นเกณฑ์ มีความหมายตรงกันข้ามกับความ เป็นอัตนัย (Subjectivity) ซึ่งยึดถือความคิดเห็น ความรู้สึก และเหตุผลของแต่ละบุคคลเป็น สำคัญ เหตุผลที่บุคคลหนึ่งเห็นว่าถูกต้อง อาจจะไม่ถูกต้องในทัศนะของอีกบุคคลหนึ่ง ซึ่งเหตุผลของ แต่ละคนต่างก็ถูกต้อง แต่ในแง่มุมมองหรือสถานที่ต่างกัน

ในการวัดผลหรือสร้างแบบทดสอบ เราจำเป็นต้องมีหลักเกณฑ์ที่เป็นที่ยอมรับ สำหรับทุกๆ คนในการพิจารณาตัดสินว่าสิ่งใดผิดสิ่งใดถูก ดังนั้น ความชัดเจนและถูกต้องตามหลัก วิชาหรือที่เรียกว่า ความเป็นปรนัย ของแบบทดสอบ จึงเป็นเรื่องสำคัญประการหนึ่ง

การพิจารณาความเป็นปรนัยของแบบทดสอบมีหลายประการ คุณสมบัติความ เป็นปรนัยของแบบทดสอบที่สำคัญ ได้แก่คุณสมบัติ 3 ประการ คือ ชัดแจ้งในความหมายของ คำถาม ตรวจให้คะแนนได้ตรงกัน และแปลความหมายของคะแนนได้ตรงกัน

5.6.5 ความยากง่าย (Difficulty) เครื่องมือวัดที่จะต้องหาค่าความยากง่ายนั้น ส่วนใหญ่เป็นเครื่องมือวัดทางด้านสติปัญญา (Cognitive Domain) เครื่องมือประเภทนี้จะต้องมี คุณภาพทางด้านความยากง่าย (P) พอเหมาะ คือเด็กสามารถทำถูก 50 เปอร์เซ็นต์ หรือคิดเป็น สัดส่วนเท่ากับ .50 หรือมีค่า $P = .50$ ข้อคำถามที่ถือว่ามีความยากง่ายที่ใช้ได้ จะยึดเอาค่า P ระหว่าง .20 ถึง .80 ถ้า P มีค่าต่ำกว่า .20 ถือว่าข้อคำถามนั้นยากไป และถ้า P สูงกว่า .80 ถือว่าข้อคำถามง่ายไป พุดรวมๆ กล่าวไว้ว่า P น้อยยาก P มากง่าย

6. การวัดประเมินควบคู่กับการเรียนการสอน จากการศึกษาส่วนบุคคล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544: 51-83) และสุวิมล ว่องวาณิช (2546: 153-156) ได้กล่าวว่า การศึกษาส่วนบุคคล หมายถึง การติดต่อสื่อสารและแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และตอบสนองต่อจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ที่หลากหลายระหว่างผู้สอน และผู้เรียน โดยให้ความสนใจข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียนรายบุคคลและรายกลุ่ม ซึ่งแยกเป็นวิธีย่อยได้ดังนี้

6.1 การถามตอบในชั้นเรียน

เป็นเทคนิคที่ผู้สอนตั้งคำถามให้ผู้เรียนตอบในระหว่างดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ ช่วยให้ ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์และเกิดการเรียนรู้ สามารถประเมินผลกระบวนการคิด การให้เหตุผลของผู้เรียน แต่สิ่งที่สำคัญที่ทำให้การถามตอบในชั้นเรียนมีประสิทธิภาพนั้นขึ้นอยู่กับคำถามและวิธีการถาม ของผู้สอน ดังนั้นผู้สอนจะต้องตั้งคำถามหลักล่วงหน้าที่มีความชัดเจน กระชับ ถามความคิดเห็น ถามคิดวิเคราะห์ อย่าถามที่เน้นความจำ ตั้งคำถามก่อนแล้วจึงหาผู้ตอบโดยทิ้งช่วงเวลาให้ตอบ โดยบอกผู้เรียนว่ากำลังคอยคำตอบ กล่าวชื่นชมคนที่ตอบได้อย่างมีคุณภาพ ชักถามคนที่ตอบผิด

เพื่อรู้สาเหตุ สุดท้ายผู้สอนต้องจำผลการถามตอบจากผู้เรียน ในกรณีที่ผู้เรียนจำนวนมากต้องจดบันทึกลงในแบบฟอร์ม

การถามตอบในชั้นเรียนครูผู้สอนต้องฟังคำตอบ และแปลผลคำตอบเหล่านั้น แล้วลงสรุปอ้างอิงระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนตามมาตรฐานภายในประสบการณ์ของผู้เรียน ดังนั้นเพื่อใช้เทคนิคนี้ให้ได้ผลดีที่สุดควรปฏิบัติดังนี้

1. วางแผนคำถามหลักๆ ล่วงหน้าก่อนการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ และเหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน
2. ใช้คำถามสั้น กระชับ และชัดเจน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้ตอบตรงประเด็น
3. ชักถามความคิดเห็นหลากหลายด้านอย่าถามเฉพาะความจำ และข้อเท็จจริงเท่านั้น
4. ตั้งคำถามก่อนแล้วจึงชี้ไปยังคนที่ต้องการตอบ วิธีนี้จะช่วยให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการฟัง และสนใจในประเด็นคำถาม
5. เรียกทั้งคนที่ยกมือขอตอบและไม่ได้ยกมือ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรม
6. ให้จำนวนการทำงานของผู้เรียนจำนวนน้อยๆ ในระยะเวลาสองวันสำหรับการทำระยะยาว และผู้เรียนจำนวนมากๆ ต้องจดบันทึกลงในแบบฟอร์ม
7. กล่าวชื่นชมคนที่ตอบถูกและมีคุณภาพ ชักถามคนที่ตอบผิดเพื่อรู้สาเหตุ แต่ต้องระมัดระวังเรื่องความรู้สึกของผู้เรียนด้วย
8. หลังตั้งคำถามแล้ว ต้องทิ้งช่วงเวลารอคำตอบและบอกผู้เรียนว่าครูกำลังคอยคำตอบ การจดบันทึกผลการตอบของผู้เรียนแต่ละคนไว้เป็นหลักฐานจะมีประโยชน์สำหรับพิจารณาปรับปรุงผู้เรียนได้เป็นอย่างดี การจดบันทึกอาจแยกเป็นสองฟอร์ม คือ แบบจดบันทึกบุคคลกับแบบจดบันทึกทั้งห้อง

6.2 การพบปะพูดคุยกับผู้เรียน

เป็นการนัดพบพูดคุยระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนในเรื่องที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจ เกิดการพัฒนาความรู้ ทักษะและคุณธรรม เกิดพลังความรับผิดชอบในการประเมินผลความก้าวหน้าของตนเอง มีความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จ ดังนั้นผู้สอนและผู้เรียนต้องเปิดใจ พุดคุยกันอย่างตรงไปตรงมา ตรงตามจุดมุ่งหมายที่นัดพบ มีเวลาเพียงพอ และมีการสรุปผลการพูดคุยไว้เป็นบทเรียนและแนวปฏิบัติต่อไป โดยจดบันทึกผลการพูดคุยลงในแบบฟอร์ม

การประเมินการพบปะพูดคุยปฏิบัติดังนี้

1. ทั้งครูและนักเรียนต้องเปิดใจพูดคุยกันอย่างตรงไปตรงมา และยินดีตรวจสอบคุณลักษณะสำคัญของกระบวนการเรียนการสอน

2. คำถามในการพูดคุยต้องเฉพาะเจาะจงตรงตามจุดหมายการเรียนรู้ และจุดมุ่งหมายของการนัดพบ
3. คำถามต้องคิดขึ้นด้วยความไตร่ตรองรอบคอบ และวางแผนล่วงหน้า โดยอาจให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการที่เตรียมนี้
4. จัดเวลาให้เพียงพอเพื่อให้สามารถพบปะพูดคุยได้จบกระบวนการ
5. สรุปผลการพูดคุยไว้เป็นบทเรียนและใช้เป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกันต่อไป

6.3 การพูดคุยกับคนอื่น

การพูดคุยกับคนอื่นยังสามารถนำมาใช้เป็นการประเมินด้วยการสื่อสารส่วนตัวอีกแบบหนึ่งสามารถใช้รวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านผลสัมฤทธิ์ของการเรียนได้เป็นอย่างดี บุคคลต่างๆ ที่สามารถเป็นแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียนได้แก่ ผู้เรียนคนอื่นๆ ที่เป็นเพื่อนสนิทสนม ใกล้ชิดของผู้เรียน ครูผู้สอน คนอื่นๆ ที่เคยสอนผู้เรียน บุคลากรในโรงเรียน เช่น คณงาน ภารโรง เจ้าหน้าที่ห้องสมุด รวมทั้งญาติ พ่อแม่ ผู้ปกครองผู้เรียน บุคคลเหล่านี้จะมีข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียนในบางส่วนของครูผู้สอนไม่รู้ และไม่สามารถหาได้โดยตรงด้วยตนเอง

การพูดคุยเรื่องการเรียนรู้ของผู้เรียนจากบุคคลต่างๆ เหล่านี้จะทำให้ครูผู้สอนได้ ข้อมูลกว้างขวางครอบคลุมมากขึ้น และทำให้มั่นใจในข้อมูลมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ครู ผู้สอนที่ใช้วิธีการพูดคุยกับผู้อื่นต้องใช้เวลาและระวังเพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างมีคุณภาพ การพูดคุยจึง จำเป็นต้องซักถามลักษณะของคุณภาพของหลักฐานจากคนที่ให้ข้อมูล ครู ผู้สอนต้องแน่ใจว่าคนที่ให้ข้อมูลใช้วิธีประเมินที่น่าเชื่อถือ ตัวอย่างเหมาะสม และมีการควบคุมความลำเอียง หรือถามเฉพาะคนที่อยู่ในฐานะที่จะรู้เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์ สภาพแวดล้อมที่นำมาใช้ในการตัดสินใจที่สำคัญ เพื่อป้องกันความลำเอียงที่อาจแอบแฝงอยู่ในข้อมูล

6.4 การอภิปรายในชั้นเรียน

เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้ ประสบการณ์ โดยผู้เรียนจะต้องจัดระบบความคิด การโต้แย้งอย่างมีเหตุผล การใช้ทักษะทางอารมณ์และสังคม เพื่อให้ได้ข้อมูลและสารสนเทศที่สะท้อนความรู้ ทักษะ และคุณธรรมได้ การจัดอภิปรายในชั้นเรียนที่ดีควรมีการเตรียมประเด็นไว้ล่วงหน้า ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมมากที่สุด เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทั้งที่พูดเก่งและไม่เก่งมีโอกาสเท่าเทียมกันในการนำเสนอความสามารถ และควรมีการจัดบันทึกการอภิปรายโดยผู้สอนหรือผู้เรียนที่ได้รับมอบหมายในกลุ่มลงในแบบฟอร์ม

การประเมินการอภิปรายในชั้นเรียน ควรดำเนินการตามหลักการดังนี้

1. เตรียมคำถามหรือประเด็นอภิปรายล่วงหน้าเพื่อให้ตรงกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการ
2. การนำผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วมกระบวนการเตรียมคำถามควรมีการคิดละจำนวนคำถาม และประเด็นสำคัญในการอภิปรายคละกันไป
3. ควรใช้รูปแบบการได้วาที หรือการเรียนเป็นรูปแบบทีมแบบต่างๆ เพื่อเพิ่มจำนวนผู้เกี่ยวข้องโดยตรงให้มากที่สุด และต้องให้ความสนใจต่อผู้มีผลสัมฤทธิ์ต่ำด้วย
4. จัดรูปแบบการอภิปรายเพื่อบอกบทบาทของแต่ละคนว่าทำอะไร
5. ให้ผู้เรียนทุกคนทั้งคนที่พูดเก่งและพูดไม่เก่งมีโอกาสเท่าเทียมกันการนำเสนอความสามารถของตน
6. สารสนเทศที่นำไปใช้ตัดสินใจที่สำคัญ เช่น การใช้เกรดต้องใช้วิธีการจัดบันทึกที่น่าเชื่อถือ

6.5 การสอบปากเปล่า

เป็นการประเมินผลการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งซึ่งที่ผู้สอนจะต้องเตรียมคำถามให้ผู้เรียนสะท้อนความคิด โดยการพูดตอบปากเปล่า ซึ่งมีข้อดีที่ว่าผู้สอนสามารถใส่คำถามเสริม เพิ่มเติมได้ แต่จะต้องมีเกณฑ์ในการแยกระหว่างเนื้อหาสาระ และความสามารถด้านการคิดออกจากความสามารถในการใช้คำพูด และควรมีการจดบันทึก เพื่อให้สามารถประเมินผลซ้ำภายหลังได้ ดังนั้นการใช้การสอบปากเปล่าให้มคุณภาพ ควรใช้หลักการประเมิน และข้อเสนอแนะดังนี้

- 6.5.1 สร้างคำถามสั้นๆ ที่เน้นจุดหมายการเรียนรู้ที่ต้องการ
- 6.5.2 ใช้คำถามที่เชื่อถือได้ว่าสามารถบ่งชี้ความรู้ที่ต้องการ สามารถระบุความคิดที่ใช้และสามารถบ่งชี้มาตรฐานที่จะนำไปตัดสินใจคำตอบ
- 6.5.3 มั่นใจว่ามีเกณฑ์ที่สามารถแยกเนื้อหาสาระและความสามารถด้านการคิดออกจากความสามารถในการใช้คำพูด
- 6.5.4 เตรียมเนื้อหาในการแก้ปัญหาผู้เรียนที่มีอุปสรรคในการใช้ภาษา
- 6.5.5 มีแบบตรวจสอบรายการ มาตรฐานประเมินค่า หรือวิธีการจัดบันทึกผลต่างๆ พร้อมที่จะใช้ประเมินทันที
- 6.5.6 ถ้าเป็นไปได้ควรมีการจดบันทึกคำตอบเพื่อให้สามารถประเมินซ้ำภายหลังได้

6.6 การอ่านบันทึกเหตุการณ์ของผู้เรียน

เป็นการสื่อสารในรูปแบบของการเขียนของผู้เรียนโดยผู้เรียนเขียนบันทึกการเรียนรู้อ หรือการแก้ปัญหา บันทึกความดี ซึ่งผู้สอนสามารถใช้บันทึกเหล่านั้นประกอบประเมินผลทั้งในด้าน

ความรู้ ทักษะและคุณธรรม และผู้สอนสามารถเขียนตอบในบันทึกซึ่งเป็นการช่วยเหลือสนับสนุน หรือสะท้อนความก้าวหน้า เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถปรับปรุงตนเองได้

เป้าหมายของการเขียนบันทึกเกี่ยวกับการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้สะท้อนความคิดวิเคราะห์ การอธิบาย และการประเมิน ประสิทธิภาพการเรียนรู้และความสำเร็จ รูปแบบ การเขียนบันทึก อาจแบ่งเป็นสี่แบบคือ

1. การเขียนบันทึกคำตอบ เป็นวิธีการที่นำไปใช้ได้มากที่สุดในวิชาการอ่านเมื่อผู้เรียนอ่านเรื่องที่กำหนดแล้วต้องการแสดงความคิดเห็นต่อสาระประเด็นที่อ่าน โดยทั่วไปครูจะกำหนดกรอบประเด็นให้เขียนบันทึกคำตอบ

2. การเขียนบันทึกส่วนตัว หรือการเขียนบันทึกประจำวัน เป็นวิธีการเขียนบันทึกที่มีอิสระในการเขียนบันทึกมากที่สุด ครูผู้สอนจะให้เวลาผู้เรียนเขียนบันทึกความคิดเห็นในช่วงการเรียน แต่ละคาบเรียนโดยผู้เรียนสามารถเขียนบันทึกประเด็นต่างๆ ตามความสนใจของผู้เรียน บันทึกเหล่านั้นสามารถนำไปใช้ประเมินผลหรือใช้เป็นแบบฝึกปฏิบัติการเขียนของผู้เรียนก็ได้ ในกรณีที่มีการประเมินผล การเขียนบันทึกอาจให้ครูเป็นผู้ตัดสิน หรือให้ผู้เรียนเป็นผู้ตัดสิน หรืออาจใช้ทั้งคู่ และผู้เรียนร่วมกันก็ได้

3. การจดบันทึกการเรียนรู้ เป็นวิธีการติดต่อสื่อสารอีกวิธีหนึ่งที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนสะท้อนความคิดวิเคราะห์ อธิบาย และประเมินประสิทธิภาพการเรียนรู้ ความสำเร็จ และการเขียนข้อสรุป การบันทึกการเรียนรู้จะทำความคู่ไปกับการจดบันทึก

ข้อพิจารณาในการใช้บันทึกของผู้เรียน

1. การเขียนบันทึกต้องอาศัยความพร้อมด้านการเขียนเบื้องต้นของผู้เรียน ดังนั้นควรใช้กับระดับชั้นที่ผู้เรียนอ่านออกเขียนได้

2. การบันทึก อย่านำให้เป็นภาระหนักกับผู้เรียน ครูอาจพิจารณาว่าเมื่อสอนและทำกิจกรรมการเรียนการสอนเสร็จในชั่วโมงนั้นๆ ให้เวลากับผู้เรียนบันทึกสั้นๆ 2-3 บรรทัดแล้วแต่ความคิดของแต่ละคน ครูอาจช่วยให้ง่ายขึ้นโดยให้ผู้เรียนบันทึกความยาวอย่างน้อยสามบรรทัด ทุกครั้งที่เรียนวิชานี้ ให้เลือกสิ่งที่จะเขียนเองอย่างเขียนตามเพื่อน แต่ควรเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเรียน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของครู

3. เนื่องจากการบันทึกเป็นเรื่องราวที่เป็นส่วนตัว ควรทำความเข้าใจกับผู้เรียนว่าครูจะไม่เปิดเผยบันทึกให้ผู้อื่นอ่าน ครูจะใช้บันทึกเพื่อทำความรู้จักกับผู้เรียนแต่ละคน และไม่หักคะแนนเมื่อเขียนผิด

4. การเขียนบันทึกได้ตอบระหว่างครู และผู้เรียน เมื่อครูเริ่มต้นให้ผู้เรียนเขียน ครูต้องเขียนโต้ตอบสม่ำเสมอ จะเล็กน้อยอย่างไรก็ต้องทำ เพราะถือเป็นบทบาทสำคัญ ถ้าครูคิดว่าตนเองไม่มีเวลา หรือมีผู้เรียนจำนวนมากเกินไป ก็ไม่ควรใช้การบันทึกแบบโต้ตอบนี้

5. ครูอาจจะให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนทางการเขียนบันทึกโดยอภิปรายร่วมกันในชั้น

6. ครูอาจปรับใช้กับการบันทึกเป็นกลุ่ม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แสดงความรู้ที่นึกคิดของผู้เรียนเป็นกลุ่ม โดยผู้เรียนช่วยกันบันทึก

6.7 การตรวจแบบฝึกหัดและการบ้าน

เป็นการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนที่ช่วยให้ผู้เรียนทราบว่าตนเองมีข้อผิดพลาดอย่างไร และประเด็นที่ถูกต้องคืออะไร ทำให้ผู้เรียนสามารถนำไปปรับปรุงการเรียนรู้ได้ สิ่งที่เป็นผลที่ตามมาจากการตรวจแบบฝึกหัดนอกเหนือจากการประเมินผลความรู้ความสามารถแล้ว คือ นิัยการทำงาน ความรับผิดชอบ ความตรงต่อเวลา ความมีระเบียบวินัย ความเรียบร้อย และทักษะการเขียน ซึ่งทำให้ผู้สอนเห็นความก้าวหน้าของผู้เรียนและสะท้อนการเรียนรู้วิธีหนึ่งได้

7. ทักษะการอ่าน

7.1 ความหมายของทักษะการอ่าน

วรรณิ โสภประยูร (2537: 121) กล่าวว่า ทักษะการอ่านเป็นกระบวนการทางสมองที่ต้องใช้สายตาสัมผัสตัวอักษรหรือสิ่งพิมพ์อื่นๆ รับรู้และเข้าใจความหมายของคำหรือสัญลักษณ์ โดยแปลออกมาเป็นความหมายที่ใช้สื่อความคิด และความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกัน และผู้อ่านสามารถนำเอาความหมายนั้นๆ ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้

ทิตินา แซมณี (2544: 101) ได้กล่าวถึง ทักษะการอ่านว่า เป็นทักษะพื้นฐานเบื้องต้นในการสื่อสาร และเป็นพื้นฐานเบื้องต้นของความคิด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548: 6) ได้ให้ความหมายของทักษะการอ่านว่า เป็นการแปลความหมายของตัวอักษรที่อ่านออกมาเป็นความรู้ ความคิดและเกิดความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านตรงกับเรื่องราวที่ผู้เขียนสื่อความหมาย ผู้อ่านสามารถนำความรู้ ความคิด หรือสาระจากเรื่องราวที่อ่านใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2544: 111) ให้ความหมายของทักษะการอ่านว่า เป็นการแปลความของตัวอักษรออกเป็นความคิด และนำความคิดนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์

กองทัพ เคลือบพนิชกุล (2542: 81-82) กล่าวถึง ทักษะการอ่านว่า เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสื่อสาร โดยผู้อ่านใช้ประสาทสัมผัสรับตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ผ่านกระบวนการทางความคิด เพื่อทำความเข้าใจในเรื่องราวนั้น แล้วตีความหมายออกมาทั้งความหมายตรงและความหมายแฝงอย่างถูกต้องและตรงตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียน แล้วยังสามารถสรุปความหมายแนวความคิดตามขั้นตอน

กล่าวโดยสรุป ทักษะการอ่าน เป็นการแปลความหมายของสิ่งที่สายตาสัมผัสหรือสัญลักษณ์ต่างๆ แล้วผ่านกระบวนการทางสมอง เพื่อตีความหมายของสัญลักษณ์นั้น

7.2 กระบวนการของทักษะการอ่าน

วรรณิ โสมประยูร (2537: 124) กองเทพ เคลือบพณิชกุล (2542: 84-85) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548: 7) ได้กล่าวถึง กระบวนการของทักษะการอ่าน ไว้สอดคล้องกันว่า เป็นกระบวนการทางด้านความคิด การประเมินค่า การตัดสินใจ การจินตนาการ การให้เหตุผลและการแก้ปัญหา ซึ่งประกอบด้วย

7.2.1 การรู้จักคำ คือ การที่ผู้อ่านตระหนักหรือระลึกประสบการณ์จากการถูกกระตุ้น ทำให้รู้จักคำที่ปรากฏนั้นดีพอที่จะเข้าใจความหมาย โดยมีลำดับดังนี้

7.2.1.1 จำคำศัพท์ได้โดยการท่องจำเป็นส่วนใหญ่

7.2.1.2 ถ่ายทอดเสียงโดยการโยงหน่วยเสียง (Phoneme) กับหน่วยคำ (Morpheme)

7.2.1.3 ถ่ายทอดความหมายของคำในบริบทได้

7.2.2 เข้าใจความหมายของคำ คือ เมื่อเห็นวลี ประโยค ซึ่งประกอบเป็นข้อความ แล้วเข้าใจความหมาย โดยอาศัยประสบการณ์เดิมมาตีความหมายคำในบริบท

7.2.3 ปฏิกริยา คือ การคิดว่าข้อความนั้นหมายถึงอะไร ซึ่งข้อความหนึ่งอาจมีความหมายได้หลายทางต้องอ่านแล้วประเมินได้ว่า ข้อความนั้นต้องการสิ่งใด โดยอาศัยประสบการณ์ช่วยประกอบการพิจารณา

7.2.4 นูรณาการ คือ การทำความเข้าใจข้อความที่อ่าน แล้วสร้างความคิดใหม่ขึ้น

จากกระบวนการของทักษะการอ่านดังกล่าว สรุปได้ว่า กระบวนการของทักษะการอ่าน จะต้องเริ่มจากการที่ผู้อ่านรู้จักคำเสียก่อน เมื่อผู้อ่านรู้จักคำและรับรู้ความหมายของคำ ผู้อ่านจะสามารถเข้าใจข้อความหรือประโยคที่ผู้เขียนเขียนสื่อความหมายออกมา สามารถตีความหมายและเข้าใจความหมายได้ด้วยการใช้ประสบการณ์เดิมของผู้อ่านเอง ซึ่งอาจทำให้ผู้อ่านเปลี่ยนความคิดหรือเกิดแนวความคิดใหม่ๆ ขึ้นมา

7.3 องค์ประกอบของทักษะการอ่าน

วรรณิ โสมประยูร (2537: 124) และกองเทพ เคลือบพณิชกุล (2542: 88) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของทักษะการอ่าน ไว้ดังนี้

7.3.1 ผู้อ่าน เป็นองค์ประกอบแรกของการอ่าน ผู้อ่านจะใช้สายตาสัมผัสตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ แล้วเกิดการรับรู้รูปร่างลักษณะของคำเมื่อได้สัมผัส เกิดการตีความหมายของคำ วลีหรือประโยค

7.3.2 สาร หรือตัวหนังสือ ตัวอักษร สัญลักษณ์ เนื้อหา เรื่องราว ซึ่งทำให้เกิดความคิดแก่ผู้อ่าน ถ้าผู้อ่าน อ่านไม่ได้หรืออ่านไม่ออก การอ่านก็จะไม่สัมฤทธิ์ผล

7.3.3 เข้าใจความหมาย ผู้อ่านต้องเข้าใจความหมายของคำที่ผู้เขียนเขียน การอ่านจึงจะเกิดขึ้นต่อไปได้

7.3.4 การเลือกความหมาย ความหมายของคำในภาษาไทยมีมากมาย ผู้อ่านจะต้องเลือกให้ถูกต้อง ต้องเข้าใจจุดมุ่งหมายของผู้เขียนในการเขียนคำนั้น ถ้าทั้งผู้เขียนและผู้อ่านเข้าใจตรงกัน ก็สามารถอ่านได้ความหมายที่ถูกต้อง หากเข้าใจไม่ตรงกันก็ทำให้เข้าใจผิดได้เช่นกัน

7.3.5 ใช้ความหมายที่ได้มาหรือการนำไปใช้ การอ่านจะได้ผลตรงตามจุดประสงค์ของผู้เขียน ก็ต่อเมื่อผู้อ่านสามารถเข้าใจตามเรื่องราวถูกต้อง แล้วเลือกสิ่งที่ดี ถูกต้องเหมาะสม และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันหรือทำประโยชน์ให้กับตนและสังคมได้

จากองค์ประกอบของทักษะการอ่านดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ทักษะการอ่านต้องประกอบด้วย ผู้อ่าน ซึ่งเป็นผู้สัมผัสและรับรู้สารที่เป็นตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ที่ผู้เขียนเขียนเพื่อสื่อความหมายหรือสื่อความคิดของผู้เขียน ผู้อ่านจะต้องเข้าใจความหมายให้ตรงกับจุดประสงค์ที่ผู้เขียนต้องการ เพื่อจะได้เลือกและสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยผู้อ่านจะต้องอ่านได้ จึงจะสัมฤทธิ์ผลตรงตามจุดประสงค์ของการเขียนและการอ่าน

7.4 ประเภทของทักษะการอ่าน

ทิพวัลย์ มาแสง (2532: 116) วรณี โสมประยูร (2537: 125-127) และ กงเทพ เคลือบพณิชกุล (2542: 93-99) ได้กล่าวถึงประเภทของทักษะการอ่านไว้ว่ามี 2 ประเภท คือ

7.4.1 การอ่านออกเสียง (Oral Reading) หมายถึง การเปล่งเสียงตามตัวอักษร ถ้อยคำ และเครื่องหมายต่างๆ ที่เขียนไว้หรือออกมาให้ถูกต้อง ชัดถ้อยชัดคำ และเป็นที่น่าสนใจแก่ผู้ฟัง การอ่านออกเสียงจึงเป็นกระบวนการต่อเนื่องระหว่างสายตา สมอง และการเปล่งเสียง โดยเริ่มต้นที่สายตาจะต้องจ้องมองตัวอักษรและเครื่องหมายต่างๆ ที่เขียนไว้ สมองต้องประมวลให้เป็นถ้อยคำ จากนั้นเปล่งเสียงออกมา ดังนั้นการอ่านออกเสียงจึงเป็นทักษะที่ควรฝึกฝนและให้ความสนใจ เพราะการฝึกออกเสียงสระ พยัญชนะ คำและประโยคต่างๆ ให้ถูกต้องชัดเจนตรงกับความเป็นพื้นฐานของการอ่านในใจอย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ และสามารถนำหลักการอ่านออกเสียงคำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการฟังและพูด นอกจากนี้ยังสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างความหมายของคำที่นักเรียนเรียนรู้จากการฟังและพูดเข้ากับรูปคำที่นักเรียนพบในสื่ออื่นๆ อีกด้วย

7.4.2 การอ่านในใจ (Silent Reading) หมายถึง การถ่ายทอดตัวอักษรออกมาเป็นความคิดโดยตรงเวลาอ่านจะใช้เฉพาะสายตากวาดไปบนตัวอักษร สายตารับภาพแล้วส่งสัญญาณผ่านประสาทตาไปยังประสาทสมองให้รับรู้เพื่อจดจำและตีความต่างๆ ออกมา

การอ่านในใจเป็นการอ่านที่มุ่งค้นคว้าหาความรู้ เพื่อเก็บใจความสำคัญหรือหาสาระสำคัญของเรื่องอย่างละเอียดทุกคำหรือทุกตอนเพื่อการปฏิบัติ วิเคราะห์วิจารณ์เพื่อหาเหตุผล ไตร่ตรองโดยใช้วิจารณญาณเพื่อหาข้อเท็จจริง ข้อดี ข้อเสีย สำหรับเลือกแนวทางปฏิบัติและเป็น การอ่านแบบคร่าวๆ เพื่อสังเกตและจดจำสิ่งต่างๆ

8. ทักษะการเขียน

8.1 ความหมายของทักษะการเขียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2542: 24) ได้กล่าวถึง ความหมายของ ทักษะการเขียนว่า การแสดงความรู้ความคิด และความรู้สึที่มีอยู่ในใจออกมาให้ผู้อื่นได้รับรู้ โดยใช้ วิธีใช้สัญลักษณ์ที่เรียกว่า ตัวอักษร เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเจตนาของผู้เขียน ผู้อ่านสามารถรับรู้ความในใจ ของผู้เขียนได้ดีหรือไม่ นั่น ก็อยู่ที่ว่าผู้เขียนมีทักษะในด้านการใช้ภาษาเขียนได้ดีเพียงใด

อัจจิมา เกิดผล และคณะ (2536: 73-74) กล่าวว่า ทักษะการเขียนเป็นทักษะ อย่างหนึ่งในทักษะทางภาษาทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน เป็น การสื่อความหมายอย่างหนึ่งไปยังผู้อ่าน โดยใช้ตัวอักษรเป็นเครื่องมือในการส่งสาร เพื่อให้ผู้อ่าน ทราบความรู้ ความคิด ความรู้สึกของผู้เขียน

อัญญารัตน์ เจริญพุดมินาถ (2546: 24) ได้ให้ความหมายของทักษะการเขียน โดยสรุปว่า ความสามารถในการถ่ายทอดเรื่องราว ความคิด สิ่งที่ต้องการแสดงออกโดยแสดงออกมา เป็นสัญลักษณ์หรือตัวอักษร

กองทัพ เคลือบพนิชกุล (2542: 123) ได้ให้ความหมายของทักษะการเขียนว่า เป็น ทักษะการใช้ภาษา เพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด จินตนาการ ประสบการณ์ต่างๆ รวมทั้งอารมณ์ และความรู้สึกกับข่าวสาร เป็นการสื่อสารหรือสื่อความหมาย โดยมีตัวหนังสือหรือสัญลักษณ์แทน ถ้อยคำ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ตามจุดประสงค์ของผู้เขียน

จากความหมายของทักษะการเขียนดังกล่าวข้างต้น จึงสรุปความหมายได้ว่า ทักษะการเขียน เป็นการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกออกมาเป็นภาษาเขียน เพื่อสื่อความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจและ เข้าใจจุดประสงค์ของผู้เขียน

8.2 กระบวนการของทักษะการเขียน

กองทัพ เคลือบพณิชกุล (2542: 130-131) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548: 24-25) ได้กล่าวถึง กระบวนการของทักษะการเขียนไว้สอดคล้องกันว่า เป็นกระบวนการแสดงความรู้สึกรู้สึกนึกคิด โดยถ่ายทอดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ผู้อ่านแล้วเข้าใจความคิดและจุดประสงค์ของผู้เขียน การเขียนที่ดีจึงต้องมีการเตรียมการเขียน ดังนี้

8.2.1 เรื่องที่จะเขียน เตรียมศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียนด้วยการอ่านและฟัง

8.2.2 การจัดลำดับความคิด โดยจัดให้เป็นเรื่องราวว่าจะเขียนประเด็นใดก่อนหลัง

8.2.3 การหาข้อมูลหลักฐาน เพื่อสนับสนุนให้เรื่องที่จะเขียนนั้นน่าเชื่อถือ

8.2.4 การเตรียมหาข้อสรุป เพื่อให้กระชับและตรงประเด็นแล้วจึงลงมือเขียน

8.2.5 การลงมือเขียน โดยการนำข้อมูลที่ได้มาทั้งหมดมาเขียน โดยใช้ถ้อยคำให้เหมาะสมกับเรื่องที่เขียน

ในขั้นลงมือเขียน ผู้เขียนควรใช้ถ้อยคำให้เหมาะสม ซึ่งสรุปหลักเกณฑ์การเลือกใช้ถ้อยคำมาใช้เขียนให้เหมาะสมกับเรื่องดังนี้

1) ความชัดเจน จะช่วยให้การสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านได้ตรงกัน ได้แก่ การใช้คำที่รู้จักกับดีอยู่แล้ว การใช้คำที่เป็นสื่อสร้างความเข้าใจ ทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพและเข้าใจได้ชัดเจน และการใช้คำที่สมบูรณ์ไม่ละคำใดคำหนึ่ง

2) ความเรียบง่าย การใช้คำธรรมดาที่เข้าใจง่าย แต่มีผลกระทบต่อความรู้สึกของผู้อ่าน การใช้ภาษาที่เรียบง่ายนั้น ควรหลีกเลี่ยงการใช้ถ้อยคำที่ฟุ่มเฟือย คำปฏิเสธ ซ้อนปฏิเสธ

3) ความกระชับ การใช้คำน้อยแต่ได้ความหมายชัดเจนและมีน้ำหนัก

4) ความประทับใจ เกิดจากการที่ผู้เขียนใช้ถ้อยคำเร้าความรู้สึกของผู้อ่าน

5) ความไพเราะ การเลือกใช้คำที่มีความราบรื่นไพเราะหู ความราบรื่นของถ้อยคำทำให้งานเขียนมีความไพเราะ

6) ลีลา ผู้เขียนที่มีความสามารถในการเขียน จะรู้จักเลือกสรรคำมาใช้ผูกประโยคให้อ่านออกเสียงแล้วฟังสนิทู

7) มีความหมายดี ผู้เขียนต้องมีความรู้ความเข้าใจความหมายของคำ และเลือกคำมาใช้ให้ตรงตามความต้องการได้

8) ความถูกต้องเหมาะสม ต้องใช้ถ้อยคำให้ถูกต้องตามระเบียบของภาษา ตามความนิยม เหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะ

9) การสร้างภาพ เป็นการเขียนที่ทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพ การเขียนจะต้องใช้ถ้อยคำที่ให้ความรู้สึกและมีอารมณ์

10) โครงสร้างของประโยค การมีความคิดสำคัญเพียงความคิดเดียว ถ้ามีอนุประโยคหลายประโยคประกอบอนุประโยคเหล่านี้ จะต้องมีความเกี่ยวข้องกับใจความสำคัญ

กล่าวโดยสรุป กระบวนการของทักษะการเขียน ประกอบด้วย เรื่องจะเขียน โดยผู้เขียนจะต้องศึกษาหาความรู้ เพื่อหาข้อมูลหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องที่เขียน เพื่อนำมาจัดลำดับความคิดก่อนที่จะมาเขียนเป็นเรื่องราวให้ตรงประเด็นและตรงจุดประสงค์ของผู้เขียน ซึ่งผู้เขียนจะต้องเลือกใช้ถ้อยคำให้เหมาะสมกับบุคคล กาลเทศะและเรื่องที่เขียน

8.3 องค์ประกอบของทักษะการเขียน

วรรณิ โสมประยูร (2537: 142-148) และกองทัพ เคลือบพนิชกุล (2542: 127-129) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของทักษะการเขียนไว้ว่า

8.3.1 ผู้เขียนหรือผู้ส่งสาร ผู้เขียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความคิดของผู้เขียน ในการสื่อความคิดริเริ่ม ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ โดยผู้เขียนต้องมีความรู้หรือประสบการณ์ในการเขียน มีความสามารถในการเลือกเนื้อหาและการใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสม

8.3.2 เนื้อหา เรื่องราวที่ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านได้รับทราบ ซึ่งอาจจะเป็นเหตุการณ์ ข้อคิดเห็น อารมณ์และความรู้สึก เป็นต้น

8.3.3 ภาษา (สาร) มีการใช้ถ้อยคำที่เหมาะสมกับบุคคลทุกฐานะ ทุกโอกาส และทุกสถานที่ ภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่สุดสำหรับการถ่ายทอด เป็นเรื่องที่เขียนจะต้องมีความรอบคอบละเอียดอ่อนในการเลือกคำ ประโยค สำนวนโวหารต่างๆ ให้เหมาะสมกับกาลเทศะและรูปแบบ

8.3.4 เครื่องมือที่ทำให้เกิดการสื่อสาร ได้แก่

8.3.4.1 ตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ ถือเป็นเรื่องที่สำคัญมาก ตัวอักษรในการเขียนจะต้องชัดเจน เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจ

8.3.4.2 เครื่องหมายวรรคตอน เพื่อช่วยให้ผู้อ่านอ่านได้สะดวก และป้องกันความเข้าใจผิดเกี่ยวกับความหมายของประโยคที่เขียน นอกจากนี้เครื่องหมายวรรคตอนยังสามารถสื่ออารมณ์และความรู้สึกได้ดี แต่ไม่ควรใช้อย่างพร่ำเพรื่อควรใช้ให้เหมาะสมแก่เนื้อเรื่อง รูปแบบและใช้อย่างระมัดระวัง

8.3.4.3 รูปแบบ ซึ่งรูปแบบของการเขียนแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือ

1) รูปแบบร้อยแก้ว คือ การใช้ถ้อยคำสามัญรวมทั้งคำราชาศัพท์มาเรียบเรียงเป็นความเรียงทั่วไป เช่น เรียงความ จดหมาย รายงาน เป็นต้น

2) รูปแบบร้อยกรอง คือ การนำถ้อยคำภาษาที่เลือกแล้วมาเรียบเรียงให้เข้ารูปแบบตามกฎเกณฑ์ของคำประพันธ์นั้นๆ เช่น โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย เป็นต้น

8.3.5 ผู้อ่านหรือผู้รับสาร งานเขียนบางอย่างผู้เขียนมีเจตนาให้บุคคลเฉพาะกลุ่มอ่าน ดังนั้นผู้เขียนจึงต้องเลือกเนื้อหา วิธีเขียน รูปแบบการเขียน และจะต้องใช้ภาษาให้แตกต่างกันตาม ลักษณะความสนใจและความต้องการของผู้เขียน ซึ่งในการเขียนนั้นผู้เขียนจะต้องนำผู้อ่านไปพิจารณา ประกอบงานเขียนของตนด้วย

จากองค์ประกอบของทักษะการเขียนดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ทักษะการเขียนประกอบด้วย ผู้เขียนหรือผู้ส่งสาร เป็นผู้ถ่ายทอดเนื้อหาสาระ โดยใช้ถ้อยคำภาษาหรือสารให้เหมาะกับบุคคลและ กาลเทศะ เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของผู้เขียนออกมา ให้ผู้อ่านเข้าใจและรับรู้ให้ตรงกับจุดประสงค์ และความต้องการของผู้เขียนเอง

8.4 ประเภทของทักษะการเขียน

สนิท ตั้งทวี (2529: 125) วรณีย์ โสมประยูร (2537: 139-140) และกรมวิชาการ (2546: 223-284) ได้กล่าวถึงประเภทของทักษะการเขียนไว้ว่า ทักษะการเขียนแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

8.4.1 การเขียนที่เป็นแบบแผน คือ การเขียนที่มีรูปแบบโดยเฉพาะ และใช้ภาษาแบบแผนหรือกึ่งแบบแผนที่เป็นภาษาราชการ เป็นคำสุภาพ การเขียนที่เป็นแบบแผนมีดังนี้

8.4.1.1 การเขียนเรียงความ เป็นการเขียนบรรยาย ถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึกและประสบการณ์ของผู้เขียนสู่ผู้อ่าน ทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้ ความเพลิดเพลินและ ความคิดใหม่ๆ จากการอ่าน

8.4.1.2 การเขียนบันทึก ซึ่งได้แก่ การเขียนรายงานการประชุมหรือการเขียน บันทึกรายงานทางวิชาการ เป็นการบันทึกที่ต้องเขียนให้ได้ใจความสำคัญ ได้สาระความรู้ ความคิด และข้อเสนอแนะต่างๆ การเขียนจะต้องเขียนให้ถูกต้องตามรูปแบบ

8.4.1.3 การเขียนบทความ เป็นการเขียนที่แสดงออกซึ่งความรู้ ความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ ไป และมักจะเกี่ยวกับข่าวสำคัญๆ ในระยะนั้นๆ

8.4.1.4 การเขียนบันทึกความรู้ การจดเรื่องราวที่ได้ศึกษาค้นคว้าจากแหล่ง ความรู้ต่างๆ มาบันทึกเนื้อเรื่องของความรู้ลงในกระดาษ สมุด บัตร ความรู้อย่างเป็นระบบ

8.4.1.5 การเขียนหนังสือราชการ เป็นการเขียนที่ต้องตั้งจุดประสงค์ในการเขียน ว่าเขียนเพื่ออะไร แยกเป็นประเด็นต่างๆ ได้ว่า สิ่งใดเป็นเหตุและสิ่งใดเป็นผล ก่อนเขียนจึงต้องวาง โครงเรื่อง เนื้อความ จะได้รับเรียบต่อกัน

8.4.2 การเขียนที่ไม่เป็นแบบแผน คือ การเขียนที่ไม่มีรูปแบบเฉพาะ ซึ่งแบ่งออกได้ หลายประการดังนี้

8.4.2.1 การเขียนแสดงความรู้สึกนึกคิด เป็นการถ่ายทอดความนึกคิดที่มีอยู่ให้ผู้อื่นได้รับรู้ โดยการเขียน ซึ่งสะท้อนจากความรู้สึกที่ได้พบเห็น ภาพ เหตุการณ์ สถานที่ หรือสิ่งของต่างๆ แทนการพูดให้ผู้อื่นฟัง

8.4.2.2 การเขียนบันทึกเหตุการณ์ประจำวัน เป็นการเขียนข่าวที่เกิดขึ้นในแต่ละวันและมีความสำคัญต่อบุคคล การเมือง การปกครอง ทางสังคมและเศรษฐกิจ และเป็นข่าวที่อยู่ในความสนใจของบุคคลทั่วไป

8.4.2.3 การเขียนอนุทิน เป็นการบันทึกเหตุการณ์ต่างๆ ประจำที่เกิดขึ้นกับตนเอง ครอบครัว สังคม และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั่วไป ผู้จดบันทึกสามารถใส่ความรู้สึกนึกคิดของตนเองลงไปได้ และต้องจดบันทึกตามลำดับเวลา

9. การอ่านและการเขียนคำวิชาวาภาษาไทย

กรมวิชาการ (2546: 133-179) ได้กล่าวว่า การอ่านและการเขียนคำเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้ภาษาทั้งในการเรียนระดับพื้นฐาน การเรียนในระดับพื้นฐานจะเน้นในด้านการอ่าน การเขียนได้ถูกต้องมีความแม่นยำในหลักเกณฑ์ทางภาษา ซึ่งหลักและกฎเกณฑ์ของภาษาไทยมีดังนี้

9.1 การแจกฉลากและการสะกดคำ

การแจกฉลากและการสะกดคำ เป็นกระบวนการขั้นพื้นฐานของการนำเสียงพยัญชนะต้น สระ วรรณยุกต์ และเสียงตัวสะกดมาประสมเสียงกัน ทำให้ออกเสียงคำต่างๆ ที่มีความหมายในภาษาไทย ซึ่งแยกออกได้ดังนี้

9.1.1 การแจกฉลาก มีความหมายเป็น 2 ประการ ประการแรก การแจกฉลาก หมายถึง การแจกฉลากในมาตราตัวสะกดแม่ ก กา กง กน กม เกย เกอว กก กต และกบ โดยการสอนให้จำและออกเสียงพยัญชนะและสระให้ได้ก่อน จากนั้นเริ่มแจกฉลากในมาตราแม่ ก กา ใช้การสะกดคำไปที่ละคำไล่ไปตามลำดับของสระ แล้วจึงอ่านโดยไม่สะกดคำจึงเรียกว่า แจกฉลากสะกดคำ ผู้เรียนต้องอ่านคำในมาตราตัวสะกดทุกตัวสะกดให้คล่องตามลำดับ จากนั้นจะอ่านเป็นเรื่องเพื่อประยุกต์หลักการอ่านไปสู่การอ่านคำที่เป็นเรื่อง ประการที่สอง การแจกฉลาก หมายถึง การเทียบเสียงเมื่อผู้เรียนอ่านคำให้นำรูปคำมาแจกฉลากโดยการเปลี่ยนพยัญชนะต้นหรือพยัญชนะท้าย

9.1.2 การสะกดคำ เป็นการอ่านโดยนำเสียงพยัญชนะต้น สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกดมาประสมเป็นคำอ่าน โดยให้ผู้เรียนสังเกตรูปคำพร้อมกับการอ่านและสอนอ่านสะกดคำพร้อมกับการเขียน ควรจะต้องให้นักเรียนอ่านสะกดคำแล้วเขียนคำพร้อมๆ กัน การสอนสะกดคำจะนำคำที่มีความหมายมาสอน เมื่อจำได้แล้วต่อไปจะต้องไม่ใช้วิธีการสะกดคำ เพราะการสะกดคำจะใช้สำหรับการอ่านคำใหม่ จึงให้อ่านเป็นคำโดยไม่สะกดคำ ไม่เช่นนั้นผู้เรียนจะอ่านจับใจความไม่ได้

แนวการวัดประเมิน ผู้เรียนจะสามารถสะกดคำได้หรือไม่ อย่างไร สามารถดำเนินการได้ทั้งขณะสอนและสิ้นสุดการสอนดังนี้

- 1) การสังเกต โดยสังเกตขณะอ่านแจกลูกสะกดคำ แล้วบันทึกพฤติกรรมของผู้เรียนในแบบสังเกตที่เตรียมไว้
- 2) การทดสอบในระหว่างชั่วโมงเรียน ครูสร้างแบบทดสอบให้นักเรียนเติมสระพยัญชนะที่ขาดหายไปหรือจำแนกคำที่กำหนดในตารางแจกลูก
- 3) การสอบถาม ตั้งคำถามให้นักเรียนตอบปากเปล่าเกี่ยวกับตำแหน่งของสระรูปร่างของสระ หรือเขียนคำใหม่ที่ใช้พยัญชนะ หรือสระ หรือตัวสะกด เหมือนกับคำที่หายไป

9.2 การผันเสียงวรรณยุกต์

การผันเสียงวรรณยุกต์ เป็นการอ่านคำโดยแจกแจงเสียงวรรณยุกต์ของคำไปตามลำดับเสียง โดยมีเครื่องหมายวรรณยุกต์เป็นตัวกำหนด เครื่องหมายของวรรณยุกต์มี 4 รูป ได้แก่ ˊ ˋ ˊ ˋ

ส่วนเสียงวรรณยุกต์ของภาษาไทยมี 5 เสียง ได้แก่ เสียงสามัญ เสียงเอก เสียงโท เสียงตรี และเสียงจัตวา เครื่องหมายวรรณยุกต์ที่กำกับคำต่างๆ ทำให้เสียงของคำและความหมายของคำแตกต่างกัน

แนวการวัดประเมิน ผู้เรียนจะสามารถผันเสียงวรรณยุกต์ได้หรือไม่ อย่างไร โดยใช้วิธีการวัดประเมินดังนี้

- 1) การทดสอบปากเปล่า โดยกำหนดคำแล้วให้ผันเสียงวรรณยุกต์
- 2) การเขียนตามคำบอก โดยคัดเลือกคำที่มักเขียนวรรณยุกต์ผิดมาให้ผู้เรียนเขียนตามคำบอก
- 3) การทดสอบ โดยสร้างแบบทดสอบแบบให้ตอบสั้นๆ หรือแบบเลือกตอบ

9.3 มาตรการตัวสะกด

มาตรการตัวสะกด เป็นพยัญชนะที่ประกอบอยู่ท้ายสระและมีเสียงประสมเข้ากับสระ ทำให้เสียงของคำแตกต่างกันตามตัวพยัญชนะที่นำมาประกอบ โดยจำแนกเป็น 2 ประเภท คือ

9.3.1 ตัวสะกดตรงมาตรา ได้แก่ แม่กง กม เกย และเกอว ที่มีตัวสะกดเพียงตัวเดียว คือ ง ม ย ว ตามลำดับ

9.3.2 ตัวสะกดไม่ตรงมาตรา ได้แก่ แม่กน กบ กก และกค ที่มีพยัญชนะอื่นเป็นตัวสะกดร่วม

แนวการวัดประเมิน ผู้เรียนจะสามารถรู้และเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการตัวสะกด โดยใช้การวัดประเมินดังนี้

1) การทดสอบปากเปล่า โดยกำหนดคำสะกดในมาตราต่างๆ ทั้งที่สะกดตรงมาตรา และไม่ตรงตามมาตราให้ผู้เรียนอ่าน แล้วสังเกตเพื่อประเมินผู้เรียนว่าสามารถอ่านตัวสะกดที่กำหนดได้ถูกต้องหรือไม่

2) การเขียนตามคำบอก โดยเลือกคำที่สะกดในมาตราต่างๆ ทั้งที่สะกดตรงมาตรา และไม่ตรงมาตรา บอกให้ผู้เรียนเขียนแล้ว ผู้สอนตัวแก่การเขียนตัวสะกดของผู้เรียน

3) ทดสอบโดยใช้แบบทดสอบแบบเขียนตอบ โดยเขียนคำอ่านของตัวสะกดที่กำหนดให้ หรือใช้แบบทดสอบแบบเลือกตอบ ให้ผู้เรียนเลือกคำในตัวเลือกใดที่เขียนคำอ่านถูกต้องหรือเลือกตัวเลือกใดที่เขียนคำอ่านไม่ถูกต้อง

9.4 อักษรนำ

อักษรนำ เป็นคำที่มีพยัญชนะ 2 ตัว ประสมสระเดียวกัน

แนวการวัดประเมิน ผู้เรียนสามารถอ่านและเขียนคำที่มีอักษรนำได้หรือไม่ อย่างไร โดยใช้วิธีการวัดประเมินดังนี้

1) ประเมินการอ่านของผู้เรียน โดยให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำหรือข้อความแล้วบันทึกลงในแบบประเมินผลการอ่านที่เตรียมไว้

2) ทดสอบการอ่านของผู้เรียน โดยใช้แบบทดสอบแบบให้ผู้เรียนเขียนคำอ่าน หรือใช้แบบทดสอบแบบเลือกตอบ

9.5 อักษรควบหรืออักษรควบกล้ำ

อักษรควบหรืออักษรควบกล้ำ เป็นพยัญชนะที่ควบกับ ร ล ว ประสมสระเดียวกัน ออกเสียงควบกล้ำกันเป็นพยางค์เดียว โดยออกเสียงวรรณยุกต์ตามพยัญชนะตัวหน้า แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

9.5.1 อักษรควบแท้ เป็นอักษรควบที่ออกเสียงพยัญชนะ 2 ตัว ควบกล้ำกัน

9.5.2 อักษรควบไม่แท้ เป็นอักษรควบที่ออกเสียงพยัญชนะตัวหน้าเพียงตัวเดียวหรือออกเสียงเป็นอย่างอื่น

แนวการวัดประเมิน ผู้เรียนจะสามารถอ่านออกเสียงควบกล้ำได้ถูกต้องหรือไม่ โดยกำหนดคำหรือข้อความหรือเพลงที่มีคำควบกล้ำแล้วให้ผู้เรียนอ่านให้ฟัง แล้วครูบันทึกผลการประเมินในแบบประเมินการอ่าน

9.6 การคัดลายมือ

การคัดลายมือ เป็นการฝึกเขียนตัวอักษรไทยให้ถูกต้องตามหลักการเขียนคำไทย เป็นทักษะที่จะต้องคำนึงถึงความถูกต้องของตัวอักษรไทย เขียนให้อ่านง่าย มีช่องไฟ มีวรรคตอน

ตัวอักษรเหมือนกัน วางพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ได้ถูกต้อง ตัวสะกดการันต์ถูกต้อง และลายมือสวยงาม การคัดลายมือจะสัมพันธ์กับการเขียนตัวสะกดการันต์ด้วย ช่วยทำให้ผู้เรียนเขียนคำได้ถูกต้อง

แนวการวัดประเมิน โดยให้นักเรียนคัดข้อความที่กำหนดให้ในเวลาที่กำหนด สังเกตท่าทางการคัดของผู้เรียนว่าถูกต้องหรือไม่ และตรวจผลงานโดยใช้กฎเกณฑ์การให้คะแนน เช่น การเขียนตัวอักษรถูกต้อง การวางวรรณยุกต์ถูกต้อง ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและความสะอาด เป็นต้น

10. การอ่านจับใจความ

10.1 ความหมายของการอ่านจับใจความ

กระทรวงศึกษาธิการ (2539: 133) และกัลยา ยวนมาลัย (2539: 32) ได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านจับใจความไว้สอดคล้องกันว่า การอ่านข้อความ เรื่องราวต่างๆ แล้วสามารถบอกใจความสำคัญของเรื่อง สรุปสาระสำคัญของเรื่อง ระบุนิยามสำคัญของข้อความหรือเรื่องราวนั้นๆ ได้ โดยผู้อ่านต้องจับใจความสำคัญให้ได้ว่าผู้เขียนต้องการเสนอข้อคิดเห็นอะไร

น้ำอ้อย อริยะสุขสกุล (2546: 20) ได้สรุปความหมายของการอ่านจับใจความ ไว้ว่าเป็นการอ่านที่ผู้อ่านมุ่งจับใจความสำคัญให้ได้ อ่านอย่างเข้าใจและเข้าถึงสาระสำคัญของข้อเขียนในแง่มุมต่างๆ กัน

จากความหมายของการอ่านจับใจความดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความหมายถึง การอ่านที่ผู้อ่านจะต้องค้นหาสาระของเรื่องหรือเนื้อความที่เป็นส่วนใจความสำคัญ และส่วนที่ขยายใจความสำคัญ เพื่อให้ทราบจุดมุ่งหมายของเรื่องหรือเนื้อความนั้นๆ ได้ถูกต้อง

10.2 ความสำคัญของการอ่านจับใจความ

ผกาศรี เย็นบุตร (2526: 26) ผุสดี ภูอินทร์ (2526: 53) พรเทวี ไชยเนตร (2528: 62) และสมบัติ มหารศ (2533: 47) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความไว้สอดคล้องกันดังนี้

10.2.1 ทำให้คนมีความฉลาดรอบรู้ และเป็นนักปราชญ์ได้ในอนาคต เป็นเครื่องมือในการพัฒนาความพร้อม พัฒนานิสัยและทักษะความรู้ให้ผู้เรียนทุกคน

10.2.2 เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการอ่านหนังสือทุกประเภท และยังเป็นพื้นฐานในการอ่าน เพื่อแสดงความคิดเห็น เพื่อตีความหรือวิจารณ์

10.2.3 ทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเรื่องราวที่ผู้เขียนประสงค์ให้ผู้อ่านทราบ ซึ่งถ้าขาดทักษะนี้ย่อมทำให้ประสบความล้มเหลวในการอ่านอย่างแน่นอน

จากความสำคัญของการอ่านจับใจความข้างต้น อาจกล่าวได้ว่า การอ่านจับใจความ จะช่วยให้ผู้อ่านอ่านหนังสือได้รวดเร็ว เข้าใจเรื่องราวและความหมายของเรื่องและผู้เขียนต้องให้ผู้อ่านทราบ ดังนั้นผู้อ่านจะต้องฝึกฝนให้สามารถจับใจความได้อย่างถูกต้อง เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการอ่านมากที่สุด

10.3 ลักษณะของการอ่านจับใจความ

ชวาล แพร์ตกุล (2520: 135) และกัลยา ยวนมาลัย (2539: 32-33) ได้เสนอแนวคิดที่สอดคล้องกับความเข้าใจในการอ่านไว้ว่า เป็นการผสมแล้วขยายความรู้ ความจำให้กว้างไกลออกไปจากเดิมอย่างสมเหตุสมผล ความเข้าใจเป็นสมรรถภาพทางปัญญา เป็นความสามารถของสมองที่จะดัดแปลงความรู้ให้มีรูปแบบใหม่ แล้วนำไปใช้ในสถานการณ์อื่นที่แปลกออกมา ซึ่งผู้ที่จะกระทำได้ดีต้องมีคุณสมบัติ 4 ประการ คือ

- 1) รู้ความหมายและรายละเอียดต่างๆ ของเรื่องนั้นมาก่อนแล้ว
- 2) รู้ความเกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ย่อยๆ เหล่านั้น
- 3) สามารถอธิบายชี้แจงให้ผู้อื่นทราบได้ด้วยภาษาของตน
- 4) สามารถตอบและอธิบายสิ่งอื่นที่มีสภาพทำนองเดียวกันกับที่เคยรู้มาแล้ว

บอนด์ และทิงเจอร์ (น้ำอ้อย อริยะสุขสกุล. 2546: 21; อ้างอิงจาก Bond&Thinker. 1957. A Reading difficulties: Their diagnosis and correction. pp. 235) ได้เสนอสิ่งที่เป็นพื้นฐานของความเข้าใจในการอ่านจากส่วนย่อยไปจนถึงความเข้าใจในส่วนรวม ผู้อ่านที่มีความเข้าใจในการอ่านในสิ่งที่ตนเองต้องอ่านจะต้องมีลักษณะดังนี้

- 1) ความเข้าใจในความหมายของคำ
- 2) ความเข้าใจหน่วยความคิดของกลุ่มคำ
- 3) ความเข้าใจประโยชน
- 4) ความเข้าใจความเป็นตอนๆ
- 5) ความเข้าใจเรื่องราวทั้งหมด

จากคุณสมบัติข้างต้น สามารถแสดงออกได้ 3 ประการ คือ

- 1) การแปลความ คือ ความสามารถแปลความของสิ่งต่างๆ โดยแปลตามลักษณะหรือนัยของเรื่อง ซึ่งเป็นความหมายที่ถูกต้องและใช้ได้ดีสำหรับเรื่องนั้นโดยเฉพาะ
- 2) การตีความ คือ ความสามารถจับความสัมพันธ์ระหว่างส่วนย่อยๆ ของเรื่องนั้นจนสามารถจะนำมากล่าวแบบนัยหนึ่งได้
- 3) การขยายความ คือ ความสามารถขยายความหมายและนัยของเรื่องให้กว้างไกลไปจากสภาพข้อเท็จจริงได้

จากลักษณะการอ่านจับใจความดังที่กล่าวมาข้างต้นอาจสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความที่ดีนั้นผู้อ่านจะต้องรู้ความหมายของคำก่อน ถึงจะอ่านเรื่องราวต่างๆ ได้เข้าใจถึงความคิดของแต่ละตอนและเรื่องทั้งหมด โดยใช้พฤติกรรมทางสมอง ในขั้นความเข้าใจ ซึ่งจะแสดงออกในลักษณะของการแปลความ ตีความ และขยายความจากข้อความหรือเนื้อเรื่องทีอ่านได้ถูกต้องเหมาะสม

10.4 ประเภทของความสามารถในการอ่านจับใจความ

มณีรัตน์ สุขโชติรัตน์ (2538: 240-242) ได้จำแนกประเภทของความสามารถในการอ่านจับใจความ ออกเป็นทักษะย่อยๆ ดังนี้

10.4.1 การอ่านตามอักษร คือ การอ่านที่ผู้อ่านทำความเข้าใจเนื้อหาสาระที่ผู้เขียนกล่าวออกมาโดยตรง จำแนกเป็นทักษะย่อยๆ ได้ ดังนี้

10.4.1.1 การชี้สรรพนามที่ใช้แทนค่านาม

10.4.1.2 การหาความจริงจากเรื่อง

10.4.1.3 การไปตามทิศทาง

10.4.1.4 การหาประโยคสำคัญ

10.4.1.5 การตั้งหัวข้อเรื่อง

10.4.1.6 การเก็บใจความสำคัญของเรื่อง

10.4.1.7 การเก็บรายละเอียดสำคัญ

10.4.1.8 การเรียงลำดับเหตุการณ์

10.4.1.9 การเปรียบเทียบ

10.4.1.10 การชี้อุปนิสัยของบุคคลในเรื่อง

10.4.2 การอ่านตีความ คือ การอ่านที่ผู้อ่านต้องแสวงหาความหมายที่ซ่อนเร้นอยู่ในข้อความที่ปรากฏอยู่ ซึ่งผู้เขียนไม่ได้กล่าวออกมาโดยตรง เพื่อประเมินค่าสิ่งที่ผู้เขียนเขียน โดยใช้ความรู้และประสบการณ์รวมทั้งความสามารถในการอ่านตามอักษร จำแนกเป็นทักษะย่อยๆ ได้ดังนี้

10.4.2.1 การกล่าวสรุป

10.4.2.2 การสรุปกฎ

10.4.2.3 การคาดคะเนเหตุการณ์ล่วงหน้า

10.4.2.4 การเข้าใจสำนวนภาษา

10.4.2.5 การตั้งหัวข้อเรื่อง

10.4.2.6 การเก็บใจความสำคัญ

10.4.2.7 การเก็บรายละเอียดสำคัญ

10.4.2.8 การเรียงลำดับเหตุการณ์

10.4.2.9 การเปรียบเทียบ

10.4.2.10 การเข้าใจความสัมพันธ์ของเหตุและผล

10.4.2.11 การชี้อุปนิสัยของบุคคลในเรื่อง

10.4.3 การอ่านโดยใช้วิจารณญาณ หมายถึง การอ่านที่ผู้อ่านต้องใช้ความสามารถในการพิจารณาตัดสิน เพื่อประเมินค่าสิ่งที่คุณเขียนเขียนโดยใช้ความรู้และประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถในการอ่านตามอักษรและการอ่านตีความ จำแนกเป็นทักษะย่อยๆ ได้ดังนี้

- 10.4.3.1 การแยกข้อเท็จจริงกับความคิดเห็น
- 10.4.3.2 การแยกเรื่องที่เป็นจริงกับเรื่องเพ้อฝัน
- 10.4.3.3 การหาเนื้อหาระยะที่เกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้อง
- 10.4.3.4 การพิจารณาโฆษณาชวนเชื่อ
- 10.4.3.5 การพิจารณาเหตุผลที่ทำให้ชวนเชื่อ
- 10.4.3.6 การพิจารณาความเหมาะสมและคุณค่า การยอมรับความคิดเห็น
- 10.4.3.7 การชี้วัดอุปสรรคของผู้แต่ง
- 10.4.3.8 การแสดงความรู้สึกและการจับความรู้สึก

10.4.4 การอ่านขั้นนำไปใช้ หมายถึง การอ่านที่ผู้อ่านสามารถที่จะนำความรู้ ประสบการณ์ และข้อคิดต่างๆ ที่ได้จากอ่านนั้นไปใช้กับสถานการณ์อื่นในทำนองเดียวกันต่อไป

การจำแนกประเภทของความสามารถในการอ่านจับใจความดังกล่าวข้างต้น จะจำแนกประเภทจากการเรียนรู้ง่ายไปหายาก ด้วยเหตุนี้การที่จะให้ผู้เรียนได้มีทักษะการอ่านจับใจความ จำเป็นต้องพิจารณาความรู้พื้นฐาน วุฒิภาวะหรือพัฒนาการของผู้เรียนประกอบด้วยจึงจะช่วยให้การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของผู้เรียนประสบความสำเร็จด้วยดี

10.5 จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความ

สมบัติ มหารศ (2533: 44) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความไว้ดังนี้

- 1) เพื่อให้ให้นักเรียนอ่านและจับใจความสำคัญได้ เพื่อให้กิจกรรมการอ่านมีความหมาย
- 2) เพื่อให้ผู้อ่านสามารถบอกรายละเอียดของเรื่องที่อ่านว่ามีสาระอะไรบ้าง โดยให้เล่าให้ทราบให้รายงานได้อย่างชัดเจนที่สุดเท่าที่จะทำได้ จึงจะแสดงว่าผู้อ่านมีความเข้าใจเรื่องที่อ่าน
- 3) อ่านเพื่อปฏิบัติตามคำสั่งหรือคำแนะนำ
- 4) การฝึกการใช้สายตา การอ่านเพื่อความเข้าใจนิยมฝึกทักษะในการอ่าน และตอบคำถามได้ถูกต้องแม่นยำ
- 5) อ่านเพื่อให้สรุปหรือย่อได้ว่าเรื่องที่อ่านนั้นเกี่ยวกับอะไร แม้จะไม่ละเอียดแต่ก็สามารถบอกได้บ้างแม้จะไม่ครบบริบูรณ์ก็ตาม
- 6) อ่านแล้วสามารถคาดการณ์ ทำนายว่าเรื่องที่อ่านนั้นจะลงเอยในรูปแบบใด
- 7) อ่านเพื่อหาความจริงและแสดงข้อคิดเห็นประกอบได้

นอกจากนี้วรรณีย์ โสมประยูร (2544: 128) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความไว้ดังนี้

- 1) สามารถอ่านได้เร็วและจับใจความได้ดี
- 2) สามารถเพิ่มพูนความชำนาญในการอ่าน และมีสมาธิในการอ่าน
- 3) สามารถนำสิ่งที่ได้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน
- 4) สามารถนำการอ่านไปใช้ในการปรับปรุงการดำเนินชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ
- 5) สามารถบอกประโยชน์ของการอ่านและรักการอ่านหนังสือ
- 6) สามารถส่งเสริมให้เด็กรู้จักหาความหมายของคำศัพท์ โดยใช้หนังสืออ้างอิงจากพจนานุกรมหรือพทานุกรม
- 7) สามารถส่งเสริมให้เด็กมีความรู้ในสิ่งแวดล้อมและสนใจปัญหาและเหตุการณ์ประจำวันโดยการอ่าน

จากมุ่งหมายของการอ่านจับใจความดังกล่าวข้างต้น มีจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องที่อ่าน สามารถค้นหาสาระสำคัญและบอกรายละเอียดของเรื่องได้ ตลอดจนสามารถวิเคราะห์ข้อคิดหรือเรื่องที่อ่าน บอกข้อคิดและการนำข้อคิดที่ได้จากข้อความหรือเรื่องไปใช้ในชีวิตประจำวันตรงตามจุดมุ่งหมายของผู้เขียน

10.6 แนวการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมิน

กรมวิชาการ (2546: 190-200) ได้กล่าวถึงแนวการจัดการเรียนการสอน และการวัดประเมินการอ่านจับใจความสำคัญไว้พอสรุปได้ดังนี้

10.6.1 จัดตามแนวทางการสอนอ่านในใจ การอ่านจับใจความเป็นการอ่านในใจอย่างหนึ่งที่มุ่งจับประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่าน ดังนั้น การสอนอ่านในใจ จึงเป็นการสอนอ่านเพื่อจับใจความวิธีหนึ่งที่เหมาะสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.1-3) โดยครูควรพิจารณาความสามารถของนักเรียนเพื่อตัดสินใจว่าจะเลือกใช้กิจกรรมใดบ้าง การสอนอ่านในใจมี 3 ขั้นตอน คือ

10.6.1.1 ขั้นเตรียมการอ่าน ประกอบด้วย

1) การสร้างประสบการณ์พื้นฐาน เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการอ่าน โดยจัดกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งหรือหลายกิจกรรม เช่น สนทนาเกี่ยวกับชื่อเรื่องและแนวคิดของเรื่อง ดูภาพในหนังสือแล้วสนทนาเกี่ยวกับภาพ เล่าเรื่องที่อ่านพอสังเขป อ่านบทนำเรื่อง เพื่อให้รู้เรื่องราวต่างๆ ทดสอบเกี่ยวกับคำศัพท์ เป็นต้น

2) การอ่านคำยาก เป็นการสอนอ่านคำยากในบทเรียนเพื่อให้เข้าใจความหมายได้ดียิ่งขึ้น

3) การตั้งจุดประสงค์ในการอ่าน เป็นการบอกแนวทางการเรียนให้แก่นักเรียน

10.6.1.2 ขั้นอ่านในใจ ประกอบด้วย

1) อ่านสำรวจและตั้งคำถาม ให้นักเรียนอ่านเร็วๆ และตั้งคำถามช่วยกันบอกคำถามที่คิดขึ้น แล้วครูเขียนบนกระดานดำ

2) อ่านพินิจแล้วตอบคำถาม เป็นการอ่านเรื่องอีกครั้งอย่างพินิจ พิจารณาเพื่อหาคำตอบ จับประเด็นสำคัญ หารายละเอียดของเรื่อง หาเหตุและผลของเหตุการณ์ ลำดับเหตุการณ์ เป็นต้น

3) ตอบคำถามและทบทวน ให้นักเรียนตอบคำถามแล้วตรวจสอบคำตอบจากเรื่องที่อ่านอีกครั้งหนึ่ง

10.6.1.3 ขั้นหลังอ่านในใจ ฝึกให้นักเรียนทำแผนภาพโครงเรื่อง เพื่อสร้างความเข้าใจซึ่งจะนำไปสู่การพูด การฟัง การเขียน

10.6.1.4 การวัดประเมิน มีวิธีการดังนี้

- 1) สังเกตการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน
- 2) พิจารณาจากความสามารถในการเล่าเรื่อง
- 3) พิจารณาจากความสามารถในการตั้งคำถามและตอบคำถาม
- 4) พิจารณาจากความสามารถในการทำแผนภาพโครงเรื่อง

10.6.2 จัดตามขั้นตอนการฝึกทักษะการอ่านจับใจความ การอ่านจับใจความเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝน ซึ่งมีแนวปฏิบัติดังนี้

10.6.2.1 ขั้นการเตรียมความพร้อมในการอ่าน มีขั้นตอนดังนี้

1) ให้นักเรียนฝึกการใช้ท่าทางและปฏิบัติตนในการอ่านในใจอย่างถูกต้องโดยให้นักเรียนอ่านเอกสารที่นำมา และครูคอยสังเกตท่าทาง การปฏิบัติตนในการอ่านที่ถูกต้อง

2) ให้นักเรียนฝึกอ่านแบบเคลื่อนไหวสายตาตามแนวขวางและแนวนอน โดยใช้อักษรเดี่ยว คำเดี่ยว กลุ่มอักษร และคำที่มีความหมายเดียวกันกับคำที่กำหนด โดยเปรียบเทียบเวลาในการอ่านแต่ละเที่ยว และตอบคำถามได้ถูกต้อง

3) ให้นักเรียนฝึกจำคำต่างๆ ซึ่งเป็นการฝึกขั้นพื้นฐานในการอ่านจับใจความ ให้นักเรียนสามารถบอกความหมายของคำได้ถูกต้อง รู้จักคำมากขึ้น รู้ความแตกต่างและความหมายของคำที่หลากหลายมากขึ้น

4) ให้นักเรียนฝึกอ่านเป็นวลี เพื่อเก็บหน่วยความคิด แล้วรวบรวมหน่วยความคิดเป็นความเข้าใจเรื่องที่อ่าน

5) ให้นักเรียนฝึกอ่านแบบเจาะจง เป็นการฝึกทักษะในการกวาดสายตาในการอ่านบรรทัดอย่างรวดเร็ว เพื่อค้นหาคำตอบ ค้นหาตำแหน่ง ค้นหาความหมายของคำ ข้อสรุปหรือข้อเท็จจริงเฉพาะอย่าง

6) ให้นักเรียนฝึกอ่านข้ามคำ โดยการข้ามคำหรือวลีที่ไม่สำคัญและอ่านเฉพาะคำวลี ประโยคที่สำคัญ เพื่ออ่านได้อย่างรวดเร็วและจับใจความสำคัญได้ โดยครูจะต้องจัดทำ หรือจัดหาแบบฝึกมาให้ให้นักเรียนอ่านอย่างหลากหลายโดยเริ่มจากง่ายไปหายาก

10.6.2.2 ขั้นการสร้างคำศัพท์ การรู้จักคำศัพท์มาก ทำให้อ่านเรื่องและเขียนเรื่องได้ดี มีวิธีการฝึกคือ

1) ให้นักเรียนฝึกการใช้บริบท ซึ่งได้แก่คำหรือข้อความแวดล้อม เพื่อช่วยให้เข้าใจความหมาย

2) ให้นักเรียนฝึกการใช้ร่องรอยที่เห็นได้ เช่น รูปภาพ เครื่องหมาย สัญลักษณ์ ที่จะช่วยให้รู้ความหมายของเรื่องที่อ่านได้ง่ายขึ้น

3) ให้นักเรียนฝึกการหาความหมายจากส่วนของคำ คำที่เป็นคำประสม ถ้านักเรียนรู้ความหมายของคำหนึ่ง ก็จะได้รู้ความหมายของอีกคำหนึ่ง การฝึกสังเกตคำที่มีส่วนของคำที่ประสมกันอยู่ จะทำให้สร้างคำศัพท์ และรู้ความหมายของคำศัพท์มากขึ้น

4) ให้นักเรียนฝึกหาคำที่มีหลายความหมาย คำบางคำเขียนเหมือนกันออกเสียงเหมือนกัน แต่ความหมายต่างกัน การฝึกหาคำที่มีหลายความหมายมารวบรวมไว้ จะทำให้สร้างคำศัพท์ได้มาก และเป็นประโยชน์ต่อการอ่านจับใจความ

5) ให้นักเรียนฝึกการหาความหมายจากพจนานุกรม พจนานุกรมช่วยรู้ความหมายของคำ ที่มาของคำ ชนิดของคำ การสะกด การออกเสียง ดังนั้น การเปิดพจนานุกรมเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการอ่านและการเขียน เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการใช้ภาษาไทยมากยิ่งขึ้น

6) ให้นักเรียนฝึกการจดบันทึกและรวบรวมคำที่ได้ศึกษา จดบันทึกไว้ จะช่วยให้นักเรียนรู้จักคำหลากหลาย และรู้ความหมายของคำศัพท์มากขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการอ่านและการเขียน ทำให้เลือกใช้คำที่เหมาะสมยิ่งขึ้น

การวัดประเมิน โดยใช้วิธีการวัดประเมินจากความสนใจในการอ่านและจากกิจกรรมต่างๆ ที่นักเรียนได้ฝึกตามลำดับขั้น ส่วนการประเมินผลให้ประเมินจากแบบประเมินความเข้าใจในการอ่าน

10.6.2.3 ขั้นการใช้เครื่องช่วยอ่าน เครื่องช่วยอ่านมิใช่เครื่องกลไกใดๆ หากแต่เป็นเทคนิคหรือวิธีการที่จะช่วยให้การอ่านเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีการฝึกดังนี้

1) ฝึกให้นักเรียนดูส่วนต่างๆ ของหนังสือ เช่น ชื่อเรื่อง คำนำ สารบัญ เป็นต้น

2) ฝึกให้นักเรียนพิจารณาบทความหรือเนื้อหาแต่ละบท ได้แก่ ชื่อเรื่อง หัวข้อย่อย ภาพ แผนภูมิ แผนภาพ ตาราง ประโยคแรกของแต่ละย่อหน้า ย่อหน้าแรก คำถามท้ายบท เรื่องย่อท้ายบท เป็นต้น

3) ฝึกให้นักเรียนเตรียมอ่านโดยจดบันทึกความรู้เดิม ทำแผนภาพคำ ระดมสมอง และเขียนอิสระ เป็นต้น

4) ฝึกให้นักเรียนใช้ส่วนอื่นๆ ของหนังสือ เป็นเครื่องช่วยอ่าน เช่น ตาราง ภาพ แผนภูมิ กราฟ เป็นต้น

การวัดประเมิน เช่น ตรวจผลงานของนักเรียน สังเกตความตั้งใจในการทำงาน และสังเกตการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการทำงาน

10.6.2.4 ขั้นการหาความคิดหลัก โดยการอ่านจับใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า ให้ถูกต้อง ซึ่งใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า จะอยู่ในส่วนต่างๆ เช่น ตอนต้น ตอนกลาง หรือ ตอนท้ายของย่อหน้า แต่บางครั้งก็ไม่ปรากฏข้อความสำคัญ ซึ่งผู้อ่านต้องสรุปเอง

ส่วนการวัดประเมินก็จะมีลักษณะเช่นเดียวกับขั้นการใช้เครื่องช่วยอ่าน คือ การตรวจผลงานจากกิจกรรม การสังเกต ความตั้งใจ และสังเกตการมีส่วนร่วมในกิจกรรม

10.6.2.5 ขั้นการหาข้อเท็จจริงและความคิดเห็น ขั้นนี้เป็นการฝึกอ่าน แล้ววิเคราะห์ให้ได้ว่า ส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง และส่วนใดเป็นข้อคิดเห็น

ในขั้นนี้ อาจให้นักเรียนฝึกวิเคราะห์ โดยหาบทอ่านให้นักเรียนฝึกและแบ่งหัวข้อ การวิเคราะห์ออกเป็นด้านๆ เช่น ด้านเนื้อเรื่อง เทคนิคการเขียนของผู้เขียน ความรู้ที่ปรากฏ ความรู้สึก หรือความคิดเห็นของผู้แต่ง เป็นต้น ซึ่งจะช่วยให้ นักเรียนมีแนวในการวิเคราะห์ไม่ สะเปะสะปะ

การวัดประเมินการอ่านเพื่อหาข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นก็คือ การตรวจผลงาน การสังเกต ความตั้งใจ และพฤติกรรมการอ่านของนักเรียน

10.6.2.6 ขั้นการอธิบายความและการหาข้อสรุป การฝึกขั้นนี้ให้นักเรียนฝึกทำความเข้าใจในคำอธิบายความของผู้เขียนว่า มีความคิดเห็นหรือรายละเอียดอย่างไร และแปลความให้ได้ว่า ความคิดสำคัญหรือรายละเอียดของข้อความ เป็นข้อเท็จจริงหรือเป็นความคิดเห็น แล้วจึงหาข้อสรุป

การวัดประเมินจะเป็นการตรวจผลงานและแบบฝึกหัดต่างๆ จากครู

10.6.2.7 ขั้นการอ่านสู่การเขียน ขั้นนี้ให้นักเรียนฝึกจดบันทึกใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน แล้วเรียบเรียงให้เป็นข้อความที่สละสลวยด้วยสำนวนภาษาของนักเรียนเอง ส่วนการวัดประเมินก็ใช้วิธีการตรวจผลงานการจดบันทึก ส่วนการประเมินผลควรประเมินจากคุณภาพผลงาน และพฤติกรรมการอ่านของนักเรียน

10.6.3 สอนอ่านจับใจความโดยใช้แผนภาพโครงเรื่อง การสอนโดยใช้แผนภาพโครงเรื่อง จะช่วยให้นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ดี และเกิดความแม่นยำในการเรียนรู้

แผนภาพโครงเรื่องมีหลายรูปแบบ เช่น โครงสร้างเหตุการณ์ โครงสร้างรายละเอียด โครงสร้างบทนำหรือคำนำ โครงสร้างบทสรุป โครงสร้างแบบความหมาย โครงสร้างสาธก โครงสร้างเปรียบเทียบ และโครงสร้างแบบแก้ปัญหา ซึ่งครูจะต้องเลือกนำมาใช้ให้เหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน

10.6.3.1 ขั้นตอนการสอนแผนภาพโครงเรื่อง มีขั้นตอนสำคัญๆ ดังนี้

- 1) เขียนแผนภาพโครงเรื่องให้สมบูรณ์ก่อนเพื่อเป็นคู่มือครู
- 2) แจกแผนภาพโครงเรื่องหรือเขียนแผนภาพโครงเรื่องบนกระดานดำ โดยไม่มีรายละเอียดของเรื่อง
- 3) ให้นักเรียนอ่านเรื่อง
- 4) ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเนื้อเรื่อง แล้วช่วยกันเติมข้อความหรือรายละเอียดของแผนภาพโครงเรื่อง เพื่อหาใจความสำคัญของเรื่อง เหตุการณ์ที่สำคัญและคุณค่าหรือข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน หากนักเรียนทำไม่ได้ ครูอาจใช้คำถามนำเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนคิดวิเคราะห์
- 5) ให้นักเรียนเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องและปรับเรื่องให้สมบูรณ์
- 6) ให้นักเรียนเขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องด้วยถ้อยคำของตนเอง เพื่อดูความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อผู้อ่าน

การวัดประเมิน โดยใช้การตรวจผลงานหาใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านเหตุการณ์สำคัญ คุณค่า หรือข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน การเติมภาพโครงเรื่อง การเล่าเรื่อง และการเขียนเรื่องตามแผนภาพได้ถูกต้องตามเนื้อหาสาระที่อ่าน และสังเกตความตั้งใจในการทำงาน การมีส่วนร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นด้วย

10.6.4 สอนอ่านจับใจความโดยใช้กิจกรรมต่างๆ การสอนอ่านจับใจความโดยใช้วิจารณญาณ จะช่วยให้นักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนระดับประถมศึกษา มีความสนุกสนาน ความสนใจ และการกระตือรือร้นที่จะเรียนโดยไม่เบื่อหน่าย ซึ่งครูควรคิดกิจกรรมต่างๆ เพื่อนำมาใช้ในการสอนอ่านจับใจความของนักเรียน

11. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

คาร์เกส-โบส (Karges-Bone. 1995: 96A) ได้ศึกษาผลที่เกิดขึ้นจากการประเมินตามสภาพจริงในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน และได้วิเคราะห์ความคิดเห็นของครูใหม่ และครูที่มีประสบการณ์ในการสอนใช้การประเมินผลตามสภาพจริงครั้งแรกในชั้นเรียน ซึ่งผลการวิจัยพบว่าไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องความถี่ในการประเมินระหว่างครูใหม่กับครูที่มีประสบการณ์ในการสอน

แต่เจตคติของครู ระหว่างครูใหม่กับครูที่มีประสบการณ์ในการสอนแตกต่างกัน โดยครูที่มีประสบการณ์ทางการสอนเชื่อว่าการประเมินผลตามสภาพจริงเป็นไปตามนิยามเท่านั้น แต่ครูใหม่เชื่อว่าการประเมินผลตามสภาพจริงเกี่ยวข้องกับควมรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนของครู ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นตรงกันว่าการประเมินผลตามสภาพจริงเป็นการประเมินที่ขึ้นอยู่กับผู้ประเมินเป็นสำคัญ จึงไม่สะดวกในการตัดสิน และการให้ระดับผลการเรียน จากงานวิจัยในครั้งนี้ได้ข้อเสนอแนะสำหรับครู นักศึกษา และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อใช้ในการเตรียมครูใหม่ และครูผู้ที่มีประสบการณ์ในการประเมินผลตามสภาพจริง

แพกตัน (Paxton. 1996: 2014A) ได้ศึกษารายกรณีเกี่ยวกับการแนะนำการประเมินผลตามสภาพจริงในสถานศึกษาระดับจังหวัด ระดับผู้สอน และระดับห้องเรียน โดยได้ทำการศึกษาในประเด็นต่อไปนี้ 1) วิธีการบริหารจัดการการประเมินผลตามสภาพจริงให้โรงเรียนในระดับจังหวัด 2) ศึกษาเจตคติของครูที่มีต่อการประเมินผลตามสภาพจริงในชั้นเรียน และความคิดเห็นของครูที่มีต่อการประเมินผลตามสภาพจริงเป็นเครื่องมือหนึ่งสำหรับการปฏิรูปการศึกษาและการประเมินผลตามสภาพจริง ได้รับการเสนอว่าเป็นวิธีการที่เหมาะสมในการทดสอบความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับอนาคต ผลการวิจัยพบว่า ยังมีประเด็นเกี่ยวกับการประเมินผลตามสภาพจริงในเรื่องที่เกี่ยวกับการไม่มีเวลาในการประเมินปัญหาการสื่อสารระหว่างครู ผู้บริหาร นักเรียน ผู้ปกครอง และการได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร

ไซมอน (Simon. 1999: online) ได้ศึกษาบทบาทของการประเมินผลตามสภาพจริงในการประเมินการคิดวิเคราะห์ ในการวิจัยครั้งนี้ใช้การประเมินผลตามสภาพจริงในการตรวจสอบการคิดวิเคราะห์ โดยแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ 1) ประเมินเชิงธรรมชาติซึ่งจะใช้การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการคิดของนักเรียนระหว่างเรียนในเวลาปกติ 2) การประเมินภาคปฏิบัตินักเรียนจะต้องปฏิบัติภาระงานที่ซับซ้อน 3) การประเมินแฟ้มสะสมงานซึ่งเป็นการรวบรวมงานของนักเรียนเพื่อแสดงถึงความสามารถของนักเรียน

คอนเดอแมน (Conderman. 2003: Online) ได้ศึกษาการให้แฟ้มสะสมผลงานในนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เรียนวิชาชีพครูตามแผนการศึกษาพิเศษ พบว่า การพิจารณาการคิดและการปฏิบัติในปัจจุบันได้ใช้แฟ้มสะสมผลงานสำหรับนักศึกษา โดยแฟ้มสะสมผลงานนี้ได้รับอนุญาตให้ครูเป็นหลักฐานในการดำเนินการประเมินพฤติกรรมสภาพจริง ซึ่งมีบทบาทในการสอนของครูผู้วิจัยได้อธิบายว่า วิธีปฏิบัติที่หลากหลายสำหรับการใช้แฟ้มสะสมผลงานกับนักศึกษาที่เรียนวิชาชีพครูตามแผนการศึกษาพิเศษสามารถใช้แฟ้มสะสมผลงานสำหรับนักศึกษาและการประเมินผลงานประกอบไปด้วย ข้อเสนอแนะสำหรับการใช้แฟ้มสะสมงานที่ถูกต้อง การประเมินแฟ้มสะสมผลงานและใช้แฟ้มสะสมผลงานเป็นทางเลือกหนึ่งในการรับรองวิชาชีพครู

บอยด์ - บาทสโตน (Boyd - Batstone . 2004: Online) ได้ศึกษากิจกรรมการประเมิน การบันทึกจากกรณีประวัติ โดยการใช้เครื่องมือการประเมินตามสภาพจริงระหว่างการประเมินระดับ ใหญ่และระดับเล็ก โดยการอภิปรายเนื้อหาเพื่อนำมาประยุกต์เป็นหลักวิธีการที่เป็นแบบแผนสำหรับการ วัดแนวโน้มและนโยบายที่สร้างขึ้นโดยคุณสมบัติที่ต้องการวัดคือ กฎเกณฑ์ ประวัตินักเรียน และ แบบบันทึกการสังเกตโดยการให้นักเรียนเติมข้อความลงในช่องว่าง โดยครูมีหน้าที่ให้ผลย้อนกลับทันที จุดประสงค์การวิจัย คือ เพื่อศึกษาเครื่องมือที่ใช้ในการสังเกตสำหรับการวัดประเมินตามสภาพจริง โดยเน้นการประเมินด้วยการบันทึกประวัตินักเรียนเพื่อการรวบรวมเทคนิคสำหรับการบันทึกการดำเนินงาน และการวิเคราะห์แบบบันทึกการสังเกตซึ่งมีส่วนประกอบอยู่ 5 ส่วน คือ 1) สังเกตนักเรียนในช่วง ระยะเวลาของการสอน 2) เน้นการดำเนินงานที่เป็นพื้นฐานโดยรวม 3) บันทึกประวัตินักเรียน 4) การจัดการแบบบันทึกประวัตินักเรียน และ 5) การใช้แบบบันทึกในการประเมิน

งานวิจัยนี้ประกอบไปด้วยรูปแบบการบันทึก ข้อมูลที่ได้จากการสังเกต การเน้นใจความ สำคัญ โดยสรุปความต้องการและการชี้แนะการเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินด้วยการบันทึก ประวัตินักเรียนจะช่วยให้ข้อมูลในการประเมินมีระเบียบและอำนวยความสะดวกในเรื่องการติดต่อสื่อสาร กับนักเรียน ครอบครัว และผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน

ดอนเนลลี (Donnelly. 2005: Online) ได้ศึกษาการใช้แฟ้มสะสมงานในการแสดงถึง ความสามารถด้วยวิธีการสัมภาษณ์ พบว่า การปฏิรูปการสอนของครูด้วยการใช้แฟ้มสะสม ผลงานจะต้องออกแบบขั้นตอนกระบวนการ โดยครูจะต้องเตรียมตนเองให้มีความสามารถในการศึกษา ค้นคว้า ตลอดจนพัฒนาแฟ้มสะสมผลงานในการศึกษาค้นคว้าให้ได้มาตรฐานในระหว่างการเรียน การสอน โดยใช้แฟ้มสะสมผลงานรายงานประโยชน์ที่ได้จากแผนปฏิบัติงานที่มาจาก การสังเกต โดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับนักเรียน ผลการสำรวจนักเรียนบ่งชี้ให้เห็นว่ากิจกรรมที่อยู่ในแฟ้มสะสม ผลงานทำให้เกิดผลต่อเนื้อหาในทางบวกที่หลากหลายทั้งความสามารถส่วนบุคคล และความเชี่ยวชาญ ทางด้านอาชีพ ซึ่งประกอบไปด้วยส่วนที่สำคัญ คือ การประเมินตนเองตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ความรับผิดชอบส่วนบุคคล และการพัฒนาทางด้านอาชีพ

ทรงศรี ตุ่นทอง (2545: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพัฒนารูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ ตามสภาพจริงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรก 45 คน ครูสอน คณิตศาสตร์ 1 คน ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษา 3 คน กลุ่มที่ 2 นักเรียนจำนวน 40 คน ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และแบบทดสอบจำนวน 10 ฉบับ ในการเก็บ รวบรวมข้อมูลซึ่งเป็นเชิงปริมาณและคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการประเมินการเรียนรู้ ตามสภาพจริงที่สร้างพัฒนาขึ้น มีความเหมาะสมสามารถสื่อความเข้าใจได้ดี มีความเที่ยงตรง ครอบคลุม และมีความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปใช้ เมื่อนำรูปแบบไปใช้จริงในโรงเรียนที่เป็น

กลุ่มตัวอย่างพบว่ารูปแบบประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง ทำให้นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียน วิชาคณิตศาสตร์ มีความเชื่อในสมรรถภาพตนเองและมีการกำกับตนเองในการเรียนดีขึ้น โดยทั้งนักเรียน ครูผู้สอน ผู้บริหารและผู้ปกครองหรือกรรมการสถานศึกษา มีความพึงพอใจในผลที่เกิดขึ้นจากการนำรูปแบบไปปฏิบัติเห็นประโยชน์ของการมีส่วนร่วมในการประเมินและเห็นว่าสามารถนำรูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงที่พัฒนาได้ไปปฏิบัติได้จริงในสถานศึกษา

พิภพชัย นาชัยเวียง (2546: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการประเมินตามสภาพจริง วิชาภาษาไทยที่สอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า

1. กระบวนการประเมินตามสภาพจริง ในวิชาภาษาไทยที่สอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา และความเที่ยงของแฟ้มสะสมงาน ซึ่งแฟ้มสะสมงานที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้มีความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน (Interrater Reliability) ในทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน เท่ากับ 0.95, 0.94, 0.94 และ 0.80 ตามลำดับ

2. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน ในวิชาภาษาไทยที่สอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาด้านทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน

2.1 ความสามารถของนักเรียนในด้านทักษะการฟัง

กลุ่มเก่ง มีคะแนนเฉลี่ยตั้งหน่วยการเรียนรู้ที่ 1-4 คิดเป็นร้อยละ 96,100, 100 และ 95 ตามลำดับ กลุ่มกลาง มีคะแนนเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 82,96,89 และ 94 ตามลำดับ และกลุ่มอ่อน มีคะแนนเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 61,82,70 และ 75 ตามลำดับ

2.2 ความสามารถของนักเรียนในด้านทักษะการพูด

กลุ่มเก่ง มีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่หน่วยการเรียนรู้ที่ 1-4 คิดเป็นร้อยละ 96, 86, 82 และ 86 ตามลำดับ กลุ่มกลาง มีคะแนนเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 93,87,81 และ 86 ตามลำดับ และกลุ่มอ่อน มีคะแนนเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 91,84,81 และ 81 ตามลำดับ

2.3 ความสามารถของนักเรียนในด้านทักษะการอ่าน

กลุ่มเก่ง มีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่หน่วยการเรียนรู้ที่ 1-4 คิดเป็นร้อยละ 100, 100, 97 และ 97 ตามลำดับ กลุ่มกลาง มีคะแนนเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 91,92,92 และ 85 ตามลำดับ และกลุ่มอ่อน มีคะแนนเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 50,72,71 และ 69 ตามลำดับ

2.4 ความสามารถของนักเรียนในด้านทักษะการเขียน

กลุ่มเก่ง มีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่หน่วยการเรียนรู้ที่ 1-4 คิดเป็นร้อยละ 100, 96, 96 และ 100 ตามลำดับ กลุ่มกลาง มีคะแนนเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 81,80,74 และ 83 ตามลำดับ และกลุ่มอ่อน มีคะแนนเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 60,71,64 และ 63 ตามลำดับ

3. ปัญหาของกระบวนการประเมินตามสภาพจริงในวิชาภาษาไทยที่สอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาในด้านตัวนักเรียน พบว่า นักเรียนใช้เวลาในการสะท้อนความคิดเห็นต่อผลงาน ทำให้เวลาที่จัดไว้ไม่เพียงพอ ในด้านตัวครู ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนได้ทุ่มเท ทำงานหนัก และเสียสละเวลาในการติดตามประเมินผลงานของนักเรียนทุกชิ้นงานอย่างสม่ำเสมอ จึงทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความราบรื่นไม่มีปัญหา ในด้านตัวผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารไม่มีเวลาในการกำกับ นิเทศ ติดตาม การประเมินตามสภาพจริง และในด้านตัวผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองบางคนส่งแบบแสดงความคิดเห็นไม่ครบและไม่ตรงเวลา

พวงเพชร ชาวปลอด (2546: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการวัดและการประเมินตามสภาพจริง วิชาคณิตศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1 ห้องเรียน 49 คน ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงประกอบด้วย แบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ แบบตรวจสอบการทำงานที่สามารถตรวจสอบ การพิจารณาการส่งงานของนักเรียนได้ แบบทดสอบเลือกตอบ แบบทดสอบข้อเขียนและแบบทดสอบวัดความสามารถตามสภาพจริง เมื่อนำไปวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงของนักเรียนพบว่า ในแต่ละช่วงของการประเมินนักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ดีขึ้น มีความพึงพอใจและมีความกระตือรือร้นตั้งใจเรียนมากขึ้นกว่าเดิม สามารถเรียนรู้และสรุปความคิดรวบยอดได้ด้วยตนเองโดยที่ครูไม่ต้องบอกหรืออธิบาย เมื่อถึงช่วงสุดท้ายของการประเมินนักเรียนชอบเรียนวิชาคณิตศาสตร์สนุกสนาน เมื่อได้ทำกิจกรรมคณิตศาสตร์ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ดีขึ้น

ณัฐธยาน์ สงคราม (2547: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหา คณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กิจกรรมประกอบเทคนิคการประเมินจากสภาพจริง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ใน 4 ขั้นตอน คือ การเข้าใจปัญหา การวางแผนแก้ปัญหา การดำเนินการตามแผนและการตรวจสอบ พบว่า

1. ความสามารถในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ของนักเรียนกลุ่มที่ใช้กิจกรรมประกอบเทคนิคการประเมินจากสภาพจริง มีพัฒนาการสูงขึ้นจากระยะที่ 1 ถึงระยะที่ 4 ซึ่งพิจารณาจากผลการทำงานกิจกรรมและแฟ้มสะสมงาน

2. นักเรียนกลุ่มที่ใช้กิจกรรมประกอบเทคนิคการประเมินผลจากสภาพจริง มีความสามารถในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์สูงกว่่านักเรียนที่ใช้กิจกรรมตามแนวคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์สูงขึ้น หลังใช้กิจกรรมประกอบเทคนิคการประเมินผลจากสภาพจริง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุดาจิต สุ่มมาตย์ (2547: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินตามสภาพจริงในทักษะการอ่านและการเขียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านนาแพง โดยการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) พัฒนาระบบการประเมินตามสภาพจริงในทักษะการอ่านและการเขียนวิชาภาษาอังกฤษ 2) ประเมินกระบวนการเรียนรู้และประเมินผลการเรียนรู้ในทักษะการอ่านและการเขียนวิชาภาษาอังกฤษ 3) ศึกษาคุณภาพของการประเมินตามสภาพจริงในด้านความตรงและความเที่ยง พบว่า

1. การพัฒนาระบบการประเมินตามสภาพจริง พบว่า กิจกรรมการเรียนและการประเมินตามสภาพจริงที่จัดขึ้นส่งผลให้เกิดพัฒนาการแก่ผู้เรียนคือได้กระบวนการและผลการเรียนรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนด

2. ผลการประเมินกระบวนการเรียนรู้ ดำเนินการโดยใช้รูปแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารควบคู่ไปกับการประเมินตามสภาพจริง พบว่า

2.1 การประเมินความรู้ โดยใช้แบบบันทึกผลการตรวจใบงาน นักเรียนส่วนใหญ่สามารถทำใบงานได้ถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนด หากมีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์จะให้นักเรียนแก้ไขผลงานให้ถูกต้องอีกครั้ง และจากการประเมินการเขียนและการคัดลายมือพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เขียนเรียงความและคัดลายมือได้ในระดับดีถึงดีมาก

2.2 การประเมินกระบวนการเรียนรู้และทักษะกระบวนการ โดยใช้แบบประเมินทักษะการอ่านออกเสียง นักเรียนสามารถพัฒนาการอ่านออกเสียงของตนได้ดีขึ้น และรักษาระดับการอ่านที่ดีของตนไว้ได้ และแบบประเมินผลงานภาคปฏิบัติพบว่า นักเรียนทุกคนสามารถปฏิบัติงานได้ในระดับดีมาก

2.3 การประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านเจตคติ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและด้านค่านิยม โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการเรียนในระดับดีมาก แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม พบว่า นักเรียนสามารถพัฒนาการทำงานกลุ่มอย่างต่อเนื่องจนเป็นที่น่าพอใจ และแบบประเมินตนเองของนักเรียน พบว่า นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองให้มีพฤติกรรมต่างๆ ตามรายการประเมินที่กำหนดมากขึ้นจนครบทุกรายการ

3. ผลการประเมินผลการเรียนรู้ เป็นการประเมินโดยใช้เครื่องมือดังนี้

3.1 แบบบันทึกผลการตรวจแบบฝึกหัด พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด หากมีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์จะให้นักเรียนปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องอีกครั้ง

3.2 แบบทดสอบวัดความก้าวหน้าด้านการอ่านออกเสียง พบว่า นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านออกเสียงดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง และเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นจนเป็นที่พอใจ

3.3 แบบทดสอบวัดความก้าวหน้าด้านการอ่านในใจและการเขียน พบว่า นักเรียนทุกคนผ่านเกณฑ์การประเมินความรอบรู้ที่กำหนดและมีคะแนนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

3.4 โครงการภาษาอังกฤษ พบว่า นักเรียนทุกคนทำโครงการได้ในระดับดีมาก

4. ผลการประเมินสรุปผลการเรียนรู้ โดยใช้เครื่องมือดังนี้

4.1 แบบวัดภาคปฏิบัติทักษะการอ่านออกเสียง พบว่า นักเรียนร้อยละ 93.33 อ่านออกเสียงได้ในระดับดีถึงดีมาก

4.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านในใจและการเขียน พบว่า นักเรียนทุกคนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ 80.10 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ความรอบรู้ที่กำหนดร้อยละ 60 และเกณฑ์จำนวนนักเรียนที่กำหนดร้อยละ 80

5. ผลการศึกษาคุณภาพของการประเมินตามสภาพจริงด้านความตรง และความเที่ยง ความตรงเชิงเนื้อหาได้ตรวจสอบโดยคณะผู้เชี่ยวชาญ ด้านความเที่ยงได้ค่าความเที่ยงระหว่างการประเมิน โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยระหว่าง .90-1.00

บัลลังก์ มะเจียว (2548: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการใช้การวัดประเมินควบคู่กับการเรียน การสอน และเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ และเจตคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้การวัดประเมินควบคู่กับการเรียนการสอน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านแพงพิทยาคม ปีการศึกษา 2547 จำนวน 71 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม ได้กลุ่มทดลอง 35 คน กลุ่มควบคุม 36 คน และใช้แบบแผนการทดลองแบบ Pretest-Posttest Control Group Design โดยกลุ่มทดลองได้รับการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การวัดประเมินควบคู่กับการเรียนการสอน โดยพิจารณาพัฒนาการของนักเรียน จากการบันทึกการถามตอบทักษะการคิด การบันทึกผลการพูดคุยกับนักเรียน การบันทึกผลการพูดคุยกับเพื่อนสนิท การบันทึกการอภิปรายในชั้นเรียน การบันทึกการอภิปรายตนเอง การบันทึกได้ตอบ การบันทึกประจำวัน การบันทึกผลการอ่านบันทึกประจำวัน และการบันทึก การตรวจงาน กลุ่มควบคุมได้รับการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การวัดประเมินตามปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วยเครื่องมือทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบบันทึกที่ใช้ในการวัดประเมินควบคู่กับการเรียนการสอน และเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบวัดผล การเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ และแบบทดสอบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนที่ใช้การวัดประเมินควบคู่กับการเรียนการสอนมีการพัฒนาการเขียน มีทักษะการทำงาน ร่วมกัน ทำงานถูกต้อง ตรงเวลาและเป็นระเบียบ และมีความใกล้ชิดกับครูส่งผลต่อการพัฒนา การเรียนรู้อย่างเป็นระบบ และการศึกษาผลภายในแต่ละวิธีพบว่านักเรียนที่ได้รับการวัดประเมินควบคู่ กับการเรียนการสอน มีทั้งผลการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์มากขึ้นและเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์เปลี่ยนแปลง ไปในทางที่ดีขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนที่ได้รับการวัดประเมินควบคู่กับ การเรียนการสอนกับที่ได้รับการประเมินตามปกติ มีคะแนนผลการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์โดยเฉลี่ย

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่คะแนนเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์โดยเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และมีคะแนนความก้าวหน้าในการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่มีคะแนนเจตคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์เปลี่ยนแปลงใกล้เคียงกัน

เดียนดี ศรีสม (2548: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการใช้การวัดประเมินควบคู่กับการเรียนการสอน และเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ และทัศนคติต่อการเรียนวิชาบัญชีเบื้องต้น ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี ที่ใช้การวัดประเมินควบคู่กับการเรียนการสอน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี ปีการศึกษา 2548 จำนวน 60 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย โดยการจับฉลากห้องเรียนได้กลุ่มทดลอง 30 คน กลุ่มควบคุม 60 คน และใช้แบบแผนการทดลองเป็นแบบ Pretest –Posttest Control Group Design โดยกลุ่มทดลองได้รับการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การวัดประเมินควบคู่กับการเรียนการสอน กลุ่มควบคุมได้รับการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การวัดประเมินตามปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วยเครื่องมือทดลองได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบบันทึกที่ใช้ในการวัดประเมินควบคู่กับการเรียนการสอน และเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้วิชาบัญชีเบื้องต้น 1 และแบบวัดทัศนคติต่อวิชาบัญชีมีความเชื่อมั่นเท่ากับ .84 และ .90 ตามลำดับ การออกแบบการวิเคราะห์ข้อมูลใช้แบบผสมเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพพบว่า จากการบันทึกผลการพูดคุยกับนักเรียน บันทึกผลการอ่านบันทึกประจำวันคาบเรียน และบันทึกการตรวจงาน แสดงให้เห็นว่า นักเรียนกลุ่มทดลอง มีความกระตือรือร้นในการเรียน มีความพร้อมในการเรียนเพิ่มขึ้น นักเรียนมีพัฒนาการในการเรียนรู้ เข้าใจเรื่องที่เรียนมากขึ้น นักเรียนบันทึกประจำวันคาบเรียนโดยสรุป อธิบาย และยกตัวอย่างได้ดี นักเรียนทำงานเป็นการเรียนบัญชี พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีทั้งผลการเรียนรู้วิชาบัญชีเบื้องต้น 1 มากขึ้น และทัศนคติต่อการเรียนวิชาบัญชีเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนกลุ่มควบคุม ก็ให้ผลในการทำงานเดียวกัน เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนผลการเรียนรู้วิชาบัญชีเบื้องต้น 1 โดยเฉลี่ยมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังพบว่ากลุ่มทดลอง มีคะแนนความก้าวหน้าในการเรียนรู้มากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีคะแนนทัศนคติต่อการเรียนวิชาบัญชีเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินงานตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการดำเนินการวิจัย
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 4 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 124 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 ของโรงเรียนวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร จำนวนนักเรียนทั้งหมด 60 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster random sampling) มา 2 ห้องเรียน แล้วทำการสุ่มห้องเรียนอีกครั้งหนึ่ง ให้ห้องหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวนนักเรียน 30 คน อีกห้องหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุม จำนวนนักเรียน 30 คน

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย เป็นเนื้อหาที่ได้จากการวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี สาระการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ ที่กำหนดในกรอบของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 1 (ป. 1-3) และการศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียน วิชาการในสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ได้เนื้อหาที่เหมาะสมในการศึกษาผลการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึก ที่มีต่อความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 1 แสดงคำศัพท์ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ หลักภาษา และการใช้ภาษา

หน่วยการเรียนรู้/คำศัพท์	หลักภาษา	การใช้ภาษา
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 กินดีมีสุข มีคำศัพท์ดังนี้ เขี่ย ทั้ง ประโยชน์ ซ้อน ปกติ ดิบ ต้นหอม ผักชี มะเขือเทศ ข้าวเปลือก เท่านั้น สารอาหาร หมู เตียบโต ไช้มัน แข็งแรง เนื้อสัตว์ แป้ง น้ำตาล วิตามิน ถูกต้อง เกลือแร่ ซ่อมแซม โรค สึกหรือ สุก อวัยวะ ครบ ผิวพรรณ สดใส พยายาม กิน จุกจิบ กิน อ้วน	1. มาตราแม่ ก กา 2. มาตราตัวสะกด แม่ กก แม่ กด แม่ กบ และแม่ กง 3. มาตราตัวสะกด แม่ กน แม่ กม แม่ เกย และแม่ เกอว 4. การอ่านสะกดคำที่ ประสมด้วยสระอะ, เอะ, และโอะ ที่มีตัวสะกด 5. การอ่านสะกดคำที่ ประสมด้วยสระเออ และอัว ที่มีตัวสะกด	1. การอภิปราย ตอบคำถาม และ นำเสนองานกลุ่มจากการอ่าน เรื่อง “กินดีมีสุข” 2. การอภิปรายภาพอาหาร และ แสดงเหตุผลประกอบ 3. การนำเสนอภาพและรายละเอียด ของภาพให้ผู้อื่นได้รับรู้ 4. การพูดเล่าเรื่องจากคำที่ประสมด้วย สระอะ เอะ, โอะ, เออ, อัว ที่มีตัวสะกด 5. การใช้ภาษาในการพูดทักทาย เพื่อนและครู 6. การถาม การตอบคำถาม พร้อมทั้งนำเสนอความคิดเห็นจาก บทสนทนาที่ได้ฟัง 7. การสรุปเรื่อง การฝึกท่องจำ เรื่อง “กูกูกู” และท่องให้ผู้อื่นฟัง
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 โป่งแปะ มีคำศัพท์ดังนี้ โป่งแปะ กำบัง สถานที่ ซ่อน ปิด ย่อง ทัน จับ ตะโกน ตอบ ป้อม แรก ขณะ เริ่ม นั้น เผลอ ไร่เอี้ย บริเวณ	1. การอ่านและผัน วรรณยุกต์คำที่มี พยัญชนะต้นเป็นอักษร กลาง อักษรสูง และ อักษรต่ำ ที่ประสมด้วย สระอะ, เอะ, และโอะ มีตัวสะกด	1. การตอบคำถามและนำเสนองาน จากการอ่านเรื่อง “โป่งแปะ” 2. การเล่าเหตุการณ์สั้นๆ จากภาพ และคำ 3. การนำคำที่มี ห เป็นอักษรนำ มาแต่งเป็นเรื่องสั้นและเล่าให้ผู้อื่น ฟังได้ใจความ

ตาราง 1 (ต่อ) แสดงคำศัพท์ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ หลักภาษา และการใช้ภาษา

หน่วยการเรียนรู้/คำศัพท์	หลักภาษา	การใช้ภาษา
	2. การอ่านและผัน วรรณยุกต์คำที่มีพยัญชนะ ต้นเป็นอักษรกลาง อักษรสูง และอักษรต่ำที่ประสมด้วย สระเออ และอัว มีตัวสะกด 3. การอ่านสะกดคำ ที่มี ห เป็นอักษรนำ	4. การเรียงคำให้เป็นประโยค 5. การอธิบายภาพที่ได้ดูเกี่ยวกับ มารยาทในการฟัง พร้อมทั้งแสดง เหตุผลประกอบ 6. การสนทนาแสดงความคิดเห็นและ ท่องจำวรรณกรรมเรื่อง “จันทร์เจ้า”
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เสื่อกับแม่โค มีคำศัพท์ดังนี้ โค แม่โค นาง ออย่า บังเอิญ กัด ไซคร้าย ทำท่า สติ อ้อนวอน ฆ่า ถ้อยคำ ปล่อย ช้ำ หมดแรง แอบ ล่ำลา เจ้า ถึง ลูกโค เห็นใจ ตาม ใจอ่อน ฆ่าให้ เกิด แทน ขอร้อง สงสาร ซื่อสัตย์ กตัญญู	1. การอ่านคำที่มีมาตรา แม่กง แม่กน แม่กม แม่เกย และแม่เกอว เป็นตัวสะกด 2. การอ่านและผัน วรรณยุกต์คำที่มี ห เป็นอักษรนำ	1. การฟัง สนทนาแสดงความคิดเห็น และการเขียนเล่าเรื่อง “เสื่อกับแม่โค” 2. การตอบคำถามและแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นกับผู้อื่น เรื่อง “เสื่อกับแม่โค” 3. การเติมคำลงในช่องว่าง 4. การแต่งนิทานสั้นๆ จากภาพและคำ 5. การเขียนคำที่มี ห เป็นอักษรนำ 6. การเขียนคำที่สะกดด้วยมาตราแม่กง แม่กน แม่กม แม่เกย และแม่เกอว 7. การนำคำที่สะกดด้วยมาตรา แม่กง, กน, กม, เกย และเกอว มาแต่งประโยค 8. การใช้ภาษาในการพูด การแสดง บทบาทสมมติที่เกี่ยวข้องกับมารยาท ในการพูด 9. การสนทนาแสดงความคิดเห็นและ ตอบคำถามจากวรรณกรรมเรื่อง “นกเขากับมด”

ตาราง 1 (ต่อ) แสดงคำศัพท์ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ หลักภาษา และการใช้ภาษา

หน่วยการเรียนรู้/คำศัพท์	หลักภาษา	การใช้ภาษา
<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 โรงเรียนน่าอยู่ มีคำศัพท์ดังนี้ ทุกคน แนะนำ วิธีการ น่าอยู่ ปลูก สถานที่ ชั่วโมง ห้องเรียน ส่วน พวกเรา ทุกๆ วัน ร่วม จัดโต๊ะ กระดานดำ กวาด ห้อง สกปรก เตือน ครับ ชีด เขียน ผับ เก็บ โรงอาหาร ภาชนะ แก้วน้ำ ที่ รองรับ เศษอาหาร ขยะ ถึงขยะ ถู ภาชนะ ส้วม อ่างล้างหน้า รักษา รับประทาน เสริจ พื้น</p>	<p>1. การอ่านคำที่สะกด ด้วยมาตราตัวสะกด แม่ก ก แม่ก ด และแม่ก บ 2. การอ่านและผัน วรรณยุกต์คำที่มี ห เป็น อักษรนำ และมีตัวสะกด ในมาตราแม่ก ก แม่ก ด และแม่ก บ 3. การอ่านสะกดคำที่มี อ เป็นอักษรนำ ย</p>	<p>1. การเขียนสรุปความคิด เรื่อง “โรงเรียนน่าอยู่” 2. การตั้งคำถาม และการ อภิปรายเกี่ยวกับเรื่อง “โรงเรียนน่า อยู่” 3. การแต่งกลอนสี่ ในหัวข้อ “โรงเรียนน่าอยู่” 4. การนำคำที่กำหนดให้จาก หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 “โรงเรียนน่าอยู่” มาแต่งประโยค 5. การแต่งประโยคบอกเล่าจากคำ ที่สะกดด้วยมาตราแม่ก ก แม่ก ด และแม่ก บ 6. การสนทนาแสดงความคิดเห็น และตอบคำถามจากเรื่อง “ถ้าควายไปโรงเรียน.....จะเกิดอะไรขึ้น” โดยมีคำถามดังนี้ 6.1 นักเรียนรู้สึกอย่างไรเมื่อได้ อ่านเรื่องนี้ 6.2 ถ้าควายไปโรงเรียนได้จริงจะมี ข้อดีอย่างไรบ้าง 6.3 ถ้าควายไปโรงเรียนแต่ไม่ อยากรเรียนหนังสือจะเกิดอะไรขึ้น 6.4 นักเรียนจะเป็นเพื่อนกับ ควายที่ไปโรงเรียนได้หรือไม่ เพราะอะไร</p>

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง กินดีมีสุข หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง โป่งเป๊าะ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง เสือกับแม่โค และหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง โรงเรียนน่าอยู่ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

2. แบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน
3. แบบบันทึกผลการอ่านบันทึกของนักเรียน
4. แบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนการสอนของครู
5. แบบบันทึกผลการทำงานของนักเรียน
6. แบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

1. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์
2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนคำศัพท์
3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

ขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

ผู้วิจัยสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชาภาษาไทย ท 12101 โดยมีลำดับดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง วิชาภาษาไทย ท 12101 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้พิจารณาขยายเนื้อหา ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้
2. ศึกษารายละเอียดรูปแบบการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจัดบันทึกจากเอกสารต่างๆ
3. จัดเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจัดบันทึก
4. เลือกเนื้อหาวิชาภาษาไทย ท 12101 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สำหรับช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อนำมาใช้ทดลอง โดยเลือกหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง กินดีมีสุข หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง โป่งเป๊าะ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง เสือกับแม่โค และหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง โรงเรียนน่าอยู่ ใช้เวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 7 ชั่วโมง รวมเวลา 56 ชั่วโมง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 2 แสดงตัวอย่างเนื้อหาสาระของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และจำนวนชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ชั่วโมง
1 กินดีมีสุข	1. การอ่านและเขียนคำใหม่ คำยาก ความหมายของคำ และจับใจความจากเนื้อความ เรื่อง “กินดีมีสุข”	1. นักเรียนสามารถอ่านคำ บอกความหมายของคำ และ ใช้คำได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1) 2. นักเรียนสามารถสังเกต การประสมคำ และเขียนคำ จากเนื้อความได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1, ท 4.1.1) 3. นักเรียนสามารถจับใจความ จากเนื้อความที่อ่านได้อย่าง ถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.1) 4. นักเรียนเข้าใจคำถามที่ฟัง และสามารถตอบคำถามได้อย่าง ถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.2)	2
	2. การอภิปราย ตอบคำถาม และนำเสนองานกลุ่ม จากการอ่านเรื่อง “กินดีมีสุข”	1. นักเรียนสามารถพูดแสดง ความรู้และความคิดเกี่ยวกับ เรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.2) 2. นักเรียนสามารถตอบคำถาม และนำเสนอเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ได้ถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.2) 3. นักเรียนสามารถพูดแสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ฟัง และสังเกตได้ถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.2)	2

ตาราง 2 (ต่อ) แสดงตัวอย่างเนื้อหาสาระของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และจำนวนชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ชั่วโมง
		4. นักเรียนสามารถเขียนสรุปคำตอบจากการฟังได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 4.1.3)	
	3. การอภิปรายภาพอาหารและแสดงเหตุผลประกอบ	1. นักเรียนสามารถสังเกตรายละเอียดและบอกชื่อภาพได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.1) 2. นักเรียนสามารถพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่สังเกตได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.1) 3. นักเรียนสามารถฟังและเขียนสรุปจากการพูดแสดงความคิดเห็นได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1) 4. นักเรียนสามารถอ่านและบอกวิธีการนำแนวคิดที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.2)	1
	4. การนำเสนอภาพและรายละเอียดของภาพให้ผู้อื่นรับรู้	1. นักเรียนสามารถสังเกตรายละเอียดและบอกชื่อภาพได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.1) 2. นักเรียนสามารถเขียนสื่อความหมายของภาพพร้อมทั้งนำเสนอได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1)	1

ตาราง 2 (ต่อ) แสดงตัวอย่างเนื้อหาสาระของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และจำนวนชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ชั่วโมง
		3. นักเรียนสามารถฟัง พูด อ่าน และเขียนสื่อความหมายจากภาพ ได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.2, ท 2.1.1, ท 3.1.1)	
	5. มาตราแม่ ก กา	1. นักเรียนสามารถอ่านสะกดคำ และแจกลูกคำในมาตราแม่ ก กา ได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1, ท 4.1.1) 2. นักเรียนสามารถฟัง สังเกต และบอกลักษณะของคำในมาตราแม่ ก กา ได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1) 3. นักเรียนสามารถเขียนคำและใช้คำที่สะกดในมาตราแม่ ก กา ได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1)	1
	6. มาตราตัวสะกด แม่ กก แม่ กด แม่ กบ และแม่ กง	1. นักเรียนสามารถอ่านสะกดคำ และแจกลูกคำในมาตราตัวสะกดแม่ กก, กด, กบ, กง, ได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1, ท 4.1.1) 2. นักเรียนสามารถฟัง สังเกต และบอกลักษณะของคำในมาตราตัวสะกดแม่ กก, กด, กบ, กง ได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1)	1

ตาราง 2 (ต่อ) แสดงตัวอย่างเนื้อหาสาระของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และจำนวนชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ชั่วโมง
		3. นักเรียนสามารถเขียนคำและใช้คำที่สะกดในมาตราตัวสะกดแม่ กก, กค, กข, กง, ได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1)	
	7. มาตราตัวสะกด แม่ กน แม่ กม แม่ เกย และแม่ เกอว	1. นักเรียนสามารถอ่านสะกดคำและแจกลูกคำในมาตราตัวสะกดแม่ กน, กม, เกย และเกอว ได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1, ท 4.1.1) 2. นักเรียนสามารถฟัง สังเกต และบอกลักษณะของคำในมาตราตัวสะกดแม่ กน, กม, เกย และเกอว ได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1) 3. นักเรียนสามารถเขียนคำและใช้คำที่สะกดในมาตราตัวสะกดแม่ กน, กม, เกย และเกอว ได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1)	1
	8. การอ่านสะกดคำที่ประสมด้วยสระอะ, เอะ, และโอะ ที่มีตัวสะกด	1. นักเรียนสามารถอ่านสะกดคำและแจกลูกคำที่ประสมด้วยสระอะ, เอะ, โอะ ที่มีตัวสะกด ได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1, ท 4.1.1)	1

ตาราง 2 (ต่อ) แสดงตัวอย่างเนื้อหาสาระของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และจำนวนชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ชั่วโมง
		<p>2. นักเรียนสามารถฟัง สังเกต และบอกลักษณะของคำที่ประสมด้วยสระอะ, เอะ, โอะ ที่มีตัวสะกดได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1)</p> <p>3. นักเรียนสามารถเขียนคำและใช้คำที่ประสมด้วยสระอะ, เอะ, โอะ ที่มีตัวสะกดได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1)</p>	
	9. การอ่านสะกดคำที่ประสมด้วยสระเออ และอัว ที่มีตัวสะกด	<p>1. นักเรียนสามารถอ่านสะกดคำ และแจกลูกคำที่ประสมด้วยสระเออ และอัว ที่มีตัวสะกดได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1, ท 4.1.1)</p> <p>2. นักเรียนสามารถฟัง สังเกต และบอกลักษณะของคำที่ประสมด้วยสระเออ และอัว ที่มีตัวสะกดได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1)</p> <p>3. นักเรียนสามารถเขียนคำและใช้คำที่ประสมด้วยสระเออ และอัว ที่มีตัวสะกดได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1)</p>	1
	10. การพูดเล่าเรื่องจากคำที่ประสมด้วยสระอะ, เอะ, โอะ, เออ, อัว ที่มีตัวสะกด	<p>1. นักเรียนสามารถอ่านคำ บอกความหมายของคำและใช้คำได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1)</p>	1

ตาราง 2 (ต่อ) แสดงตัวอย่างเนื้อหาสาระของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และจำนวนชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ชั่วโมง
		<p>2. นักเรียนสามารถสังเกตคำและนำคำมาแต่งเป็นเรื่องตามจินตนาการได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1)</p> <p>3. นักเรียนสามารถพูดถ่ายทอดความรู้จากเรื่องที่แต่งให้ผู้อื่นฟังได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.2)</p> <p>4. นักเรียนเข้าใจเรื่องที่ฟังและพูดแสดงความคิดเห็นได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.1)</p>	
	11. การใช้ภาษาในการพูดทักทายเพื่อนและครู	<p>1. นักเรียนสามารถใช้ภาษาจากการฟัง และการอ่านในการพูดทักทายครูและเพื่อนได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 4.2.3)</p> <p>2. นักเรียนสามารถสังเกตและเขียนสรุปเหตุการณ์จากการใช้คำพูดทักทายได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1, ท 4.2.2)</p> <p>3. นักเรียนสามารถแสดงท่าทางและถ้อยคำในการพูดทักทายได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.1 ท 4.2.1, ท 4.2.3)</p>	1
	12. การถาม การตอบคำถาม พร้อมทั้งนำเสนอความคิดเห็นจากบทสนทนาที่ได้ฟัง	<p>1. นักเรียนฟังบทสนทนาและพูดตามได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.1, ท 3.1.2)</p>	1

ตาราง 2 (ต่อ) แสดงตัวอย่างเนื้อหาสาระของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และจำนวนชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ชั่วโมง
		2. นักเรียนสามารถอ่านและ พุคมารยาทในการพูดที่ดี ได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.2, ท 3.1.1) 3. นักเรียนสามารถตอบคำถามจาก การฟังบทสนทนาได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.2) 4. นักเรียนสามารถสังเกตและ เขียนคำพูดที่ถ่ายทอดจากบทสนทนา ได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1, ท 3.1.2)	
	13. การสรุปเรื่อง การฝึกท่องจำ เรื่อง “ก๊วกไก่” และท่องให้ผู้อื่นฟัง	1. นักเรียนสามารถฟัง อ่าน และคัดลายมือจากเรื่องที่อ่านได้ อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1, ท 2.1.1, ท 3.1.1) 2. นักเรียนสามารถจับใจความ จากเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.2, ท 5.1.1) 3. นักเรียนสามารถสังเกตคำ และบอกความหมายของคำได้ อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 4.1.1, ท 4.1.2) 4. นักเรียนสามารถท่องจำและ บอกแนวคิดที่ได้จากเรื่องได้อย่าง ถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.1)	1

โดยแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นนั้นมีเนื้อหาสาระในแต่ละสัปดาห์ และชั่วโมงที่ใช้ในการทดลอง ดังนี้

ตาราง 3 แสดงเนื้อหาสาระในแต่ละสัปดาห์ และชั่วโมงที่ใช้ในการทดลอง

สัปดาห์ที่	เนื้อหาสาระ	ชั่วโมงที่
1	การอ่านและเขียนคำใหม่ คำยาก ความหมายของคำ และจับใจความจากเนื้อความเรื่อง "กินดีมีสุข"	1-2
	การอภิปราย ตอบคำถาม และนำเสนองานกลุ่มจากการอ่านเรื่อง "กินดีมีสุข"	3-4
	การอภิปรายภาพอาหารและแสดงเหตุผลประกอบ	5
	การนำเสนอภาพและรายละเอียดของภาพให้ผู้อื่นรับรู้	6
	มาตราแม่ ก กา	7
2	มาตราตัวสะกด แม่ กก แม่ กต แม่ กบ และแม่ กง	8
	มาตราตัวสะกด แม่ กน แม่ กม แม่ เกย และแม่ เกอว	9
	การอ่านสะกดคำที่ประสมด้วยสระอะ, เอะ, และโอะ ที่มีตัวสะกด	10
	การอ่านสะกดคำที่ประสมด้วยสระเออ และอัว ที่มีตัวสะกด	11
	การพูดเล่าเรื่องจากคำที่ประสมด้วยสระอะ เอะ, โอะ, เออ, อัว ที่มีตัวสะกด	12
	การใช้ภาษาในการพูดทักทายเพื่อนและครู	13
	การถาม การตอบคำถาม พร้อมทั้งนำเสนอความคิดเห็นจากบทสนทนาที่ได้ฟัง	14
3	การสรุปเรื่อง การฝึกท่องจำ เรื่อง "กูกุไก่" และท่องให้ผู้อื่นฟัง	15
	การอ่านและเขียนคำใหม่ คำยาก ความหมายของคำ และจับใจความจากเนื้อความได้	16-17
	การตอบคำถามและนำเสนองาน จากการอ่าน เรื่อง "โป่งแปะ"	18
	การเล่าเหตุการณ์สั้นๆ จากภาพ และคำ	19
	การอ่านและผันวรรณยุกต์คำที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรกลาง อักษรสูง และอักษรต่ำที่ประสมด้วยสระอะ, เอะ, และโอะ มีตัวสะกด	20
	การอ่านและผันวรรณยุกต์คำที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรกลาง อักษรสูง และอักษรต่ำ ที่ประสมด้วยสระเออ และอัว มีตัวสะกด	21

ตาราง 3 (ต่อ) แสดงเนื้อหาสาระในแต่ละสัปดาห์ และชั่วโมงที่ใช้ในการทดลอง

สัปดาห์ที่	เนื้อหาสาระ	ชั่วโมงที่
4	การอ่านสะกดคำที่มี ห เป็นอักษรนำ	22-23
	การนำคำที่มี ห เป็นอักษรนำมาแต่งเป็นเรื่องสั้นๆ และเล่าให้ผู้อื่นฟังได้ใจความ	24
	การเรียงคำให้เป็นประโยค	25
	การอภิปรายภาพที่ได้ดูเกี่ยวกับมารยาทในการฟัง พร้อมทั้งแสดงเหตุผลประกอบ	26
	การสนทนาแสดงความคิดเห็นและท่องจำวรรณกรรมเรื่อง “จันทร์เจ้า”	27
	การอ่านและเขียนคำใหม่ คำยาก ความหมายของคำ และจับใจความจากเนื้อความได้	28
5	การอ่านและเขียนคำใหม่ คำยาก ความหมายของคำ และจับใจความจากเนื้อความได้	29
	การฟัง สนทนาแสดงความคิดเห็นและการเขียนเล่าเรื่อง “เสือกกับแม่โค”	30-31
	การตอบคำถามและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น เรื่อง “เสือกกับแม่โค”	32
	การเติมคำลงในช่องว่าง	33
	การแต่งนิทานสั้นๆ จากภาพและคำ	34
	การอ่านคำที่มีมาตราแม่กง แม่กน แม่กม แม่เกย และแม่เกอว เป็นตัวสะกด	35
6	การอ่านและผันวรรณยุกต์คำที่มี ห เป็นอักษรนำ	36-37
	การเขียนคำที่มี ห เป็นอักษรนำ	38
	การเขียนคำที่สะกดด้วยมาตราแม่ กง แม่ กน แม่ กม แม่ เกย และแม่ เกอว	39
	การนำคำที่สะกดด้วยมาตราแม่ กง, กน, กม, เกย และเกอว มาแต่งประโยค	40
	การใช้ภาษาในการพูด การแสดงบทบาทสมมติที่เกี่ยวข้องกับมารยาทในการพูด	41
	การสนทนาแสดงความคิดเห็นและตอบคำถามจากวรรณกรรมเรื่อง “นกเขากับมด”	42
7	การอ่านและเขียนคำใหม่ คำยาก ความหมายของคำ และการจับใจความเนื้อความ	43-44
	การเขียนสรุปความคิดเรื่อง “โรงเรียนน่าอยู่”	45
	การตั้งคำถามและการอภิปรายเกี่ยวกับเรื่อง “โรงเรียนน่าอยู่”	46
	การแต่งกลอนสี่ ในหัวข้อ “โรงเรียนน่าอยู่”	47-48
	การนำคำที่กำหนดให้จากหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 “โรงเรียนน่าอยู่” มาแต่งประโยค	49

ตาราง 3 (ต่อ) แสดงเนื้อหาสาระในแต่ละสัปดาห์ และชั่วโมงที่ใช้ในการทดลอง

สัปดาห์ที่	เนื้อหาสาระ	ชั่วโมงที่
8	การอ่านคำที่สะกดด้วยมาตราตัวสะกดแม่ก แม่ด และแม่กบ	50
	การอ่านและผันวรรณยุกต์คำที่มี ห เป็นอักษรนำและมีตัวสะกดในมาตราแม่กก แม่ด และแม่กบ	51-52
	การอ่านสะกดคำที่มี อ เป็นอักษรนำ ย	53-54
	การแต่งประโยคบอกเล่าจากคำที่สะกดด้วยมาตราแม่กก แม่ด และแม่กบ	55
	การสนทนาแสดงความคิดเห็นและตอบคำถามจากเรื่อง “ถ้าควายไปโรงเรียน.....จะเกิดอะไรขึ้น”	56

5. สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 56 แผน เวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 7 ชั่วโมง รวมเวลา 56 ชั่วโมง ซึ่งตัวอย่างของแผนการจัดการเรียนรู้มีดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึก

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชา ภาษาไทย ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1/2550
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง กินดีมีสุข เวลา 1 ชั่วโมง
 สัปดาห์ที่ 1 วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

1. สาระการเรียนรู้

การอ่านและเขียนคำใหม่ คำยาก ความหมายของคำ และจับใจความจากเนื้อความเรื่อง “กินดีมีสุข”

2. สาระสำคัญ

การอ่านคำ การเขียนคำ และความเข้าใจความหมายของคำ ทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อความที่อ่าน สามารถค้นหาสาระสำคัญ และตอบคำถามจากเนื้อความที่อ่านได้ และสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง

3. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

3.1 นักเรียนสามารถอ่านคำ บอกความหมายของคำ และใช้คำได้อย่างถูกต้อง

(มาตรฐาน ท 1.1.1)

3.2 นักเรียนสามารถสังเกตการประสมคำ และเขียนคำจากเนื้อความได้อย่างถูกต้อง

(มาตรฐาน ท 2.1.1, ท 4.1.1)

3.3 นักเรียนสามารถจับใจความจากเนื้อความที่อ่านได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.1)

3.4 นักเรียนเข้าใจคำถามที่ฟังและสามารถตอบคำถามได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.2)

4. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

นักเรียนดูบัตรภาพอาหารหลัก 5 หมู่ และสังเกตว่าอาหารหลัก 5 หมู่มีอะไรบ้าง

จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันบอกชื่ออาหารที่อยู่ในภาพ พร้อมกับบอกมาหยิบบัตรคำให้ตรงกับภาพที่ปรากฏ

บัตรคำ

เนื้อสัตว์	นม	ผลไม้
พืชผัก	น้ำตาล	ถั่ว
ไข่	ข้าว	แป้ง

ขั้นสอน

1) นักเรียนอ่านเนื้อความของหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง กินดีมีสุข หน้าที่ 1 ย่อหน้าที่ 1 “น้องแป้ง.....ถึง ย่อหน้าที่ 4 “อาหาร 5 หมู่.....สดใสนะจ๊ะ” เมื่ออ่านจบครู

ตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อความที่อ่านว่า “เนื้อความที่อ่านเกี่ยวกับเรื่องอะไร” และ “อาหาร 5 หมู่ ได้แก่อะไรบ้าง” และให้นักเรียนตอบคำถาม โดยการพูด

2) นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 5-6 คน ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำใหม่ และคำยาก ในเนื้อความที่อ่าน จากนั้นให้ร่วมกันหาคำอ่านและความหมายของคำใหม่ คำยาก กลุ่มละ 2 คำ โดยเปิดพจนานุกรม

3) ครูนำบัตรคำและบัตรแสดงความหมายของคำมาติดไว้บนกระดานดำ แล้วให้นักเรียนจับคู่ให้ถูกต้อง จากนั้นให้นักเรียนอ่านคำที่ละคำ พร้อมกับอ่านความหมายของคำ

บัตรคำ	บัตรแสดงความหมายของคำ
สารอาหาร	สิ่งที่เป็นผลดีหรือเป็นคุณ
เขี้ยว	ชื่อของไม้ล้มลุกประเภทผัก กลิ่นฉุน ใช้ปรุงอาหาร
ประโยชน์	ไขและมันที่อยู่ในร่างกาย โดยเฉพาะหน้าท้อง
ต้นหอม	ของกินที่มีองค์ประกอบเป็นอย่างเดียวกันมีสมบัติเฉพาะไม่สามารถแบ่งแยกได้
ผักชี	ทำให้สิ่งหนึ่งสิ่งใดเคลื่อนที่ออกไป
มะเขือเทศ	สารประกอบคาร์โบไฮเดรต มีรสหวาน
ผิวพรรณ	ชื่อไม้ล้มลุกชนิดหนึ่ง ผลกินได้
เด็บบโต	มีกำลังมาก มั่นคง คงทน
แข็งแรง	ชื่อไม้ล้มลุกชนิดหนึ่งต้นและใบกินได้ มีกลิ่นฉุน
เนื้อสัตว์	ส่วนของร่างกายสัตว์อยู่ถัดหนังเข้าไปใช้เป็นอาหาร
น้ำตาล	โตขึ้น เด็บบโตใหญ่
ไขมัน	สีเนื้อ ผิวเนื้อ

จากนั้นนักเรียนจดบันทึกคำ คำอ่าน และความหมายของคำ ลงในแบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน (ดูตัวอย่างแบบบันทึกในภาคผนวก ๑) (เมื่อสิ้นสุดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูจะนำแบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียนมาอ่าน แล้วครูจดบันทึกลงในแบบบันทึกผลการอ่านบันทึกของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ดูตัวอย่างแบบบันทึกในภาคผนวก ๑) เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงการเรียนของนักเรียน)

4) นักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อความที่อ่าน โดยครูนำแถบประโยคมาติดไว้บนกระดานดำ แล้วให้นักเรียนออกมาช่วยกันเรียงให้เป็นใจความที่สมบูรณ์

แถบประโยค

น้องแป้งไม่ชอบกินผักและมักเลือกกินอาหารที่ชอบ
แม่เตือนน้องแป้งว่า คนเราต้องการสารอาหารครบ 5 หมู่ ร่างกายจึงจะเจริญเติบโต
อาหาร 5 หมู่ มี เนื้อสัตว์ ไข่ ถั่ว นม ข้าว แป้ง น้ำตาล พืช ผัก ผลไม้ และไขมันจากพืชและสัตว์
น้องแป้งกินอาหารครบ 5 หมู่ จะมีร่างกายแข็งแรงและผิวพรรณสดใส โดยเฉพาะกินผักและผลไม้

5) นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปใจความสำคัญจากเนื้อความและนำเสนอให้เพื่อนฟัง จากนั้นให้นักเรียนจดบันทึกเรื่องและใจความสำคัญ รวมไปถึงเรื่องที่ไม่เข้าใจ ลงในแบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน (ดูตัวอย่างแบบบันทึกในภาคผนวก ๑) (เมื่อสิ้นสุดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูจะนำแบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียนมาอ่าน แล้วจดบันทึกลงในแบบบันทึกผลการอ่านบันทึกของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ดูตัวอย่างแบบบันทึกในภาคผนวก ๑) เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงการเรียนของนักเรียน) จากนั้นให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด เนื้อความหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง “กินดีมีสุข” เมื่อนักเรียนทำเสร็จแล้ว ครูเฉลยแบบฝึกหัด

6) นักเรียนเลือกคำที่ได้จากเนื้อความมาแต่งเป็นประโยคให้ถูกต้องตรงความหมาย โดยครูสุ่มนักเรียนออกมานำเสนอประโยคที่แต่งบนกระดานดำให้เพื่อนฟัง จากนั้นครูอธิบายการนำคำมาแต่งประโยคให้นักเรียนฟังอีกครั้ง และให้นักเรียนเลือกคำแล้ววนกลับไปทำการบ้านมาส่งครูในชั่วโมงต่อไป (โดยครูจะบันทึกผลการตรวจการบ้านลงในแบบบันทึกผลการทำงานของนักเรียน (ดูตัวอย่างแบบบันทึกในภาคผนวก ๑) ในเรื่องของความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา และความเรียบร้อย เมื่อนักเรียนนำการบ้านมาส่ง)

ขั้นสรุป

นักเรียนร่วมกันสรุปคำศัพท์ที่ได้จากเนื้อความ ความหมายของคำ และการอ่านคำ โดยครูนำบัตรคำมาวางบนกระดานดำ แล้วนักเรียนจับคู่คำและความหมายของคำให้ถูกต้อง จากนั้นนักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันกันสรุปใจความสำคัญจากเนื้อความ โดยการออกมาติดแถบประโยคเรียงให้เป็นใจความที่สมบูรณ์ ถ้ากลุ่มใดเรียงได้ถูกต้อง ได้ใจความ กลุ่มนั้นเป็นผู้ชนะ แล้วให้นักเรียนอ่านใจความที่ได้อีกครั้ง

5. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- 5.1 หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
- 5.2 พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2525
- 5.3 แถบประโยค จำนวน 4 แถบ
- 5.4 บัตรภาพอาหารหลัก 5 หมู่ จำนวน 1 บัตร
- 5.5 บัตรคำ-คำศัพท์ ความหมายของคำ จำนวน 21 คำ
- 5.6 แบบฝึกหัด

6. การวัดประเมินผล

แบบบันทึกและแบบประเมินที่ใช้ในการวัดประเมินผลมีดังต่อไปนี้

- 6.1 แบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน
- 6.2 แบบบันทึกผลการอ่านบันทึกของนักเรียน
- 6.3 แบบบันทึกพฤติกรรมกรเรียนของนักเรียน
- 6.4 แบบบันทึกพฤติกรรมกรเรียนการสอนของครู
- 6.5 แบบบันทึกผลการทำงานของนักเรียน
- 6.6 แบบประเมินการเขียน (การแต่งประโยค)
- 6.7 แบบประเมินการอ่าน
- 6.8 แบบประเมินการพูด
- 6.9 แบบประเมินการฟัง
- 6.10 แบบประเมินการสังเกต (การทำงานกลุ่ม)
- 6.11 แบบประเมินสังเกต (การประสมคำและเขียนคำ)

ตัวอย่าง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การวัดประเมินการเรียนรู้ตามปกติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชา ภาษาไทย ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1/2550
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง กินดีมีสุข เวลา 1 ชั่วโมง
 สัปดาห์ที่ 1 วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

1. สาระการเรียนรู้

การอ่านและเขียนคำใหม่ คำยาก ความหมายของคำ และจับใจความจากเนื้อความเรื่อง “กินดีมีสุข”

2. สาระสำคัญ

การอ่านคำ การเขียนคำ และความเข้าใจความหมายของคำ ทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อความที่อ่าน สามารถค้นหาสาระสำคัญ และตอบคำถามจากเนื้อความที่อ่านได้ และสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง

3. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

- 3.1 นักเรียนสามารถอ่านคำ บอกความหมายของคำ และใช้คำได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1)
- 3.2 นักเรียนสามารถสังเกตการประสมคำ และเขียนคำจากเนื้อความได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1, ท 4.1.1)
- 3.3 นักเรียนสามารถจับใจความจากเนื้อความที่อ่านได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.1)
- 3.4 นักเรียนเข้าใจคำถามที่ฟังและสามารถตอบคำถามได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.2)

4. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

นักเรียนดูบัตรภาพอาหารหลัก 5 หมู่ และสังเกตว่าอาหารหลัก 5 หมู่มีอะไรบ้าง

จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันบอกชื่ออาหารที่อยู่ในภาพ พร้อมกับออกมาหยิบบัตรคำให้ตรงกับภาพที่ปรากฏ

บัตรคำ

เนื้อสัตว์	นม	ผลไม้
พืชผัก	น้ำตาล	ถั่ว
ไข่	ข้าว	แป้ง

ขั้นสอน

1) นักเรียนอ่านเนื้อความของหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง กินดีมีสุข หน้าที่ 1 ย่อหน้าที่ 1 “น้องแป้ง.....ถึง ย่อหน้าที่ 4 “อาหาร 5 หมู่.....สดีไหนะจ๊ะ” เมื่ออ่านจบครูตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อความที่อ่านว่า “เนื้อความที่อ่านเกี่ยวกับเรื่องอะไร” และ “อาหาร 5 หมู่ได้แก่อะไรบ้าง” และให้นักเรียนตอบคำถาม โดยการพูด

2) นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 5-6 คน ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำใหม่ และคำยากในเนื้อความที่อ่าน จากนั้นให้ร่วมกันหาคำอ่านและความหมายของคำใหม่ คำยาก กลุ่มละ 2 คำ โดยเปิดพจนานุกรม

3) ครูนำบัตรคำและบัตรแสดงความหมายของคำมาติดไว้บนกระดานดำ แล้วให้นักเรียนจับคู่ให้ถูกต้อง จากนั้นให้นักเรียนอ่านคำที่ละคำ พร้อมกับอ่านความหมายของคำ

บัตรคำ

บัตรแสดงความหมายของคำ

สารอาหาร	สิ่งที่เป็นผลดีหรือเป็นคุณ
เจีย	ชื่อของไม้ล้มลุกประเภทผัก กลิ่นฉุน ใช้ปรุงอาหาร
ประโยชน์	ไข่และมันที่อยู่ในร่างกาย โดยเฉพาะหน้าท้อง
ต้นหอม	ของกินที่มีองค์ประกอบเป็นอย่างเดียวกันมีสมบัติเฉพาะไม่สามารถแบ่งแยกได้

บัตรคำ	บัตรแสดงความหมายของคำ
ผักชี	ทำให้สิ่งหนึ่งสิ่งใดเคลื่อนที่ออกไป
มะเขือเทศ	สารประกอบคาร์โบไฮเดรต มีรสหวาน
ผิวพรรณ	ชื่อไม้ล้มลุกชนิดหนึ่ง ผลกินได้
เติบโต	มีกำลังมาก มั่นคง คงทน
แข็งแรง	ชื่อไม้ล้มลุกชนิดหนึ่งต้นและใบกินได้ มีกลิ่นฉุน
เนื้อสัตว์	ส่วนของร่างกายสัตว์อยู่ถัดหนังเข้าไปใช้เป็นอาหาร
น้ำตาล	โตขึ้น เติบโตใหญ่
ไขมัน	สีเนื้อ ผิวเนื้อ

จากนั้นนักเรียนจดบันทึกคำ คำอ่าน และความหมายของคำ ลงในสมุด

4) นักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อความที่อ่าน โดยครูนำแถบประโยคมาติดไว้บนกระดานดำ แล้วให้นักเรียนออกมาช่วยกันเรียงให้เป็นใจความที่สมบูรณ์

แถบประโยค

น้องแป้งไม่ชอบกินผักและมักเลือกกินอาหารที่ชอบ
แม่เตือนน้องแป้งว่า คนเราต้องการสารอาหารครบ 5 หมู่ ร่างกายจึงจะเจริญเติบโต
อาหาร 5 หมู่ มี เนื้อสัตว์ ไข่ ถั่ว นม ข้าว แป้ง น้ำตาล พืช ผัก ผลไม้ และไขมันจากพืชและสัตว์
น้องแป้งกินอาหารครบ 5 หมู่ จะมีร่างกายแข็งแรงและผิวพรรณสดใส โดยเฉพาะกินผักและผลไม้

5) นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปใจความสำคัญจากเนื้อความและนำเสนอให้เพื่อนฟัง จากนั้นให้นักเรียนจดลงในสมุด

6) นักเรียนเลือกคำที่ได้จากเนื้อความมาแต่งเป็นประโยคให้ถูกต้องตรงความหมาย โดยครูสุ่มนักเรียนออกมานำเสนอประโยคที่แต่งบนกระดานดำให้เพื่อนฟัง จากนั้นครูอธิบายการนำคำมาแต่งประโยคให้นักเรียนฟังอีกครั้ง และให้นักเรียนเลือกคำแล้วนำกลับไปทำเป็นการบ้านมาส่งครูในชั่วโมงต่อไป

ขั้นสรุป

นักเรียนร่วมกันสรุปคำศัพท์ที่ได้จากเนื้อความ ความหมายของคำ และการอ่านคำ โดยครูนำบัตรคำมาวางบนกระดานดำ แล้วนักเรียนจับคู่คำและความหมายของคำให้ถูกต้อง จากนั้นนักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันกันสรุปใจความสำคัญจากเนื้อความ โดยการออกมาติดแถบประโยคเรียงให้เป็นใจความที่สมบูรณ์ ถ้ากลุ่มใดเรียงได้ถูกต้อง ได้ใจความ กลุ่มนั้นเป็นผู้ชนะ แล้วให้นักเรียนอ่านใจความที่ได้อีกครั้ง

5. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- 5.1 หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
- 5.2 พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2525
- 5.3 แถบประโยค จำนวน 4 แถบ
- 5.4 บัตรภาพอาหารหลัก 5 หมู่ จำนวน 1 บัตร
- 5.5 บัตรคำ-คำศัพท์ ความหมายของคำ จำนวน 21 คำ
- 5.6 แบบฝึกหัด

6. การวัดประเมินผล

แบบประเมินที่ใช้ในการวัดประเมินผลมีดังต่อไปนี้

- 6.1 แบบประเมินการเขียน (การแต่งประโยค)
- 6.2 แบบประเมินการอ่าน
- 6.3 แบบประเมินการพูด
- 6.4 แบบประเมินการฟัง
- 6.5 แบบประเมินการสังเกต (การทำงานกลุ่ม)
- 6.6 แบบประเมินสังเกต (การประสมคำและเขียนคำ)

6. นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา ความเหมาะสมของการใช้ภาษา ความสอดคล้องในการดำเนินกิจกรรม และสื่อการสอน โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาจากความคิดเห็นของผู้ตรวจอย่างน้อย 2 ท่าน ผลปรากฏว่ามี 3 ท่าน เห็นว่าเหมาะสมที่จะนำไปใช้

7. นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ขั้นตอนการดำเนินการสร้างและหาคุณภาพแบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน

การสร้างแบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน
2. ศึกษาจุดประสงค์ของการสร้างแบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน
3. สร้างแบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน โดยมีประเด็น คือ เรียนเรื่องอะไร มีใจความสำคัญอย่างไร เรียนรู้ได้เข้าใจหรือไม่อย่างไร สิ่งใดบ้างที่นักเรียนเข้าใจและสิ่งใดบ้างที่นักเรียนไม่เข้าใจ มีคำศัพท์ คำอ่าน สะกดคำ แจกถูกคำ อ่านและผันวรรณยุกต์คำ และความหมายของคำศัพท์อย่างไรบ้างในบทเรียน

4. ตรวจสอบรูปแบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของแบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาจากความคิดเห็นของผู้ตรวจอย่างน้อย 2 ท่าน ผลปรากฏว่าทั้ง 3 ท่าน เห็นว่าเหมาะสม

5. นำแบบบันทึกที่สร้างขึ้นและได้ดำเนินการปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีหลักปฏิบัติดังนี้ (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. 2544: 72-73)

- 5.1 ให้เวลาในการเขียนบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน

- 5.2 ทำความเข้าใจกับนักเรียนว่าจะไม่เปิดเผยบันทึกให้ผู้อื่นอ่าน และไม่หักคะแนนเมื่อเขียนผิด ครูจะใช้บันทึกทำความรู้จักกับนักเรียนแต่ละคนว่า มีความเข้าใจในบทเรียนที่เรียนหรือไม่ สามารถจับใจความ รู้จักคำศัพท์ คำอ่าน สะกดคำ แจกถูกคำ อ่านและผันวรรณยุกต์คำ และเข้าใจความหมายของคำศัพท์ที่ได้จากบทเรียนหรือไม่

ตัวอย่าง แบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน

แบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน								
ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....								
หน่วยการเรียนรู้ที่.....เรื่อง.....สัปดาห์ที่.....วันที่.....								
เรื่อง-ใจความสำคัญ	เรื่องที่ไม่เข้าใจ		คำศัพท์-คำอ่าน-สะกดคำ-แจกลูกคำ-อ่านและผันวรรณยุกต์คำ-ความหมาย					
	ตอนที่เข้าใจ	ตอนที่เข้าใจ	คำศัพท์	คำอ่าน	สะกดคำ	แจกลูกคำ	อ่านและผันวรรณยุกต์	ความหมาย
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....

ขั้นตอนการดำเนินการสร้างและหาคุณภาพแบบบันทึกผลการอ่านบันทึกของนักเรียน

การสร้างแบบบันทึกผลการอ่านบันทึกของนักเรียน ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบบันทึกผลการอ่านบันทึกของนักเรียน
2. ศึกษาจุดประสงค์ของการสร้างแบบบันทึกผลการอ่านบันทึกของนักเรียน
3. สร้างแบบบันทึกผลการอ่านบันทึกของนักเรียน โดยมีประเด็นคือ เรื่องที่นักเรียนไม่เข้าใจ และเรื่องที่ปรับปรุง
4. ตรวจสอบรูปแบบบันทึกผลการอ่านบันทึกของนักเรียน โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของแบบบันทึกผลการอ่านบันทึกของนักเรียน โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาจากความคิดเห็นของผู้ตรวจอย่างน้อย 2 ท่าน ผลปรากฏว่าทั้ง 3 ท่าน เห็นว่าเหมาะสม
5. นำแบบบันทึกที่สร้างขึ้นและได้ดำเนินการปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีหลักปฏิบัติดังนี้ (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2544: 68-69) ครูอ่านบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากนั้นทำการบันทึกผลการอ่านบันทึกของนักเรียนลงในแบบบันทึกในประเด็นเรื่องที่นักเรียนไม่เข้าใจ และเรื่องที่ปรับปรุง โดยครูบันทึกเมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแล้ว เพื่อนำมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน ในเรื่องที่นักเรียนขาดความเข้าใจ

ตัวอย่าง แบบบันทึกผลการอ่านบันทึกของนักเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่.....เรื่อง.....สัปดาห์ที่.....วันที่.....			
เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	ผลการอ่านบันทึกของนักเรียน	
		เรื่องที่ไม่เข้าใจ	เรื่องที่ปรับปรุง
1.		....	....
2.		....	....

ขั้นตอนการดำเนินการสร้างและหาคุณภาพแบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนการสอนของครู

การสร้างแบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนการสอนของครู ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนการสอนของครู
2. ศึกษาจุดประสงค์ของการสร้างแบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนการสอนของครู
3. สร้างแบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนการสอนของครู โดยมีประเด็นในการสร้าง

แบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนการสอนของครู ดังนี้

3.1 ผลการจัดการเรียนรู้เป็นอย่างไร เป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้หรือไม่

3.2 ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างสอน

3.3 วิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างสอน

3.4 การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

4. ตรวจสอบรูปแบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนการสอนของครู โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของแบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนการสอนของครู โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาจากความคิดเห็นของผู้ตรวจอย่างน้อย 2 ท่าน ผลปรากฏว่าทั้ง 3 ท่าน เห็นว่าเหมาะสม

5. นำแบบบันทึกที่สร้างขึ้นและได้ดำเนินการปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีหลักปฏิบัติดังนี้ (บุญเขต ภิญโญนนตพงษ์. 2547: บทคัดย่อวิจัย) ครูจัดบันทึกบรรยายการเรียนการสอนประจำคาบเรียนทุกชั่วโมงเรียน ถึงความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างสอน วิธีการแก้ไขปัญหา และการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้มาพัฒนา และปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูในครั้งต่อไป โดยครูบันทึกเมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ตัวอย่าง แบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนการสอนของคุณ

การบันทึกพฤติกรรมการเรียนการสอนของคุณ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....หน่วยการเรียนรู้ที่.....เรื่อง..... สัปดาห์ที่.....วันที่.....
ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้..... ....
ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างสอน..... ....
วิธีการแก้ไขปัญหา..... ....
การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้..... ....

ขั้นตอนการดำเนินการสร้างและหาคุณภาพแบบบันทึกผลการทำงานของนักเรียน

การสร้างแบบบันทึกผลการทำงานของนักเรียน ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบบันทึกผลการทำงานของนักเรียน
2. ศึกษาจุดประสงค์ของการสร้างแบบบันทึกผลการทำงานของนักเรียน
3. สร้างแบบบันทึกผลการทำงานของนักเรียน โดยมีประเด็นในการสร้างแบบบันทึก

ผลการทำงานของนักเรียน ดังนี้

- 3.1 ความรับผิดชอบ
- 3.2 การตรงต่อเวลา
- 3.3 ความเรียบร้อย

4. ตรวจสอบแบบบันทึกผลการทำงานของนักเรียน โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของแบบบันทึกผลการทำงานของนักเรียน โดยใช้เกณฑ์การพิจารณา จากความคิดเห็นของผู้ตรวจอย่างน้อย 2 ท่าน ผลปรากฏว่าทั้ง 3 ท่าน เห็นว่าเหมาะสม

5. นำแบบบันทึกที่สร้างขึ้นและได้ดำเนินการปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีหลักปฏิบัติดังนี้ (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2544: 76) เมื่อครู ตรวจผลงานและแสดงความคิดเห็นลงบนชิ้นงานแล้ว ทำการบันทึกผลการทำงานของนักเรียน โดย ประเมินความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา และความเรียบร้อย เพื่อให้ นำข้อมูลสารสนเทศที่ได้ จากการบันทึกผลการทำงานของนักเรียน มาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนและพัฒนานักเรียนให้ ดีขึ้น โดยครูบันทึกเมื่อตรวจผลงานของนักเรียนทุกครั้งที่มีการทำงาน

ตัวอย่าง แบบบันทึกผลการทำงานของนักเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่.....เรื่อง.....สัปดาห์ที่.....วันที่.....										
เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	บันทึกผลการทำงานของนักเรียน								
		ความรับผิดชอบ			การตรงต่อเวลา			ความเรียบร้อย		
		2	1	0	2	1	0	2	1	0
1.										
2.										
3.										
4.										

จากแบบบันทึกผลการทำงานของนักเรียน ได้สร้างกฎเกณฑ์การให้คะแนนเรื่องของ ความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา และความเรียบร้อย ไว้ดังนี้

ตาราง 4 แสดงประเด็นการประเมิน และระดับคะแนน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน		
	2	1	0
ความรับผิดชอบ	ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จ และแก้ไขงานเมื่อพบความบกพร่อง	ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จ แต่ไม่แก้ไขงานเมื่อพบความบกพร่อง	ไม่ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย
การตรงต่อเวลา	เสร็จตามกำหนดและผลงานมีคุณภาพ	เสร็จช้ากว่ากำหนด เล็กน้อยและผลงานมีคุณภาพพอใช้	ไม่เสร็จตามกำหนดเวลา
ความเรียบร้อย	ปฏิบัติงานสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย เขียนตัวสะกด การันต์ ถูกต้อง 80%-100%	ปฏิบัติงานสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย เขียนตัวสะกด การันต์ ถูกต้อง 50%-79%	ปฏิบัติงานสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย เขียนตัวสะกด การันต์ ถูกต้อง ต่ำกว่า 50%

ขั้นตอนการดำเนินการสร้างและหาคุณภาพแบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

การสร้างแบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน
2. ศึกษาจุดประสงค์ของการสร้างแบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน
3. สร้างแบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน โดยมีประเด็นในการสร้าง

แบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ดังนี้

- 3.1 พฤติกรรมการเรียนในห้องเรียน
- 3.2 การสนทนาพูดคุยทั่วไป
- 3.3 การซักถามพูดคุยเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้

4. ตรวจสอบแบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของแบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาจากความคิดเห็นของผู้ตรวจอย่างน้อย 2 ท่าน ผลปรากฏว่าทั้ง 3 ท่าน เห็นว่าเหมาะสม

5. นำแบบบันทึกที่สร้างขึ้นและได้ดำเนินการปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีหลักปฏิบัติดังนี้ (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2544: 59)

5.1 ครูสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนขณะเรียนในห้องเรียน

5.2 ครูและนักเรียนต้องเปิดใจพูดคุยกันอย่างตรงไปตรงมาในการสนทนาเรื่องทั่วไป เรื่องที่เกี่ยวกับสาระการเรียนรู้

5.3 คำถามในการพูดคุยต้องตรงตามจุดหมายการเรียน และจุดมุ่งหมายของการสนทนา ตลอดจนคำถามจะต้องมีการเตรียมวางแผนล่วงหน้า และให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเตรียม

5.4 จัดเวลาให้เพียงพอในการสนทนา และสรุปผลการสนทนาลงในแบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

ตัวอย่าง แบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่.....เรื่อง.....สัปดาห์ที่.....วันที่.....				
เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน		
		พฤติกรรมการเรียนในห้องเรียน	การสนทนาเรื่องทั่วไป	การสนทนาเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้
1.		....	....	....
2.		....	....	....

ขั้นตอนการดำเนินการสร้างและหาคุณภาพแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน คำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย

การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความของนักเรียนที่มีการใช้การวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึก เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป

2. ศึกษาทฤษฎีและงานที่เกี่ยวข้องของ หลักสูตร คู่มือครูและแบบเรียนวิชาภาษาไทย

3. วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีสาระการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดในกรอบของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 1 (ป. 1-3) และการศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวิชาการในสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่ต้องการวัดได้ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่เหมาะสมในการศึกษาผลการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึก ที่มีต่อความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง กินดีมีสุข หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ไปงแปะ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง เสือกับแม่โค และหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง โรงเรียนน้าอยู่ ซึ่งปรากฏตามตารางดังนี้

ตาราง 5 ตารางวิเคราะห์เนื้อหา ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และจำนวนข้อสอบ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	จำนวนข้อ
ความสามารถในการอ่านคำศัพท์	
1. นักเรียนสามารถอ่านคำ บอกความหมายของคำ และใช้คำได้อย่างถูกต้อง	3
2. นักเรียนสามารถอ่านสะกดคำและแจกลูกคำในมาตราแม่ ก กา ได้อย่างถูกต้อง	2
3. นักเรียนสามารถอ่านสะกดคำและแจกลูกคำในมาตราตัวสะกดแม่ กก, กค, กข, กง, ได้อย่างถูกต้อง	1
4. นักเรียนสามารถอ่านสะกดคำและแจกลูกคำในมาตราตัวสะกดแม่ กน, กม, เกย และเกอว ได้อย่างถูกต้อง	2

ตาราง 5 (ต่อ) ตารางวิเคราะห์เนื้อหา ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และจำนวนข้อสอบ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	จำนวนข้อ
ความสามารถในการอ่านคำศัพท์	
5. นักเรียนสามารถอ่านสะกดคำและแจกลูกคำที่ประสมด้วยสระอะ, เอะ, โอะ ที่มีตัวสะกดได้อย่างถูกต้อง	2
6. นักเรียนสามารถอ่านสะกดคำและแจกลูกคำที่ประสมด้วยสระเออ และอัว ที่มีตัวสะกดได้อย่างถูกต้อง	2
7. นักเรียนสามารถอ่านและผันวรรณยุกต์คำที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรกลาง อักษรสูง และอักษรต่ำที่ประสมด้วยสระอะ, เอะ, โอะ มีตัวสะกดได้อย่างถูกต้อง	3
8. นักเรียนสามารถอ่านและผันวรรณยุกต์คำที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรกลาง อักษรสูง และอักษรต่ำที่ประสมด้วยสระเออ และอัว มีตัวสะกดได้อย่างถูกต้อง	3
9. นักเรียนสามารถอ่านสะกดคำและแจกลูกคำที่มี ห เป็นอักษรนำได้อย่างถูกต้อง	2
10. นักเรียนสามารถอ่านและผันวรรณยุกต์คำที่มี ห เป็นอักษรนำได้อย่างถูกต้อง	2
11. นักเรียนสามารถอ่านคำที่สะกดด้วยมาตราตัวสะกดแม่ก แม่กต และแม่กบ ได้อย่างถูกต้อง	3
12. นักเรียนสามารถอ่านและผันวรรณยุกต์คำที่มี ห เป็นอักษรนำ และมีตัวสะกดในมาตราแม่กก แม่กต และแม่กบ ได้อย่างถูกต้อง	2
13. นักเรียนสามารถอ่านสะกดคำที่มี อ เป็นอักษรนำ ย ได้อย่างถูกต้อง	3
รวม	30
ความสามารถในการเขียนคำศัพท์	
1. นักเรียนสามารถอ่านคำ บอกความหมายของคำและใช้คำได้อย่างถูกต้อง	2
2. นักเรียนสามารถเขียนคำและใช้คำที่สะกดในมาตราแม่ ก กา ได้อย่างถูกต้อง	2
3. นักเรียนสามารถเขียนคำและใช้คำที่สะกดในมาตราตัวสะกดแม่ กก, กต, กบ, กง, ได้อย่างถูกต้อง	2
4. นักเรียนสามารถเขียนคำและใช้คำที่สะกดในมาตราตัวสะกดแม่ กน, กม, เกย และเกอว ได้อย่างถูกต้อง	2
5. นักเรียนสามารถเขียนคำและใช้คำที่ประสมด้วยสระอะ, เอะ, โอะ ที่มีตัวสะกดได้อย่างถูกต้อง	2

ตาราง 5 (ต่อ) ตารางวิเคราะห์เนื้อหา ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และจำนวนข้อสอบ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	จำนวนข้อ
ความสามารถในการเขียนคำศัพท์	
6. นักเรียนสามารถเขียนคำและใช้คำที่ประสมด้วยสระเออ และอัว ที่มีตัวสะกดได้อย่างถูกต้อง	2
7. นักเรียนสามารถเขียนคำและใช้คำที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรกลาง อักษรสูง และอักษรต่ำที่ประสมด้วยสระอะ, เอะ, โอะ มีตัวสะกดได้อย่างถูกต้อง	1
8. นักเรียนสามารถเขียนคำและใช้คำที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรกลาง อักษรสูง และอักษรต่ำที่ประสมด้วยสระเออ และอัว มีตัวสะกดได้อย่างถูกต้อง	2
9. นักเรียนสามารถเขียนคำและใช้คำที่มี ห เป็นอักษรนำ ได้อย่างถูกต้อง	2
10. นักเรียนสามารถสังเกตคำและเขียนเรียงคำให้เป็นประโยคที่ถูกต้องได้ตามหลักการเขียน	3
11. นักเรียนสามารถสังเกตคำ และเลือกคำมาเติมในช่องว่างของประโยคให้ได้ถูกต้อง	2
12. นักเรียนสามารถสังเกตรายละเอียดของภาพและบอกชื่อภาพที่มี ห เป็นอักษรนำได้อย่างถูกต้อง	2
13. นักเรียนสามารถเขียนคำและใช้คำคล้องจองได้อย่างถูกต้อง	2
14. นักเรียนสามารถเขียนคำและใช้คำที่มี ห เป็นอักษรนำและมีตัวสะกดในมาตราแม่กก แม่กด และแม่กบ ได้อย่างถูกต้อง	2
15. นักเรียนสามารถเขียนคำและใช้คำที่มี อ เป็นอักษรนำ ย ได้อย่างถูกต้อง	2
รวม	30
ความสามารถในการอ่านจับใจความ	
1. นักเรียนสามารถจับใจความจากเนื้อความที่อ่านได้อย่างถูกต้อง	15
2. นักเรียนสามารถจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง	15
รวม	30

4. เมื่อวิเคราะห์เนื้อหาแล้ว นำมาสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน คำศัพท์วิชาภาษาไทย ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบและแบบทดสอบแบบเขียนตอบ จำนวน 60 ข้อ แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนคำศัพท์วิชาภาษาไทย ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบเขียนตอบ จำนวน 60 ข้อ และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ จำนวน 60 ข้อ

5. ตรวจสอบข้อคำถาม โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง และแก้ไขความเหมาะสมของข้อคำถาม พิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับผลการเรียนรู้ ที่คาดหวัง โดยใช้ดัชนี IOC ได้ค่า IOC ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์ วิชาภาษาไทย ตั้งแต่ 0.800 ถึง 1.000 ได้ค่า IOC ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน คำศัพท์วิชาภาษาไทย ตั้งแต่ 0.600 ถึง 1.000 และค่า IOC ของแบบทดสอบวัดความสามารถใน การอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย มีค่า 1.000 จากนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับแก้ตามคำแนะนำ ของผู้เชี่ยวชาญ

6. นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นและได้ดำเนินการปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปทดสอบกับนักเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง เพื่อนำมาหาประสิทธิภาพ

7. วิเคราะห์ข้อสอบรายข้อ ค่าความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) โดยแบบทดสอบ วัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์วิชาภาษาไทย มีค่า p ตั้งแต่ 0.158 ถึง 0.938 และ ค่า r ตั้งแต่ 0.037 ถึง 0.773 แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนคำศัพท์วิชาภาษาไทย มีค่า p ตั้งแต่ 0.356 ถึง 0.952 และค่า r ตั้งแต่ 0.111 ถึง 0.632 และแบบทดสอบวัด ความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย มีค่า p ตั้งแต่ 0.178 ถึง 0.822 และ ค่า r ตั้งแต่ 0.012 ถึง 0.504 แล้วคัดเลือกข้อสอบโดยยึดค่าความยากอยู่ระหว่าง 0.200-0.800 และ ค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.200 ขึ้นไป ซึ่งแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์ วิชาภาษาไทย จำนวน 30 ข้อ ได้ค่า p ตั้งแต่ 0.459 ถึง 0.747 และค่า r ตั้งแต่ 0.239 ถึง 0.773 แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนคำศัพท์วิชาภาษาไทย จำนวน 30 ข้อ ได้ค่า p ตั้งแต่ 0.356 ถึง 0.795 และค่า r ตั้งแต่ 0.209 ถึง 0.632 และแบบทดสอบวัด ความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย จำนวน 30 ข้อ ได้ค่า p ตั้งแต่ 0.356 ถึง 0.795 และค่า r ตั้งแต่ 0.206 ถึง 0.504 แล้วนำไปวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น ของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) ได้ค่า ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.819, 0.834 และ 0.807 ตามลำดับ และค่าความเชื่อมั่น โดยคำนวณจาก สัมประสิทธิ์ r_B เท่ากับ 0.821, 0.835 และ 0.809 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าสูงเพียงพอที่จะนำไปใช้

8. เขียนคู่มือดำเนินการสอบ และจัดพิมพ์เป็นชุด

ตัวอย่าง แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์

คำชี้แจง แบบทดสอบฉบับนี้มี 30 ข้อ แบ่งออกเป็น 8 ตอน ให้เวลา 1 ชั่วโมง

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว จากตัวเลือก ก ข และ ค ที่กำหนดให้ แล้วกาเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

ตัวอย่าง

ก	ข	ค
X		

ถ้านักเรียนจะเปลี่ยนคำตอบให้ทำดังนี้

ก	ข	ค
X		X

0) “เร็ว” อ่านสะกดคำได้อย่างไร?

- ก. รอ-เอ-วอ-เร็ว
- ข. รอ-เอะ-วอ-เร็ว
- ค. รอ-เอา-วอ-เร็ว

00) คำว่า“ป่วย”ผันวรรณยุกต์ว่าอย่างไร?

- ก. ปอ-อัว-ยอ-ป่วย-ป่วย-เอก-ป่วย
- ข. ปอ-วอ-ยอ-ป่วย-ป่วย-เอก-ป่วย
- ค. ปอ-ออ-ยอ-ป่วย-ป่วย-เอก-ป่วย

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนเขียนคำอ่านจากคำต่อไปนี้

0) ขยะ อ่านว่า.....

00) กตัญญู อ่านว่า.....

ตอนที่ 3 ให้นักเรียนเขียนคำจากคำอ่านต่อไปนี้

0) เสด-อา-ห่าน เขียนว่า.....

00) ประ-โหยด เขียนว่า.....

ตอนที่ 4 ให้นักเรียนเขียนสะกดคำอ่านจากคำต่อไปนี้

0) ข้า อ่านว่า.....

00) ปลาย อ่านว่า.....

ตอนที่ 5 ให้นักเรียนเขียนคำจากการอ่านสะกดคำจากคำต่อไปนี้

0) กอ-วอ-อา-กวา-กวา-ดอ เขียนเป็นคำได้ว่า.....

00) คอ-เออ-ยอ เขียนเป็นคำได้ว่า.....

ตอนที่ 6 ให้นักเรียนแจกลูกคำจากคำต่อไปนี้มา 1 คำ

0) ช่อ แจกลูกคำได้ว่า.....

00) ช้อน แจกลูกคำได้ว่า.....

ตอนที่ 7 ให้นักเรียนเขียนการผันวรรณยุกต์จากคำต่อไปนี้

0) เบิ่ง อ่านว่า.....

00) ไหญ่ อ่านว่า.....

ตอนที่ 8 ให้นักเรียนเขียนคำจากการผันวรรณยุกต์ต่อไปนี้

0) รอ-อัว-มอ-รวม-รวม-เอก เขียนเป็นคำได้ว่า.....

00) ยอ-โอะ-นอ-ยน-ยน-เอก เขียนเป็นคำได้ว่า.....

ตัวอย่าง แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนคำศัพท์

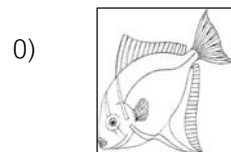
คำชี้แจง แบบทดสอบฉบับนี้มี 30 ข้อ ให้เวลา 1 ชั่วโมง แบ่งออกเป็น 7 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนพิจารณาประโยคต่อไปนี้ แล้วเติมคำลงในช่องว่างให้เป็นประโยคที่สมบูรณ์และมีความหมาย

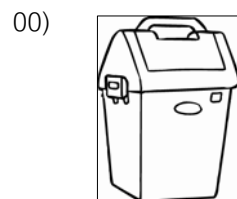
0) สาคิตเป็นเด็ก.....จนครูและเพื่อนๆ เบื่อหน่าย เพราะเขาชอบแกล้งเพื่อน

00) บ้านของฟ้า.....มาก ไม่มีเงินแม้กระทั่งซื้ออาหารมารับประทาน

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนพิจารณารูปภาพต่อไปนี้ แล้วเขียนคำให้ตรงกับภาพที่กำหนดให้

ตอบ.....

ตอบ.....

ตอนที่ 3 ให้นักเรียนพิจารณาสระ พยัญชนะ และวรรณยุกต์ที่กำหนดให้ แล้วเรียงให้เป็นคำที่มีความหมาย

0) ค ร ย - ็ -า โ ช

ตอบ.....

00) - ิ ด -อ ม ท ป

ตอบ.....

ตอนที่ 4 ให้นักเรียนพิจารณาคำต่อไปนี้ แล้วเติมส่วนของคำที่หายไปให้เป็นคำที่สมบูรณ์ และมีความหมาย

0) เพลิ.....เพลิน

ตอบ.....

00) สี่.....หล่น

ตอบ.....

ตอนที่ 5 ให้นักเรียนเขียนคำให้ตรงกับความหมายที่กำหนดให้

0) ซี่แจงให้ปฏิบัติ เรียกว่า

ตอบ.....

00) ร้องไห้และรำพันค่อนข้างนาน เรียกว่า

ตอบ.....

ตอนที่ 6 ให้นักเรียนพิจารณาคำต่อไปนี้ แล้วเขียนคำ 2 พยางค์ที่มีความหมายให้คล้องจองกับคำที่กำหนดให้

0) รongรับ คล้องจองกับคำว่า.....

00) แก้วน้ำ คล้องจองกับคำว่า.....

ตอนที่ 7 ให้นักเรียนพิจารณาคำต่างๆ ต่อไปนี้ แล้วเรียงให้เป็นประโยคที่ได้ใจความถูกต้อง

0) จิว แต่งงาน ได้ ของเธอ จัด หูหรามาก งาน

ตอบ.....

00) ผัน ข้าง ทับ เธอ ข้อ เห็น ตัวใหญ่ ร่างกาย

ตอบ.....

ตัวอย่าง แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

คำชี้แจง แบบทดสอบฉบับนี้มี 30 ข้อ ให้เวลา 1 ชั่วโมง โดยให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว จากตัวเลือก ก ข และ ค ที่กำหนดให้ แล้วกาเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

ตัวอย่าง

ก	ข	ค
X		

ถ้านักเรียนจะเปลี่ยนคำตอบให้ทำดังนี้

ก	ข	ค
X		X

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเนื้อความต่อไปนี้ให้เข้าใจ

“ส้มโอมีหลายพันธุ์ ที่ขึ้นชื่อที่สุดมาจากนครชัยศรี รสดีมาก มีทับทิมสีชมพู เนื้อและหน่ออ่อนแต่รสดี อย่างอื่นก็มีพวงขาว ขาวจีบ ทองดีอร่อยมาก เนื้อแห้งแกะเป็นกลีบได้ใหญ่ๆ จัดจานผลไม้ได้สวยงาม ส้มโอที่มีเปลือกหนาปอกให้ดีๆ แกะสลักเสลาและบรรจุส้มโอนั้นเข้าไปอีก ตั้งโต๊ะรับแขกได้งดงาม ส้มโอเปลือกหนานี้เอาไปเชื่อมเป็นเปลือกส้มโอเชื่อมได้อีก ใส่เกลือถ้าเป็นส้มโอที่เปรี้ยวๆ ก็เอาไปทำเมี่ยงส้มโอได้อีกด้วย มีมะพร้าวชูดคลูกน้ำตาลปึก ใส่เกล็ดเล็กน้อย ช่วยให้ส้มโออร่อยขึ้น กลบความเปรี้ยวไปได้ หรือเอาไปทำกับข้าว ทำยำส้มโอก็ได้ ใส่หมู กุ้ง มะพร้าวคั่ว ปรงรสด้วยน้ำตาล น้ำปลา ราดหัวกะทิหน่อๆ ก็อร่อยกลมไป ยิ่งได้ส้มโอสีแดงก็ได้ นอกจากอร่อยแล้วยังสีสวยจัดด้วยผักกาดหอมสีเขียวสวยมาก คนภาคใต้นิยมใส่ในข้าวย่า ซึ่งมีผักหั่นฝอยๆ หลายอย่าง มีส้มโอเปรี้ยวแกะด้วย ช่วยให้อร่อยมากขึ้นไม่ต้องบีบมะนาว”

ทิพย์วาณี สนิทวงศ์ ณ อยุธยา
จากหนังสือเรื่อง “เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก” เล่ม 4

- 0) จากเนื้อความข้างต้น กล่าวถึงเรื่องใด?
- พันธกิจของส้มโอ
  - ลักษณะของส้มโอ
  - ประโยชน์ของส้มโอ
- 00) จากเนื้อความข้างต้น **ไม่ได้** กล่าวถึงส้มโอพันธุ์ใด?
- ขาวพวง
  - นครชัยศรี
  - ทับทิมสีชมพู

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่องต่อไปนี้อย่างเข้าใจ

เมตตาपालอดภัย

“กาลครั้งหนึ่ง มีชายหนุ่มคนหนึ่งเป็นผู้มีความขยันขันแข็ง ชื่อว่า มขมาณพ เขามักจะถือจอบไปปรับสนามในหมู่บ้านให้ราบเรียบ เพื่อจะได้เป็นที่พักผ่อนและเป็นสถานที่เล่นสำหรับเด็กๆ เมื่อผ่านไปทีไรเขาจะช่วยตัดกิ่งไม้ที่เกะกะทางเดิน ช่วยทำถนน ทำสะพาน ขุดสระน้ำ สร้างศาลาพักร้อน ทำให้ชุมชนน่าอยู่ ต่อมาชายหนุ่มในหมู่บ้านมาร่วมทำความดีกับมขมาณพอีก 32 คน

ผู้ใหญ่บ้านมีความเข้าใจผิดไม่ชอบการกระทำของมขมาณพ คิดทำลาย จึงไปกราบทูลพระราชารว่ามขมาณพและเพื่อนๆ เป็นโจร พระราชาจึงรับสั่งให้จับมขมาณพและสหายมาลงโทษ โดยให้นอนที่กลางสนามเพื่อให้ข้างเหยียบ มขมาณพและสหายจึงแผ่เมตตา (ความปรารถนาดี) ให้พระราชา ผู้ใหญ่บ้าน ข้างที่จะเหยียบ สหายและตนเอง เมื่อความรู้ข้างไส่ข้างเข้าไป ข้างไม่สามารถเหยียบหรือเดินเข้าใกล้ได้ พระราชาเข้าใจว่าข้างคงตื่นตกใจ จึงรับสั่งเอาเสื่อมาคลุมเสียก่อน แล้วให้ความรู้ข้างไส่ข้างเข้าไปอีก ข้างไม่ยอมเข้าใกล้กลัวถอยหลังหนีร้องลั่น พระราชาจึงรับสั่งให้นำข้างหลายเชือกเข้าไปเหยียบแต่ไม่มีข้างใดเข้าใกล้ มขมาณพและสหายได้เลย ในที่สุดพระราชาทรงสอบถามความจริงจึงทราบว่า มขมาณพและเพื่อนๆ ได้รักษาศีล ประพฤติตนเป็นคนดีตลอดมา และได้แผ่เมตตาให้พระราชา ผู้ใหญ่บ้าน ข้างและตนเอง ด้วยผลของการแผ่เมตตานี้ จึงทำให้เขาปลอดภัยจากการถูกข้างเหยียบ”

จากหนังสือพุทธกิจ ๔๕ พรรษา ของกระทรวงศึกษาธิการ

- 0) นักเรียนคิดว่า มขมาณพ มีนิสัยอย่างไร?
- ชอบมุ้งร้ายทำลายผู้อื่น
  - ขยันขันแข็งและมีเมตตา
  - ชอบหยิบของของผู้อื่นมาเป็นของตน
- 00) สถานที่ที่มขมาณพอาศัยอยู่กลายเป็นชุมชนน่าอยู่ เพราะเหตุใด?
- เพราะเขาทำให้คนในชุมชนมีความเมตตาและขยัน
  - เพราะเขาชอบเก็บขยะและทำความสะอาดอยู่เสมอ
  - เพราะเขาช่วยทำถนน สะพาน และศาลาพักร้อนให้แก่ชุมชน

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. แบบแผนการทดลอง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ผู้วิจัยใช้แผนการทดลองแบบ Pretest – Posttest Control Group Design (วิราพร พงศ์อาจารย์. 2542: 63)

ตาราง 6 แบบแผนการทดลอง Pretest–Posttest Control Group Design

กลุ่ม	ทดสอบก่อน	ให้สิ่งทดลอง	ทดสอบหลัง
R Experimental Group	O_{e1}	X	O_{e2}
R Control Group	O_{c1}		O_{c2}

2. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

2.1 ขออนุญาตทดลองใช้การวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึก โดยติดต่อขอความอนุเคราะห์ผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตทดลองใช้การวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกเป็นเวลา 8 สัปดาห์

2.2 สุ่มกลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 ของโรงเรียนวิซากร สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร จำนวนนักเรียนทั้งหมด 60 คน โดยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster random sampling) มา 2 ห้องเรียน แล้วทำการสุ่มห้องเรียนอีกครั้งหนึ่ง ให้ห้องหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวนนักเรียน 30 คน อีกห้องหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุม จำนวนนักเรียน 30 คน

2.3 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ที่ได้ผ่านการหาประสิทธิภาพแล้ว ไปทดสอบกับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง เพื่อนำไว้เปรียบเทียบหลังจากทดลองเรียบร้อยแล้ว ซึ่งแบบทดสอบแต่ละฉบับใช้เวลาฉบับละ 1 ชั่วโมง โดยผู้วิจัยขออนุญาตโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง นำแบบทดสอบแต่ละฉบับมาทดสอบกับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังเลิกเรียนวันละ 1 ชั่วโมง จำนวน 3 วัน

2.4 ซึ่งแจ้งรายละเอียดในการเรียนการสอน และการทดลอง ดังนี้

2.4.1 การจัดการเรียนการสอน ผู้วิจัยเป็นผู้สอนด้วยตนเอง ใช้เวลาทั้งสิ้น 8 สัปดาห์

2.4.2 การปฏิบัติการทดลอง โดยให้กลุ่มทดลองได้รับการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกและกลุ่มควบคุมได้รับการวัดประเมินการเรียนรู้ตามปกติ นำผลที่ได้มาสรุปผลการดำเนินงาน พร้อมทั้งศึกษาว่ามีการเปลี่ยนแปลงใดเกิดขึ้นกับนักเรียนบ้าง ทั้งที่เป็นเหตุการณ์ที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจพร้อมทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียนเสนอแนะถึงการให้การวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึก

2.4.3 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ไปทดสอบกับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง ซึ่งแบบทดสอบแต่ละฉบับใช้เวลาฉบับละ 1 ชั่วโมง โดยผู้วิจัยขออนุญาตโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง นำแบบทดสอบแต่ละฉบับมาทดสอบกับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังเลิกเรียนวันละ 1 ชั่วโมง จำนวน 3 วัน

2.4.4 ตรวจสอบให้คะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้แยกการวิเคราะห์เป็นการวิเคราะห์เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และการวิเคราะห์หาคุณภาพรูปแบบ โดยวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

1. การวิเคราะห์เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย โดยใช้สูตร KR – 20 ของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. 2545: 218)

1.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย โดยคำนวณจากสัมประสิทธิ์ r_b (Coefficient) (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. 2545: 223)

1.3 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัด (Standard Error of Measurement: SE_{meas}) (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. 2545: 242)

1.4 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย แบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน แบบบันทึกผลการอ่านบันทึกของนักเรียน แบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนการสอนของครู แบบบันทึกผลการทำงานของนักเรียน และแบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน โดยหาจากการพิจารณา ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ (Index of Congruency: IOC) (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. 2527: 69)

1.5 หาค่าความยากของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย โดยหาค่าดัชนีความยากของแบบทดสอบ (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. 2524: 146)

1.6 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย โดยหาค่าดัชนีอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. ม.ป.ป.: 5)

2. การทดสอบสมมติฐาน

2.1 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียน ก่อนและหลังการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกโดยใช้สถิติ t-test for Dependent Sample (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. 2521ข: 105)

2.2 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียน ก่อนและหลังการเรียนรู้ที่ใช้การวัดประเมินการเรียนรู้ตามปกติ โดยใช้สถิติ t-test for Dependent Sample (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. 2521ข: 105)

2.3 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียน ระหว่างการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกกับการเรียนรู้ที่ใช้การวัดประเมินการเรียนรู้ตามปกติ โดยใช้สถิติ t-test for Independent Sample (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. 2521ข: 101; อ้างอิงจาก McCall. 1970)

2.4 เปรียบเทียบความก้าวหน้าของความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนก่อนและหลังการทดลอง ระหว่างการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกกับการเรียนรู้ที่ใช้การวัดประเมินการเรียนรู้ตามปกติ โดยใช้สถิติ t-test for Independent Sample (Scott. 1967: 264)

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ค่าสถิติพื้นฐาน

3.1.1 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. 2521ข: 36)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนคนทั้งหมด

3.1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. 2521ข: 55)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

3.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 คำนวณค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยหาจากการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruency: IOC) (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. 2527: 69)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องมีค่าอยู่ระหว่าง -1 ถึง +1
 $\sum R$ แทน ผลรวมของการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3.2.2 คำนวณค่าความยาก แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย โดยหาค่าดัชนีความยาก (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. 2524: 146)

$$p = \frac{N_r}{N_t}$$

เมื่อ	p	แทน	ดัชนีความยาก
	N_r	แทน	จำนวนนักเรียนที่ทำข้อนั้นถูก
	N_t	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมดที่ทำข้อสอบนั้น

3.2.3 คำนวณหาค่าอำนาจจำแนก แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย โดยหาค่าดัชนีอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. ม.ป.ป.: 5)

$$r_{pbis} = \frac{\bar{X}_p - \bar{X}_q}{S_x} \cdot \sqrt{pq}$$

เมื่อ	r_{pbis}	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
	$\bar{X}_p$	แทน	ค่าเฉลี่ยคะแนนกลุ่มตอบถูก
	$\bar{X}_q$	แทน	ค่าเฉลี่ยคะแนนกลุ่มตอบผิด
	S_x	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	p	แทน	ค่าความยากง่าย
	q	แทน	1 - p

3.2.4 คำนวณหาค่าความเชื่อมั่น แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน คำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย โดยใช้สูตร KR - 20 ของ คูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. 2545: 218)

$$r_{tt} = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ	r_{tt}	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	k	แทน	จำนวนข้อของแบบทดสอบ
	p	แทน	สัดส่วนของคนที่ทำข้อสอบได้
	q	แทน	สัดส่วนของคนที่ทำข้อสอบผิดในแต่ละข้อหรือเท่ากับ 1 - p
	S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

3.2.5 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย โดยคำนวณจากสัมประสิทธิ์ r_B (Coefficient) (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. 2545: 223)

$$r_B = \frac{1}{1 - \sum \lambda_i^2} \left[1 - \frac{\sum P_i (1 - P_i)}{S_x^2} \right]$$

เมื่อ	r_B	แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	P_i	แทน ค่าความยากของข้อสอบแต่ละข้อ
	S_x^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ
	λ_i	แทน ค่าน้ำหนักความสำคัญของแต่ละส่วน

ค่า λ_i หาได้จากสูตรต่อไปนี้

$$\begin{aligned} \lambda_1 &= [\sum B_{1i} - P_1(\bar{X} - 1)] / S_x^2 \\ \lambda_2 &= [\sum B_{2i} - P_2(\bar{X} - 1)] / S_x^2 \\ &\vdots \\ \lambda_k &= [\sum B_{ki} - P_k(\bar{X} - 1)] / S_x^2 \\ \bar{X} &= \sum P_i \end{aligned}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน ผลรวมของค่าความยากแต่ละข้อ
	B_{ji}	แทน สัดส่วนจำนวนผู้ตอบข้อใด ๆ ตรงกัน

3.2.6 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัด (Standard Error of Measurement: SE_{meas}) (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. 2545: 242)

$$SE_{meas} = S_x \sqrt{1 - r_{tt}}$$

เมื่อ	SE_{meas}	แทน ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัด
	S_x	แทน คะแนนความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	r_{tt}	แทน ความเชื่อมั่น

3.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.3.1 เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติ t-test for Dependent Sample (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. 2521ข: 105)

$$t = \frac{\bar{D}}{S_{\bar{D}}}$$

เมื่อ $S_{\bar{D}} = \frac{S_D}{\sqrt{n}}$

$$df = n - 1$$

เมื่อ $\bar{D}$ แทน ค่าเฉลี่ยผลต่างของคะแนน
 $S_{\bar{D}}$ แทน ค่าความคลาดเคลื่อนของผลต่างของคะแนน
 n แทน จำนวนนักเรียน

3.3.2 เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียน ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติ t-test for Independent Sample (บุญเชิด วิทยุอนันตพงษ์. 2521: 101; อ้างอิงจาก McCall. 1970)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

$$df = \frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1} - \frac{S_2^2}{n_2}\right)}{\left(\frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1}\right)^2}{n_1 - 1}\right) + \left(\frac{\left(\frac{S_2^2}{n_2}\right)^2}{n_2 - 1}\right)}$$

เมื่อ t แทน ค่าที่ใช้พิจารณาการแจกแจงแบบที
 $\bar{X}_1$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
 $\bar{X}_2$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
 n_1 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
 n_2 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
 S_1^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
 S_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

3.3.3 เปรียบเทียบความก้าวหน้าของความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test for Independent Sample (Scott. 1967: 264)

$$t = \frac{MD_1 - MD_2}{S_{MD_1-MD_2}}$$

$$S_{MD_1-MD_2} = \sqrt{\frac{S_D^2}{n_1} - \frac{S_D^2}{n_2}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

$$S_D^2 = \frac{\sum (D_1 - MD_1)^2 + \sum (D_2 - MD_2)^2}{N_1 + N_2 - 1}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาการแจกแจงแบบที
	MD ₁	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลต่างระหว่างการสอบหลังและก่อนการทดลองของกลุ่มทดลอง
	MD ₂	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลต่างระหว่างการสอบหลังและก่อนการทดลองของกลุ่มควบคุม
	D ₁	แทน	ผลต่างระหว่างการทดสอบหลังและก่อนการทดลองของกลุ่มทดลอง
	D ₂	แทน	ผลต่างระหว่างการทดสอบหลังและก่อนการทดลองของกลุ่มควบคุม
	S _D ²	แทน	ค่าความแปรปรวนของผลต่างระหว่างการทดสอบหลังและก่อนการทดลอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
	S _{MD₁-MD₂}	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของผลต่างระหว่างการทดสอบหลังการเรียนกับก่อนการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
	N ₁	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มทดลอง
	N ₂	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มควบคุม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เข้าใจในสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลของข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียน
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบ
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนสอบ
$\bar{D}$	แทน	ค่าเฉลี่ยผลต่างของคะแนนสอบ
$S_{\bar{D}}$	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยผลต่าง
t	แทน	ค่าที่ใช้ในการพิจารณาการแจกแจงแบบที เพื่อทดสอบสมมติฐาน
p	แทน	ค่าระดับนัยสำคัญ
r_{tt}	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
KR – 20	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบที่คำนวณโดยใช้สูตร KR – 20
r_B	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบที่คำนวณโดยใช้สูตร r_B
SE_{meas}	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัด
S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนสอบ
$\bar{X}_{pre}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนการทดลอง
$\bar{X}_{post}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังการทดลอง
MD_1	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลต่างระหว่างการสอบหลังและก่อนการทดลองของกลุ่มทดลอง
MD_2	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลต่างระหว่างการสอบหลังและก่อนการทดลองของกลุ่มควบคุม
$S_{MD_1-MD_2}$	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของผลต่างระหว่างการทดสอบ

หลังการเรียนกับก่อนการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง	แทน	กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึก
กลุ่มควบคุม	แทน	กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการวัดประเมินการเรียนรู้ตามปกติ

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

- ตอนที่ 1   สรุปสภาพการจัดการเรียนการสอน
- ตอนที่ 2   ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนแบบทดสอบ
- ตอนที่ 3   การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง
- ตอนที่ 4   การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม
- ตอนที่ 5   การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
- ตอนที่ 6   การเปรียบเทียบความก้าวหน้าของความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1   สรุปสภาพการจัดการเรียนการสอน

การวิเคราะห์ในตอนนี้เป็นวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนที่ได้รับการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึก จำนวน 30 คน มีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อสรุปสภาพการจัดการเรียนการสอน การแก้ไข้ปัญหาที่เกิดขึ้น และความก้าวหน้าที่เกิดขึ้นในแต่ละสัปดาห์

สัปดาห์ที่ 1 (วันที่ 9-13 กรกฎาคม พ.ศ. 2550)

จากการสังเกตการบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 86) บันทึกประเด็นที่ครูกำหนดให้ครบทุกประเด็น นักเรียนบางส่วน (ร้อยละ 13) ไม่บันทึกเรื่องที่เรียน และบันทึกเรื่องที่ไม่เข้าใจยังไม่ชัดเจน ทำให้ครูไม่ทราบว่านักเรียนเรียนเรื่องใดและไม่เข้าใจในเรื่องใด แก้ไขปัญหา โดยครูอธิบายเหตุผลของการบันทึกเรื่องที่เรียนและหลักการบันทึกเรื่องที่ไม่เข้าใจ พร้อมกับยกตัวอย่าง ซึ่งพบว่า นักเรียนบันทึกเรื่องที่เรียนและบันทึกเรื่องที่ไม่เข้าใจได้ชัดเจนมากขึ้น

ผลการอ่านบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 73) มีความเข้าใจหลักการอ่านจับใจความสำคัญของหน่วยการเรียนรู้ที่เรียน โดยสังเกตจากการบันทึกการตอบคำถาม การอภิปรายและการนำเสนอที่เกี่ยวข้องกับหน่วยการเรียนรู้ที่เรียน มีนักเรียนบางส่วน (ร้อยละ 27) ไม่เข้าใจหลักการอ่านจับใจความสำคัญ แก้ไขปัญหา โดยครูอธิบายหลักการอ่านจับใจความ พร้อมกับยกตัวอย่าง แล้วให้นักเรียนอ่านจับใจความสำคัญจากเนื้อความที่ครูกำหนดให้ ซึ่งพบว่า นักเรียนมีความเข้าใจหลักการอ่านจับใจความมากขึ้นและสรุปใจความสำคัญได้ดีขึ้น นอกจากนี้

นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 80) มีความเข้าใจการอ่านคำศัพท์ การสะกดคำ และความหมายของคำ มีเพียงนักเรียนบางส่วน (ร้อยละ 20) ยังไม่เข้าใจ แก้ไขปัญหา โดยครูอธิบายหลักการอ่านคำ การสะกดคำ การแจกลูกคำ และความหมายของคำ พร้อมกับยกตัวอย่าง แล้วให้นักเรียนอ่านคำ อ่านสะกดคำ ฝึกการแจกลูกคำ และคัดคำอ่าน การสะกดคำ และความหมายของคำ ซ้ำๆบ่อยๆ พบว่า นักเรียนจดจำคำได้อย่างแม่นยำและเขียนคำถูกต้องมากขึ้น

ผลการบันทึกการทำงานของนักเรียนจากสมุด ใบงานและแบบฝึกหัด โดยประเมินในเรื่องของความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา และความเรียบร้อย พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 63) ขาดความรับผิดชอบ ส่งงานไม่ตรงเวลา และทำงานไม่เรียบร้อย ซึ่งครูได้เขียนข้อเสนอแนะและแก้ไขบนงานของนักเรียน และอธิบายหลักการการทำงาน เพื่อให้นักเรียนได้เห็นคุณค่าของการทำงาน ซึ่งพบว่านักเรียนมีพฤติกรรมการทำงานดีขึ้น นอกจากนี้จากการบันทึกพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 83) ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มและกิจกรรมในห้องเรียนเป็นอย่างดี มีนักเรียนเพียงบางส่วน (ร้อยละ 17) ไม่ให้ความร่วมมือในกิจกรรมและการทำงาน แก้ไขปัญหาโดยครูพูดคุยกับนักเรียน อธิบายให้เห็นประโยชน์ในการทำงานกลุ่มและกิจกรรมในห้องเรียน ซึ่งพบว่านักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น

สัปดาห์ที่ 2 (วันที่ 16-20 กรกฎาคม พ.ศ. 2550)

จากการสังเกตการบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน พบว่า นักเรียนทุกคนบันทึกประเด็นที่ครูกำหนดให้ครบทุกประเด็น และหลังจากที่ครูได้อธิบายเหตุผลของการบันทึกเรื่องที่เรียนและหลักการบันทึกเรื่องที่ไม่เข้าใจ พร้อมกับยกตัวอย่างในสัปดาห์ที่ผ่านมา พบว่า นักเรียนบางส่วน (ร้อยละ 7) ไม่บันทึกเรื่องที่เรียนและบันทึกเรื่องที่ไม่เข้าใจ ไม่ชัดเจน แก้ไขปัญหา โดยครูอธิบายย้ให้นักเรียนฟังทุกชั่วโมงของการเรียน ซึ่งพบว่า นักเรียนบันทึกเรื่องที่เรียนและบันทึกเรื่องที่ไม่เข้าใจได้ชัดเจนมากขึ้น

ผลการอ่านบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน ครูให้นักเรียนแจกลูกคำในหน่วยย่อย การเรียนรู้และการอ่านสะกดคำที่ประสมด้วยสระอะ, เอะ, โอะ, เออและอัว ที่มีตัวสะกด พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 77) แจกลูกคำได้ถูกต้องตามหลักการแจกลูกคำ มีนักเรียนเพียงบางส่วน (ร้อยละ 23) ไม่เข้าใจหลักการแจกลูกคำ แก้ไขปัญหา โดยครูอธิบายหลักการแจกลูกคำ พร้อมกับยกตัวอย่าง และให้นักเรียนฝึกการแจกลูกคำ พบว่า นักเรียนมีความเข้าใจหลักการแจกลูกคำดีขึ้น นอกจากนี้นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 70) มีความเข้าใจคำศัพท์ คำอ่าน การสะกดคำ และความหมายของคำถูกต้อง มีนักเรียนเพียงบางส่วน (ร้อยละ 30) ยังไม่เข้าใจ แก้ไขปัญหา โดยครูอธิบายหลักการอ่านคำศัพท์ การสะกดคำ และความหมายของคำ แล้วให้นักเรียนฝึกคัดคำศัพท์ คำอ่าน สะกดคำ และความหมายของคำเหล่านั้นให้มากขึ้น พบว่า นักเรียนมีความเข้าใจและจดจำคำได้แม่นยำดีขึ้น

ผลการบันทึกการทำงานของนักเรียนจากสมุด ใบงานและแบบฝึกหัด โดยประเมินในเรื่องของความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา และความเรียบร้อย พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 63) เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงานไปในทางที่ดีขึ้น มีนักเรียนบางส่วน (ร้อยละ 37) ที่ยังขาดความรับผิดชอบ ส่งงานไม่ตรงเวลา และทำงานไม่เรียบร้อย แก้ไขปัญหาโดยครูพูดคุยกับนักเรียน ให้นักเรียนทำงานให้เสร็จเรียบร้อย แล้วกำหนดเวลาในการส่งงานอีกครั้ง ซึ่งพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการทำงานที่ดีขึ้น และจากผลการบันทึกพฤติกรรมกรเรียนของนักเรียน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 90) ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มและกิจกรรมภายในห้องเรียนเป็นอย่างดี มีนักเรียนบางส่วน (ร้อยละ 10) ยังคุยและเล่นกับเพื่อน แก้ไขปัญหาโดยครูพูดคุยกับนักเรียนและอธิบายให้เห็นถึงประโยชน์ของการทำงานกลุ่มและการทำกิจกรรมในห้องเรียน พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมกรเรียนที่ดีขึ้น

สัปดาห์ที่ 3 (วันที่ 1-7 สิงหาคม พ.ศ. 2550)

จากการสังเกตการบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน พบว่า นักเรียนทุกคนบันทึกประเด็นที่ครูกำหนดให้ครบทุกประเด็น และหลังจากที่ครูได้อธิบายเหตุผลของการบันทึกเรื่องที่เรียนและหลักการบันทึกเรื่องที่ไม่เข้าใจ พร้อมกับยกตัวอย่างในสัปดาห์ที่ 1-2 พบว่า นักเรียนบันทึกเรื่องที่เรียนและบันทึกเรื่องที่ไม่เข้าใจได้ชัดเจนมากขึ้น

ผลการอ่านบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 93) มีความเข้าใจหลักการอ่านจับใจความสำคัญของหน่วยการเรียนรู้ที่เรียนดีขึ้นกว่าสัปดาห์ที่ผ่านมา โดยสังเกตจากการตอบคำถาม และการเรียนในหน่วยย่อยการเรียนรู้อื่นๆ มีนักเรียนเพียงบางส่วน (ร้อยละ 7) ที่ไม่เข้าใจ แก้ไขปัญหา โดยครูอธิบายหลักการอ่านจับใจความสำคัญ พร้อมกับยกตัวอย่าง แล้วให้นักเรียนฝึกการอ่านจับใจความสำคัญจากเรื่องที่ครูกำหนดให้ พบว่า นักเรียนเข้าใจหลักการอ่านจับใจความสำคัญและสรุปใจความสำคัญได้ดีขึ้น ในทางตรงกันข้าม นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 67) ไม่เข้าใจหลักการถอดความจากบทร้อยกรองเพื่อสรุปใจความสำคัญ เนื่องจากนักเรียนสรุปตามจินตนาการและตามบทร้อยกรองที่อ่าน มีนักเรียนเพียงบางส่วน (ร้อยละ 33) ที่เข้าใจ แก้ไขปัญหา โดยครูอธิบายหลักการถอดความจากบทร้อยกรอง พร้อมกับยกตัวอย่าง แล้วให้นักเรียนฝึกถอดความจากบทร้อยกรองที่ครูกำหนดให้ พบว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้นและสรุปใจความสำคัญได้ดีขึ้น นอกจากนี้ นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 77) มีความเข้าใจคำศัพท์ คำอ่าน การสะกดคำ และการอ่านและผันวรรณยุกต์ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา มีนักเรียนบางส่วน (ร้อยละ 23) ที่ไม่เข้าใจ แก้ไขปัญหา โดยครูอธิบายหลักการอ่านคำศัพท์ การสะกดคำ และการอ่านและผันวรรณยุกต์ พร้อมกับยกตัวอย่าง แล้วให้นักเรียนคัดคำศัพท์ การสะกดคำ และฝึกการอ่านและผันวรรณยุกต์คำให้มากขึ้น พบว่า นักเรียนจดจำคำได้อย่างแม่นยำ และมีความเข้าใจการอ่านและผันวรรณยุกต์คำดีขึ้น

ผลการบันทึกการทำงานของนักเรียนจากสมุด ใบงานและแบบฝึกหัด โดยประเมินในเรื่องของความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา และความเรียบร้อย พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 67) มีพฤติกรรมการทำงานเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น มีนักเรียนเพียงบางส่วน (ร้อยละ 33) ทำงานไม่เรียบร้อย แก้ไขปัญหา โดยครูพูดคุยกับนักเรียน อธิบายหลักการทำงาน การเก็บงานให้เรียบร้อย ซึ่งพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการทำงานดีขึ้น และจากผลการบันทึกพฤติกรรมนักเรียนของนักเรียน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 90) มีพฤติกรรมในการทำงานกลุ่มและทำกิจกรรมในห้องเรียนเปลี่ยนแปลงดีขึ้นกว่าสัปดาห์ที่ผ่านมา ส่วนนักเรียนบางส่วน (ร้อยละ 10) ยังมีพฤติกรรมนักเรียนไม่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

สัปดาห์ที่ 4 (วันที่ 8-14 สิงหาคม พ.ศ. 2550)

ผลการอ่านบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 77) เข้าใจหลักการถอดความจากบทร้อยกรองเพื่อสรุปใจความสำคัญ มีนักเรียนเพียงบางส่วน (ร้อยละ 23) ที่ยังไม่เข้าใจ แก้ไขปัญหา โดยครูอธิบายหลักการถอดความจากบทร้อยกรอง พร้อมกับยกตัวอย่าง แล้วให้นักเรียนฝึกการถอดความจากบทร้อยกรองที่ครูกำหนดให้ พบว่า นักเรียนเข้าใจหลักการถอดความจากบทร้อยกรองมากขึ้นและสรุปใจความสำคัญได้ดีขึ้น นอกจากนี้นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 80) มีความเข้าใจคำศัพท์ คำอ่าน การสะกดคำ การแจกลูกคำ และความหมายของคำ มีนักเรียนบางส่วน (ร้อยละ 20) ที่ไม่เข้าใจ ซึ่งอาจเนื่องมาจากคำที่ใช้เรียนมีมากเกินไป แก้ไขปัญหา โดยครูอธิบายหลักการอ่านคำ สะกดคำ แจกลูกคำ และความหมายของคำ พร้อมกับยกตัวอย่าง แล้วให้นักเรียนฝึกอ่านคำศัพท์ สะกดคำ รวมไปถึงให้นักเรียนได้คัดคำศัพท์ คำอ่าน สะกดคำ และฝึกการแจกลูกคำซ้ำๆ บ่อยๆ ซึ่งพบว่า นักเรียนมีความรู้เข้าใจ จดจำคำได้แม่นยำ และเข้าใจหลักการแจกลูกคำมากขึ้น

ผลการบันทึกการทำงานของนักเรียนจากสมุด ใบงานและแบบฝึกหัด โดยประเมินในเรื่องของความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา และความเรียบร้อย พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 77) มีพฤติกรรมการทำงานเปลี่ยนแปลงดีขึ้น มีนักเรียนเพียงบางส่วน (ร้อยละ 23) เท่านั้นที่ยังขาดความรับผิดชอบ ส่งงานไม่ตรงเวลา และทำงานไม่เรียบร้อย แก้ไขปัญหา โดยครูพูดคุยกับนักเรียน และอธิบายหลักการทำงาน พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการทำงานเปลี่ยนแปลงดีขึ้น นอกจากนี้จากผลการบันทึกพฤติกรรมนักเรียนของนักเรียน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 93) ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มและกิจกรรมในห้องเรียนเป็นอย่างดี มีนักเรียนเพียงบางส่วน (ร้อยละ 7) ที่ไม่ร่วมกิจกรรม แก้ไขปัญหา โดยครูพูดคุยกับนักเรียน แล้วอธิบายให้เห็นคุณค่าของการทำงาน และการร่วมมือในการทำงานกลุ่ม เพื่อให้เกิดความสามัคคีและวินัยในกลุ่ม

สัปดาห์ที่ 5 (วันที่ 15-22 สิงหาคม พ.ศ. 2550)

ผลการอ่านบันทึกประจำคาบเรียน นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 87) เข้าใจหลักการอ่านจับใจความสำคัญจากหน่วยการเรียนรู้ที่เรียน โดยสังเกตจากการตอบคำถาม และการเรียนในหน่วยย่อย การเรียนรู้อื่นๆ มีนักเรียนเพียงบางส่วน (ร้อยละ 13) ยังไม่เข้าใจ แก้ไขปัญหา โดยครูอธิบายหลักการอ่านจับใจความสำคัญ พร้อมกับยกตัวอย่าง แล้วให้นักเรียนอ่านจับใจความสำคัญจากเนื้อความที่ครูกำหนดให้ พบว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้นและสรุปใจความสำคัญได้ดีขึ้น และนักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 73) มีความเข้าใจและเขียนคำศัพท์ การสะกดคำ และความหมายของคำได้ถูกต้อง มีนักเรียนเพียงบางส่วน (ร้อยละ 27) ยังไม่เข้าใจและเขียนคำไม่ถูกต้อง แก้ไขปัญหา โดยครูอธิบายหลักการสะกดคำ และความหมายของคำ พร้อมกับยกตัวอย่าง แล้วให้นักเรียนฝึกอ่านสะกดคำ ทำความเข้าใจความหมายของคำ และคิดคำศัพท์ สะกดคำ ซ้ำๆ บ่อยๆ พบว่า นักเรียนมีความเข้าใจความหมายของคำ จดจำคำได้อย่างแม่นยำ และเขียนคำได้ถูกต้องมากขึ้น

ผลการบันทึกการทำงานของนักเรียนจากสมุด ใบงานและแบบฝึกหัด โดยประเมินในเรื่องของความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา และความเรียบร้อย พบว่า จากการติดตามของครู นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 90) มีพฤติกรรมการทำงานเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น มีนักเรียนเพียงบางส่วน (ร้อยละ 10) ที่มีพฤติกรรมการทำงานไม่ดีขึ้น แก้ไขปัญหาโดย ครูพูดคุยกับนักเรียน และอธิบายหลักการทำงาน การจัดสรรเวลาในการทำงานให้แก่นักเรียน พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการทำงานดีขึ้น และจากผลการบันทึกพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน พบว่า นักเรียนร่วมมือในการทำกิจกรรมในห้องเรียนเป็นอย่างดี และส่วนใหญ่ (ร้อยละ 97) ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม มีนักเรียนเพียงบางส่วน (ร้อยละ 3) ไม่ให้ความร่วมมือ แก้ไขปัญหา โดยครูพูดคุยกับนักเรียนและอธิบายเหตุผลของการทำงานกลุ่ม เพื่อให้ นักเรียนตระหนักและเห็นคุณค่าของการทำงานกลุ่ม

สัปดาห์ที่ 6 (วันที่ 23-29 สิงหาคม พ.ศ. 2550)

ผลการอ่านบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน พบว่า จากการที่ครูอธิบายหลักการถอดความจากบทร้อยกรองเพื่อสรุปใจความสำคัญในสัปดาห์ที่ผ่านมา ทำให้นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 80) มีความเข้าใจดีขึ้น มีนักเรียนเพียงบางส่วน (ร้อยละ 20) ที่ยังไม่เข้าใจหลักการถอดความจากบทร้อยกรองเพื่อสรุปใจความสำคัญ แก้ไขปัญหา โดยครูอธิบายหลักการถอดความจากบทร้อยกรอง พร้อมกับยกตัวอย่าง แล้วให้นักเรียนฝึกถอดความจากบทร้อยกรองที่ครูกำหนดให้ ซึ่งพบว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจดีขึ้น นอกจากนี้ นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 83) มีความเข้าใจคำศัพท์ คำอ่าน และผันวรรณยุกต์ และความหมายของคำ มีนักเรียนเพียงบางส่วน (ร้อยละ 17) ที่ยังไม่เข้าใจ และเขียนคำโดยใส่สระและวรรณยุกต์ผิดที่ แก้ไขปัญหา ครูอธิบายหลักการเขียนคำอ่าน การอ่านและผันวรรณยุกต์ ความหมายของคำ และการใส่สระและวรรณยุกต์ให้ถูกที่ พร้อมกับยกตัวอย่าง เพื่อให้ นักเรียนเห็น

ความแตกต่างระหว่างการวางสระและวรรณยุกต์ถูกต้องกับการวางสระและวรรณยุกต์ผิดที่ แล้วให้นักเรียนอ่านคำศัพท์ คำอ่าน และความหมายของคำ ฝึกการอ่านและผันวรรณยุกต์ พร้อมกับให้นักเรียนคัดคำศัพท์ คำอ่าน ช้าๆ บ่อยๆ พบว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ จดจำคำได้อย่างแม่นยำ และเขียนคำได้ถูกต้องมากขึ้น

ผลการบันทึกการทำงานของนักเรียนจากสมุด ใบงานและแบบฝึกหัด โดยประเมินในเรื่องของความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา และความเรียบร้อย พบว่า จากการที่ครูชี้แนะหลักการการทำงานให้แก่ นักเรียน นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงานไปในทางที่ดีขึ้นอย่างมาก และจากผลการบันทึกพฤติกรรมนักเรียน พบว่า นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม และทำกิจกรรมในห้องเรียนเป็นอย่างดี

สัปดาห์ที่ 7 (วันที่ 30 สิงหาคม-5 กันยายน พ.ศ. 2550)

ผลการอ่านบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 97) มีความเข้าใจหลักการอ่านจับใจความจากหน่วยการเรียนรู้ที่เรียนดีขึ้นไป มีนักเรียนเพียงบางส่วน (ร้อยละ 3) เท่านั้นที่ไม่เข้าใจ และสรุปใจความสำคัญไม่ตรงกับเนื้อความที่อ่าน แก้ไขปัญหา โดยครูให้นักเรียนอ่านเนื้อความใหม่ แล้วทำความเข้าใจกับนักเรียนว่า การอ่านจับใจความสำคัญเป็นการสรุปใจความสำคัญจากเนื้อความที่อ่าน ไม่ควรนำความรู้สึกหรือข้อเท็จจริงมาสรุปด้วย พบว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้นและสรุปใจความสำคัญได้ดีขึ้น และนักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 87) มีความรู้ความเข้าใจคำศัพท์ คำอ่าน และการสะกดคำ มีนักเรียนบางส่วน (ร้อยละ 13) ที่ไม่เข้าใจหลักการอ่านคำ การสะกดคำ และเขียนคำผิด แก้ไขปัญหา โดยครูอธิบายคำอ่านและการสะกดคำให้นักเรียนเข้าใจ พร้อมกับยกตัวอย่าง แล้วให้นักเรียนคัดคำเหล่านั้นช้าๆ บ่อยๆ จากนั้นให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดการเขียนคำ และการสะกดคำเพิ่มเติม พบว่า นักเรียนมีความเข้าใจและจดจำคำศัพท์ได้ดีขึ้น นอกจากนี้ นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 60) ไม่เข้าใจหลักการเขียนคำคล้องจองและหลักการแต่งกลอนสี่ มีนักเรียนบางส่วน (ร้อยละ 40) ที่เข้าใจ แก้ไขปัญหา ครูอธิบายหลักการเขียนคำคล้องจองและหลักการแต่งกลอนสี่ พร้อมกับยกตัวอย่าง แล้วให้นักเรียนช่วยกันเขียนคำคล้องจองและช่วยกันแต่งกลอนสี่ในห้องเรียน โดยครูคอยให้การชี้แนะ ซึ่งพบว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจดีขึ้น

ผลการบันทึกการทำงานของนักเรียนจากสมุด ใบงานและแบบฝึกหัด โดยประเมินในเรื่องของความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา และความเรียบร้อย พบว่า จากการที่ครูได้ปรับปรุงแก้ไขลักษณะนิสัยการทำงาน of นักเรียน ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ ส่งงานตรงเวลา และทำงานเรียบร้อย ซึ่งเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น และจากผลการบันทึกพฤติกรรมนักเรียนของนักเรียน พบว่า นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มและการร่วมกิจกรรมในห้องเรียนเป็นอย่างดี

สัปดาห์ที่ 8 (วันที่ 6-12 กันยายน พ.ศ. 2550)

ผลการอ่านบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 90) มีความเข้าใจหลักการถอดความจากบทร้อยกรอง เพื่อสรุปใจความสำคัญ และหลักการอ่านจับใจความจากเนื้อความ มีความก้าวหน้าดีขึ้น โดยสังเกตจากการบันทึกและการตอบคำถาม มีนักเรียนบางส่วน (ร้อยละ 10) ที่ไม่เข้าใจและสรุปใจความยังไม่ดีขึ้น แก้ไขปัญหา ครูอธิบายหลักการถอดความจากบทร้อยกรอง และหลักการอ่านจับใจความ พร้อมกับยกตัวอย่าง แล้วให้นักเรียนถอดความจากบทร้อยกรอง และอ่านจับใจความจากเนื้อความที่ครูกำหนดให้ พบว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น นอกจากนี้ นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 97) มีความเข้าใจคำศัพท์ คำอ่าน การสะกดคำ และความหมายของคำจากเนื้อเรื่องที่เรียน และหน่วยย่อยการเรียนรู้ในเรื่องของคำที่สะกดด้วยมาตราตัวสะกดแม่ กก, กค และกบ และคำที่มี อ เป็นอักษรนำ ย มีนักเรียนบางส่วน (ร้อยละ 3) ที่ยังไม่เข้าใจในเรื่องดังกล่าว แก้ไขปัญหา โดยครูอธิบายหลักการเขียนคำ คำอ่าน และการสะกดคำ แล้วให้นักเรียนเขียนคำ คำอ่าน และการสะกดคำให้มากขึ้น พร้อมกับอธิบายความหมายของคำให้ฟังหลังการทำกิจกรรม พบว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ และจดจำคำได้อย่างแม่นยำ

ผลการบันทึกการทำงานของนักเรียนจากสมุด ใบบางและแบบฝึกหัด โดยประเมินในเรื่องของความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา และความเรียบร้อย พบว่า จากการที่ครูคอยติดตามและให้กำลังใจแก่นักเรียน นักเรียนมีพฤติกรรมการทำงานเปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้นอย่างมาก และจากผลการบันทึกพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน พบว่า นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม และการทำงานกิจกรรมในห้องเรียนเป็นอย่างดี

ผลการวิเคราะห์พบว่า ผลการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึก ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจการอ่านจับใจความเพื่อสรุปเรื่องและใจความสำคัญ มีความเข้าใจเรื่องของคำศัพท์ คำอ่าน การสะกดคำ การแจกลูกคำ การอ่านและผันวรรณยุกต์คำ และความหมายของคำมากขึ้น เนื่องจากนักเรียนได้มีการใช้แบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียนในการจดบันทึกความรู้ความเข้าใจต่างๆ ที่นักเรียนได้รับในแต่ละชั่วโมงเรียน และครูได้นำแบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียนมาอ่าน และบันทึกผลการอ่านบันทึกของนักเรียนลงในแบบบันทึกผลการอ่านบันทึก ทำให้ครูทราบว่านักเรียนมีความเข้าใจหรือไม่เข้าใจในเรื่องใด ซึ่งครูได้จัดการเสริมความรู้ความเข้าใจให้แก่นักเรียนในชั่วโมงกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เรียนมากขึ้น รวมไปถึงการใช้แบบบันทึกผลการทำงานของนักเรียน แบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน และแบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนการสอนของครู ทำให้ครูทราบลักษณะนิสัยและพฤติกรรมของนักเรียน แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขนักเรียน ทำให้นักเรียนมีความเป็นระเบียบ และทำงานอย่างเป็นระบบมากขึ้น

ตอนที่ 2 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนแบบทดสอบ

การวิเคราะห์ในตอนนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนที่ได้รับการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจัดบันทึก จำนวน 30 คน และนักเรียนที่ใช้การวัดประเมินการเรียนรู้ตามปกติ จำนวน 30 คน มีจุดมุ่งหมายเพื่อแสดงค่าสถิติพื้นฐานคือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ($KR - 20$) ค่าสัมประสิทธิ์ r_B และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัด (SE_{meas}) จากแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏดังตาราง 7

ตาราง 7 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนการวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตัวแปรตาม	กลุ่ม	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
		$\bar{X}$	S.D.	r_{tt}		SE_{meas}	$\bar{X}$	S.D.	r_{tt}		SE_{meas}
				KR-20	r_B				KR-20	r_B	
ความสามารถในการอ่านคำศัพท์	ทดลอง	15.500	4.841	0.724	0.730	2.543	26.200	3.605	0.781	0.794	1.687
การเขียนคำศัพท์	ควบคุม	13.433	4.739	0.719	0.727	2.512	20.833	4.572	0.732	0.738	2.367
ความสามารถในการอ่านจับใจความ	ทดลอง	16.000	5.433	0.803	0.820	2.411	25.100	4.467	0.839	0.853	1.792
การเขียนคำศัพท์	ควบคุม	12.967	5.068	0.772	0.777	2.420	22.300	4.949	0.809	0.813	2.163
ความสามารถในการอ่านจับใจความ	ทดลอง	12.667	5.188	0.773	0.780	2.472	22.067	4.884	0.803	0.812	2.168
การเขียนคำศัพท์	ควบคุม	11.933	5.037	0.759	0.763	2.473	17.833	5.682	0.782	0.786	2.653

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 7 พบว่า คะแนนการวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์ ก่อนการทดลองของกลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.500 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.841 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัดเท่ากับ 2.543 และกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.433 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.739 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัดเท่ากับ 2.512 ส่วนหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 26.200 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.605 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัดเท่ากับ 1.687 และกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 20.833 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.572 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัดเท่ากับ 2.367 และมีค่าความเชื่อมั่น $KR - 20$ และค่าสัมประสิทธิ์ r_B ทั้งก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมอยู่ในระดับสูง

คะแนนการวัดความสามารถในการเขียนคำศัพท์ก่อนการทดลองของกลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.000 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.433 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัดเท่ากับ 2.411 และกลุ่มควบคุม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.967 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.068 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัดเท่ากับ 2.420 ส่วนหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 25.100 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.467 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัดเท่ากับ 1.792 และกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 22.300 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.949 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัดเท่ากับ 2.163 และมีค่าความเชื่อมั่น KR – 20 และค่าสัมประสิทธิ์ r_b ทั้งก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมอยู่ในระดับสูง

คะแนนการวัดความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนการทดลองของกลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.667 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.188 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัดเท่ากับ 2.472 และกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 11.933 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.037 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัดเท่ากับ 2.473 ส่วนหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 22.067 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.884 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัดเท่ากับ 2.168 และกลุ่มควบคุม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.833 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.682 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัดเท่ากับ 2.653 และมีค่าความเชื่อมั่น KR – 20 และค่าสัมประสิทธิ์ r_b ทั้งก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมอยู่ในระดับสูง

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง

การวิเคราะห์ตอนนี้ผู้วิจัยได้นำคะแนนการวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง มาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำมาเปรียบเทียบกัน โดยใช้สถิติ t-test for Dependent Sample ทดสอบ ดังปรากฏในตาราง 8

ตาราง 8 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความ
วิชาภาษาไทย ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง

ตัวแปรตาม	รูปแบบ การทดลอง	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{D}$	$S_{\bar{D}}$	t	p
ความสามารถใน การอ่านคำศัพท์	ก่อนการทดลอง	15.500	4.841				
	หลังการทดลอง	26.200	3.605	10.700	0.887	12.065	0.000
ความสามารถใน การเขียนคำศัพท์	ก่อนการทดลอง	16.000	5.433				
	หลังการทดลอง	25.100	4.467	9.100	1.255	7.067	0.000
ความสามารถใน การอ่านจับใจความ	ก่อนการทดลอง	12.667	5.188				
	หลังการทดลอง	22.067	4.884	9.400	0.313	30.038	0.000

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 8 พบว่า ความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า กลุ่มทดลองเมื่อได้รับการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจัด
บั้นที่มีความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยหลัง
การทดลองดีกว่าก่อนการทดลอง

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และ
การอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม

การวิเคราะห์ตอนนี้ผู้วิจัยได้นำคะแนนการวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์
และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม มาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำมาเปรียบเทียบกัน โดยใช้สถิติ t-test for Dependent Sample
ทดสอบ ดังปรากฏในตาราง 9

ตาราง 9 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความ
วิชาภาษาไทย ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม

ตัวแปรตาม	รูปแบบ การทดลอง	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{D}$	$S_{\bar{D}}$	t	p
ความสามารถใน การอ่านคำศัพท์	ก่อนการทดลอง	13.433	4.739				
	หลังการทดลอง	20.833	4.572	7.400	1.340	5.521	0.000
ความสามารถใน การเขียนคำศัพท์	ก่อนการทดลอง	12.967	5.068				
	หลังการทดลอง	22.300	4.949	9.333	0.539	17.319	0.000
ความสามารถใน การอ่านจับใจความ	ก่อนการทดลอง	11.933	5.037				
	หลังการทดลอง	17.833	5.682	5.900	0.515	11.457	0.000

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 9 พบว่า ความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า กลุ่มควบคุมที่ใช้การวัดประเมินการเรียนรู้ตามปกติ มีความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยหลังการทดลองดีกว่าก่อนการทดลอง

ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

5.1 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การวิเคราะห์ตอนนี้ ผู้วิจัยได้นำคะแนนการวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความแปรปรวน (S^2) แล้วนำมาเปรียบเทียบกัน โดยใช้สถิติ t-test for Independent Sample ทดสอบ ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 10

ตาราง 10 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่าน
จับใจความวิชาภาษาไทย ก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตัวแปรตาม	กลุ่ม	N	ก่อนการทดลอง		t	p
			$\bar{X}$	S^2		
ความสามารถใน การอ่านคำศัพท์	ทดลอง	30	15.500	23.435	1.671	0.100
	ควบคุม	30	13.433	22.458		
ความสามารถใน การเขียนคำศัพท์	ทดลอง	30	16.000	29.517	2.236	0.029
	ควบคุม	30	12.967	25.685		
ความสามารถใน การอ่านจับใจความ	ทดลอง	30	12.667	26.915	0.555	0.581
	ควบคุม	30	11.933	25.371		

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 10 พบว่า ความสามารถในการอ่านคำศัพท์ และความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ความสามารถในการอ่านคำศัพท์ และความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมใกล้เคียงกัน ส่วนความสามารถในการเขียนคำศัพท์วิชาภาษาไทย ก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ความสามารถในการเขียนคำศัพท์วิชาภาษาไทย ก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองมากกว่ากลุ่มควบคุม

5.2 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย หลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การวิเคราะห์ตอนนี้ ผู้วิจัยได้นำคะแนนการวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย หลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความแปรปรวน (S^2) แล้วนำมาเปรียบเทียบกัน โดยใช้สถิติ t-test for Independent Sample ทดสอบ ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 11

ตาราง 11 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่าน
จับใจความวิชาภาษาไทย หลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตัวแปรตาม	กลุ่ม	N	หลังการทดลอง		t	p
			$\bar{X}$	S ²		
ความสามารถใน การอ่านคำศัพท์	ทดลอง ควบคุม	30 30	26.200 20.833	12.996 20.903	5.049	0.000
ความสามารถใน การเขียนคำศัพท์	ทดลอง ควบคุม	30 30	25.100 22.300	19.954 24.493	2.300	0.025
ความสามารถใน การอ่านจับใจความ	ทดลอง ควบคุม	30 30	22.067 17.833	23.853 32.285	3.095	0.003

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 11 พบว่า ความสามารถในการอ่านคำศัพท์ เขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย หลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ความสามารถในการอ่านคำศัพท์ เขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย หลังการทดลองของกลุ่มทดลองมากกว่ากลุ่มควบคุม

ตอนที่ 6 การเปรียบเทียบความก้าวหน้าของความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การวิเคราะห์ตอนนี้ ผู้วิจัยได้นำคะแนนผลต่างของความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำมาเปรียบเทียบกัน โดยใช้สถิติ t-test for Independent Sample ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 12

ตาราง 12 การเปรียบเทียบความก้าวหน้าของความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตัวแปรตาม	กลุ่ม	N	$\bar{X}_{pre}$	$\bar{X}_{post}$	MD	$S_{MD_1-MD_2}$	t	p
ความสามารถในการอ่านคำศัพท์	ทดลอง	30	15.500	26.200	10.700	1.607	2.053	0.045
	ควบคุม	30	13.433	20.833	7.400			
ความสามารถในการเขียนคำศัพท์	ทดลอง	30	16.000	25.100	9.100	1.396	-0.167	0.868
	ควบคุม	30	12.967	22.300	9.333			
ความสามารถในการอ่านจับใจความ	ทดลอง	30	12.667	22.067	9.400	0.603	5.808	0.000
	ควบคุม	30	11.953	17.833	5.900			

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 12 พบว่า ความก้าวหน้าของความสามารถในการอ่านคำศัพท์ และความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ความก้าวหน้าของความสามารถในการอ่านคำศัพท์ และความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของกลุ่มทดลอง มีความก้าวหน้ามากกว่ากลุ่มควบคุม ส่วนความก้าวหน้าของความสามารถในการเขียนคำศัพท์วิชาภาษาไทย ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีความก้าวหน้า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ความก้าวหน้าของความสามารถในการเขียนคำศัพท์วิชาภาษาไทยของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม มีความก้าวหน้าใกล้เคียงกัน

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อศึกษาผลการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกที่มีต่อความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 อย่างไร เมื่อเปรียบเทียบกับ การวัดประเมินการเรียนรู้ตามปกติ โดยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะดังนี้

1. เพื่อศึกษาผลการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกที่มีต่อความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการเรียน

2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียน ดังนี้

2.1 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียน ก่อนและหลังการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึก

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียน ก่อนและหลังการเรียนที่ใช้การวัดประเมินการเรียนรู้ตามปกติ

2.3 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียน ระหว่างการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกกับการเรียนรู้ที่ใช้การวัดประเมินการเรียนรู้ตามปกติ

3. เพื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าของความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียน ก่อนและหลังการทดลอง ระหว่างการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกกับการเรียนรู้ที่ใช้การวัดประเมินการเรียนรู้ตามปกติ

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 4 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 124 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 ของโรงเรียนวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร จำนวนนักเรียนทั้งหมด 60 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster random sampling) มา 2 ห้องเรียน แล้วทำการสุ่มห้องเรียนอีกครั้งหนึ่ง ให้ห้องหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวนนักเรียน 30 คน อีกห้องหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุม จำนวนนักเรียน 30 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. **ตัวแปรอิสระ** คือ การจัดการเรียนรู้ที่มีการวัดประเมินต่างกัน 2 แบบ คือ
  - 1.1 การวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึก
  - 1.2 การวัดประเมินการเรียนรู้ตามปกติ
2. **ตัวแปรตาม** คือ
  - 2.1 ความสามารถในการอ่านคำศัพท์
  - 2.2 ความสามารถในการเขียนคำศัพท์
  - 2.3 ความสามารถในการอ่านจับใจความ

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนที่ได้รับการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกมีความสามารถในการอ่านคำศัพท์วิชาภาษาไทย หลังเรียนดีวก่อนเรียน
2. นักเรียนที่ได้รับการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกมีความสามารถในการเขียนคำศัพท์วิชาภาษาไทย หลังเรียนดีวก่อนเรียน
3. นักเรียนที่ได้รับการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกมีความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย หลังเรียนดีวก่อนเรียน
4. นักเรียนที่ได้รับการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกและนักเรียนที่ได้รับการวัดประเมินการเรียนรู้ตามปกติ มีความสามารถในการอ่านคำศัพท์วิชาภาษาไทยแตกต่างกัน
5. นักเรียนที่ได้รับการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกและนักเรียนที่ได้รับการวัดประเมินการเรียนรู้ตามปกติ มีความสามารถในการเขียนคำศัพท์วิชาภาษาไทยแตกต่างกัน
6. นักเรียนที่ได้รับการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกและนักเรียนที่ได้รับการวัดประเมินการเรียนรู้ตามปกติ มีความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยแตกต่างกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์วิชาภาษาไทย จำนวน 30 ข้อ ซึ่งวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์วิชาภาษาไทย ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.800-1.000 แล้วตรวจสอบหาคุณภาพแต่ละข้อ ได้ค่าความยาก(p) ระหว่าง 0.459-0.747 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.239-0.773 แล้วนำไปวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ได้ค่า $KR - 20 = 0.819$ และ $r_B = 0.821$ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง

2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนคำศัพท์วิชาภาษาไทย จำนวน 30 ข้อ ซึ่งวัดความสามารถในการเขียนคำศัพท์วิชาภาษาไทย ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.600-1.000 แล้วตรวจสอบหาคุณภาพแต่ละข้อ ได้ค่าความยาก(p) ระหว่าง 0.356-0.795 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.209-0.632 แล้วนำไปวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ได้ค่า $KR - 20 = 0.834$ และ $r_B = 0.835$ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง

3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย จำนวน 30 ข้อ ซึ่งวัดความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ได้ค่า IOC เท่ากับ 1.000 แล้วตรวจสอบหาคุณภาพแต่ละข้อ ได้ค่าความยาก (p) ระหว่าง 0.356-0.795 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.206-0.504 แล้วนำไปวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ได้ค่า $KR - 20 = 0.807$ และ $r_B = 0.809$ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง

4. แบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน เป็นแบบบันทึกที่ผู้วิจัยให้นักเรียนบันทึกในแต่ละคาบเรียน โดยมีประเด็นในการบันทึก คือ เรียนเรื่องอะไร มีใจความสำคัญอย่างไร เรียนรู้ได้เข้าใจหรือไม่อย่างไร สิ่งใดบ้างที่นักเรียนเข้าใจและสิ่งใดบ้างที่นักเรียนไม่เข้าใจ มีคำศัพท์ คำอ่าน สะกดคำ แจกลูกคำ อ่านและผันวรรณยุกต์คำ และความหมายของคำศัพท์อย่างไรบ้างในบทเรียน ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาจากความคิดเห็นของผู้ตรวจอย่างน้อย 2 ท่าน ผลปรากฏว่าทั้ง 3 ท่าน เห็นว่าเหมาะสม จึงนำแบบบันทึกที่สร้างขึ้น และได้ดำเนินการปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

5. แบบบันทึกผลการอ่านบันทึกของนักเรียน เป็นแบบบันทึกที่ผู้วิจัยใช้บันทึกเมื่ออ่านบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยบันทึกในประเด็นเรื่องที่นักเรียนไม่เข้าใจ และเรื่องที่ปรับปรุง ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบ

ความถูกต้องเหมาะสม โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาจากความคิดเห็นของผู้ตรวจอย่างน้อย 2 ท่าน ผลปรากฏว่าทั้ง 3 ท่าน เห็นว่าเหมาะสม จึงนำแบบบันทึกที่สร้างขึ้น และได้ดำเนินการปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

6. แบบบันทึกแบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนการสอนของครู เป็นแบบบันทึกที่ผู้วิจัยใช้บันทึกผลการจัดการเรียนรู้ ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างสอน วิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างสอน และการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในครั้งต่อไป ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาจากความคิดเห็นของผู้ตรวจอย่างน้อย 2 ท่าน ผลปรากฏว่าทั้ง 3 ท่าน เห็นว่าเหมาะสม จึงนำแบบบันทึกที่สร้างขึ้น และได้ดำเนินการปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

7. แบบบันทึกผลการทำงานของนักเรียน เป็นแบบบันทึกที่ผู้วิจัยใช้บันทึกผลการทำงานของนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยแบ่งเป็น 3 ประเด็น คือ ความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา และความเรียบร้อย ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาจากความคิดเห็นของผู้ตรวจอย่างน้อย 2 ท่าน ผลปรากฏว่าทั้ง 3 ท่าน เห็นว่าเหมาะสม จึงนำแบบบันทึกที่สร้างขึ้น และได้ดำเนินการปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

8. แบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียนของนักเรียน เป็นแบบบันทึกที่ผู้วิจัยใช้บันทึกพฤติกรรมนักเรียนในห้องเรียน การสนทนาพูดคุยทั่วไป และการซักถามพูดคุยเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาจากความคิดเห็นของผู้ตรวจอย่างน้อย 2 ท่าน ผลปรากฏว่าทั้ง 3 ท่าน เห็นว่าเหมาะสม จึงนำแบบบันทึกที่สร้างขึ้น และได้ดำเนินการปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 เป็นเวลา 56 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 7 ชั่วโมง ในเวลา 2 เดือน โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการทดลองดังนี้

1. ขออนุญาตทดลองใช้การวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึก โดยติดต่อขอความอนุเคราะห์ผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตทดลองใช้การวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกเป็นเวลา 8 สัปดาห์

2. สุ่มกลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 ของโรงเรียนวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร จำนวนนักเรียนทั้งหมด 60 คน โดยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster random sampling)

มา 2 ห้องเรียน แล้วทำการสุ่มห้องเรียนอีกครั้งหนึ่ง ให้ห้องหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวนนักเรียน 30 คน อีกห้องหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุม จำนวนนักเรียน 30 คน

3. นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ที่ได้ผ่านการหาประสิทธิภาพแล้ว ไปทดสอบกับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง เพื่อนำไว้เปรียบเทียบหลังจากทดลองเรียบร้อยแล้ว ซึ่งแบบทดสอบแต่ละฉบับใช้เวลาฉบับละ 1 ชั่วโมง โดยผู้วิจัยขออนุญาตโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง นำแบบทดสอบแต่ละฉบับมาทดสอบกับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังเลิกเรียนวันละ 1 ชั่วโมง จำนวน 3 วัน

4. ซึ่งแจ้งรายละเอียดในการเรียนการสอน และการทดลอง ดังนี้

4.1 การจัดการเรียนการสอน ผู้วิจัยเป็นผู้สอนด้วยตนเอง ใช้เวลาทั้งสิ้น 8 สัปดาห์

4.2 การปฏิบัติการทดลอง โดยให้กลุ่มทดลองได้รับการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกและกลุ่มควบคุมได้รับการวัดประเมินการเรียนรู้ตามปกติ นำผลที่ได้มาสรุปผลการดำเนินงาน พร้อมทั้งศึกษาว่ามีการเปลี่ยนแปลงใดเกิดขึ้นกับนักเรียนบ้าง ทั้งที่เป็นเหตุการณ์ที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจพร้อมทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียนเสนอแนะถึงการให้การวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึก

4.3 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ไปทดสอบกับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง ซึ่งแบบทดสอบแต่ละฉบับใช้เวลาฉบับละ 1 ชั่วโมง โดยผู้วิจัยขออนุญาตโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง นำแบบทดสอบแต่ละฉบับมาทดสอบกับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังเลิกเรียนวันละ 1 ชั่วโมง จำนวน 3 วัน

4.4 ตรวจสอบให้คะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึก และนักเรียนที่ใช้การวัดประเมินการเรียนรู้ตามปกติว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ โดยทำการศึกษาแยกเป็น 6 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สรุปสภาพการจัดการเรียนการสอน

ตอนที่ 2 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนแบบทดสอบ

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม

ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตอนที่ 6 การเปรียบเทียบความก้าวหน้าของความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึก โดยใช้เครื่องมือการจดบันทึก ได้แก่ นักเรียนเป็นผู้จดบันทึก คือ แบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน ครูเป็นผู้จดบันทึก คือ แบบบันทึกผลการอ่านบันทึกของนักเรียน แบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนการสอนของครู แบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน และแบบบันทึกผลการทำงานของนักเรียน ได้ข้อค้นพบจากการจับประเด็นจากแบบบันทึกต่างๆ ซึ่งได้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน พฤติกรรมการเรียน และพฤติกรรมการทำงานของนักเรียน โดยมีรายละเอียดดังนี้

จากการสังเกตการบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน พบว่า ในทุกช่วงของการเรียนรู้ นักเรียนบันทึกประเด็นที่ครูกำหนดครบทุกประเด็น ในช่วงสัปดาห์ที่ 1-3 นักเรียนบางส่วนไม่บันทึกเรื่องที่เรียน และบันทึกเรื่องที่ไม่เข้าใจ ไม่ชัดเจน แต่เมื่อครูอธิบายเหตุผลของการบันทึกเรื่องที่เรียน และหลักการบันทึกเรื่องที่ไม่เข้าใจ พร้อมกับยกตัวอย่างประกอบ พบว่า ในช่วงสัปดาห์ที่ 4-8 นักเรียนบันทึกได้ชัดเจนขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ผลการอ่านบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน พบว่า ในช่วงสัปดาห์ที่ 1-4 นักเรียนบางส่วนไม่เข้าใจหลักการอ่านจับใจความสำคัญ แก้ไขปัญหา โดยครูอธิบายหลักการอ่านจับใจความสำคัญ พร้อมกับยกตัวอย่าง แล้วให้นักเรียนฝึกการอ่านจับใจความสำคัญจากเรื่องที่ครูกำหนดให้ ซึ่งพบว่า ในช่วงสัปดาห์ที่ 5-8 นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจหลักการอ่านจับใจความมากขึ้นและสรุปใจความสำคัญได้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในทางตรงกันข้าม ในช่วงสัปดาห์ที่ 3-4 นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เข้าใจหลักการถอดความจากบทร้อยกรองเพื่อสรุปใจความสำคัญ เนื่องจากนักเรียนสรุปตามจินตนาการ และตามบทร้อยกรองที่อ่าน มีนักเรียนบางส่วนที่เข้าใจ ซึ่งครูได้แก้ไขปัญหามาตรการถอดความจากบทร้อยกรอง พร้อมกับยกตัวอย่างประกอบ แล้วให้นักเรียนฝึกการถอดความจากบทร้อยกรองที่ครูกำหนดให้ พบว่า ในช่วงสัปดาห์ที่ 5-8 นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจหลักการถอดความจากบทร้อยกรองมากขึ้นและสรุปใจความสำคัญได้ดีขึ้น

นอกจากนี้จากผลการอ่านบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน พบว่า ในทุกช่วงของการจัดการเรียนรู้ นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจคำศัพท์ คำอ่าน การสะกดคำ และความหมายของคำ

มีนักเรียนบางส่วนเท่านั้นที่ไม่เข้าใจ แก้ไขปัญหา เมื่อครูพบว่าในช่วงของการจัดการเรียนรู้ใด นักเรียนไม่เข้าใจในเรื่องดังกล่าว ครูจะอธิบายหลักการอ่านคำ สะกดคำ และความหมายของคำ พร้อมกับยกตัวอย่าง แล้วให้นักเรียนฝึกอ่านคำ ฝึกสะกดคำ จากนั้นให้นักเรียนคัดคำศัพท์ คำอ่าน และเขียนสะกดคำเหล่านั้น ซ้ำๆ บ่อยๆ พบว่า นักเรียนจดจำคำได้อย่างแม่นยำ และเขียนคำถูกต้องมากขึ้น ส่วนในเรื่องของการแจกลูกคำ พบว่า ในบางช่วงที่มีการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการแจกลูกคำ นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจหลักการแจกลูกคำ มีนักเรียนบางส่วนที่ไม่เข้าใจ แก้ไขปัญหา ครูจะอธิบายหลักการแจกลูกคำ พร้อมกับยกตัวอย่าง แล้วให้นักเรียนฝึกการแจกลูกคำ โดยมีครูคอยให้คำชี้แนะ พบว่า นักเรียนเข้าใจหลักการแจกลูกคำและแจกลูกคำได้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่วนปัญหาในเรื่องของการอ่านและผันวรรณยุกต์คำ พบว่า บางช่วงที่มีการจัดการเรียนรู้ในเรื่องดังกล่าว นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจหลักการอ่านและผันวรรณยุกต์คำ มีเพียงนักเรียนบางส่วนที่ไม่เข้าใจ แก้ไขปัญหาโดยครูอธิบายหลักการอ่านและผันวรรณยุกต์คำ พร้อมกับยกตัวอย่าง แล้วให้นักเรียนอ่านและผันวรรณยุกต์คำต่างๆ เหล่านั้นอีกครั้ง จากนั้นให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติม พบว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น อ่านและผันวรรณยุกต์คำได้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ผลการบันทึกการทำงานของนักเรียน และผลการบันทึกพฤติกรรมนักเรียนของนักเรียน พบว่า ในช่วงสัปดาห์ที่ 1-4 นักเรียนขาดความรับผิดชอบ ส่งงานไม่ตรงเวลา และทำงานไม่เรียบร้อย และนักเรียนบางส่วนไม่ร่วมมือทำงานกลุ่มและกิจกรรมในห้องเรียน ซึ่งหลังจากที่ครูได้พูดคุยกับนักเรียน เพื่อหาแนวทางแก้ไข ปัญหา อธิบายหลักการทำงาน และอธิบายให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการทำงานกลุ่ม และการร่วมกิจกรรมในห้องเรียน นอกจากนี้ในทุกช่วงของการจัดการเรียนรู้ ครูได้ติดตามแก้ไข พฤติกรรมการทำงานของนักเรียนและพฤติกรรมนักเรียนของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ พบว่า ในช่วงสัปดาห์ที่ 5-8 นักเรียนมีพฤติกรรมการทำงานและพฤติกรรมนักเรียนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียน ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง พบว่า กลุ่มทดลอง เมื่อได้รับการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกมีความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย หลังการทดลองดีกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม พบว่า กลุ่มควบคุมที่ใช้การวัดประเมินการเรียนรู้ตามปกติ มีความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย หลังการทดลองดีกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า ความสามารถในการอ่านคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ ความสามารถในการอ่านคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมใกล้เคียงกัน ส่วนความสามารถในการเขียนคำศัพท์วิชาภาษาไทยก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า ความสามารถในการเขียนคำศัพท์วิชาภาษาไทย ก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองมากกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย หลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า ความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยหลังการทดลองของกลุ่มทดลองมากกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ผลการเปรียบเทียบความก้าวหน้าของความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่าความก้าวหน้าของความสามารถในการอ่านคำศัพท์ และความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของกลุ่มทดลอง มีความก้าวหน้ามากกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความก้าวหน้าของความสามารถในการเขียนคำศัพท์วิชาภาษาไทย ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีความก้าวหน้าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ ความก้าวหน้าของความสามารถในการเขียนคำศัพท์วิชาภาษาไทย ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีความก้าวหน้าใกล้เคียงกัน

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญ เพื่อศึกษาผลการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกที่มีต่อความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย และเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียน ซึ่งอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ศึกษาผลการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกที่มีต่อความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียน

นักเรียนที่ได้รับการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึก ในช่วงแรก นักเรียนขาดทักษะในการจดบันทึก แต่เมื่อได้รับคำแนะนำและชี้แนะ นักเรียนจดบันทึกได้ดีขึ้น ผลการอ่านบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน ในช่วงสัปดาห์ที่ 1-4 นักเรียนขาดความรู้ความเข้าใจหลักการอ่านจับใจความ

สำคัญ และในช่วงสัปดาห์ที่ 3-4 นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เข้าใจหลักการถอดความจากบทร้อยกรอง เพื่อสรุปใจความสำคัญ แต่เมื่อครูได้อธิบายหลักการอ่านจับใจความและหลักการถอดความจากบทร้อยกรอง พร้อมกับยกตัวอย่าง แล้วให้นักเรียนฝึกการอ่านจับใจความและถอดความจากบทร้อยกรองที่ครูกำหนดให้ พบว่า นักเรียนสามารถอ่านจับใจความสำคัญและถอดความจากบทร้อยกรองเพื่อสรุปใจความสำคัญ ได้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่วนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคำศัพท์ คำอ่าน การสะกดคำ การแจกลูกคำ การอ่านและผันวรรณยุกต์คำ และความหมายของคำ พบว่า ในบางช่วงของการจัดการเรียนรู้ นักเรียนบางส่วนไม่เข้าใจในเรื่องดังกล่าว อาจเป็นเพราะว่าในหน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วย คำศัพท์ มีมากและยากเกินไป ซึ่งได้อธิบายพร้อมกับยกตัวอย่างประกอบ แล้วให้นักเรียนฝึกอ่านคำศัพท์ ฝึกการสะกดคำ ฝึกการอ่านและผันวรรณยุกต์คำ และฝึกการแจกลูกคำ จากนั้นให้นักเรียนคัดคำศัพท์ คำอ่าน และการสะกดคำเหล่านั้น ซ้ำๆ บ่อยๆ พบว่า นักเรียนสามารถอ่านคำศัพท์ สะกดคำ แจกลูกคำ อ่านและผันวรรณยุกต์คำ เข้าใจความหมายของคำ และเขียนคำได้ถูกต้องมากขึ้น

ผลการบันทึกการทำงาน of นักเรียนจากสมุด ใบงานและแบบฝึกหัด ในช่วงแรก นักเรียนขาดความรับผิดชอบ ทำงานส่งไม่ตรงเวลา และทำงานไม่เรียบร้อย แต่เมื่อครูได้ทำการพูดคุย ชี้แนะเหตุผล และหลักการทำงานให้แก่ นักเรียน พบว่า นักเรียนมีพัฒนาการการทำงานที่ดีขึ้น ตามลำดับในทุกช่วงของการเรียน และจากการบันทึกพฤติกรรมนักเรียนของนักเรียน และบันทึก พฤติกรรมนักเรียนการสอนของครู เพื่อจุดบันทึกปัญหาและแนวทางแก้ไข พบว่า การที่ครูจดบันทึก ในทุกชั่วโมง ทำให้ครูสามารถแก้ไขปัญหาการทำงานกลุ่มและปัญหาการเรียนของนักเรียนใน ห้องเรียนได้ดีขึ้น นักเรียนได้รับการปรับปรุงพฤติกรรมในทุกช่วง ทำให้มีพัฒนาการทางการเรียน ที่ดีขึ้นตามลำดับ จะเห็นได้ว่าการศึกษามูลนิธิวัดประเมิณการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึก ทำให้ครูมี โอกาสทราบถึงความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมนักเรียน การทำงาน และลักษณะนิสัยของ นักเรียนได้อย่างถูกต้อง และครูได้อาศัยข้อมูลที่ได้จากการจดบันทึกมาปรับปรุงการเรียนการสอนของครู ซึ่งจากการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับ ใจความดีขึ้น เนื่องจากนักเรียนได้มีการจดบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน ครูนำแบบบันทึกประจำ คาบเรียนมาอ่าน แล้วบันทึกเพื่อให้ผลย้อนกลับแก่นักเรียน ให้นักเรียนได้รับทราบข้อมูล อันเป็น แนวทางในการปรับปรุงพัฒนาตนเอง และครูได้รับข้อมูลของนักเรียน เพื่อใช้ในการปรับปรุงการสอน ของตน และสาเหตุสำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ ข้อเสนอแนะและการอธิบายในเรื่องที่นักเรียนไม่ เข้าใจในทุกช่วงของการเรียนรู้ กลายเป็นการกระตุ้น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการจดบันทึก และการพัฒนา ความสามารถทางด้านต่างๆ เพิ่มขึ้นตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับ บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์ (2547: 22-27) ที่ว่า การวัดประเมินการเรียนรู้ควรมีรูปแบบที่เอื้อและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือก และแสดงความรู้ ความสามารถ ความรู้สึกที่ผู้เรียนมีและประพฤติปฏิบัติได้อย่างแท้จริง และอาศัย

ข้อมูลหลักฐานเหล่านี้มาสะท้อนภาพที่เป็นจริงของนักเรียน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการนำไปปรับปรุงวิธีการสอนของครู และวิเคราะห์ วินิจฉัยนักเรียน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาผู้เรียน และสอดคล้องกับ บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ (2544: 33-36) ที่ว่า การวัดประเมินการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ส่วนประกอบของการเขียนที่ดี จนเกิดความเข้าใจ และมองเห็นข้อบกพร่องในการเขียน ซึ่งนักเรียนมีหน้าที่รับผิดชอบปรับปรุงให้ดีขึ้นและติดตามการปรับปรุงด้วยตนเอง และสารสนเทศของการประเมินเป็นแรงกระตุ้นที่จำเป็นก่อให้เกิดพลังสำคัญในระบบการเรียนรู้ของนักเรียน เพราะนักเรียนมีความสำเร็จแล้วนักเรียนจะสร้าง ความหวังจากความสำเร็จ และคาดหวังความสำเร็จที่สูงขึ้นต่อไป หลักฐานของนักเรียนดังกล่าวนักเรียนได้รับจากครูที่ทำการวัดประเมินการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง พบว่า กลุ่มทดลองเมื่อได้รับการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกมีความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยหลังการทดลองดีกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1-3 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนที่ได้รับการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกได้ทบทวนในเนื้อหาสาระ เรื่องที่เรียนทั้งในและนอกชั่วโมงเรียน ส่งผลให้ความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยดีขึ้น จากการอ่านบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน การบันทึกผลการทำงานของนักเรียน และการบันทึกพฤติกรรมกรเรียนของนักเรียน ทำให้ผู้วิจัยทราบถึงปัญหา ความต้องการ และสิ่งที่นักเรียนไม่เข้าใจในเนื้อหาสาระที่เรียนได้ทันที ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพร มาวรธนา (2546: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาผลการใช้ทักษะการสื่อสารและการประเมินตามสภาพจริงที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง การนำเสนอข้อมูลก่อนเรียนกับหลังเรียนจากการได้รับการสอนตามคู่มือครู โดยแทรกกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้ทักษะการสื่อสารและการประเมินผลตามสภาพจริง ซึ่งส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนภายหลังได้รับการสอนตามคู่มือครู โดยแทรกกิจกรรม การเรียนการสอนที่ใช้ทักษะการสื่อสารและการประเมินผลตามสภาพจริงสูงกว่าก่อนได้รับการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของศิวัสกร นันทะบัน (2547: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาผลการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านโนนแดง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองหลังจากได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบมีความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาไทยดีขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า ความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยหลังการทดลองของกลุ่มทดลองมากกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 4-6 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนที่ได้รับการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกได้มีการจดบันทึกความรู้ความเข้าใจด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนทราบว่าปัจจุบันนักเรียนมีความก้าวหน้าทางด้านการเรียนไปมากน้อยเพียงใด สามารถตรวจสอบข้อบกพร่องและจุดอ่อนของตนเอง ทำให้ทราบความสามารถที่แท้จริงและพัฒนาปรับปรุงการเรียนของตนเองอยู่เสมอ ในการบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียนนอกจากนักเรียนสามารถทบทวนเนื้อหาสาระที่เรียนในช่วงเรียนนั้นแล้ว ผู้วิจัยเมื่อนำแบบบันทึกประจำคาบเรียนมาอ่าน ทำให้ทราบถึงการเรียนรู้ของนักเรียน รับทราบเนื้อหาสาระที่นักเรียนเข้าใจและไม่เข้าใจ รวมไปถึงเรื่องที่ต้องปรับปรุงแก้ไข ซึ่งผู้วิจัยจะแก้ปัญหาการรับทราบข้อมูลที่นักเรียนเข้าใจไม่ถูกต้อง ให้เข้าใจถูกต้อง และช่วยส่งเสริมให้นักเรียนที่เก่งมีความเข้าใจและหาความรู้เพิ่มเติมมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสีไพร อินอ่อน (2541: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียน โดยใช้การประเมินแฟ้มสะสมงานโดยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านหลังเรียนของนักเรียนทั้งสามกลุ่มสูงกว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของปทุม หนูนา (2542: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการเขียนสะกดคำควบกล้ำ ร ล ว ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยใช้หลักการเรียนรู้เพื่อรู้แจ้ง ซึ่งพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้หลักการเรียนรู้เพื่อรู้แจ้งมีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำควบกล้ำ ร ล ว สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการเปรียบเทียบความก้าวหน้าของความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า ความก้าวหน้าของความสามารถในการอ่านคำศัพท์ และความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของกลุ่มทดลองมีความก้าวหน้ามากกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้สอนได้ใช้การวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึก ซึ่งถือเป็นกระบวนการสื่อสารระหว่างนักเรียนกับผู้สอน โดยแบ่งเป็นนักเรียนเป็นผู้จดบันทึก ได้แก่ แบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน และผู้สอนเป็นผู้จดบันทึก ได้แก่ แบบบันทึกผลการอ่านบันทึกของนักเรียน แบบบันทึกผลการทำงานของนักเรียน แบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนการสอนของครู และแบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูล ผู้สอนทราบพัฒนาการในการเรียนรู้ของนักเรียน และทราบถึงสภาพปัญหา ความต้องการ ลักษณะนิสัยการทำงาน และพฤติกรรมเรียนของนักเรียน อัน

เป็นข้อมูลที่ทำให้ผู้สอนเข้าใจตัวนักเรียนและใช้ข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขตัวนักเรียน และปรับปรุง การเรียนการสอนของตนเอง ซึ่งส่งผลให้นักเรียนเกิดความรู้ ปรับปรุงตนเอง และสร้างองค์ความรู้ ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบัลลังก์ มะเจี๋ยว (2548: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาผล การเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน โดยใช้แบบบันทึกในการวัดประเมินควบคู่กับการเรียน การสอน ซึ่งนักเรียนที่ใช้การวัดประเมินควบคู่กับการเรียนการสอน มีพัฒนาการเขียน มีทักษะใน การทำงาน ทำงานถูกต้อง ตรงเวลาและเป็นระเบียบ และมีความใกล้ชิดกับครูส่งผลต่อการพัฒนา การเรียนรู้อย่างเป็นระบบ และนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีคะแนนความก้าวหน้าใน การเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของเดอนดี ศรีสม (2548: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาผลการใช้การวัดประเมินควบคู่กับการเรียนการสอน และเปรียบเทียบผล การเรียนรู้วิชาปฏิกิริยาเบื้องต้นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 โรงเรียนพณิชยการ เพชรบุรี โดยใช้แบบบันทึกในการวัดประเมินควบคู่กับการเรียนการสอน พบว่า จากการบันทึกผล การพูดคุยกับนักเรียน บันทึกผลการอ่านบันทึกประจำคาบเรียน และบันทึกการตรวจงาน แสดงให้ เห็นว่า นักเรียนกลุ่มทดลอง มีความกระตือรือร้นในการเรียน มีความพร้อมในการเรียนเพิ่มขึ้น นักเรียนมีพัฒนาการในการเรียนรู้ เข้าใจเรื่องที่เรียนมากขึ้น นักเรียนบันทึกประจำคาบเรียนโดยสรุป อธิบาย และยกตัวอย่างได้ดี และกลุ่มทดลองมีคะแนนความก้าวหน้าในการเรียนรู้มากกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับ ใจความวิชาภาษาไทย ก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า ความสามารถในการอ่าน คำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ ความสามารถในการอ่านคำศัพท์ และการอ่านจับ ใจความวิชาภาษาไทยของทั้งสองกลุ่มอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน ส่วนความสามารถในการเขียนคำศัพท์ วิชาภาษาไทย ก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า ความสามารถในการเขียน คำศัพท์วิชาภาษาไทย ก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองมากกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 ซึ่งจะเห็นได้ว่า พื้นฐานความสามารถในการอ่านคำศัพท์ และการอ่านจับใจความ วิชาภาษาไทยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีพื้นฐานในระดับใกล้เคียงกัน ในขณะที่ความสามารถ ในการเขียนคำศัพท์วิชาภาษาไทยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกับพบว่า กลุ่มทดลองมีพื้นฐาน ความสามารถในการเขียนคำศัพท์มากกว่ากลุ่มควบคุม ด้วยเหตุนี้เมื่อผู้วิจัยได้ทำการทดลองการวัด ประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึก ความแตกต่างทางด้านความสามารถในการเขียนคำศัพท์ที่กลุ่ม ทดลองมีมากกว่ากลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง จึงส่งผลให้ความสามารถในการเขียนคำศัพท์หลัง การทดลองของกลุ่มทดลองมีมากกว่ากลุ่มควบคุมตามไปด้วย จึงไม่ทราบว่าจะ ความสามารถในการเขียน

คำศัพท์ของกลุ่มทดลองที่มีมากกว่ากลุ่มควบคุม เกิดจากการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึก หรือไม่ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากพื้นฐานความรู้เดิมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ควรจะมีความรู้ อยู่ในระดับใกล้เคียงกันก่อนที่จะนำทั้งสองกลุ่มมาใช้ในการทดลอง เพื่อให้ผลการทดลองมีความ เทียบตรงมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของอังคณา สายยศ (2523: 211) ที่ว่า ถ้าหากกลุ่ม ตัวอย่างแต่ละกลุ่มมีคุณสมบัติแตกต่างกันมาแต่เดิม อาจเกิดความคลาดเคลื่อน ทำให้ไม่สามารถสรุป ได้ว่า ความแตกต่างที่ค้นพบจากการทดลอง เป็นผลมาจากการจัดกระทำใดในการทดลอง ฉะนั้น ผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องศึกษาพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างและประชากร เพื่อควบคุมไม่ให้กลุ่มตัวอย่างมีความ แตกต่างกันมากเกินไป อย่างไรก็ตามเมื่อสังเกตจากคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนในกลุ่มทดลองกับนักเรียนใน กลุ่มควบคุม พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองไม่แตกต่างกันมากนัก ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นกลุ่ม ตัวอย่างในการทดลองได้

จากผลการเปรียบเทียบความก้าวหน้าของความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียน คำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า ความสามารถ ในการเขียนคำศัพท์วิชาภาษาไทย ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีความก้าวหน้าใกล้เคียงกัน ทั้งที่ความสามารถในการเขียนคำศัพท์ทั้งก่อนการทดลอง และหลังการทดลองของกลุ่มทดลองมากกว่า กลุ่มควบคุม แต่เมื่อสังเกตจากคะแนนเฉลี่ยทั้งก่อนการทดลองและหลังการทดลอง พบว่า ทั้งสองกลุ่ม มีคะแนนไม่แตกต่างกันมากนัก จะเห็นได้จากค่าเฉลี่ยของผลต่างระหว่างการสอบหลังและก่อนการทดลอง จากตาราง 12 ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวอาจจะเป็นเพราะว่า ประการแรก ความสามารถในการ เขียนคำศัพท์ เป็นทักษะที่ต้องมีการฝึกฝนเขียนคำอย่างสม่ำเสมอและต้องใช้กิจกรรมที่หลากหลายเข้า มาช่วยในการฝึกฝน เพื่อให้ให้นักเรียนจดจำคำศัพท์ได้อย่างแม่นยำและเขียนคำได้ถูกต้อง ประการที่สอง การที่จะทำให้นักเรียนเขียนคำศัพท์ได้ถูกต้องแม่นยำนั้นต้องใช้ระยะเวลาในการฝึกมาก และฝึกอย่าง สม่ำเสมอ ผู้วิจัยทำการทดลองโดยใช้ระยะเวลาอันสั้น จำนวนคำศัพท์ที่ใช้ในการสอนมีจำนวนมาก ด้วยเหตุนี้ในบางชั่วโมงจึงขาดการทบทวนให้นักเรียน ประการที่สาม ในหน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วยมี คำศัพท์ที่ยาก ซึ่งการสอนเขียนคำในแต่ละครั้งคำศัพท์ควรมีตั้งแต่ตั้ง่ายไปถึงยาก หรือมีความยาก ง่ายปะปะกัน เพื่อครูจะได้วัดประเมินศักยภาพของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง ว่านักเรียนมีพื้นฐานอยู่ใน ระดับใด และจัดการเรียนการสอนให้ตรงตามศักยภาพของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ กรรณิการ์ พวงเกษม (2535: 37) ที่ได้กล่าวถึง การเขียนสะกดคำวิชาภาษาไทย ไว้ว่า เป็นวิชาทักษะต้องอาศัยการฝึกฝน อย่างสม่ำเสมอ จึงจะเขียนสะกดคำได้อย่างถูกต้อง และเกิดความชำนาญจนพัฒนาการเรียนรู้ของ ตนเองได้มากยิ่งขึ้น การฝึกบ่อยๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ผลเร็วขึ้น การฝึกบ่อยๆ จะทำให้เกิด ความแม่นยำในเนื้อหาดีขึ้น เขียนคำผิดน้อยลง

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ สามารถสรุปเป็นข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ และการวิจัยต่อไปนี้ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากผลการศึกษาผลการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึก ทำให้นักเรียนมีความสามารถ และมีความก้าวหน้าในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ดีกว่าการวัดประเมินตามปกติ ซึ่งถ้านักเรียนได้มีการใช้แบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียนจะส่งผล ต่อการพัฒนาผลการเรียนรู้ และความสามารถในด้านต่างๆ และการจดบันทึกช่วยให้นักเรียนฝึก การคิด วิเคราะห์ และการเขียนสื่อความ และเมื่อครูนำแบบบันทึกประจำคาบเรียนไปอ่าน เพื่อจด บันทึกลงในแบบบันทึกผลการอ่านบันทึกของนักเรียน จะทำให้ครูทราบถึงข้อบกพร่องที่ต้องปรับปรุงแก้ไข พัฒนาการของนักเรียน และความก้าวหน้าของนักเรียนได้อย่างรวดเร็ว สามารถนำแบบบันทึกไปใช้ ในการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ สามารถนำแบบบันทึกผลการทำงานของ นักเรียน มาใช้ในการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน และปรับปรุงและพัฒนา พฤติกรรมการทำงาน of นักเรียนให้ดีขึ้น สามารถนำแบบบันทึกพฤติกรรมกรเรียนของนักเรียน มาใช้สำหรับสังเกตพฤติกรรมกรเรียน การทำกิจกรรม เพื่อปรับปรุงแก้ไข พัฒนาพฤติกรรมกรเรียน ของนักเรียนในด้านต่างๆ ซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน และสามารถนำแบบบันทึกพฤติกรรม การเรียนการสอนของครู มาใช้ในการบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการสอน วิธีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการสอน และการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อนำไป ปรับปรุงการเรียนการสอน และพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของคุณให้ดีขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยพบว่า ผลการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกที่มีต่อความสามารถใน การอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ทำให้ความสามารถในการอ่านคำศัพท์ การเขียนคำศัพท์ และการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของ นักเรียนดีขึ้น มีความก้าวหน้ามากขึ้น และมีส่วนช่วยในการพัฒนาการอ่าน คิดวิเคราะห์ และ การเขียนสื่อความ พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาพฤติกรรม การทำงานของนักเรียน และปรับปรุงการเรียนการสอน และพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของคุณ จึงควรมีการศึกษาในประเด็นต่อไปนี้

2.1 ศึกษาการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึกวิชาภาษาไทยในระดับชั้นอื่นๆ และ ศึกษาเป็นบางประเภทของการจดบันทึก โดยศึกษาให้เหมาะสมกับระดับการเรียนและตามศักยภาพ ของนักเรียน

2.2 ศึกษาการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจัดบันทึกวิชาภาษาไทยในทักษะด้านอื่นๆ ของนักเรียนในระดับชั้นต่างๆ

2.3 ศึกษาการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจัดบันทึกในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เพื่อพัฒนาความสามารถของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

2.4 ควรมีการศึกษารูปแบบการจัดบันทึกที่ต่างระยะเวลากันว่ามีผลต่อการบันทึก มีผลต่อการเรียนรู้ และมีผลต่อเจตคติของนักเรียนในการจัดบันทึกหรือไม่ อย่างไร

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสูงวงศ์. (2527). *การศึกษารายบุคคลเป็นกรณี*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กรมวิชาการ. (2539). *การประเมินจากสภาพจริง*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- (2545). *เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- (2545). *เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544: คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- (2546). *การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรรณิการ์ พวงเกษม. (2535). *ปัญหาและกลวิธีการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2539). *การวัดผลประเมินผลในชั้นเรียนกลุ่มทักษะภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กองทัพ เคลือบพนิชกุล. (2542). *การใช้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- กัลยา ยวนมาลัย. (2539). *การอ่านเพื่อชีวิต*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ชวาล แพร่ตกุล. (2520). *เทคนิคการวัดผล*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ณัฐธยาน์ สงคราม. (2547). *การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กิจกรรมประกอบเทคนิคการประเมินผลจากสภาพจริง*. ปริญญาโท กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เดือนดี ศรีสม. (2548). *การใช้การวัดประเมินควบคู่กับการเรียนการสอนวิชาบัญชีเบื้องต้น 1 ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ทรงศรี ตุ่นทอง. (2545). *การพัฒนารูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงของนักเรียน*.
 ปริญญาานิพนธ์ กศ.ด. (การทดสอบและการวัดผลทางการศึกษา).
 กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทศพร มณีคำ. (2539). *การเก็บข้อมูลเป็นรายบุคคล*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์
 ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทิพวัลย์ มาแสง. (2532). *การสอนภาษาอังกฤษสำหรับคนไทย*. กรุงเทพฯ:
 กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ.
- ทีศนา เขมณี. (2544). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้
 ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: บริษัทด้านสุทธาการพิมพ์ จำกัด.
- นันทิกา แย้มสรวล. (2529). *การศึกษาเฉพาะกรณี*. นครปฐม: ภาควิชาจิตวิทยา
 และการแนะแนว มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- น้ำอ้อย อริยะสุขสกุล. (2546). *การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความภาษาไทย
 สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา).
 ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บัลลังก์ มะเจี้ยว. (2548). *การทดลองใช้การวัดประเมินควบคู่กับการเรียนการสอน
 วิชาคณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.
 (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. (2521ข). *สถิติการศึกษา: วัดผล 302*. กรุงเทพฯ:
 ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- (2524). *การวัดและประเมินผลการศึกษา: ทฤษฎีและการประยุกต์*.
 กรุงเทพฯ: ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- (2527). *การทดสอบแบบอิงเกณฑ์: แนวคิดและวิธีการ*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- (2544). *รายงานการวิจัย การประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน
 เป็นสำคัญ: แนวคิดและวิธีการ*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- (2545). *การวัดประเมินผลการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการวัดผล
- (2547). *รายงานวิจัยเรื่อง การพัฒนาโครงการครุภัณฑ์วิจัยและ
 การประเมินแนวใหม่ (โครงการปีที่ 2)*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการวัดผลและวิจัยทาง
 การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- (ม.ป.ป.). *เอกสารประกอบการเรียนวิชา สัมมนาการวิจัยทางธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์*
 กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ปทุม หนูนา. (2542). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการเขียนสะกดคำควบกล้ำ ร ล ว ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยใช้หลักการเรียนรู้เพื่อรู้แจ้ง*.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ผกาศรี เย็นบุตร. (2526). *ทักษะและความรู้ทางภาษา*. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน.
- ผุสดี ภูมิอินทร์. (2526). *การสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พรเทวี ไชยเนตร. (2528). *ประสิทธิภาพของแบบฝึกการอ่านภาษาอังกฤษเชิงวิเคราะห์ที่ใช้แบบฝึก
การอ่านเชิงวิเคราะห์*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พวงเพชร ขาวปลอด. (2546). *การศึกษาผลการวัดและประเมินตามสภาพจริงวิชาคณิตศาสตร์
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 7.
กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิชิต ฤทธิจรรยา. (2545). *หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา*. กรุงเทพฯ:
แฮ้าส์ ออฟ เดอะมีส์ท์.
- พิภพชัย นาชัยเวียง. (2546). *การพัฒนากระบวนการประเมินตามสภาพจริง วิชาภาษาไทย
ที่สอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์
ศศ.ม. (การวัดและประเมินผลการศึกษา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ไพศาล หวังพานิช. (2546). *การวัดและการประเมินผลการเรียน เอกสารประกอบการประชุม
ทางวิชาการ เรื่อง “หลักการและวิธีการประเมินตามสภาพจริง”*.
รุ่นที่ 2 (13 มกราคม 2546): 17-29.
- ภัทรา นิคมานนท์. (2543). *การประเมินผลการเรียน*. กรุงเทพฯ: อักษรวิพัฒน์ จำกัด.
- มณีรัตน์ สุขโชติรัตน์. (2538). *การอ่านเร็วและการจับประเด็นในภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
ในคุณธรรมและสมรรถภาพของนักวิชาการประถมศึกษา*.
กรุงเทพฯ: ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉ้วน สายยศ; และ อังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*.
กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- ลักขณา สรีวัฒน์. (2548). *การศึกษารายกรณี*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

วรรณิ์ โสภประยูร. (2537). การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

----- (2544). การสอนภาษาไทย ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

จิราพร พงศ์อาจารย์. (2542). ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัย. คณะครุศาสตร์

สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม.

ศวัสกร นันทะบัน. (2547). ผลการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อความสามารถในการอ่านออกเสียง
ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านโนนแดง อำเภอวารินชำราบ
จังหวัดอุบลราชธานี. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา).

กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ศิริพร มาวรธนา. (2546). ผลการใช้ทักษะการสื่อสารและการประเมินผลตามสภาพจริงที่มีต่อ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง การนำเสนอข้อมูล
สารนิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา).

กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สีไพร อินอ่อน. (2541). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนโดยใช้การประเมิน
แฟ้มสะสมงานระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ศึกษาศาสตร์-การสอน).

กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

สุดาจิต สุ่มมาตย์. (2547). การประเมินตามสภาพจริงในทักษะการอ่านและการเขียน
วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านนาแพง.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การวัดและประเมินผลการศึกษา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สนิท ตั้งทวี. (2529). การใช้ภาษาเชิงปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

สมนึก นนธิจันทร์. (2540). การเรียนการสอนและการประเมินผลจากสภาพจริง

โดยใช้แฟ้มสะสมผลงานดีเด่น (Authentic Performance Assessment).

สุรินทร์: รุ่งธนเกียรติออฟเซ็ต.

สมนึก ภัททิยธาน. (2541). การวัดผลทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: ประสานมิตรการพิมพ์ 2541.

สมบัติ มหารศ. (2533). เอกสารการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา.

มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.

สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ. (2531). เทคนิคการเก็บข้อมูลเป็นรายบุคคล.

เชียงใหม่: ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว วิทยาลัยครูเชียงใหม่.

- สมศักดิ์ ภูวิภาดาบรรณ. (2544). *การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการประเมินตามสภาพจริง*.
 เชียงใหม่: The Knowledge Center.
- สมศักดิ์ สีนุระเวชญ์. (2544). *กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2546). *รวมบทความการประเมินผลการเรียนรู้แนวใหม่*.
 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2539). *การวัดและประเมินผลในชั้นเรียน*
กลุ่มการทำงานพื้นฐานตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). เอกสารกองวิชาการ ลำดับที่ 15/2539.
 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2542). *ประชาชนคิดอย่างไร? ต่อการเรียนรู้*
12 ปี: รายงานผลการสำรวจ. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
 สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2548). *การประเมิน การอ่าน คิดวิเคราะห์*
และเขียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2548.
 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ*
 พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: พริกหวานการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). *การประเมินการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ:*
แนวคิดและวิธีการ. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)
 โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- อังคณา สายยศ. (2523). *วิธีการวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและ
 จิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อััจฉิมา เกิดผล; และคนอื่นๆ. (2536). *จะสอนภาษาไทยให้สนุกได้อย่างไร*.
 กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัญญารัตน์ เจริญพุดผิณาถ. (2546). *การพัฒนาแบบประเมินทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์*
เขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลและ
 การประเมินผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุทุมพร จามรมาน. (2540). *การตีค่าความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียนเพื่อการปฏิรูปการศึกษา*.
 กรุงเทพฯ: ฟีนีซ์พับลิชชิ่ง.

เอกรินทร์ สีมหาศาล. (2546). *กระบวนการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาระดับพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: บัณฑิต พอยท์.

Boyd-Batstone, Paul. (2004). Focused Anecdotal Records Assessment:

A Tool for Standards-Based, Authentic Assessment.

Reading Teacher. 58(3). Retrieved December 8, 2006,

from <http://www.eric.ed.gov>.

Conderman, Greg. (2003). Using Portfolios in Undergraduate Special Education

Teacher Education Programs. *Journal of Learning Disabilities*. 39(2).

Retrieved December 8, 2006, from <http://www.heldref.org>.

Donnelly, Anna M. (2005). Let Me Show You My Portfolio! Demonstrating

Competence Through Peer Interviews. *Action in Teacher Education*. 27(3).

Retrieved December 10, 2006, from <http://www.siu.edu/departments/coe/ate/>.

Karges-Bone, L.H. (1995, July). Teacher Reports of the Effects of Authentic

Assessment on Instruction. *In Dissertation Abstract International*. 56(1): 76A.

Poxton, S.K. (1996, November). A Case Study of the Introduction of Authentic

Assessment to a District, its Teachers, and a Senior Class.

In Dissertation Abstract International. 57(5): 2014A.

Scott, William A.; & Michael Wertheimer. (1967). *Introduction to Psychological Research*.

4th ed. New York: John Wiley and Son, Inc.

Simon, S.D. (1999). *From Neo-Behaviorism to Social Constructivism:*

the Paradigmatic Evaluation. Retrieved April 14, 2003,

from <http://www.cc.emory.edu/education/mfp/simon.html>.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

ตาราง 13 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์
วิชาภาษาไทย

ข้อ	IOC	ข้อ	IOC	ข้อ	IOC
1	1.00	21	0.80	41	1.00
2	1.00	22	1.00	42	1.00
3	1.00	23	1.00	43	1.00
4	1.00	24	1.00	44	1.00
5	1.00	25	1.00	45	1.00
6	1.00	26	1.00	46	1.00
7	1.00	27	1.00	47	1.00
8	1.00	28	1.00	48	1.00
9	1.00	29	1.00	49	1.00
10	1.00	30	1.00	50	1.00
11	0.80	31	1.00	51	1.00
12	0.80	32	1.00	52	1.00
13	0.80	33	0.80	53	1.00
14	0.80	34	0.80	54	1.00
15	0.80	35	0.80	55	1.00
16	1.00	36	0.80	56	1.00
17	1.00	37	0.80	57	1.00
18	0.80	38	0.80	58	1.00
19	1.00	39	0.80	59	1.00
20	1.00	40	1.00	60	1.00

ตาราง 14 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนคำศัพท์
วิชาภาษาไทย

ข้อ	IOC	ข้อ	IOC	ข้อ	IOC
1	0.80	21	1.00	41	1.00
2	0.80	22	1.00	42	1.00
3	0.60	23	1.00	43	1.00
4	0.60	24	1.00	44	1.00
5	0.80	25	0.80	45	1.00
6	0.80	26	1.00	46	0.80
7	0.80	27	1.00	47	1.00
8	1.00	28	1.00	48	0.80
9	0.80	29	1.00	49	0.80
10	0.60	30	1.00	50	1.00
11	0.60	31	1.00	51	0.80
12	0.80	32	1.00	52	0.80
13	0.80	33	1.00	53	0.80
14	0.80	34	1.00	54	0.80
15	0.80	35	1.00	55	1.00
16	0.80	36	1.00	56	1.00
17	1.00	37	1.00	57	1.00
18	0.80	38	1.00	58	1.00
19	0.80	39	1.00	59	1.00
20	1.00	40	1.00	60	1.00

ตาราง 15 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ
วิชาภาษาไทย

ข้อ	IOC	ข้อ	IOC	ข้อ	IOC
1	1.00	21	1.00	41	1.00
2	1.00	22	1.00	42	1.00
3	1.00	23	1.00	43	1.00
4	1.00	24	1.00	44	1.00
5	1.00	25	1.00	45	1.00
6	1.00	26	1.00	46	1.00
7	1.00	27	1.00	47	1.00
8	1.00	28	1.00	48	1.00
9	1.00	29	1.00	49	1.00
10	1.00	30	1.00	50	1.00
11	1.00	31	1.00	51	1.00
12	1.00	32	1.00	52	1.00
13	1.00	33	1.00	53	1.00
14	1.00	34	1.00	54	1.00
15	1.00	35	1.00	55	1.00
16	1.00	36	1.00	56	1.00
17	1.00	37	1.00	57	1.00
18	1.00	38	1.00	58	1.00
19	1.00	39	1.00	59	1.00
20	1.00	40	1.00	60	1.00

ตาราง 16 ค่าความยาก (p) และอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์วิชาภาษาไทย

ข้อ	ค่าความยาก (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อ	ค่าความยาก (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	0.918	0.232	*27	0.466	0.416
2	0.890	0.039	28	0.836	0.262
3	0.801	0.330	29	0.815	0.132
4	0.568	0.091	*30	0.541	0.552
5	0.884	0.357	*31	0.575	0.518
6	0.801	0.589	*32	0.562	0.417
7	0.801	0.458	*33	0.664	0.255
8	0.815	0.451	*34	0.493	0.372
*9	0.534	0.504	35	0.158	0.157
10	0.815	0.236	*36	0.493	0.474
*11	0.630	0.276	37	0.822	0.157
*12	0.548	0.502	38	0.815	0.214
13	0.801	0.442	*39	0.459	0.447
14	0.849	0.391	40	0.938	0.068
*15	0.610	0.352	*41	0.555	0.239
*16	0.589	0.267	42	0.877	0.149
17	0.801	0.472	*43	0.575	0.301
18	0.884	0.089	*44	0.589	0.258
19	0.541	0.069	45	0.918	0.094
*20	0.568	0.297	*46	0.630	0.324
21	0.829	0.417	*47	0.747	0.362
*22	0.466	0.335	*48	0.548	0.286
*23	0.568	0.252	49	0.836	0.090
*24	0.534	0.561	50	0.849	0.191
*25	0.671	0.343	*51	0.699	0.587
26	0.192	0.172	52	0.842	0.037

ตาราง 16 (ต่อ) ค่าความยาก (p) และอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์วิชาภาษาไทย

ข้อ	ค่าความยาก (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อ	ค่าความยาก (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
*53	0.568	0.457	*57	0.630	0.586
*54	0.637	0.400	58	0.863	0.050
55	0.199	0.093	*59	0.521	0.556
*56	0.685	0.773	60	0.548	0.057

หมายเหตุ * หมายถึง ข้อที่คัดเลือกไว้

ตาราง 17 ค่าความยาก (p) และอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนคำศัพท์วิชาภาษาไทย

ข้อ	ค่าความยาก (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อ	ค่าความยาก (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
*1	0.767	0.473	27	0.801	0.530
*2	0.795	0.541	28	0.877	0.617
3	0.808	0.485	*29	0.390	0.214
*4	0.753	0.286	30	0.932	0.368
5	0.842	0.111	*31	0.589	0.373
6	0.945	0.495	*32	0.637	0.470
7	0.884	0.225	33	0.938	0.406
8	0.795	0.223	34	0.897	0.127
9	0.856	0.448	*35	0.596	0.464
*10	0.644	0.632	36	0.808	0.240
*11	0.541	0.453	*37	0.363	0.400
12	0.884	0.403	38	0.863	0.309
13	0.877	0.608	*39	0.568	0.332
14	0.815	0.399	*40	0.658	0.209
15	0.815	0.496	41	0.849	0.277
*16	0.733	0.395	42	0.808	0.319
*17	0.795	0.472	*43	0.658	0.374
18	0.781	0.119	*44	0.356	0.300
*19	0.712	0.500	*45	0.726	0.343
*20	0.705	0.368	*46	0.644	0.407
*21	0.678	0.441	*47	0.507	0.227
22	0.822	0.534	48	0.952	0.302
23	0.829	0.386	*49	0.541	0.421
24	0.808	0.454	*50	0.500	0.307
*25	0.795	0.531	51	0.870	0.282
26	0.815	0.444	52	0.842	0.415

ตาราง 17 (ต่อ) ค่าความยาก (p) และอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนคำศัพท์วิชาภาษาไทย

ข้อ	ค่าความยาก (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อ	ค่าความยาก (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
*53	0.616	0.339	57	0.849	0.473
*54	0.664	0.269	*58	0.589	0.251
55	0.829	0.523	*59	0.630	0.326
56	0.870	0.409	*60	0.747	0.546

หมายเหตุ * หมายถึง ข้อที่คัดเลือกไว้

ตาราง 18 ค่าความยาก (p) และอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย

ข้อ	ค่าความยาก (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อ	ค่าความยาก (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
*1	0.630	0.220	*27	0.671	0.207
*2	0.500	0.289	*28	0.445	0.301
*3	0.521	0.267	*29	0.671	0.439
*4	0.527	0.257	*30	0.541	0.345
5	0.432	0.051	31	0.815	0.129
*6	0.568	0.296	32	0.623	0.072
7	0.500	0.191	33	0.822	0.206
8	0.651	0.017	34	0.575	0.118
9	0.671	0.193	35	0.822	0.334
10	0.205	0.034	36	0.466	0.048
11	0.301	0.012	37	0.664	0.184
*12	0.541	0.334	38	0.740	0.076
13	0.507	0.037	39	0.805	0.299
*14	0.493	0.272	40	0.178	0.093
*15	0.548	0.247	*41	0.795	0.465
*16	0.479	0.240	*42	0.479	0.349
17	0.205	0.123	*43	0.747	0.462
18	0.342	0.102	*44	0.719	0.436
19	0.582	0.110	*45	0.589	0.405
20	0.596	0.182	46	0.500	0.137
21	0.418	0.132	*47	0.692	0.347
22	0.308	0.193	*48	0.664	0.504
23	0.555	0.183	*49	0.705	0.365
24	0.685	0.028	*50	0.418	0.340
*25	0.630	0.206	*51	0.356	0.333
*26	0.534	0.269	*52	0.493	0.228

ตาราง 18 (ต่อ) ค่าความยาก (p) และอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย

ข้อ	ค่าความยาก (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อ	ค่าความยาก (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
*53	0.507	0.457	57	0.274	0.034
*54	0.719	0.282	58	0.541	0.148
*55	0.568	0.406	59	0.479	0.109
*56	0.397	0.326	60	0.363	0.052

หมายเหตุ * หมายถึง ข้อที่คัดเลือกไว้

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำศัพท์วิชาภาษาไทย

คำชี้แจง แบบทดสอบฉบับนี้มี 30 ข้อ แบ่งออกเป็น 8 ตอน ให้เวลา 1 ชั่วโมง

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว จากตัวเลือก ก ข และ ค ที่กำหนดให้ แล้วกาเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

ตัวอย่าง

ก	ข	ค
X		

ถ้านักเรียนจะเปลี่ยนคำตอบให้ทำดังนี้

ก	ข	ค
X		X

1) “เร็ว” อ่านสะกดคำได้อย่างไร?

- ก. รอ-เอ-วอ-เร็ว
- ข. รอ-เอะ-วอ-เร็ว
- ค. รอ-เอา-วอ-เร็ว

2) คำว่า “ป่วย” ผันวรรณยุกต์ว่าอย่างไร?

- ก. ปอ-อัว-ยอ-ป่วย-เอก-ป่วย
- ข. ปอ-วอ-ยอ-ป่วย-เอก-ป่วย
- ค. ปอ-ออ-ยอ-ป่วย-เอก-ป่วย

3) คำว่า “ชม” ผันวรรณยุกต์ว่าอย่างไร?

- ก. ขอ-โอ-มอ-ชม-เอก-ชม
- ข. ขอ-อะ-มอ-ชม-เอก-ชม
- ค. ขอ-โอะ-มอ-ชม-เอก-ชม

4) คำว่า “กัม” ผันวรรณยุกต์ว่าอย่างไร?

- ก. กอ-โอ-มอ-กม-โท-กัม
- ข. กอ-โอะ-มอ-กม-โท-กัม
- ค. กอ-ออ-มอ-กม-โท-กัม

5) “หมอ” อ่านสะกดคำได้อย่างไร?

- ก. หอ-มอ-หมอ
- ข. หอ-มอ-อะ-หมอ
- ค. หอ-มอ-ออ-หมอ

6) คำว่า “หยาด” ผันวรรณยุกต์ว่าอย่างไร?

- ก. หอ-ยอ-ฮา-หยาด-ดอ-หยาด
- ข. หอ-ยอ-ฮา-หยาด-ดะ-หยาด
- ค. หอ-ยอ-ออ-หยาด-ดอ-หยาด

7) “อยาก” อ่านสะกดคำได้อย่างไร?

- ก. หอ-ยอ-อา-หยา-หยา-กอ-อยาก
- ข. หอ-ยอ-อา-อยา-อยา-กอ-อยาก
- ค. หอ-ยอ-หอ-อา-อยา-อยา-กอ-อยาก

8) หอ-ยอ-อยา-อยา-เอก เป็นการอ่าน
สะกดคำของคำใด?

- ก. ยา
- ข. หย่า
- ค. อย่าง

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนเขียนคำอ่านจากคำต่อไปนี้

- 9) ชยะ อ่านว่า.....
- 10) กตัญญู อ่านว่า.....
- 11) เสรีจ อ่านว่า.....

ตอนที่ 3 ให้นักเรียนเขียนคำจากคำอ่านต่อไปนี้

- 12) เสต-อา-หาน เขียนว่า.....
- 13) ประ-โหยด เขียนว่า.....
- 14) โรก เขียนว่า.....

ตอนที่ 4 ให้นักเรียนเขียนสะกดคำอ่านจากคำต่อไปนี้

- 15) ช้ำ อ่านว่า.....
- 16) ปลาย อ่านว่า.....
- 17) ชม อ่านว่า.....
- 18) อยู่ อ่านว่า.....

ตอนที่ 5 ให้นักเรียนเขียนคำจากการอ่านสะกดคำจากคำต่อไปนี้

- 19) กอ-วอ-อา-กวา-กวา-ดอ เขียนเป็นคำได้ว่า.....
- 20) คอ-เออ-ยอ เขียนเป็นคำได้ว่า.....
- 21) หอ-งอ-เอา เขียนเป็นคำได้ว่า.....

ตอนที่ 6 ให้นักเรียนแจกลูกคำจากคำต่อไปนี้มา 1 คำ

22) ซ่อ แจกลูกคำได้ว่า.....

23) ซ้อน แจกลูกคำได้ว่า.....

24) นวม แจกลูกคำได้ว่า.....

ตอนที่ 7 ให้นักเรียนเขียนการผันวรรณยุกต์จากคำต่อไปนี้

25) เบิ่ง อ่านว่า.....

26) ไหญ่ อ่านว่า.....

27) หวัด อ่านว่า.....

ตอนที่ 8 ให้นักเรียนเขียนคำจากการผันวรรณยุกต์ต่อไปนี้

28) รอ-อัว-มอ-รวม-รวม-เอก เขียนเป็นคำได้ว่า.....

29) ยอ-โอะ-นอ-ยน-ยน-เอก เขียนเป็นคำได้ว่า.....

30) หอ-นอ-ออ-หนอ-หนอ-เอก เขียนเป็นคำได้ว่า.....

แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนคำศัพท์วิชาภาษาไทย

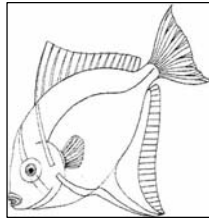
คำชี้แจง แบบทดสอบฉบับนี้มี 30 ข้อ แบ่งออกเป็น 7 ตอน ให้เวลา 1 ชั่วโมง

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนพิจารณาประโยคต่อไปนี้ แล้วเติมคำลงในช่องว่างให้เป็นประโยคที่สมบูรณ์และมีความหมาย

- 1) สามีเป็นเด็ก.....จนครูและเพื่อนๆ เบื่อหน่าย เพราะเขาชอบแกล้งเพื่อน
- 2) บ้านของฟ้า.....มาก ไม่มีเงินแม้กระทั่งซื้ออาหารมารับประทาน
- 3) บ้านของมานพ.....มาก เขาอยากได้รถยนต์ก็สามารถซื้อได้
- 4) หน้อยยกสิ่งของจน.....เพราะใช้กำลังมาก
- 5) ปลาใช้.....ไม่สุภาพเวลาพูดกับเพื่อนๆ

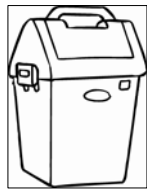
ตอนที่ 2 ให้นักเรียนพิจารณารูปภาพต่อไปนี้ แล้วเขียนคำให้ตรงกับภาพที่กำหนดให้

6)

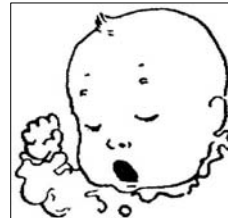
ตอบ.....

7)

ตอบ.....

8)

ตอบ.....

9)

ตอบ.....

10)

ตอบ.....

ตอนที่ 3 ให้นักเรียนพิจารณาสระ พยัญชนะ และวรรณยุกต์ที่กำหนดให้ แล้วเรียงให้เป็นคำที่มีความหมาย

11) ค ร ย - ั - ำ โ ช

ตอบ.....

12) - ิ ด เ อ ม ท ป

ตอบ.....

13) เ - ิ น - ำ น น - □ น

ตอบ.....

14) - อ ก - ำ ร ม ห บ บ

ตอบ.....

ตอนที่ 4 ให้นักเรียนพิจารณาคำต่อไปนี้ แล้วเติมส่วนของคำที่หายไปให้เป็นคำที่สมบูรณ์และมีความหมาย

15) เพลิ.....เพลิน

16) สี่.....หล่น

17) เหงา.....อย

18) .....บหนี

ตอนที่ 5 ให้นักเรียนเขียนคำให้ตรงกับความหมายที่กำหนดให้

19) ชี้แจงให้ปฏิบัติ เรียกว่า

ตอบ.....

20) ร้องให้และรำพันค่อนข้างนาน เรียกว่า

ตอบ.....

21) รู้สึกไม่สบายเพราะโรคภัยไข้เจ็บ เรียกว่า

ตอบ.....

22) เรียกเอาสิ่งของที่เป็นของตนหรือที่ติดค้างกลับคืน เรียกว่า

ตอบ.....

23) ไม่เป็นสาระ, ไม่ได้เรื่อง เรียกว่า

ตอบ.....

24) แบบ, ชนิด, เยี่ยง เรียกว่า

ตอบ.....

25) ต้องการ เรียกว่า

ตอบ.....

ตอนที่ 6 ให้นักเรียนพิจารณาคำต่อไปนี้ แล้วเขียนคำ 2 พยางค์ที่มีความหมายให้คล้องจองกับคำที่กำหนดให้

26) รongรับ   คล้องจองกับคำว่า.....

27) แก้วน้ำ   คล้องจองกับคำว่า.....

ตอนที่ 7   ให้นักเรียนพิจารณาคำต่างๆ ต่อไปนี้ แล้วเรียงให้เป็นประโยคที่ได้ใจความถูกต้อง

28) จี๊ว แต่งงาน ได้ ของเธอ จัด หุหุหามาก งาน

ตอบ.....

29) ผีน ช้าง ทับ เธอ อ้อ เห็น ตัวใหญ่ ร่างกาย

ตอบ.....

30) ไล่ ไป ไร่ ทำ หมวก มานิตย์

ตอบ.....

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย

คำชี้แจง แบบทดสอบฉบับนี้มี 30 ข้อ ให้เวลา 1 ชั่วโมง โดยให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว จากตัวเลือก ก ข และ ค ที่กำหนดให้ แล้วกาเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

ตัวอย่าง

ก	ข	ค
X		

ถ้านักเรียนจะเปลี่ยนคำตอบให้ทำดังนี้

ก	ข	ค
X		X

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเนื้อความต่อไปนี้ให้เข้าใจ แล้วตอบคำถามข้อ 1-5

“ส้มโอมีหลายพันธุ์ ที่ขึ้นชื่อที่สุดมาจากนครชัยศรี รสดีมาก มีทับทิมสีชมพู เนื้อฉะหน่อยแต่รสดี อย่างอื่นก็มีพวงขาว ขาวจีบ ทองดีอร่อยมาก เนื้อแห้งเกาะเป็นกลีบได้ใหญ่ๆ จัดจานผลไม้ได้สวยงาม ส้มโอที่มีเปลือกหนาปอกให้ดีๆ แกะสลักเสลาและบรรจุส้มโอนั้นเข้าไปอีก ตั้งโต๊ะรับแขกได้งดงาม ส้มโอเปลือกหนานี้เอาไปเชื่อมเป็นเปลือกส้มโอเชื่อมได้อีก ใส่เกลือถ้าเป็นส้มโอที่เปรี้ยวๆ ก็เอาไปทำเมี่ยงส้มโอได้อีกด้วย มีมะพร้าวชูดคลุกน้ำตาลปึก ใส่เกลือเล็กน้อย ช่วยให้ส้มโออร่อยขึ้น กลบความเปรี้ยวไปได้ หรือเอาไปทำกับข้าว ทำยำส้มโอก็ได้ ใส่หมู กุ้ง มะพร้าวคั่ว ปรงรสด้วยน้ำตาล น้ำปลา ราดหัวกะทิหน่อย ก็อร่อยถมไป ยิ่งได้ส้มโอสีแดงก็ได้ นอกจากอร่อยแล้วยังสีสวยจัดด้วยผักกาดหอมสีเขียวสวยมาก คนภาคใต้นิยมใส่ในข้าวยำ ซึ่งมีผักหน่อยๆ หลายอย่าง มีส้มโอเปรี้ยวแคะด้วย ช่วยให้อร่อยมากขึ้นไม่ต้องบีบมะนาว”

ทิพย์วาณี สนิทวงศ์ ณ อยุธยา

จากหนังสือเรื่อง “เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก” เล่ม 4

- 1) จากเนื้อความข้างต้น กล่าวถึงเรื่องใด?
- พันธุ์ของส้มโอ
  - ลักษณะของส้มโอ
  - ประโยชน์ของส้มโอ
- 2) จากเนื้อความข้างต้น **ไม่ได้** กล่าวถึงส้มโอพันธุ์ใด?
- ชาวพวง
  - นครชัยศรี
  - ทับทิมสีชมพู
- 3) ส้มโอที่มีเปลือกหนา สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างไร?
- นำไปทำเป็นย่ำส้มโอ
  - นำไปทำเป็นเมี่ยงส้มโอ
  - นำไปแกะสลักตั้งโต๊ะรับแขก
- 4) ส้มโอที่มีรสเปรี้ยว สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างไร?
- นำไปประกอบเป็นอาหาร
  - นำไปเชื่อมเป็นขนมหวาน
  - นำไปแกะเป็นกลีบใส่จานผลไม้
- 5) คนภาคใต้นิยมนำส้มโอเปรี้ยวไปใช้ประโยชน์ในเรื่องใด?
- ใส่ในข้าวต้ม เพื่อให้อาหารอร่อย
  - ใส่ในข้าวต้ม เพื่อให้อาหารสวยงาม
  - ใส่ในข้าวต้ม เพื่อเพิ่มคุณค่าทางอาหาร

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเนื้อความต่อไปนี้ให้เข้าใจ แล้วตอบคำถามข้อ 6-9

“ครั้ง เป็นแมลงชนิดหนึ่งที่สามารถผลิตสินค้าออกให้แก่ประเทศไทยได้ไม่แพ้สินค้าอื่นบางชนิด ตัวแมลงครั้ง เป็นแมลงที่มีขนาดเล็กมากแทบจะมองเห็นไม่ชัดด้วยตาเปล่า มีสีแดง รังของแมลงครั้ง มีลักษณะคล้ายยางแข็งๆ หุ้มกิ่งไม้ เพื่อช่วยป้องกันภัยต่างๆ ที่จะมารบกวน ผลผลิตจากครั้งสามารถนำมาทำผลิตภัณฑ์ได้หลายอย่าง เมื่อประมาณ 30 ปีมาแล้ว เราสามารถฟังเสียงเพลงได้จากผลผลิตจากครั้ง เพราะมีคนนำเอาครั้งมาผลิตแผ่นเสียง ปัจจุบันแผ่นเสียงผลิตจากวัสดุชนิดอื่นประเภทพลาสติก ซึ่งมีราคาถูกกว่าผลิตจากครั้ง และตกไม่แตก

ความมันบนผิวของเครื่องเฟอร์นิเจอร์ โต๊ะ ตู้ ชุดรับแขก ที่มีความสวยงามทั้งหลาย ก็เป็นผลผลิตจากครั้ง

ยาสมุนไพร ที่ใช้รักษาโรคโลหิตจาง ก็เป็นผลผลิตจากครั้ง

สีย้อมผ้า สีใสอาหาร ขนมบางอย่าง ก็เป็นผลผลิตจากครั้ง

ดิสรณ์ พรปัทมา

เรื่อง “ครั้ง”

จากหนังสืออ่านประกอบอ้างอิงสำหรับเด็กชั้นประถมศึกษา

6) จากเนื้อความข้างต้น ผู้เขียนต้องการกล่าวถึงเรื่องใด?

- ก. ลักษณะของแมลงครึ่ง
- ข. ประโยชน์ของแมลงครึ่ง
- ค. ที่อยู่อาศัยของแมลงครึ่ง

7) รั้งของครึ่ง มีประโยชน์อย่างไร?

- ก. ป้องกันภัยที่มารบกวน
- ข. นำมาทำผลิตภัณฑ์ต่างๆ
- ค. เป็นแหล่งอาหารให้แก่แมลงครึ่ง

8) คำกล่าวใดต่อไปนี้ **ไม่ใช่** ประโยชน์ของแมลงครึ่ง?

- ก. ใช้ฟังเสียงเพลง
- ข. ใช้ทำผลิตภัณฑ์ต่างๆ
- ค. ใช้ทำยาสมุนไพรรักษาโรค

9) เพราะเหตุใด ปัจจุบันจึงผลิตแผ่นเสียงจากวัสดุชนิดอื่นแทนการผลิตด้วยครึ่ง?

- ก. วัสดุชนิดอื่นทนทานและแข็งแรงกว่า
- ข. วัสดุชนิดอื่นทนทานและราคาถูกกว่า
- ค. วัสดุชนิดอื่นทนทานและมี

คุณภาพมากกว่า

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเนื้อความต่อไปนี้ให้เข้าใจ แล้วตอบคำถามข้อ 10-15

“นักวิทยาศาสตร์ชาวญี่ปุ่นพบความลับของฮิปโปโปแตมัสสัตว์ที่มีรูปร่าง มีความแปลกประหลาดเกี่ยวกับเหงื่อของมัน คือ มันสามารถผลิตยาแก้คันแดด เป็นเครื่องสำอางป้องกันรักษาผิวหนังจากแสงแดดและยาสมานแผลไว้ใช้ของตัวเองได้

ฮิปโปโปแตมัสสามารถขับเหงื่อออกมาได้สองสี คือ สีแดงกับสีส้ม เหงื่อสีแดงมีสรรพคุณเป็นทั้งยาฆ่าเชื้อโรคและยาสมานแผล ช่วยให้แผลที่อยู่ตามเนื้อตัว อันเนื่องจากการกัดกันเองอยู่เป็นประจำหายได้ในเวลาอันรวดเร็ว

เหงื่อสีแดงที่ผุดอยู่ตามผิวหนังของมันมีความสำคัญมาก เพราะช่วยให้มันมีชีวิตอยู่ได้ มันต้องหาพืชกินตอนกลางคืน ส่วนตอนกลางวันต้องหลบแดดลงน้ำเพื่อพักผ่อนและย่อยอาหารไปด้วย มันต้องใช้เวลาในการย่อยอาหารนาน เนื่องจากกินอาหารหยาบ มันจึงต้องกินจุ บางครั้งต้องตากแดดหาอาหารเพิ่มอยู่ในน้ำ ธรรมชาติจึงช่วยให้ผิวหนังของมันไม่มีขน สร้างเชื้อที่เป็นยาทาแก้คันแดดในตัว และยังช่วยควบคุมอุณหภูมิของร่างกาย และเป็นยาฆ่าเชื้อโรคด้วย

เหงื่อสีแดงของฮิปโปโปแตมัสมีความมหัศจรรย์น่าสนใจมาก แต่ถ้าใครคิดจะเอาเหงื่อของมันมาทำเป็นเครื่องสำอางสำหรับคนนั้นคงจะยาก เพราะเหงื่อสีแดงนี้มีกลิ่นเหม็นฉุนมาก

“โลกโคภิน”

จากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันเสาร์ที่ 29 พฤษภาคม พ.ศ. 2547

10) จากเนื้อความข้างต้น กล่าวถึงเรื่องใด?

- ก. เหยื่อของฮิปโปโปแตมัส
- ข. ผีวหนังสือของฮิปโปโปแตมัส
- ค. ความลับของฮิปโปโปแตมัส

11) เหยื่อของฮิปโปโปแตมัส มีประโยชน์อย่างไร?

- ก. ใช้ทำเครื่องสำอางและยารักษาโรค
- ข. ใช้ทำยาสมุนไพรและยาฆ่าเชื้อโรค
- ค. ใช้ทำเครื่องสำอางและควบคุม

น้ำหนักของร่างกาย

12) เหยื่อของฮิปโปโปแตมัส มีลักษณะอย่างไร?

- ก. มีสีแดงกับสีส้ม กลิ่นเหม็นฉุน
- ข. มีสีแดงกับสีส้ม ผุดขึ้นตาม

ผิวหนังที่มีขน

- ค. มีสีขาวใส ไหลซึมออกมาตาม

ผิวหนังปกคลุม

13) เหยื่อสีแดงที่ผุดขึ้นตามผิวหนังของฮิปโปโปแตมัส มีประโยชน์อย่างไร?

- ก. ทำเครื่องสำอางสำหรับคน
- ข. ป้องกันผิวหนังไม่ให้เกิดอันตราย
- ค. สร้างและย่อยอาหารเพื่อให้มันมี

ชีวิตอยู่ได้

14) ฮิปโปโปแตมัสต้องหลบแดดและลงน้ำในตอนกลางวัน เพราะเหตุใด?

- ก. หาอาหารกิน
- ข. พักผ่อนและย่อยอาหาร
- ค. ควบคุมอุณหภูมิของร่างกาย

15) เราไม่นำเหยื่อของฮิปโปโปแตมัสมาทำเครื่องสำอางใช้กับคน เพราะเหตุใด?

- ก. กลิ่นเหม็นฉุน
- ข. มีสีแดงคล้ายเลือด
- ค. หายากและราคาแพง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่องต่อไปนี้อย่างเข้าใจ แล้วตอบคำถามข้อ 16-20

เมตตาพาลอดภัย

“กาลครั้งหนึ่ง มีชายหนุ่มคนหนึ่งเป็นผู้มีความขยันขันแข็ง ชื่อว่า มขมาณพ เขามักจะถือจอบไปปรับสนามในหมู่บ้านให้ราบเรียบ เพื่อจะได้เป็นที่พักผ่อนและเป็นสถานที่เล่นสำหรับเด็กๆ เมื่อผ่านไปทีไรเขาจะช่วยตัดกิ่งไม้ที่เกะกะทางเดิน ช่วยทำถนน ทำสะพาน ขุดสระน้ำ สร้างศาลาพักร้อน ทำให้ชุมชนน่าอยู่ ต่อมาชายหนุ่มในหมู่บ้านมาร่วมทำความดีกับมขมาณพอีก 32 คน

ผู้ใหญ่บ้านมีความเข้าใจผิดไม่ชอบการกระทำของมขมาณพ คิดทำลาย จึงไปกราบทูลพระราชารว่ามขมาณพและเพื่อนๆ เป็นโจร พระราชาจึงรับสั่งให้จับมขมาณพและสหายมาลงโทษ โดยให้นอนที่กลางสนามเพื่อให้ข้างเหยียบ มขมาณพและสหายจึงแผ่เมตตา (ความปรารถนาดี) ให้พระราชา ผู้ใหญ่บ้าน ข้างที่จะเหยียบ สหายและตนเอง เมื่อความทุกข์ไสข้างเข้าไป ข้างไม่สามารถเหยียบหรือเดินเข้าใกล้ได้ พระราชาเข้าใจว่าข้างคงตื่นตกใจ จึงรับสั่งเอาเสื่อมาคลุมเสียก่อน แล้วให้ความทุกข์ไสข้างเข้าไปอีก ข้างไม่ยอมเข้าใกล้กลับถอยหลังหนีร้องลั่น พระราชาจึงรับสั่งให้นำข้างหลายเชือกเข้าไปเหยียบแต่ไม่มีข้างใดเข้าใกล้ มขมาณพและสหายได้เลย ในที่สุดพระราชาทรงสอบถามความจริงจึงทราบว่า มขมาณพและเพื่อนๆ ได้รักษาศีล ประพฤติตนเป็นคนดีตลอดมาและได้แผ่เมตตาให้พระราชา ผู้ใหญ่บ้าน ข้างและตนเอง ด้วยผลของการแผ่เมตตา นี้ จึงทำให้เขาปลอดภัยจากการถูกข้างเหยียบ”

จากหนังสือพุทธกิจ ๔๕ พรรษา ของกระทรวงศึกษาธิการ

16) นักเรียนคิดว่า มขมาณพ มีนิสัยอย่างไร?

- ก. ชอบมุ่งร้ายทำลายผู้อื่น
- ข. ขยันขันแข็งและมีเมตตา
- ค. ชอบหยิบขโมยของผู้อื่นมาเป็นของตน

17) สถานที่ที่มขมาณพอาศัยอยู่กลายเป็นชุมชนน่าอยู่ เพราะเหตุใด?

- ก. เพราะเขาทำให้คนในชุมชนมีความเมตตาและขยัน
- ข. เพราะเขาชอบเก็บขยะและทำความสะอาดอยู่เสมอ
- ค. เพราะเขาช่วยทำถนน สะพาน และศาลาพักร้อนให้แก่ชุมชน

18) มขมมานพ และเพื่อนๆ ถูกลงโทษ
เพราะเหตุใด?

- ก. ถูกกล่าวหาว่าเป็นโจร
- ข. ถูกกล่าวหาว่าทำร้ายผู้ใหญ่บ้าน
- ค. ถูกกล่าวหาว่าทำลายทรัพย์สิน

ของผู้อื่น

19) พระราชาใช้วิธีการใดลงโทษมขมมานพ
และเพื่อนๆ

- ก. เชี่ยนตี
- ข. ประหารชีวิต
- ค. ใช้ช้างเหยียบ

20) มขมมานพ และเพื่อนๆ รอดจาก
การถูกลงโทษได้อย่างไร?

- ก. แม่เมตตา
- ข. ร้องขอความเป็นธรรม
- ค. บอกความจริงแก่พระราชา

คำชี้แจงให้นักเรียนอ่านเรื่องต่อไปนี้อย่างเข้าใจ แล้วตอบคำถามข้อ 21-25

กุงกิงห้องผูก

“กุงกิงหนูน้อยหน้าใส	ช่างมีน้ำใจโอบอ้อมอารี
กุงกิงหนูน้อยตัวกลม	ใครต่างชื่นชมว่าเป็นเด็กดี
กุงกิงชอบกินอาหาร	ทั้งควาทั้งหวานอาหารมากมี
ไถ่อย่างกวยเตี๋ยวไอศกรีม	กุงกิงได้ชิม “อ้อ...อร่อยดี
ยกเว้น ผัก ผลไม้	กุงกิงไว้วางใจแต่ร้องยี้
ร้องให้ส่ายหน้าทำเดี๋ยว	ยี้ผักใบเขียวเคี้ยวแล้วขมปี
ผลไม้ก็เบรียวเข็ดฟัน	ไม่เห็นหวานมันเหมือนขนมเลยนี่
กุงกิงแอบคายผักทิ้ง	ไม่ชอบจริงๆ จะทำไงดี
จนแม่แสนเอือมระอา	กุงกิงลูกจ๋า กินผักบ้างซี
ไม่อร่อย ไม่เอา ไม่ชอบ	ทั้งขู ทั้งปลอบ ไม่กินสักที
วันหนึ่งกุงกิงปวดท้อง	ได้แต่นั่งร้องครางดัง “อึ...อึ”
ท้องอืดอืดอัดเกินไป	กุงกิงกลัวใจ ทำยังไงดี
เข้าห้องน้ำออกแรงรีบเบ่ง	ขาสั่นนั่งเกร็งตัวแข่งกับที่
อึ! อึ! หน้าแดงปนเขียว	กัดฟันแน่นเขียวปากเบี้ยวตาหยี
ยี้เบ่งเต็มแรงเท่าไร	ไม่รู้ทำไม ไม่ออกสักที
ก๊อก! ก๊อก! แม่เคาะประตู	ทำอะไรอยู่ถึงนานอย่างนี้
แม่ขา.....หนูอึ ไม่ออก	กุงกิงร้องบอกให้แม่ช่วยที
แม่รีบเดินเข้าไปหา	ไอ้ะไอ้ะ.....ลูกจ๋าไม่เป็นไรคนดี
ปวดท้อง ท้องอืด ท้องผูก	ก็เป็นเพราะลูกไม่กินผักนะซี
พืชผักประโยชน์หลากหลาย	วิตามินมากมาย เกลือแร่มากมี
กากใยในผักผลไม้	ช่วยให้ขับถ่ายสะดวกคล่องดี
นอกจากผลไม้และผัก	หนูต้องรู้จักดูแลถ้วนที
ดื่มน้ำออกกำลังกาย	ฝึกการขับถ่ายเป็นเวลาให้ดี
ตื่นเช้าแปรงฟัน	นั่งส้วมทันที
สบายท้องไม่ต้องร้องไห้	อึออกง่าย.....ง่าย อารมณ์ดี.....ดี”

มนฤดี ทองกลอย

จากหนังสือชุดส่งเสริมสุขนิสัย

21) กุ้งกึ่งไม่ชอบรับประทานอาหารชนิดใด?

- ก. ผักและผลไม้
- ข. เนื้อสัตว์และของหวาน
- ค. ผลไม้และขนมขบเคี้ยว

22) กุ้งกึ่งไม่ชอบรับประทานอาหารชนิด

ดังกล่าว เพราะเหตุใด?

- ก. ขมและเปรี้ยวเกินไป
- ข. มันและเปรี้ยวเกินไป
- ค. เหม็นและหวานเกินไป

23) เกิดเหตุการณ์ใดขึ้น เมื่อกุ้งกึ่งไม่

รับประทานอาหารชนิดดังกล่าว?

- ก. กุ้งกึ่งโดนตี
- ข. กุ้งกึ่งท้องผูก
- ค. กุ้งกึ่งท้องเสีย

24) พืชผักและผลไม้ ทำให้เราขับถ่ายสะดวก
เพราะเหตุใด?

- ก. มีวิตามิน
- ข. มีเกลือแร่
- ค. มีกากใยอาหาร

25) นอกจากต้องรับประทานผักและผลไม้แล้ว

กุ้งกึ่งยังต้องดูแลตนเองในเรื่องใด?

- ก. ฝึกนิสัยการขับถ่ายให้เป็นเวลา
- ข. ฝึกนิสัยในการเข้าห้องน้ำให้เป็นเวลา
- ค. ฝึกนิสัยในการรับประทานให้เป็นเวลา

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่องต่อไปนี้อย่างละเอียด แล้วตอบคำถามข้อ 26-30

นก

นกเป็นสัตว์ปีกแสนสวย ที่อยู่คู่โลกมาตั้งแต่ยุคดึกดำบรรพ์ พบเห็นทั้งในดินแดนไกล แดนไกลหรืออยู่ใกล้กระทั่งใต้ชายคาบ้านของเรา นกมีมากกว่าแปดพันชนิด แม้จะเป็นสัตว์ปีก แต่บางชนิดบินไม่ได้ บางชนิดวิ่งได้ว่องไวราวเป็ด บางชนิดว่ายน้ำหรือดำน้ำได้ นกเป็ดน้ำหรือตีนตุ๊กแก จึงมีขนปกคลุมทั้งตัว เพื่อช่วยรักษาอุณหภูมิในร่างกายให้คงที่ ไม่ว่าจะอากาศภายนอกจะร้อนหรือเย็นเพียงใด นกทั่วไปมักมีรูปร่างเพรียวยาว มีสองปีก ซึ่งประกอบด้วยขนหลายแบบ และมีกระดูกกลวงเบาเพื่อช่วยในการบิน นกชอบอาศัยตามแหล่งอาหารที่อุดมสมบูรณ์ ส่วนใหญ่มักออกหากินในตอนกลางวัน แต่มีบางชนิดออกหากินในตอนกลางคืน อาหารของนกได้แก่ สัตว์ขนาดเล็ก แมลง ผลไม้ เมล็ดพืช และน้ำหวานของดอกไม้ นกตัวผู้มีขนสีสวยสด และมีเสียงร้องไพเราะ เพื่อดึงดูดความสนใจจากนกตัวเมีย เมื่อพบคู่ที่ถูกใจแล้ว ก็จะออกหากินด้วยกัน และเตรียมสร้างครอบครัว พ่อนกและแม่นกช่วยกันสร้างรัง ด้วยเศษหญ้า กิ่งไม้ ใบไม้ เตรียมพร้อมสำหรับลูกน้อยของพวกเขา แม่ขนกออกไข่ครั้งละหลายฟอง พ่อนกและแม่นกช่วยกันดูแลและผลัดกันกกไข่ จนกระทั่งไข่เป็นตัว ลูกนกตัวน้อยกินเก่งและโตไว พ่อนกและแม่นกจึงช่วยกันออกไปหาอาหารมาให้ลูกกินทุกวัน เมื่อลูกนกโตเต็มที่และบินได้ พวกมันก็จะบินจากพ่อแม่ไปใช้ชีวิตของตนเอง

นกเป็นสัญลักษณ์ของความเป็นอิสระที่จะบินไปได้ทุกหนทุกแห่ง และเป็นสัตว์โลกแสนสวยที่ช่วยสร้างสรรคความมีชีวิตชีวาและความสมดุลแก่ธรรมชาติของเรา

เรื่อง “นก”

น่านกฮูก

(จากหนังสือชุดธรรมชาติวิทยา)

26) จากเรื่องข้างต้น คำกล่าวใด **ไม่** ถูกต้อง?

- ก. นกเป็นสัตว์ปีกจึงบินได้ แต่วิ่งไม่ได้
- ข. เราสามารถพบนกได้ทั้งในบริเวณ
ใกล้และไกล
- ค. นกบางชนิดวิ่งไม่ได้ แต่มีบาง
ชนิดว่ายน้ำหรือดำน้ำได้

27) ขนของนก มีประโยชน์อย่างไร?

- ก. ช่วยรักษาอุณหภูมิในร่างกาย
- ข. ช่วยให้ขนบินไปไหนมาไหนได้สะดวก
- ค. ช่วยป้องกันอันตรายที่จะเกิดกับ
ร่างกาย

28) นกมีลักษณะอย่างไร?

- ก. มีสองปีก และมีกระดูกกลางเบา
เพื่อช่วยในการบิน
- ข. มีรูปร่างเพรียว และมีกระดูกหนา
เพื่อช่วยในการบิน
- ค. มีขนหลายแบบ และกระดูกกลาง
เบา เพื่อช่วยในการวิ่ง

29) นกตัวผู้มีขนสีสวยสดและมีเสียงร้อง
ไพเราะ เพื่อประโยชน์ในเรื่องใด?

- ก. เพื่อใช้ในการสร้างอาหาร
- ข. เพื่อใช้ในการสร้างครอบครัว
- ค. เพื่อใช้ดึงดูดความสนใจจากนกตัวเมีย

30) นกเป็นสัญลักษณ์ของสิ่งใด?

- ก. ความมีชีวิตชีวาและสีสันให้แก่โลก
- ข. ความเป็นอิสระที่จะบินไป
แห่งใดก็ได้
- ค. ความสมดุลของชีวิตมนุษย์และสัตว์

ภาคผนวก ค

เนื้อหาสาระของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และจำนวนชั่วโมง

ตาราง 19 แสดงเนื้อหาสาระของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และจำนวนชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ชั่วโมง
1 กินดีมีสุข	1. การอ่านและเขียนคำใหม่ คำยาก ความหมายของคำ และจับใจความจากเนื้อความ เรื่อง “กินดีมีสุข”	1. นักเรียนสามารถอ่านคำ บอกความหมายของคำ และ ใช้คำได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1) 2. นักเรียนสามารถสังเกต การประสมคำ และเขียนคำ จากเนื้อความได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1, ท 4.1.1) 3. นักเรียนสามารถจับใจความ จากเนื้อความที่อ่านได้อย่าง ถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.1) 4. นักเรียนเข้าใจคำถามที่ฟัง และสามารถตอบคำถามได้อย่าง ถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.2)	2
	2. การอภิปราย ตอบคำถาม และนำเสนองานกลุ่ม จากการอ่านเรื่อง “กินดีมีสุข”	1. นักเรียนสามารถพูดแสดง ความรู้และความคิดเกี่ยวกับ เรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.2) 2. นักเรียนสามารถตอบคำถาม และนำเสนอเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ได้ถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.2) 3. นักเรียนสามารถพูดแสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ฟัง และสังเกตได้ถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.2)	2

ตาราง 19 (ต่อ) แสดงเนื้อหาสาระของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และจำนวนชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ชั่วโมง
		4. นักเรียนสามารถเขียนสรุปคำตอบจากการฟังได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 4.1.3)	
	3. การอภิปรายภาพอาหารและแสดงเหตุผลประกอบ	1. นักเรียนสามารถสังเกตรายละเอียดและบอกชื่อภาพได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.1) 2. นักเรียนสามารถพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่สังเกตได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.1) 3. นักเรียนสามารถฟังและเขียนสรุปจากการพูดแสดงความคิดเห็นได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1) 4. นักเรียนสามารถอ่านและบอกวิธีการนำแนวคิดที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.2)	1
	4. การนำเสนอภาพและรายละเอียดของภาพให้ผู้อื่นรับรู้	1. นักเรียนสามารถสังเกตรายละเอียดและบอกชื่อภาพได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.1) 2. นักเรียนสามารถเขียนสื่อความหมายของภาพพร้อมทั้งนำเสนอได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1)	1

ตาราง 19 (ต่อ) แสดงเนื้อหาสาระของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และจำนวนชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ชั่วโมง
		3. นักเรียนสามารถฟัง พูด อ่าน และเขียนสื่อความหมายจากภาพ ได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.2, ท 2.1.1, ท 3.1.1)	
	5. มาตราแม่ ก กา	1. นักเรียนสามารถอ่านสะกดคำ และแจกลูกคำในมาตราแม่ ก กา ได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1, ท 4.1.1) 2. นักเรียนสามารถฟัง สังเกต และบอกลักษณะของคำในมาตราแม่ ก กา ได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1) 3. นักเรียนสามารถเขียนคำและใช้คำที่สะกดในมาตราแม่ ก กา ได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1)	1
	6. มาตราตัวสะกด แม่ กก แม่ กด แม่ กบ และแม่ กง	1. นักเรียนสามารถอ่านสะกดคำ และแจกลูกคำในมาตราตัวสะกดแม่ กก, กด, กบ, กง, ได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1, ท 4.1.1) 2. นักเรียนสามารถฟัง สังเกต และบอกลักษณะของคำในมาตราตัวสะกดแม่ กก, กด, กบ, กง ได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1)	1

ตาราง 19 (ต่อ) แสดงเนื้อหาสาระของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และจำนวนชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ชั่วโมง
		3. นักเรียนสามารถเขียนคำและใช้คำที่สะกดในมาตราตัวสะกดแม่ กก, กค, กข, กง, ได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1)	
	7. มาตราตัวสะกด แม่ กน แม่ กม แม่ เกย และแม่ เกอว	1. นักเรียนสามารถอ่านสะกดคำและแจกลูกคำในมาตราตัวสะกดแม่ กน, กม, เกย และเกอว ได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1, ท 4.1.1) 2. นักเรียนสามารถฟัง สังเกต และบอกลักษณะของคำในมาตราตัวสะกดแม่ กน, กม, เกย และเกอว ได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1) 3. นักเรียนสามารถเขียนคำและใช้คำที่สะกดในมาตราตัวสะกดแม่ กน, กม, เกย และเกอว ได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1)	1
	8. การอ่านสะกดคำที่ประสมด้วยสระอะ, เอะ, และโอะ ที่มีตัวสะกด	1. นักเรียนสามารถอ่านสะกดคำและแจกลูกคำที่ประสมด้วยสระอะ, เอะ, โอะ ที่มีตัวสะกด ได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1, ท 4.1.1)	1

ตาราง 19 (ต่อ) แสดงเนื้อหาสาระของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และจำนวนชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ชั่วโมง
		<p>2. นักเรียนสามารถฟัง สังเกต และบอกลักษณะของคำที่ประสมด้วยสระอะ, เอะ, โอะ ที่มีตัวสะกดได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1)</p> <p>3. นักเรียนสามารถเขียนคำและใช้คำที่ประสมด้วยสระอะ, เอะ, โอะ ที่มีตัวสะกดได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1)</p>	
	9. การอ่านสะกดคำที่ประสมด้วยสระเออ และอัว ที่มีตัวสะกด	<p>1. นักเรียนสามารถอ่านสะกดคำ และแจกลูกคำที่ประสมด้วยสระเออ และอัว ที่มีตัวสะกดได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1, ท 4.1.1)</p> <p>2. นักเรียนสามารถฟัง สังเกต และบอกลักษณะของคำที่ประสมด้วยสระเออ และอัว ที่มีตัวสะกดได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1)</p> <p>3. นักเรียนสามารถเขียนคำและใช้คำที่ประสมด้วยสระเออ และอัว ที่มีตัวสะกดได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1)</p>	1
	10. การพูดเล่าเรื่องจากคำที่ประสมด้วยสระอะ, เอะ, โอะ, เออ, อัว ที่มีตัวสะกด	<p>1. นักเรียนสามารถอ่านคำ บอกความหมายของคำและใช้คำได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1)</p>	1

ตาราง 19 (ต่อ) แสดงเนื้อหาสาระของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และจำนวนชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ชั่วโมง
		<p>2. นักเรียนสามารถสังเกตคำและนำคำมาแต่งเป็นเรื่องตามจินตนาการได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1)</p> <p>3. นักเรียนสามารถพูดถ่ายทอดความรู้จากเรื่องที่แต่งให้ผู้อื่นฟังได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.2)</p> <p>4. นักเรียนเข้าใจเรื่องที่ฟังและพูดแสดงความคิดเห็นได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.1)</p>	
	11. การใช้ภาษาในการพูดทักทายเพื่อนและครู	<p>1. นักเรียนสามารถใช้ภาษาจากการฟัง และการอ่านในการพูดทักทายครูและเพื่อนได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 4.2.3)</p> <p>2. นักเรียนสามารถสังเกตและเขียนสรุปเหตุการณ์จากการใช้คำพูดทักทายได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1, ท 4.2.2)</p> <p>3. นักเรียนสามารถแสดงท่าทางและถ้อยคำในการพูดทักทายได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.1 ท 4.2.1, ท 4.2.3)</p>	1
	12. การถาม การตอบคำถาม พร้อมทั้งนำเสนอความคิดเห็นจากบทสนทนาที่ได้ฟัง	<p>1. นักเรียนฟังบทสนทนาและพูดตามได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.1, ท 3.1.2)</p>	1

ตาราง 19 (ต่อ) แสดงเนื้อหาสาระของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และจำนวนชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ชั่วโมง
		<p>2. นักเรียนสามารถอ่านและพุดมารยาทในการพุดที่ดีได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.2, ท 3.1.1)</p> <p>3. นักเรียนสามารถตอบคำถามจากการฟังบทสนทนาได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.2)</p> <p>4. นักเรียนสามารถสังเกตและเขียนคำพุดที่ทหายจากบทสนทนาได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1, ท 3.1.2)</p>	
	<p>13. การสรุปเรื่อง การฝึกท่องจำเรื่อง “ก๊วกไก่” และท่องให้ผู้อื่นฟัง</p>	<p>1. นักเรียนสามารถฟัง อ่าน และคัดลายมือจากเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1, ท 2.1.1, ท 3.1.1)</p> <p>2. นักเรียนสามารถจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.2, ท 5.1.1)</p> <p>3. นักเรียนสามารถสังเกตคำและบอกความหมายของคำได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 4.1.1, ท 4.1.2)</p> <p>4. นักเรียนสามารถท่องจำและบอกแนวคิดที่ได้จากเรื่องได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.1)</p>	1

ตาราง 19 (ต่อ) แสดงเนื้อหาสาระของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และจำนวนชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ชั่วโมง
2 ปังแปะ	1. การอ่านและเขียนคำใหม่ คำยาก ความหมายของคำ และ จับใจความจากเนื้อความได้	1. นักเรียนสามารถอ่านคำ บอก ความหมายของคำ และใช้คำได้ อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1) 2. นักเรียนสามารถสังเกต การประสมคำ และเขียนคำ จากเนื้อความได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1, ท 4.1.1) 3. นักเรียนสามารถจับใจความ จากเนื้อความที่อ่านได้อย่าง ถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.1) 4. นักเรียนเข้าใจคำถามที่ฟัง และสามารถตอบคำถามได้อย่าง ถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.2)	2
	2. การตอบคำถามและนำเสนองาน จากการอ่าน เรื่อง “ปังแปะ”	1. นักเรียนสามารถพูดแสดง ความรู้และความคิดเกี่ยวกับเรื่อง ที่อ่านได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.2) 2. นักเรียนสามารถตอบคำถาม และนำเสนอเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.2) 3. นักเรียนสามารถพูดแสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง และสังเกตได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.2)	1

ตาราง 19 (ต่อ) แสดงเนื้อหาสาระของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และจำนวนชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ชั่วโมง
		4. นักเรียนสามารถเขียนสรุปคำตอบจากการฟังได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 4.1.3)	
	3. การเล่าเหตุการณ์สั้นๆ จากภาพ และคำ	1. นักเรียนสามารถอ่านคำ บอกความหมายของคำ และใช้คำได้อย่างถูกต้อง(มาตรฐาน ท 1.1.1) 2. นักเรียนสังเกตและเขียนเล่าเหตุการณ์สั้นๆ จากภาพและคำที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1) 3. นักเรียนสามารถพูดถ่ายทอดความรู้จากเรื่องที่แต่งได้ถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.2) 4. นักเรียนสามารถพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังได้อย่างถูกต้อง(มาตรฐาน ท 3.1.1)	1
	4. การอ่านและผันวรรณยุกต์คำที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรกลาง อักษรสูง และอักษรต่ำที่ประสมด้วยสระอะ, เอะ, และโอะ มีตัวสะกด	1. นักเรียนสามารถอ่านและผันวรรณยุกต์คำที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรกลาง อักษรสูง และอักษรต่ำที่ประสมด้วยสระอะ, เอะ, โอะ มีตัวสะกดได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 4.1.1)	1

ตาราง 19 (ต่อ) แสดงเนื้อหาสาระของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และจำนวนชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ชั่วโมง
		<p>2. นักเรียนสามารถเขียนคำและใช้คำที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรกลาง อักษรสูง และอักษรต่ำที่ประสมด้วยสระอะ, เอะ, โอะ มีตัวสะกดได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1)</p> <p>3. นักเรียนสามารถฟัง สังเกต และบอกลักษณะของคำได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1)</p>	
	<p>5. การอ่านและผันวรรณยุกต์คำที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรกลาง อักษรสูง และอักษรต่ำที่ประสมด้วยสระเออ และอัว มีตัวสะกด</p>	<p>1. นักเรียนสามารถอ่านและผันวรรณยุกต์คำที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรกลาง อักษรสูง และอักษรต่ำที่ประสมด้วยสระเออ และอัว มีตัวสะกดได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 4.1.1)</p> <p>2. นักเรียนสามารถเขียนคำและใช้คำที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรกลาง อักษรสูง และอักษรต่ำที่ประสมด้วยสระเออ และอัว มีตัวสะกดได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1)</p> <p>3. นักเรียนสามารถฟัง สังเกต และบอกลักษณะของคำได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1)</p>	1

ตาราง 19 (ต่อ) แสดงเนื้อหาสาระของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และจำนวนชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ชั่วโมง
	6. การอ่านสะกดคำที่มี ห เป็นอักษรนำ	1. นักเรียนสามารถอ่านสะกดคำ และแจกลูกคำที่มี ห เป็น อักษรนำ ได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1, ท 4.1.1) 2. นักเรียนสามารถฟัง สังเกต และบอกลักษณะของคำที่มี ห เป็นอักษรนำได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1) 3. นักเรียนสามารถเขียนคำและ ใช้คำที่มี ห เป็นอักษรนำ ได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1)	2
	7. การนำคำที่มี ห เป็น อักษรนำมาแต่งเป็นเรื่องสั้นๆ และเล่าให้ผู้อื่นฟังได้ใจความ	1. นักเรียนสามารถอ่านคำ บอก ความหมายของคำ และใช้คำได้ อย่างถูกต้อง(มาตรฐาน ท 1.1.1) 2. นักเรียนสามารถสังเกตและ นำคำที่มี ห เป็นอักษรนำมาแต่ง เป็นเรื่องสั้นๆ ได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1) 3. นักเรียนสามารถพูดถ่ายทอด ความรู้จากเรื่องที่แต่งขึ้นให้ผู้อื่น ฟังได้อย่างถูกต้องและได้ใจความ (มาตรฐาน ท 3.1.2) 4. นักเรียนเข้าใจเรื่องที่ฟังและ พูดแสดงความคิดเห็นได้อย่าง ถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.1)	1

ตาราง 19 (ต่อ) แสดงเนื้อหาสาระของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และจำนวนชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ชั่วโมง
	8. การเรียงคำให้เป็นประโยค	1. นักเรียนสามารถอ่านคำบอกความหมายของคำและใช้คำได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1) 2. นักเรียนสามารถสังเกตคำและเขียนเรียงคำให้เป็นประโยคที่ถูกต้องได้ตามหลักการเขียน (มาตรฐาน ท 4.1.2) 3. นักเรียนสามารถพูดถ่ายทอดความรู้จากประโยคที่เกิดจากการเรียงคำให้ผู้อื่นฟังได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.2) 4. นักเรียนเข้าใจประโยคที่เกิดจากการเรียงคำที่ฟังและพูดแสดงความคิดเห็นได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.1)	1
	9. การอภิปรายภาพที่ได้ดูเกี่ยวกับมารยาทในการฟังพร้อมทั้งแสดงเหตุผลประกอบ	1. นักเรียนสามารถสังเกตรายละเอียดและอภิปรายภาพเกี่ยวกับมารยาทในการฟังพร้อมทั้งแสดงเหตุผลประกอบได้อย่างถูกต้อง(มาตรฐาน ท 3.1.1) 2. นักเรียนสามารถอ่านเกี่ยวกับมารยาทในการฟังที่ดีพร้อมทั้งปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1, ท 1.1.2)	1

ตาราง 19 (ต่อ) แสดงเนื้อหาสาระของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และจำนวนชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ชั่วโมง
		3. นักเรียนสามารถฟังและเขียนสรุปเกี่ยวกับมารยาทในการฟังที่ดีได้อย่างถูกต้องที่ดีได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1, ท 3.11)	
	10. การสนทนาแสดงความคิดเห็นและทอ้งจำวรรณกรรมเรื่อง “จันทร์เจ้า”	1. นักเรียนสามารถฟัง อ่าน และพูดแสดงความคิดเห็นจากเรื่องี่อ่านได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1, ท 3.1.1) 2. นักเรียนสามารถจับใจความจากเรื่องี่อ่านได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.2, ท 5.1.1) 3. นักเรียนสามารถสังเกตคำและบอกความหมายของคำได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 4.1.1, ท 4.1.2) 4. นักเรียนสามารถทอ้งจำและบอกแนวคิดที่ได้จากเรื่องได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.1)	1
3. เสือกับแม่โค	1. การอ่านและเขียนคำใหม่ คำยาก ความหมายของคำ และจับใจความจากเนื้อความได้	1. นักเรียนสามารถอ่านคำ บอกความหมายของคำ และใช้คำได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1) 2. นักเรียนสามารถสังเกตการประสมคำ และเขียนคำจากเนื้อความได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1, ท 4.1.1)	2

ตาราง 19 (ต่อ) แสดงเนื้อหาสาระของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และจำนวนชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ชั่วโมง
		<p>3. นักเรียนสามารถจับใจความจากเนื้อความที่อ่านได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.1)</p> <p>4. นักเรียนเข้าใจคำถามที่ฟังและสามารถตอบคำถามได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.2)</p>	
	<p>2. การฟัง สนทนาแสดงความคิดเห็นและการเขียนเล่าเรื่อง “เสื่อกับแม่โค”</p>	<p>1. นักเรียนสามารถสังเกตรายละเอียดของภาพและสนทนาแสดงความคิดเห็นได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.1)</p> <p>2. นักเรียนสามารถแสดงความรู้และความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.2)</p> <p>3. นักเรียนสามารถเขียนเล่าเรื่องและนำเสนอได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1, ท 4.2.1)</p> <p>4. นักเรียนสามารถพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ฟังได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.1)</p>	2
	<p>3. การตอบคำถามและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น เรื่อง “เสื่อกับแม่โค”</p>	<p>1. นักเรียนสามารถพูดแสดงความรู้ความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.2)</p>	1

ตาราง 19 (ต่อ) แสดงเนื้อหาสาระของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และจำนวนชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ชั่วโมง
		<p>2. นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.2)</p> <p>3. นักเรียนสามารถสนทนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ฟังและสังเกตได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.2)</p> <p>4. นักเรียนสามารถเขียนสรุปคำตอบจากการฟังได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 4.1.3)</p>	
	4. การเติมคำลงในช่องว่าง	<p>1. นักเรียนสามารถอ่านคำ บอกความหมายของคำ และใช้คำได้ถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1)</p> <p>2. นักเรียนสามารถสังเกตคำและเลือกคำมาเติมในช่องว่างของประโยคให้ได้ถูกต้อง (มาตรฐาน ท 4.1.2)</p> <p>3. นักเรียนสามารถพูดถ่ายทอดประโยคที่เกิดจากการเติมคำให้ผู้ฟังได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.2)</p> <p>4. นักเรียนเข้าใจประโยคที่ฟังและพูดแสดงความคิดเห็นได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.1)</p>	1
	5. การแต่งนิทานสั้นๆ จากภาพและคำ	<p>1. นักเรียนสามารถอ่านคำ บอกความหมายของคำ และใช้คำได้ถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1)</p>	1

ตาราง 19 (ต่อ) แสดงเนื้อหาสาระของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และจำนวนชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ชั่วโมง
		<p>2. นักเรียนสามารถสังเกตและแตงนิทานสั้นๆ จากภาพและคำที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1)</p> <p>3. นักเรียนสามารถพูดถ่ายทอดความรู้จากนิทานที่แตงได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.2)</p> <p>4. นักเรียนสามารถพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.1)</p>	
	6. การอ่านคำที่มีมาตราแม่กง แม่กน แม่กม แม่เกย และแม่เกอว เป็นตัวสะกด	<p>1. นักเรียนสามารถอ่านคำ บอกความหมายของคำ และใช้คำได้ถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1)</p> <p>2. นักเรียนสามารถเขียนคำในมาตราแม่กง, กน, กม, เกย และเกอว ได้่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1)</p> <p>3. นักเรียนสามารถฟัง สังเกต และบอกลักษณะของคำในมาตราแม่กง, กน, กม, เกย และเกอว ได้่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1)</p>	1
	7. การอ่านและผันวรรณยุกต์คำที่มี ห เป็นอักษรนำ	<p>1. นักเรียนสามารถอ่านและผันวรรณยุกต์คำที่มี ห เป็นอักษรนำได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 4.1.1)</p>	2

ตาราง 19 (ต่อ) แสดงเนื้อหาสาระของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และจำนวนชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ชั่วโมง
		<p>2. นักเรียนสามารถเขียนคำและใช้คำที่มี ห เป็นอักษรนำได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1)</p> <p>3. นักเรียนสามารถฟัง สังเกต และบอกลักษณะของคำได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1)</p>	
	8. การเขียนคำที่มี ห เป็นอักษรนำ	<p>1. นักเรียนสามารถสังเกตรายละเอียดของภาพและบอกชื่อภาพที่มี ห เป็นอักษรนำได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.1)</p> <p>2. นักเรียนสามารถฟังและอ่านคำที่มี ห เป็นอักษรนำได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 4.1.1)</p> <p>3. นักเรียนสามารถเขียนคำและใช้คำที่มี ห เป็นอักษรนำได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1)</p>	1
	9. การเขียนคำที่สะกดด้วยมาตราแม่ กง แม่ กน แม่ กม แม่ เกย และแม่ เกอว	<p>1. นักเรียนสามารถฟังและอ่านคำที่สะกดด้วยมาตราตัวสะกดแม่ กง, กน, กม, เกย และเกอว ได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 4.1.1)</p> <p>2. นักเรียนสามารถเขียนคำและใช้คำในมาตราตัวสะกดแม่ กง, กน, กม, เกย และเกอว ได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1)</p>	1

ตาราง 19 (ต่อ) แสดงเนื้อหาสาระของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และจำนวนชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ชั่วโมง
		3. นักเรียนสามารถสังเกตและบอกความหมายของคำในมาตราแม่กง, กน, กม, เกย และเกอวได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 4.1.2)	
	10. การนำคำที่สะกดด้วยมาตราแม่กง, กน, กม, เกย และเกอว มาแต่งประโยค	1. นักเรียนสามารถอ่านคำ บอกความหมายของคำ และใช้คำได้อย่างถูกต้อง(มาตรฐาน ท 1.1.1) 2. นักเรียนสามารถสังเกตคำ และนำคำมาแต่งประโยคได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 4.1.2) 3. นักเรียนสามารถพูดถ่ายทอดความรู้จากประโยคที่แต่งให้ผู้อื่นฟังได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.2) 4. นักเรียนเข้าใจประโยคที่แต่ง และพูดแสดงความคิดเห็นได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.1)	1
	11. การใช้ภาษาในการพูด การแสดงบทบาทสมมติ ที่เกี่ยวข้องกับมารยาทในการพูด	1. นักเรียนสามารถอ่านและพูดมารยาทในการพูดพร้อมทั้งปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1, ท 1.1.2) 2. นักเรียนสามารถเล่าเหตุการณ์ และแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับการมีมารยาทในการพูดได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 4.2.1)	1

ตาราง 19 (ต่อ) แสดงเนื้อหาสาระของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และจำนวนชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ชั่วโมง
		3. นักเรียนสามารถฟัง สังเกต การแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับการมีมารยาทในการพูดพร้อมทั้งเขียนสรุปการมีมารยาทในการพูดได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.1, ท 2.1.1)	
	12. การสนทนาแสดงความคิดเห็นและตอบคำถามจากวรรณกรรมเรื่อง “นกเขากับมด”	1. นักเรียนสามารถฟัง อ่าน และพูดแสดงความคิดเห็นจากเรื่อง que อ่านได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1, ท 3.1.1) 2. นักเรียนสามารถสังเกตคำ และบอกความหมายของคำได้ อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 4.1.1, ท 4.1.2) 3. นักเรียนสามารถจับใจความ จากเรื่อง que อ่านได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.2, ท 5.1.1) 4. นักเรียนสามารถตอบคำถาม เขียนสรุปและบอกแนวความคิดที่ ได้จากเรื่อง que อ่านได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1, ท 3.1.2)	1
4. โรงเรียนนำอยู่	1. การอ่านและเขียนคำใหม่ คำยาก ความหมายของคำ และการจับใจความเนื้อความ	1. นักเรียนสามารถอ่านคำ บอกความหมายของคำ และ ใช้คำได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1)	2

ตาราง 19 (ต่อ) แสดงเนื้อหาสาระของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และจำนวนชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ชั่วโมง
		2. นักเรียนสามารถสังเกต การประสมคำ และเขียนคำ จากเนื้อความได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1, ท 4.1.1) 3. นักเรียนสามารถจับใจความจาก เนื้อความที่อ่านได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.1) 4. นักเรียนเข้าใจคำถามที่ฟังและ สามารถตอบคำถามได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.2)	
	2. การเขียนสรุปความคิด เรื่อง “โรงเรียนน่าอยู่”	1. นักเรียนสามารถสังเกต รายละเอียดของสถานที่ต่างๆ ที่อยู่ในโรงเรียนของตนและพูด แสดงความคิดเห็นได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.1) 2. นักเรียนสามารถพูดแสดง ความรู้และความคิดเกี่ยวกับเรื่อง ที่อ่านได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.2) 3. นักเรียนสามารถเขียนสรุป ความคิดจากเรื่องและนำเสนอ ได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1, ท 4.2.1) 4. นักเรียนสามารถพูดแสดง ความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังได้ อย่างถูกต้อง(มาตรฐาน ท 3.1.1)	1

ตาราง 19 (ต่อ) แสดงเนื้อหาสาระของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และจำนวนชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ชั่วโมง
	<p>3. การตั้งคำถามและการอภิปรายเกี่ยวกับเรื่อง “โรงเรียนน่าอยู่”</p>	<p>1. นักเรียนสามารถพุดแสดงความรู้และความคิดเกี่ยวกับเรื่อง ที่อ่านได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.2)</p> <p>2. นักเรียนสามารถตั้งคำถามและอภิปราย พร้อมกับนำเสนอเกี่ยวกับเรื่อง ที่อ่านได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.1, ท 3.1.2)</p> <p>3. นักเรียนสามารถพุดแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและสังเกตได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.1)</p> <p>4. นักเรียนสามารถเขียนสรุปคำตอบที่ได้จากการตั้งคำถามและอภิปรายได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.2, ท 4.1.3)</p>	1
	<p>4. การแต่งกลอนสี่ ในหัวข้อ “โรงเรียนน่าอยู่”</p>	<p>1. นักเรียนสามารถอ่าน สังเกตและบอกคำคล้องจองจากกลอนสี่ได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1, ท 4.1.1)</p> <p>2. นักเรียนสามารถเขียนคำและใช้คำคล้องจองได้ถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1)</p> <p>3. นักเรียนสามารถแต่งกลอนสี่และนำเสนอให้ผู้อื่นฟังได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 4.1.5, ท 3.1.2)</p>	2

ตาราง 19 (ต่อ) แสดงเนื้อหาสาระของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และจำนวนชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ชั่วโมง
		4. นักเรียนสามารถพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกลิ่นสีที่แต่งได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.1)	
	5. การนำคำที่กำหนดให้จากหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 “โรงเรียนน่าอยู่” มาแต่งประโยค	1. นักเรียนสามารถอ่านคำบอกความหมายของคำ และใช้คำได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1) 2. นักเรียนสามารถสังเกตคำและนำคำมาแต่งประโยคได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 4.1.2) 3. นักเรียนสามารถพูดถ่ายทอดความรู้จากประโยคที่แต่งให้ผู้อื่นฟังได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.2) 4. นักเรียนเข้าใจประโยคที่ฟังและพูดแสดงความคิดเห็นได้อย่างถูกต้อง(มาตรฐาน ท 3.1.1)	1
	6. การอ่านคำที่สะกดด้วยมาตราตัวสะกดแม่ก แม่กด และแม่บ	1. นักเรียนสามารถอ่านคำที่สะกดด้วยมาตราตัวสะกดแม่ก แม่กด และแม่บ ได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1) 2. นักเรียนสามารถเขียนคำและใช้คำที่สะกดด้วยมาตราตัวสะกดแม่ก แม่กด และแม่บ ได้อย่างถูกต้อง(มาตรฐาน ท 2.1.1)	1

ตาราง 19 (ต่อ) แสดงเนื้อหาสาระของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และจำนวนชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ชั่วโมง
		<p>3. นักเรียนสามารถสังเกตคำและนำคำที่สะกดด้วยมาตราตัวสะกดแม่ก ก แม่กต และแม่กบ มาแต่งประโยคและพูดถ่ายทอดความรู้จากประโยคที่แต่งให้ผู้อื่นฟังได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 4.1.2, ท 3.1.2)</p> <p>4. นักเรียนเข้าใจประโยคที่ฟังและพูดแสดงความคิดเห็นได้อย่างถูกต้อง(มาตรฐาน ท 3.1.1)</p>	
	7. การอ่านและผันวรรณยุกต์คำที่มี ห เป็นอักษรนำและมีตัวสะกดในมาตราแม่ก ก แม่กต และแม่กบ	<p>1. นักเรียนสามารถอ่านและผันวรรณยุกต์คำที่มี ห เป็นอักษรนำและมีตัวสะกดในมาตราแม่ก ก แม่กต และแม่กบ ได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 4.1.1)</p> <p>2. นักเรียนสามารถเขียนคำและใช้คำที่มี ห เป็นอักษรนำและมีตัวสะกดในมาตราแม่ก ก แม่กต และแม่กบ ได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1)</p> <p>3. นักเรียนสามารถฟัง สังเกตและบอกลักษณะของคำได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1)</p>	2
	8. การอ่านสะกดคำที่มี อ เป็นอักษรนำ ย	<p>1. นักเรียนสามารถอ่านสะกดคำที่มี อ เป็นอักษรนำ ย ได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 4.1.1)</p>	2

ตาราง 19 (ต่อ) แสดงเนื้อหาสาระของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และจำนวนชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ชั่วโมง
		<p>2. นักเรียนสามารถเขียนคำและใช้คำที่มี อ เป็นอักษรนำ ย ได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1)</p> <p>3. นักเรียนสามารถฟัง สังเกต และบอกลักษณะของคำได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1)</p>	
	9. การแต่งประโยคบอกเล่า จากคำที่สะกดด้วยมาตราแม่ก แม่กต และแม่กบ	<p>1. นักเรียนสามารถอ่านคำ บอกความหมายของคำ และใช้คำได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1)</p> <p>2. นักเรียนสามารถสังเกตคำและนำคำที่สะกดด้วยมาตราแม่ก แม่กต และแม่กบ มาแต่งประโยคบอกเล่าได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 4.1.2)</p> <p>3. นักเรียนสามารถพูดถ่ายทอดความรู้จากประโยคที่แต่งให้ผู้อื่นฟังได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.2)</p> <p>4. นักเรียนเข้าใจประโยคที่แต่ง และพูดแสดงความคิดเห็นได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.1)</p>	1
	10. การสนทนาแสดงความคิดเห็นและตอบคำถามจากเรื่อง “ถ้าควายไปโรงเรียน.....จะเกิดอะไรขึ้น” โดยมีคำถามดังนี้	<p>1. นักเรียนสามารถฟัง อ่าน และพูดแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่แต่งได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1, ท 3.1.1)</p>	1

ตาราง 19 (ต่อ) แสดงเนื้อหาสาระของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และจำนวนชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ชั่วโมง
	<p>10.1 นักเรียนรู้สึกอย่างไรเมื่อได้อ่านเรื่องนี้</p> <p>10.2 ถ้าควายไปโรงเรียนได้จริงจะมีข้อดีอย่างไรบ้าง</p> <p>10.3 ถ้าควายไปโรงเรียนแต่ไม่ยอมเรียนหนังสือจะเกิดอะไรขึ้น</p> <p>10.4 นักเรียนจะเป็นเพื่อนกับควายที่ไปโรงเรียนได้หรือไม่ เพราะอะไร</p>	<p>2. นักเรียนสามารถจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.2)</p> <p>3. นักเรียนสามารถสังเกตคำและบอกความหมายของคำได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 4.1.1, ท 4.1.2)</p> <p>4. นักเรียนสามารถตอบคำถามและบอกแนวคิดที่ได้จากเรื่องได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.1, ท 3.1.2)</p>	

ภาคผนวก ง

ตัวอย่าง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึก

ตัวอย่าง แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชา ภาษาไทย ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1/2550
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง กินดีมีสุข เวลา 1 ชั่วโมง
 สัปดาห์ที่ 1 วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

1. สาระการเรียนรู้

การอ่านและเขียนคำใหม่ คำยาก ความหมายของคำ และจับใจความจากเนื้อความเรื่อง “กินดีมีสุข”

2. สาระสำคัญ

การอ่านคำ การเขียนคำ และความเข้าใจความหมายของคำ ทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อความที่อ่าน สามารถค้นหาสาระสำคัญ และตอบคำถามจากเนื้อความที่อ่านได้ และสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง

3. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

- 3.1 นักเรียนสามารถอ่านคำ บอกความหมายของคำ และใช้คำได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1)
- 3.2 นักเรียนสามารถสังเกตการประสมคำ และเขียนคำจากเนื้อความได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1, ท 4.1.1)
- 3.3 นักเรียนสามารถจับใจความจากเนื้อความที่อ่านได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.1)
- 3.4 นักเรียนเข้าใจคำถามที่ฟังและสามารถตอบคำถามได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.2)

4. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

นักเรียนดูบัตรภาพอาหารหลัก 5 หมู่ และสังเกตว่าอาหารหลัก 5 หมู่มีอะไรบ้าง

จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันบอกชื่ออาหารที่อยู่ในภาพ พร้อมกับออกมาหยิบบัตรคำให้ตรงกับภาพที่ปรากฏ

บัตรคำ

เนื้อสัตว์	นม	ผลไม้
พืชผัก	น้ำตาล	ถั่ว
ไข่	ข้าว	แป้ง

ขั้นสอน

1) นักเรียนอ่านเนื้อความของหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง กินดีมีสุข หน้า 1 ย่อหน้าที่ 1 “น้องแป้ง.....ถึง ย่อหน้าที่ 4 “อาหาร 5 หมู่.....สดใสนะจ๊ะ” เมื่ออ่านจบครูตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อความที่อ่านว่า “เนื้อความที่อ่านเกี่ยวกับเรื่องอะไร” และ “อาหาร 5 หมู่ได้แก่อะไรบ้าง” และให้นักเรียนตอบคำถาม โดยการพูด

2) นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 5-6 คน ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำใหม่ และคำยากในเนื้อความที่อ่าน จากนั้นให้ร่วมกันหาคำอ่านและความหมายของคำใหม่ คำยาก กลุ่มละ 2 คำ โดยเปิดพจนานุกรม

3) ครูนำบัตรคำและบัตรแสดงความหมายของคำมาติดไว้บนกระดานดำ แล้วให้นักเรียนจับคู่ให้ถูกต้อง จากนั้นให้นักเรียนอ่านคำทีละคำ พร้อมกับอ่านความหมายของคำ

บัตรคำ

บัตรแสดงความหมายของคำ

สารอาหาร	สิ่งที่เป็นผลดีหรือเป็นคุณ
เจีย	ชื่อของไม้ล้มลุกประเภทผัก กลิ่นฉุน ใช้ปรุงอาหาร
ประโยชน์	ไขและมันที่อยู่ในร่างกาย โดยเฉพาะหน้าท้อง
ต้นหอม	ของกินที่มีองค์ประกอบเป็นอย่างเดียวกันมีสมบัติเฉพาะไม่สามารถแบ่งแยกได้
ผักชี	ทำให้สิ่งหนึ่งสิ่งใดเคลื่อนที่ออกไป

บัตรคำ

บัตรแสดงความหมายของคำ

มะเขือเทศ	สารประกอบคาร์โบไฮเดรต มีรสหวาน
ผิวพรรณ	ชื่อไม้ล้มลุกชนิดหนึ่ง ผลกินได้
เตียบโต	มีกำลังมาก มั่นคง คงทน
แข็งแรง	ชื่อไม้ล้มลุกชนิดหนึ่งต้นและใบกินได้ มีกลิ่นฉุน
เนื้อสัตว์	ส่วนของร่างกายสัตว์อยู่ถัดหลังเข้าไปใช้เป็นอาหาร
น้ำตาล	โตขึ้น เตียบใหญ่
ไขมัน	สีเนื้อ ผิวเนื้อ

จากนั้นนักเรียนจับบัตรคำ คำอ่าน และความหมายของคำ ลงในแบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน(ดูตัวอย่างแบบบันทึกในภาคผนวก ๑) (เมื่อสิ้นสุดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูจะนำแบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียนมาอ่าน แล้วครูจับบัตรลงในแบบบันทึกผลการอ่านบันทึกของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ดูตัวอย่างแบบบันทึกในภาคผนวก ๑) เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงการเรียนของนักเรียน)

4) นักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อความที่อ่าน โดยครูนำแถบประโยคมาติดไว้บนกระดานดำ แล้วให้นักเรียนออกมาช่วยกันเรียงให้เป็นใจความที่สมบูรณ์

แถบประโยค

น้องแป้งไม่ชอบกินผักและมักเลือกกินอาหารที่ชอบ
แม่เตือนน้องแป้งว่า คนเราต้องการสารอาหารครบ 5 หมู่ ร่างกายจึงจะเจริญเติบโต
อาหาร 5 หมู่ มี เนื้อสัตว์ ไข่ ถั่ว นม ข้าว แป้ง น้ำตาล พืช ผัก ผลไม้ และไขมันจากพืชและสัตว์
น้องแป้งกินอาหารครบ 5 หมู่ จะมีร่างกายแข็งแรงและผิวพรรณสดใส โดยเฉพาะกินผักและผลไม้

5) นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปใจความสำคัญจากเนื้อความ และนำเสนอให้เพื่อนฟัง จากนั้นให้นักเรียนจดบันทึกเรื่องและใจความสำคัญ รวมไปถึงเรื่องที่ไม่เข้าใจ ลงในแบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน (ดูตัวอย่างแบบบันทึกในภาคผนวก ๑) (เมื่อสิ้นสุดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูจะนำแบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียนมาอ่าน แล้วจดบันทึกลงในแบบบันทึกผลการอ่านบันทึกของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ดูตัวอย่างแบบบันทึกในภาคผนวก ๑) เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงการเรียนของนักเรียน) จากนั้นให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด เนื้อความหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง “กินดีมีสุข” เมื่อนักเรียนทำเสร็จแล้ว ครูเฉลยแบบฝึกหัด

6) นักเรียนเลือกคำที่ได้จากเนื้อความมาแต่งเป็นประโยคให้ถูกต้องตรงความหมาย โดยครูสุ่มนักเรียนออกมานำเสนอประโยคที่แต่งบนกระดานดำให้เพื่อนฟัง จากนั้นครูอธิบายการนำคำมาแต่งประโยคให้นักเรียนฟังอีกครั้ง และให้นักเรียนเลือกคำแล้วนำกลับไปทำเป็นการบ้านมาส่งครูในชั่วโมงต่อไป (โดยครูจะบันทึกผลการตรวจการบ้านลงในแบบบันทึกผลการทำงานของนักเรียน (ดูตัวอย่างแบบบันทึกในภาคผนวก ๑) ในเรื่องของความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา และความเรียบร้อย เมื่อนักเรียนนำการบ้านมาส่ง)

ขั้นสรุป

นักเรียนร่วมกันสรุปคำศัพท์ที่ได้จากเนื้อความ ความหมายของคำ และการอ่านคำ โดยครูนำบัตรคำมาวางบนกระดานดำ แล้วนักเรียนจับคู่คำและความหมายของคำให้ถูกต้อง จากนั้นนักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันกันสรุปใจความสำคัญจากเนื้อความ โดยการออกมาติดแถบประโยคเรียงให้เป็นใจความที่สมบูรณ์ ถ้ากลุ่มใดเรียงได้ถูกต้อง ได้ใจความ กลุ่มนั้นเป็นผู้ชนะ แล้วให้นักเรียนอ่านใจความที่ได้อีกครั้ง

5. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- 5.1 หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
- 5.2 พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2525
- 5.3 แถบประโยค จำนวน 4 แถบ
- 5.4 บัตรภาพอาหารหลัก 5 หมู่ จำนวน 1 บัตร
- 5.5 บัตรคำ-คำศัพท์ ความหมายของคำ จำนวน 21 คำ
- 5.6 แบบฝึกหัด

6. การวัดและประเมินผล

แบบบันทึกและแบบประเมินที่ใช้ในการวัดประเมินผลมีดังต่อไปนี้

- 6.1 แบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน
- 6.2 แบบบันทึกผลการอ่านบันทึกของนักเรียน
- 6.3 แบบบันทึกพฤติกรรมกรเรียนของนักเรียน
- 6.4 แบบบันทึกพฤติกรรมกรเรียนการสอนของครู
- 6.5 แบบบันทึกผลการทำงานของนักเรียน
- 6.6 แบบประเมินการเขียน (การแต่งประโยค)
- 6.7 แบบประเมินการอ่าน
- 6.8 แบบประเมินการพูด
- 6.9 แบบประเมินการฟัง
- 6.10 แบบประเมินการสังเกต (การทำงานกลุ่ม)
- 6.11 แบบประเมินสังเกต (การประสมคำและเขียนคำ)

ลงชื่อ.....
(.....)

รองผู้อำนวยการโรงเรียนวิชาการ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ.....
(นางสาวนพมาศ พุ่มฉวี)

ครู คศ. 1

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ตัวอย่าง แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชา ภาษาไทย ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1/2550
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง กินดีมีสุข เวลา 1 ชั่วโมง
 สัปดาห์ที่ 2 วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

---

1. สาระการเรียนรู้

มาตราตัวสะกด แม่ กก แม่ กค แม่ กบ และแม่ กง

2. สาระสำคัญ

มาตราตัวสะกด เป็นคำที่มีพยัญชนะเป็นตัวสะกด ซึ่งได้แก่ ตัวสะกดในมาตราแม่ กก, แม่ กค, แม่ กบ, และแม่ กง การอ่านสะกดคำและบอกลักษณะของคำในมาตราตัวสะกดต่างๆ ที่กล่าวมา เป็นการนำเสียงพยัญชนะต้น สระ วรรณยุกต์และตัวสะกดมาประสมกัน การอ่านสะกดคำ จะทำไปพร้อมๆ กับการเขียน ทำให้นักเรียนสามารถออกเสียงคำต่างๆ เขียนคำ และใช้คำในภาษาไทยได้ถูกต้องตรงความหมาย ส่วนการแจกลูกคำในมาตราตัวสะกดต่างๆ จะเป็นการเปลี่ยนพยัญชนะต้น สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกด เพื่อให้ได้คำเพิ่มมากขึ้นและนักเรียนได้หลักเกณฑ์ทางภาษาทั้งการอ่านและการเขียนไปพร้อมกัน

3. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

3.1 นักเรียนสามารถอ่านสะกดคำและแจกลูกคำในมาตราตัวสะกดแม่ กก, กค, กบ, กง, ได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1, ท 4.1.1)

3.2 นักเรียนสามารถฟัง สังเกต และบอกลักษณะของคำในมาตราตัวสะกดแม่ กก, กค, กบ, กง ได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1)

3.3 นักเรียนสามารถเขียนคำและใช้คำที่สะกดในมาตราตัวสะกดแม่ กก, กค, กบ, กง, ได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1)

4. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

1) นักเรียนอ่านบทกลอนที่ครูกำหนดให้พร้อมกัน จากนั้นให้นักเรียนสังเกตว่าบทกลอนนั้นมีคำใดบ้างที่อยู่ในมาตราตัวสะกดแม่ กก, กค, กบ, และ กง โดยให้นักเรียนออกมาขีดเส้นใต้คำนั้น

บทกลอน

ปากเอ๋ยปาก	ใช้มากจริงหนอ
ใช้พูดเยินยอ	ขอร้องให้ช่วย
ใช้กล่าวตักเตือน	เมื่อเพื่อนวางมวย
ใช้ชมของสวย	ช่วยให้สุขขุรา
ปากเอ๋ยปาก	เหน้อยยากจริงหนา
ใช้ปากทุกเวลา	เจรจาพาที
ปากเคี้ยวอาหาร	รับประทานของดี
โปรดหยุดสักที	ปากนี้เมื่อขอย

หนังสือเสริมทักษะภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

2) นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 5-6 คน ให้แต่ละกลุ่มออกมาแข่งขันเขียนคำที่สะกดในมาตราตัวสะกดแม่กก, กค, กบ, และกง กลุ่มใดเขียนได้มากที่สุดเป็นผู้ชนะ

ขั้นสอน

1) นักเรียนสังเกตคำที่แต่ละกลุ่มออกมาเขียนว่ามีลักษณะของคำที่เหมือนกันและแตกต่างกันอย่างไร จากนั้นครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่าคำที่อยู่ในมาตราตัวสะกดแม่กก, กค, กบ, และกง เป็นคำที่สะกดด้วยพยัญชนะ ก ค บ และง พร้อมกับยกตัวอย่างประกอบ

ตัวอย่างประกอบ

มาตราตัวสะกดแม่กก	ได้แก่ ัก ัก ผัก ตัก เป็นต้น
มาตราตัวสะกดแม่กค	ได้แก่ ัก คัด บัด กรด เป็นต้น
มาตราตัวสะกดแม่กบ	ได้แก่ ัก ัก กลบ ลบ เป็นต้น
มาตราตัวสะกดแม่กง	ได้แก่ ัก ัก ัก ัก เป็นต้น

2) นักเรียนอ่านบัตรคำในมาตราตัวสะกดแม่ กก, กค, กบ, และ กง ที่ติดไว้บนกระดานดำ

บัตรคำมาตราตัวสะกดแม่ กก, กต, กบ, และ กง

ปาก	มาก	ตัก	ยาก	บั๊ก
รด	ปวด	กรต	คัต	เบ็ด
นับ	เจ็บ	จบ	เจ็บ	บวบ
ดั่ง	แก้ง	คง	เพ็ง	ทวง

จากนั้นให้นักเรียนอ่านสะกดคำไปที่ละคำ โดยครูคอยให้คำแนะนำ เมื่อนักเรียนอ่านสะกดคำเสร็จสิ้นแล้ว ครูอธิบายหลักการอ่านสะกดคำในมาตราตัวสะกดแม่ กก, กต, กบ, และ กง ให้นักเรียนฟัง เพื่อเพิ่มความเข้าใจให้แก่นักเรียน

3) นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันออกมาเขียนสะกดคำอ่านจากคำที่ครูกำหนดไว้ในบัตรคำ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตรวจสอบกันเองว่าคำใดที่เขียนสะกดคำอ่านผิด และให้แต่ละกลุ่มแก้ไขให้ถูกต้อง จากนั้นให้นักเรียนอ่านสะกดคำในมาตราตัวสะกดแม่ กก, กต, กบ, และ กง อีกครั้ง นักเรียนจดบันทึกคำและการเขียนสะกดคำอ่านในมาตราตัวสะกดแม่ กก, กต, กบ, และ กง ลงในแบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน (ดูตัวอย่างแบบบันทึกในภาคผนวก ๑) (เมื่อสิ้นสุดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูจะนำแบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียนมาอ่าน แล้วจดบันทึกลงในแบบบันทึกผลการอ่านบันทึกของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ดูตัวอย่างแบบบันทึกในภาคผนวก ๑) เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงการเรียนของนักเรียน)

4) นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันแจกลูกคำจากบัตรคำในมาตราตัวสะกดแม่ กก, กต, กบ, และ กง ที่ครูติดบนกระดานดำ แล้วเขียนแจกลูกคำในกระดาษที่ครูแจกให้ โดยครูอธิบายว่านักเรียนควรเริ่มแจกลูกคำจากพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกด ตามลำดับ ซึ่งคำที่นักเรียนแจกลูกคำออกมานั้นจะต้องมีความหมาย

5) นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มออกมาเขียนแจกลูกคำในมาตราตัวสะกดแม่ กก, กต, กบ, และ กง แล้วให้นักเรียนช่วยกันพิจารณาว่าคำใดบ้างที่แจกลูกคำผิดและไม่มี ความหมาย แล้วให้แต่ละกลุ่มออกมาแก้ไขให้ถูกต้องและมีความหมาย จากนั้นครูอธิบายหลักการแจกลูกคำให้นักเรียนฟังอีกครั้ง เพื่อให้ นักเรียนเกิดความเข้าใจมากขึ้น นักเรียนจดบันทึกคำและเขียนแจกลูกคำในมาตราตัวสะกดแม่ กก, กต, กบ, และ กง มาเพียงคนละ 2 คำ ลงในแบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน (ดูตัวอย่างแบบบันทึกในภาคผนวก ๑) (เมื่อสิ้นสุดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูจะนำแบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียนมาอ่าน แล้วจดบันทึกลงในแบบบันทึกผลการอ่านบันทึกของ

นักเรียนเป็นรายบุคคล (ดูตัวอย่างแบบบันทึกในภาคผนวก ๑) เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงการเรียน
ของนักเรียน)

6) นักเรียนทำใบงาน มาตราตัวสะกดแม่ กก, กต, กบ, และ กง โดยให้นักเรียนเติมคำ
ในมาตราตัวสะกดแม่ กก, กต, กบ, และ กง ลงในช่องว่างให้เป็นคำที่สมบูรณ์และมีความหมาย
โดยให้เวลาทำ 10 นาที จากนั้นครูให้นักเรียนนำมาส่งตรวจในห้องเรียนพร้อมกับอธิบายให้นักเรียนฟัง
อีกครั้ง (โดยครูจะบันทึกผลการตรวจงานลงในแบบบันทึกผลการทำงานของนักเรียน (ดูตัวอย่าง
แบบบันทึกในภาคผนวก ๑) ในเรื่องของความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา และความเรียบร้อย เมื่อ
นักเรียนนำมาส่ง)

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนช่วยกันจำแนกคำในมาตราตัวสะกดแม่ กก, กต, กบ, และ กง จากบัตรคำ
ที่ครูติดบนกระดานดำอีกครั้งหนึ่ง

บัตรคำมาตราตัวสะกดแม่ กก, กต, กบ, และ กง

ปาก	มาก	ตัก	ยาก	ปัก
รด	ปวด	กรวด	คัด	เปิด
นับ	เจ็บ	จับ	เจ็บ	บวบ
ดั่ง	แก้ง	คง	เพ็ง	ทวง

แล้วช่วยกันสรุปลักษณะของคำในมาตราตัวสะกดแม่ กก, กต, กบ, และ กง

5. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- 5.1 หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
- 5.2 บทกลอน
- 5.3 ตัวอย่างประกอบคำที่สะกดด้วยมาตราตัวสะกดแม่ กก, กต, กบ, และ กง
- 5.4 บัตรคำมาตราตัวสะกดแม่ กก, กต, กบ, และ กง จำนวน 20 คำ
- 5.5 ใบงาน

6. การวัดและประเมินผล

แบบบันทึกและแบบประเมินที่ใช้ในการวัดประเมินผลมีดังต่อไปนี้

- 6.1 แบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน
- 6.2 แบบบันทึกผลการอ่านบันทึกของนักเรียน
- 6.3 แบบบันทึกพฤติกรรมกรเรียนของนักเรียน
- 6.4 แบบบันทึกพฤติกรรมกรเรียนการสอนของครู
- 6.5 แบบบันทึกผลการทำงานของนักเรียน
- 6.6 แบบประเมินการอ่าน
- 6.6 แบบประเมินการสังเกต (การทำงานกลุ่ม)
- 6.7 แบบประเมินการพูด
- 6.8 แบบประเมินการฟัง
- 6.9 แบบประเมินการเขียน (การเขียนคำ)
- 6.10 แบบประเมินการสังเกต (ลักษณะของคำ)

ลงชื่อ.....

(.....)

รองผู้อำนวยการโรงเรียนวิซากร

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวนพมาศ พุ่มฉวี)

ครู คศ. 1

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ตัวอย่าง แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชา ภาษาไทย ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1/2550
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง กินดีมีสุข เวลา 1 ชั่วโมง
 สัปดาห์ที่ 3 วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

---

1. สาระการเรียนรู้

การสรุปเรื่อง การฝึกท่องจำเรื่อง “กูกไก่” และท่องให้ผู้อื่นฟัง

2. สาระสำคัญ

การอ่านเรื่อง และเข้าใจความหมายของคำที่นักเรียนอ่านจากเรื่อง ทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่สามารถค้นหาสาระสำคัญ จับใจความจากเรื่องที่อ่านและบอกแนวคิดที่ได้จากเรื่อง รวมถึงการท่องจำและการคัดลอกมือจากเรื่องที่อ่าน ทำให้นักเรียนจดจำ เข้าใจเรื่องได้มากขึ้น

3. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

- 3.1 นักเรียนสามารถฟัง อ่าน และคัดลอกมือจากเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง
 (มาตรฐาน ท 1.1.1, ท 2.1.1, ท 3.1.1)
- 3.2 นักเรียนสามารถจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.2, ท 5.1.1)
- 3.3 นักเรียนสามารถสังเกตคำ และบอกความหมายของคำได้อย่างถูกต้อง
 (มาตรฐาน ท 4.1.1, ท 4.1.2)
- 3.4 นักเรียนสามารถท่องจำและบอกแนวคิดที่ได้จากเรื่องได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.1)

4. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

นักเรียนสังเกตบรรยากาศที่ครูติดไว้บนกระดานดำ ซึ่งเป็นภาพเกี่ยวกับแม่ไก่และลูกไก่กำลังหาอาหาร

แล้วให้นักเรียนช่วยกันอภิปราย จากนั้นช่วยกันสรุปว่า “แม่ไก่และลูกกำลังทำอะไรในภาพ” และ “แม่ไก่และลูกไก่แต่ละตัวมีลักษณะท่าทางอย่างไร” โดยการพูด

ขั้นสอน

1) นักเรียนอ่านออกเสียงบทอ่านเสริมเรื่อง “กูกไก่” ในหนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หน้าที่ 12 เมื่ออ่านจบครูตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องว่า “จากเรื่อง “กูกไก่” แม่ไก่เลี้ยงลูกอย่างไร” และให้นักเรียนตอบคำถามโดยการพูด

2) นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 5-6 คน ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำศัพท์จากเรื่อง “กูกไก่” จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันหาคำอ่าน และความหมายของคำ โดยเปิดพจนานุกรม แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาเขียนคำ คำอ่านและความหมายของคำบนกระดานดำ

3) นักเรียนช่วยกันสรุปคำศัพท์ คำอ่านและความหมายของคำที่ได้จากบทอ่านเสริมเรื่อง “กูกไก่” จากนั้นนักเรียนจดบันทึกคำ คำอ่านและความหมายของคำ ลงในแบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน (ดูตัวอย่างแบบบันทึกในภาคผนวก ๑) (เมื่อสิ้นสุดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูจะนำแบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียนมาอ่าน แล้วจดบันทึกลงในแบบบันทึกผลการอ่านบันทึกของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ดูตัวอย่างแบบบันทึกในภาคผนวก ๑) เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงการเรียนของนักเรียน)

4) นักเรียนช่วยกันสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านและบอกแนวคิดที่ได้จากเรื่อง โดยการพูดและออกมาเขียนสรุปใจความสำคัญบนกระดานดำ นักเรียนอ่านออกเสียงพร้อมกัน จากนั้นให้นักเรียนจดบันทึกเรื่องและใจความสำคัญ รวมไปถึงเรื่องที่ไม่เข้าใจ ลงในแบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน (ดูตัวอย่างแบบบันทึกในภาคผนวก ๑) (เมื่อสิ้นสุดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูจะนำแบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียนมาอ่าน แล้วจดบันทึกลงในแบบบันทึกผลการอ่านบันทึกของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ดูตัวอย่างแบบบันทึกในภาคผนวก ๑) เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงการเรียนของนักเรียน)

5) นักเรียนคัดลายมือจากเรื่อง “กูกไก่” แล้วนำมาส่งครู (โดยครูจะบันทึกผลการตรวจงานลงในแบบบันทึกผลการทำงานของนักเรียน (ดูตัวอย่างแบบบันทึกในภาคผนวก ๑) ในเรื่องของการรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา และความเรียบร้อย เมื่อนักเรียนนำงานมาส่ง) จากนั้นนักเรียนจับคู่กับเพื่อนฝึกท่องจำเรื่อง “กูกไก่” แล้วนำมาท่องให้ครูฟังระหว่างพักกลางวันของทุกวัน

ขั้นสรุป

นักเรียนอ่านเรื่อง “กูกไก่” แล้วร่วมกันสรุปคำ คำอ่าน และความหมายของคำ โดยออกมาเขียนบนกระดานดำ จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันสรุปใจความสำคัญของเรื่อง โดยการพูด

5. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- 5.1 หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
- 5.2 พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2525
- 5.3 บัตรภาพ จำนวน 1 บัตร
- 5.4 แบบฝึกหัด

6. การวัดและประเมินผล

แบบบันทึกและแบบประเมินที่ใช้ในการวัดประเมินผลมีดังต่อไปนี้

- 6.1 แบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน
- 6.2 แบบบันทึกผลการอ่านบันทึกของนักเรียน
- 6.3 แบบบันทึกพฤติกรรมกรเรียนของนักเรียน
- 6.4 แบบบันทึกพฤติกรรมกรเรียนการสอนของครู
- 6.5 แบบบันทึกผลการทำงานของนักเรียน
- 6.6 แบบประเมินการสังเกต (การทำงานกลุ่ม)
- 6.7 แบบประเมินการอ่าน
- 6.8 แบบประเมินการเขียน (การสรุปใจความ)
- 6.9 แบบประเมินการเขียน (การคัดลายมือ)
- 6.10 แบบประเมินการพูด (การท่องจำ)
- 6.11 แบบประเมินการฟัง

ลงชื่อ.....

(.....)

รองผู้อำนวยการโรงเรียนวิชาการ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวนพมาศ พุ่มฉวี)

ครู คศ. 1

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ตัวอย่าง แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชา ภาษาไทย ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1/2550
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง โปงเปาะ เวลา 1 ชั่วโมง
 สัปดาห์ที่ 4 วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

---

1. สาระการเรียนรู้

การอ่านสะกดคำที่มี ห เป็นอักษรนำ

2. สาระสำคัญ

คำที่มี ห เป็นอักษรนำ ได้แก่ ห นำ ง ห นำ ฉ ห นำ น ห นำ ม ห นำ ร ห นำ ล และ ห นำ ว การอ่านสะกดคำที่มี ห นำ จึงออกเสียงพยัญชนะนำก่อน แล้วจึงสะกดเสียงสระ วรรณยุกต์ และตัวสะกด ทำให้นักเรียนสามารถออกเสียงคำต่างๆ เขียนคำ และใช้คำในภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง ตรงความหมาย ส่วนการแจกลูกคำของคำที่มี ห เป็นอักษรนำ จะเป็นการเปลี่ยนพยัญชนะต้น สระ วรรณยุกต์และตัวสะกดทีละตัว เพื่อให้ได้คำเพิ่มมากขึ้น และนักเรียนได้หลักเกณฑ์ทางภาษาทั้งการอ่านและการเขียนไปพร้อมกัน

3. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

3.1 นักเรียนสามารถอ่านสะกดคำและแจกลูกคำที่มี ห เป็นอักษรนำ ได้อย่างถูกต้อง
 (มาตรฐาน ท 1.1.1, ท 4.1.1)

3.2 นักเรียนสามารถเขียนคำและใช้คำที่มี ห เป็นอักษรนำ ได้อย่างถูกต้อง
 (มาตรฐาน ท 1.1.1)

3.3 นักเรียนสามารถฟัง สังเกต และบอกลักษณะของคำที่มี ห เป็นอักษรนำ ได้อย่างถูกต้อง
 (มาตรฐาน ท 2.1.1)

4. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

1) นักเรียนเล่นเกมทายปัญหา โดยนักเรียนออกมาหน้าชั้นเรียน อ่านปัญหาจากแถบประโยคที่ครูเตรียมไว้ให้

แถบประโยคเกมทายปัญหา

ตัวฉันคือใคร ตัวใหญ่ร้องฮึด
ตัวฉันคือใคร วิ่งไวร้องจืด
ตัวฉันคือใคร เอาไว้หนุนนอน

เมื่อนักเรียนได้คำตอบแล้ว ให้ออกมาเขียนคำตอบบนกระดานดำ จากนั้นครูเฉลยและนักเรียนอ่านออกเสียงคำพร้อมกัน

2) นักเรียนสังเกตคำบนกระดานดำว่ามีอะไรที่เหมือนกัน และแตกต่างกัน แล้วให้นักเรียนตอบโดยการพูด จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติมว่า คำดังกล่าวมีลักษณะที่เหมือนกันคือ มี หนา หน้าพยัญชนะต้นเหมือนกัน บางคำใช้สระต่างกัน แล้วให้นักเรียนเขียนคำและอ่านคำที่มี หน เป็นอักษรนำอีกครั้ง

ขั้นสอน

1) นักเรียนเรียงพยัญชนะและสระบนกระดานดำ จากบัตรพยัญชนะและสระที่ครูนำมาวางไว้บนกระดานดำ ซึ่งจะได้คำดังต่อไปนี้

คำ

หงอน หนอง หนอน หมอง หลาน หลอน หวาน

บัตรพยัญชนะและสระ

คำที่ 1	-อ	หง	น
คำที่ 2	หน	-อ	ง
คำที่ 3	-อ	หน	น
คำที่ 4	-อ	หม	ง
คำที่ 5	-า	หล	น

บัตรพยัญชนะและสระ

คำที่ 6

น

หล

-อ

คำที่ 7

น

-า

หว
----

2) นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 5-6 คน ช่วยกันเปิดพจนานุกรมหาความหมายของคำในข้อ 1 จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน หลังจากนั้นนักเรียนทุกคนช่วยกันสรุปความหมายของคำดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ได้ความหมายที่ถูกต้องตรงความหมาย นักเรียนบันทึกคำ ความหมายของคำ ลงในแบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน (ดูตัวอย่างแบบบันทึกในภาคผนวก ๑) (เมื่อสิ้นสุดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูจะนำแบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียนมาอ่าน แล้วครูจดบันทึกลงในแบบบันทึกผลการอ่านบันทึกของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ดูตัวอย่างแบบบันทึกในภาคผนวก ๑) เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงการเรียนของนักเรียน)

3) ครูอธิบายหลักการอ่านสะกดคำที่มี ห เป็นอักษรนำ ให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านคำที่เรียงบนกระดานดำ จากนั้นนักเรียนอ่านสะกดคำที่มี ห เป็นอักษรนำ ไปที่ละคำ โดยมีครูคอยให้คำแนะนำ

4) นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันออกมาเขียนสะกดคำอ่านจากคำที่มี ห เป็นอักษรนำ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตรวจสอบกันเองว่า คำใดที่นักเรียนเขียนสะกดคำอ่านผิดและแก้ไขให้ถูกต้อง จากนั้นนักเรียนอ่านสะกดคำที่มี ห เป็นอักษรนำอีกครั้ง นักเรียนจดบันทึกคำ และการเขียนสะกดคำอ่านลงในแบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน (ดูตัวอย่างแบบบันทึกในภาคผนวก ๑) เมื่อสิ้นสุดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูจะนำแบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียนมาอ่าน แล้วครูจดบันทึกลงในแบบบันทึกผลการอ่านบันทึกของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ดูตัวอย่างแบบบันทึกในภาคผนวก ๑) เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงการเรียนของนักเรียน)

5) นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันแจกลูกคำที่มี ห เป็นอักษรนำ ที่นักเรียนช่วยกันเรียงจากบัตรอักษร แล้วเขียนแจกลูกคำในกระดาษที่ครูแจกให้ โดยครูอธิบายว่านักเรียนควรเริ่มแจกลูกคำ โดยเริ่มต้นจากพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกด ตามลำดับ ซึ่งคำที่นักเรียนแจกลูกคำออกมานั้นทุกคำจะต้องมีความหมาย

6) นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอการเขียนแจกลูกคำที่มี ห เป็นอักษรนำบนกระดานดำ แล้วให้นักเรียนช่วยกันพิจารณาว่าคำใดบ้างที่เขียนแจกลูกคำผิดและไม่มีความหมายเพื่อจะได้แก้ไขให้ถูกต้องและมีความหมาย จากนั้นครูอธิบายหลักการแจกลูกคำให้นักเรียนฟัง เพื่อให้ นักเรียนเกิดความเข้าใจมากขึ้น นักเรียนจดบันทึกคำและเขียนแจกลูกคำที่มี ห เป็นอักษรนำ

มาเพียงคนละ 2 คำ ลงในแบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน (ดูตัวอย่างแบบบันทึกในภาคผนวก ๑) (เมื่อสิ้นสุดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูจะนำแบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียนมาอ่าน แล้วครูจดบันทึกลงในแบบบันทึกผลการอ่านบันทึกของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ดูตัวอย่างแบบบันทึกในภาคผนวก ๑) เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงการเรียนของนักเรียน)

7) นักเรียนทำใบงาน คำที่มี ห เป็นอักษรนำ โดยให้นักเรียนเติมคำลงในช่องว่างให้เป็นประโยคที่สมบูรณ์และมีความหมาย ภายในเวลา 10 นาที จากนั้นครูให้นักเรียนนำมาส่งตรวจในห้องเรียน พร้อมกับอธิบายให้นักเรียนฟัง (โดยครูจะบันทึกผลการตรวจงานลงในแบบบันทึกผลการทำงานของนักเรียน (ดูตัวอย่างแบบบันทึกในภาคผนวก ๑) ในเรื่องของความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา และความเรียบร้อย เมื่อนักเรียนนำงานมาส่ง)

ขั้นสรุป

นักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะของคำที่มี ห เป็นอักษรนำ หลักการอ่านสะกดคำและแจกลูกคำ ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันยกตัวอย่างคำที่มี ห เป็นอักษรนำ พร้อมกับเขียนสะกดคำอ่านและเขียนแจกลูกคำบนกระดานดำ มากลุ่มละ 2 คำ

5. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- 5.1 หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
- 5.2 พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2525
- 5.3 บัตรพยัญชนะและสระ จำนวน 18 บัตร
- 5.4 แถบประโยคเกมทายปัญหา จำนวน 3 แถบ
- 5.5 ใบงาน

6. การวัดและประเมินผล

แบบบันทึกและแบบประเมินที่ใช้ในการวัดประเมินผลมีดังต่อไปนี้

- 6.1 แบบบันทึกประจำคาบเรียนของนักเรียน
- 6.2 แบบบันทึกผลการอ่านบันทึกของนักเรียน
- 6.3 แบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน
- 6.4 แบบบันทึกพฤติกรรมการเรียนการสอนของครู
- 6.5 แบบบันทึกผลการทำงานของนักเรียน
- 6.6 แบบประเมินการอ่าน
- 6.7 แบบประเมินการสังเกต (การทำงานกลุ่ม)
- 6.8 แบบประเมินการพูด
- 6.9 แบบประเมินการฟัง
- 6.10 แบบประเมินการเขียน (การเขียนคำ)
- 6.11 แบบประเมินการสังเกต (ลักษณะของคำ)

ลงชื่อ.....
(.....)

รองผู้อำนวยการโรงเรียนวิชาการ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ.....
(นางสาวนพมาศ พุ่มฉวี)

ครู คศ. 1

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ภาคผนวก จ

ตัวอย่าง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในการวัดประเมินการเรียนรู้ตามปกติ

ตัวอย่าง แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชา ภาษาไทย ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1/2550
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง กินดีมีสุข เวลา 1 ชั่วโมง
 สัปดาห์ที่ 1 วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

---

1. สาระการเรียนรู้

การอ่านและเขียนคำใหม่ คำยาก ความหมายของคำ และจับใจความจากเนื้อความเรื่อง “กินดีมีสุข”

2. สาระสำคัญ

การอ่านคำ การเขียนคำ และความเข้าใจความหมายของคำ ทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อความที่อ่าน สามารถค้นหาสาระสำคัญ และตอบคำถามจากเนื้อความที่อ่านได้ และสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง

3. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

- 3.1 นักเรียนสามารถอ่านคำ บอกความหมายของคำ และใช้คำได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1)
- 3.2 นักเรียนสามารถสังเกตการประสมคำ และเขียนคำจากเนื้อความได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1, ท 4.1.1)
- 3.3 นักเรียนสามารถจับใจความจากเนื้อความที่อ่านได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.1)
- 3.4 นักเรียนเข้าใจคำถามที่ฟังและสามารถตอบคำถามได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.2)

4. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

นักเรียนดูบัตรภาพอาหารหลัก 5 หมู่ และสังเกตว่าอาหารหลัก 5 หมู่มีอะไรบ้าง

จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันบอกชื่ออาหารที่อยู่ในภาพ พร้อมกับออกมาหยิบบัตรคำให้ตรงกับภาพที่ปรากฏ

บัตรคำ

เนื้อสัตว์	นม	ผลไม้
พืชผัก	น้ำตาล	ถั่ว
ไข่	ข้าว	แป้ง

ขั้นสอน

1) นักเรียนอ่านเนื้อความของหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง กินดีมีสุข หน้า 1 ย่อหน้าที่ 1 “น้องแป้ง.....ถึง ย่อหน้าที่ 4 “อาหาร 5 หมู่.....สดใสนะจ๊ะ” เมื่ออ่านจบครูตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อความที่อ่านว่า “เนื้อความที่อ่านเกี่ยวกับเรื่องอะไร” และ “อาหาร 5 หมู่ได้แก่อะไรบ้าง” และให้นักเรียนตอบคำถาม โดยการพูด

2) นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 5-6 คน ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำใหม่ และคำยากในเนื้อความที่อ่าน จากนั้นให้ร่วมกันหาคำอ่านและความหมายของคำใหม่ คำยาก กลุ่มละ 2 คำ โดยเปิดพจนานุกรม

3) ครูนำบัตรคำและบัตรแสดงความหมายของคำมาติดไว้บนกระดานดำ แล้วให้นักเรียนจับคู่ให้ถูกต้อง จากนั้นให้นักเรียนอ่านคำที่ละคำ พร้อมกับอ่านความหมายของคำ

บัตรคำ

บัตรแสดงความหมายของคำ

สารอาหาร	สิ่งที่เป็นผลดีหรือเป็นคุณ
เจีย	ชื่อของไม้ล้มลุกประเภทผัก กลิ่นฉุน ใช้ปรุงอาหาร
ประโยชน์	ไขและมันที่อยู่ในร่างกาย โดยเฉพาะหน้าท้อง
ต้นหอม	ของกินที่มีองค์ประกอบเป็นอย่างเดียวกันมีสมบัติเฉพาะไม่สามารถแบ่งแยกได้
ผักชี	ทำให้สิ่งหนึ่งสิ่งใดเคลื่อนที่ออกไป

บัตรคำ

บัตรแสดงความหมายของคำ

มะเขือเทศ	สารประกอบคาร์โบไฮเดรต มีรสหวาน
ผิวพรรณ	ชื่อไม้ล้มลุกชนิดหนึ่ง ผลกินได้
เตียบโต	มีกำลังมาก มั่นคง คงทน
แข็งแรง	ชื่อไม้ล้มลุกชนิดหนึ่งต้นและใบกินได้ มีกลิ่นฉุน
เนื้อสัตว์	ส่วนของร่างกายสัตว์อยู่ถัดหลังเข้าไปใช้เป็นอาหาร
น้ำตาล	โตขึ้น เตียบใหญ่
ไขมัน	สีเนื้อ ผิวเนื้อ

จากนั้นนักเรียนจดลงในสมุด

4) นักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อความที่อ่าน โดยครูนำแถบประโยคมาติดไว้บนกระดานดำ แล้วให้นักเรียนออกมาช่วยกันเรียงให้เป็นใจความที่สมบูรณ์

แถบประโยค

น้องแป้งไม่ชอบกินผักและมักเลือกกินอาหารที่ชอบ
แม่เตือนน้องแป้งว่า คนเราต้องการสารอาหารครบ 5 หมู่ ร่างกายจึงจะเจริญเติบโต
อาหาร 5 หมู่ มี เนื้อสัตว์ ไข่ ถั่ว นม ข้าว แป้ง น้ำตาล พืช ผัก ผลไม้ และไขมันจากพืชและสัตว์
น้องแป้งกินอาหารครบ 5 หมู่ จะมีร่างกายแข็งแรงและผิวพรรณสดใส โดยเฉพาะกินผักและผลไม้

5) นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปใจความสำคัญจากเนื้อความ และนำเสนอให้เพื่อนฟัง จากนั้นให้นักเรียนจดลงในสมุด แล้วให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด เนื้อความหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง “กินดีมีสุข” เมื่อนักเรียนทำเสร็จแล้ว ครูเฉลยแบบฝึกหัด

6) นักเรียนเลือกคำที่ได้จากเนื้อความมาแต่งเป็นประโยคให้ถูกต้องตรงความหมาย โดยครูสุ่มนักเรียนออกมานำเสนอประโยคที่แต่งบนกระดานดำให้เพื่อนฟัง จากนั้นครูอธิบายการนำคำมาแต่งประโยคให้นักเรียนฟังอีกครั้ง และให้นักเรียนเลือกคำแล้วนำกลับไปทำเป็นการบ้านมาส่งครูในชั่วโมงต่อไป

ขั้นสรุป

นักเรียนร่วมกันสรุปคำศัพท์ที่ได้จากเนื้อความ ความหมายของคำ และการอ่านคำ โดยครูนำบัตรคำมาวางบนกระดานดำ แล้วนักเรียนจับคู่คำและความหมายของคำให้ถูกต้อง จากนั้นนักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันกันสรุปใจความสำคัญจากเนื้อความ โดยการออกมาติดแถบประโยคเรียงให้เป็นใจความที่สมบูรณ์ ถ้ากลุ่มใดเรียงได้ถูกต้อง ได้ใจความ กลุ่มนั้นเป็นผู้ชนะ แล้วให้นักเรียนอ่านใจความที่ได้อีกครั้ง

5. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- 5.1 หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
- 5.2 พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2525
- 5.3 แถบประโยค จำนวน 4 แถบ
- 5.4 บัตรภาพอาหารหลัก 5 หมู่ จำนวน 1 บัตร
- 5.5 บัตรคำ-คำศัพท์ ความหมายของคำ จำนวน 21 คำ
- 5.6 แบบฝึกหัด

6. การวัดและประเมินผล

แบบประเมินที่ใช้ในการวัดประเมินผลมีดังต่อไปนี้

- 6.1 แบบประเมินการอ่าน
- 6.2 แบบประเมินการพูด
- 6.3 แบบประเมินการฟัง
- 6.4 แบบประเมินการสังเกต (การทำงานกลุ่ม)
- 6.5 แบบประเมินสังเกต (การประสมคำและเขียนคำ)

ลงชื่อ.....

(.....)

รองผู้อำนวยการโรงเรียนวิชาการ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวนพมาศ พุ่มฉวี)

ครู ค.ศ. 1

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ตัวอย่าง แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชา ภาษาไทย ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1/2550
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง กินดีมีสุข เวลา 1 ชั่วโมง
 สัปดาห์ที่ 2 วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

---

1. สาระการเรียนรู้

มาตราตัวสะกด แม่ กก แม่ กค แม่ กบ และแม่ กง

2. สาระสำคัญ

มาตราตัวสะกด เป็นคำที่มีพยัญชนะเป็นตัวสะกด ซึ่งได้แก่ ตัวสะกดในมาตราแม่ กก, แม่ กค, แม่ กบ, และแม่ กง การอ่านสะกดคำและบอกลักษณะของคำในมาตราตัวสะกดต่างๆ ที่กล่าวมา เป็นการนำเสียงพยัญชนะต้น สระ วรรณยุกต์และตัวสะกดมาประสมกัน การอ่านสะกดคำ จะทำไปพร้อมๆ กับการเขียน ทำให้นักเรียนสามารถออกเสียงคำต่างๆ เขียนคำ และใช้คำในภาษาไทยได้ถูกต้องตรงความหมาย ส่วนการแจกลูกคำในมาตราตัวสะกดต่างๆ จะเป็นการเปลี่ยนพยัญชนะต้น สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกด เพื่อให้ได้คำเพิ่มมากขึ้นและนักเรียนได้หลักเกณฑ์ทางภาษาทั้งการอ่านและการเขียนไปพร้อมกัน

3. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

3.1 นักเรียนสามารถอ่านสะกดคำและแจกลูกคำในมาตราตัวสะกดแม่ กก, กค, กบ, กง, ได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1, ท 4.1.1)

3.2 นักเรียนสามารถฟัง สังเกต และบอกลักษณะของคำในมาตราตัวสะกดแม่ กก, กค, กบ, กง ได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.1)

3.3 นักเรียนสามารถเขียนคำและใช้คำที่สะกดในมาตราตัวสะกดแม่ กก, กค, กบ, กง, ได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 2.1.1)

4. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

1) นักเรียนอ่านบทกลอนที่ครูกำหนดให้พร้อมกัน จากนั้นให้นักเรียนสังเกตว่าบทกลอนนั้นมีคำใดบ้างที่อยู่ในมาตราตัวสะกดแม่ กก, กค, กบ, และกง โดยให้นักเรียนออกมาขีดเส้นใต้คำนั้น

บทกลอน

ปากเอ๋ยปาก	ใช้มากจริงหนอ
ใช้พูดเยินยอ	ขอร้องให้ช่วย
ใช้กล่าวตักเตือน	เมื่อเพื่อนวางมวย
ใช้ชมของสวย	ช่วยให้สุขขุรา
ปากเอ๋ยปาก	เหนื่อยยากจริงหนา
ใช้ปากทุกเวลา	เจรจาพาที
ปากเคี้ยวอาหาร	รับประทานของดี
โปรดหยุดสักที	ปากนี้เมื่อยอ

หนังสือเสริมทักษะภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

2) นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 5-6 คน ให้แต่ละกลุ่มออกมาแข่งขันเขียนคำที่สะกดในมาตราตัวสะกดแม่กก, กค, กบ, และกง กลุ่มใดเขียนได้มากที่สุดเป็นผู้ชนะ

ขั้นสอน

1) นักเรียนสังเกตคำที่แต่ละกลุ่มออกมาเขียนว่ามีลักษณะของคำที่เหมือนกันและแตกต่างกันอย่างไร จากนั้นครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่าคำที่อยู่ในมาตราตัวสะกดแม่กก, กค, กบ, และกง เป็นคำที่สะกดด้วยพยัญชนะ ก ค บ และง พร้อมกับยกตัวอย่างประกอบ

ตัวอย่างประกอบ

มาตราตัวสะกดแม่กก	ได้แก่ รัก ผัก ตัก เป็นต้น
มาตราตัวสะกดแม่กค	ได้แก่ ผัด ลัด บัด กรด เป็นต้น
มาตราตัวสะกดแม่กบ	ได้แก่ เก็บ กลบ ลบ เป็นต้น
มาตราตัวสะกดแม่กง	ได้แก่ กรง จง ปลง เป็นต้น

2) นักเรียนอ่านบัตรคำในมาตราตัวสะกดแม่ กก, กค, กบ, และ กง ที่ติดไว้บนกระดานดำ

บัตรคำมาตราตัวสะกดแม่ กก, กต, กบ, และ กง

ปาก	มาก	ตัก	ยาก	บั๊ก
รด	ปวด	กรต	คัต	เบ็ด
นับ	เจ็บ	จับ	เจ็บ	บวบ
ดั่ง	แก้ง	คง	เพ็ง	ทวง

จากนั้นให้นักเรียนอ่านสะกดคำไปที่ละคำ โดยครูคอยให้คำแนะนำ เมื่อนักเรียนอ่านสะกดคำเสร็จสิ้นแล้ว ครูอธิบายหลักการอ่านสะกดคำในมาตราตัวสะกดแม่ กก, กต, กบ, และ กง ให้นักเรียนฟัง เพื่อเพิ่มความเข้าใจให้แก่นักเรียน

3) นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันออกมาเขียนสะกดคำอ่านจากคำที่ครูกำหนดไว้ในบัตรคำ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตรวจสอบกันเองว่าคำใดที่เขียนสะกดคำอ่านผิด และให้แต่ละกลุ่มแก้ไขให้ถูกต้อง จากนั้นให้นักเรียนอ่านสะกดคำในมาตราตัวสะกดแม่ กก, กต, กบ, และ กง อีกครั้ง นักเรียนจดคำและการเขียนสะกดคำอ่านในมาตราตัวสะกดแม่ กก, กต, กบ, และ กง ลงในสมุด

4) นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันแจกลูกคำจากบัตรคำในมาตราตัวสะกดแม่ กก, กต, กบ, และ กง ที่ครูติดบนกระดานดำ แล้วเขียนแจกลูกคำในกระดาษที่ครูแจกให้ โดยครูอธิบายว่านักเรียนควรเริ่มแจกลูกคำจากพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกด ตามลำดับ ซึ่งคำที่นักเรียนแจกลูกคำออกมานั้นจะต้องมีความหมาย

5) นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มออกมาเขียนแจกลูกคำในมาตราตัวสะกดแม่ กก, กต, กบ, และ กง แล้วให้นักเรียนช่วยกันพิจารณาว่าคำใดบ้างที่แจกลูกคำผิดและไม่มี ความหมาย แล้วให้แต่ละกลุ่มออกมาแก้ไขให้ถูกต้องและมีความหมาย จากนั้นครูอธิบายหลักการแจกลูกคำให้นักเรียนฟังอีกครั้ง เพื่อให้ นักเรียนเกิดความเข้าใจมากขึ้น นักเรียนจดคำและเขียนแจกลูกคำในมาตราตัวสะกดแม่ กก, กต, กบ, และ กง ลงในสมุด

6) นักเรียนทำใบงาน มาตราตัวสะกดแม่ กก, กต, กบ, และ กง โดยให้นักเรียนเติมคำในมาตราตัวสะกดแม่ กก, กต, กบ, และ กง ลงในช่องว่างให้เป็นคำที่สมบูรณ์และมีความหมาย โดยใช้เวลาทำ 10 นาที จากนั้นครูให้นักเรียนนำมาส่งตรวจในห้องเรียนพร้อมกับอธิบายให้นักเรียนฟังอีกครั้ง

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนช่วยกันจำแนกคำในมาตราตัวสะกดแม่ กก, กต, กบ, และ กง จากบัตรคำที่ครูติดบนกระดานดำอีกครั้งหนึ่ง

บัตรคำมาตราตัวสะกดแม่ กก, กต, กบ, และ กง

ปาก	มาก	ตัก	ยาก	ปัก
รด	ปวด	กรด	คัด	เปิด
นับ	เจ็บ	จบ	ฉับ	บวบ
ตั้ง	แก้ง	คง	เพ็ง	ทวง

แล้วช่วยกันสรุปลักษณะของคำในมาตราตัวสะกดแม่ กก, กต, กบ, และ กง

5. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- 5.1 หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
- 5.2 บทกลอน
- 5.3 ตัวอย่างประกอบคำที่สะกดด้วยมาตราตัวสะกดแม่ กก, กต, กบ, และ กง
- 5.4 บัตรคำมาตราตัวสะกดแม่ กก, กต, กบ, และ กง จำนวน 20 คำ
- 5.5 ใบงาน

6. การวัดและประเมินผล

แบบประเมินที่ใช้ในการวัดประเมินผลมีดังต่อไปนี้

- 6.1 แบบประเมินการอ่าน
- 6.2 แบบประเมินการสังเกต (การทำงานกลุ่ม)
- 6.3 แบบประเมินการพูด
- 6.4 แบบประเมินการฟัง
- 6.5 แบบประเมินการเขียน (การเขียนคำ)
- 6.6 แบบประเมินการสังเกต (ลักษณะของคำ)

ลงชื่อ.....

(.....)

รองผู้อำนวยการโรงเรียนวิซากร

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวนพมาศ พุ่มฉวี)

ครู คศ. 1

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ตัวอย่าง แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชา ภาษาไทย ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1/2550
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง กินดีมีสุข เวลา 1 ชั่วโมง
 สัปดาห์ที่ 3 วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

---

1. สาระการเรียนรู้

การสรุปเรื่อง การฝึกท่องจำเรื่อง “กูกไก่” และท่องให้ผู้อื่นฟัง

2. สาระสำคัญ

การอ่านเรื่อง และเข้าใจความหมายของคำที่นักเรียนอ่านจากเรื่อง ทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่สามารถค้นหาสาระสำคัญ จับใจความจากเรื่องที่อ่านและบอกแนวคิดที่ได้จากเรื่อง รวมถึงการท่องจำและการคัดลอกมือจากเรื่องที่อ่าน ทำให้นักเรียนจดจำ เข้าใจเรื่องได้มากขึ้น

3. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

- 3.1 นักเรียนสามารถฟัง อ่าน และคัดลอกมือจากเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง
 (มาตรฐาน ท 1.1.1, ท 2.1.1, ท 3.1.1)
- 3.2 นักเรียนสามารถจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 1.1.2, ท 5.1.1)
- 3.3 นักเรียนสามารถสังเกตคำ และบอกความหมายของคำได้อย่างถูกต้อง
 (มาตรฐาน ท 4.1.1, ท 4.1.2)
- 3.4 นักเรียนสามารถท่องจำและบอกแนวคิดที่ได้จากเรื่องได้อย่างถูกต้อง (มาตรฐาน ท 3.1.1)

4. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

นักเรียนสังเกตบรรยากาศที่ครูติดไว้บนกระดานดำ ซึ่งเป็นภาพเกี่ยวกับแม่ไก่และลูกไก่กำลังหาอาหาร

แล้วให้นักเรียนช่วยกันอภิปราย จากนั้นช่วยกันสรุปว่า “แม่ไก่และลูกกำลังทำอะไรในภาพ” และ “แม่ไก่และลูกไก่แต่ละตัวมีลักษณะท่าทางอย่างไร” โดยการพูด

ขั้นสอน

1) นักเรียนอ่านออกเสียงบทอ่านเสริมเรื่อง “ก๊วกไก่” ในหนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หน้าที่ 12 เมื่ออ่านจบครูตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องว่า “จากเรื่อง “ก๊วกไก่” แม่ไก่เลี้ยงลูกอย่างไร” และให้นักเรียนตอบคำถามโดยการพูด

2) นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 5-6 คน ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำศัพท์จากเรื่อง “ก๊วกไก่” จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันหาคำอ่าน และความหมายของคำ โดยเปิดพจนานุกรม แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาเขียนคำ คำอ่านและความหมายของคำบนกระดานดำ

3) นักเรียนช่วยกันสรุปคำศัพท์ คำอ่านและความหมายของคำที่ได้จากบทอ่านเสริมเรื่อง “ก๊วกไก่” จากนั้นนักเรียนจดลงในสมุด

4) นักเรียนช่วยกันสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านและบอกแนวคิดที่ได้จากเรื่อง โดยการพูดและออกมาเขียนสรุปใจความสำคัญบนกระดานดำ นักเรียนอ่านออกเสียงพร้อมกัน จากนั้นให้นักเรียนจดลงในสมุด

5) นักเรียนคัดลายมือจากเรื่อง “ก๊วกไก่” แล้วนำมาส่งครู จากนั้นนักเรียนจับคู่กับเพื่อนฝึกท่องจำเรื่อง “ก๊วกไก่” แล้วนำมาท่องให้ครูฟังระหว่างพักกลางวันของทุกวัน

ขั้นสรุป

นักเรียนอ่านเรื่อง “ก๊วกไก่” แล้วร่วมกันสรุปคำ คำอ่าน และความหมายของคำ โดยออกมาเขียนบนกระดานดำ จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันสรุปใจความสำคัญของเรื่อง โดยการพูด

5. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- 5.1 หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
- 5.2 พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2525
- 5.3 บัตรภาพ จำนวน 1 บัตร
- 5.4 แบบฝึกหัด

6. การวัดและประเมินผล

แบบประเมินที่ใช้ในการวัดประเมินผลมีดังต่อไปนี้

- 6.1 แบบประเมินการสังเกต (การทำงานกลุ่ม)
- 6.2 แบบประเมินการอ่าน
- 6.3 แบบประเมินการเขียน (การสรุปใจความ)
- 6.4 แบบประเมินการเขียน (การคัดลายมือ)
- 6.5 แบบประเมินการพูด (การท่องจำ)
- 6.6 แบบประเมินการฟัง

ลงชื่อ.....
(.....)

รองผู้อำนวยการโรงเรียนวิชาการ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ.....
(นางสาวนพมาศ พุ่มฉวี)

ครู คศ. 1

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ตัวอย่าง แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชา ภาษาไทย   ชั้น   ประถมศึกษาปีที่ 2   ภาคเรียนที่ 1/2550
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง   โปงเปาะ   เวลา 1   ชั่วโมง
 สัปดาห์ที่ 4   วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

---

1. สาระการเรียนรู้

การอ่านสะกดคำที่มี ห เป็นอักษรนำ

2. สาระสำคัญ

คำที่มี ห เป็นอักษรนำ ได้แก่ ห นำ ง ห นำ ฉ ห นำ น ห นำ ม ห นำ ร ห นำ ล และ ห นำ ว การอ่านสะกดคำที่มี ห นำ จึงออกเสียงพยัญชนะนำก่อน แล้วจึงสะกดเสียงสระ วรรณยุกต์ และตัวสะกด ทำให้นักเรียนสามารถออกเสียงคำต่างๆ เขียนคำ และใช้คำในภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง ตรงความหมาย ส่วนการแจกลูกคำของคำที่มี ห เป็นอักษรนำ จะเป็นการเปลี่ยนพยัญชนะต้น สระ วรรณยุกต์และตัวสะกดทีละตัว เพื่อให้ได้คำเพิ่มมากขึ้น และนักเรียนได้หลักเกณฑ์ทางภาษาทั้งการอ่านและการเขียนไปพร้อมกัน

3. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

- 3.1 นักเรียนสามารถอ่านสะกดคำและแจกลูกคำที่มี ห เป็นอักษรนำ ได้อย่างถูกต้อง
 (มาตรฐาน ท 1.1.1, ท 4.1.1)
- 3.2 นักเรียนสามารถเขียนคำและใช้คำที่มี ห เป็นอักษรนำ ได้อย่างถูกต้อง
 (มาตรฐาน ท 1.1.1)
- 3.3 นักเรียนสามารถฟัง สังเกต และบอกลักษณะของคำที่มี ห เป็นอักษรนำ ได้อย่างถูกต้อง
 (มาตรฐาน ท 2.1.1)

4. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

- 1) นักเรียนเล่นเกมทายปัญหา โดยนักเรียนออกมาหน้าชั้นเรียน อ่านปัญหาจากแถบประโยคที่ครูเตรียมไว้ให้

แถบประโยคเกมทายปัญหา

ตัวฉันคือใคร ตัวใหญ่ร้องอู๊ด
ตัวฉันคือใคร วิ่งไวร้องจืด
ตัวฉันคือใคร เอาไว้หนุนนอน

เมื่อนักเรียนได้คำตอบแล้ว ให้ออกมาเขียนคำตอบบนกระดานดำ จากนั้นครูเฉลยและนักเรียนอ่านออกเสียงคำพร้อมกัน

2) นักเรียนสังเกตคำบนกระดานดำว่ามีอะไรที่เหมือนกัน และแตกต่างกัน แล้วให้นักเรียนตอบโดยการพูด จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติมว่า คำดังกล่าวมีลักษณะที่เหมือนกันคือ มี ห นำ หน้าพยัญชนะต้นเหมือนกัน บางคำใช้สระต่างกัน แล้วให้นักเรียนเขียนคำและอ่านคำที่มี ห เป็นอักษรนำอีกครั้ง

ขั้นสอน

1) นักเรียนเรียงพยัญชนะและสระบนกระดานดำ จากบัตรพยัญชนะและสระที่ครูนำมาวางไว้บนกระดานดำ ซึ่งจะได้คำดังต่อไปนี้

คำ

หงอน หนอง หนอน หมอง หลาน หลอน หวาน

บัตรพยัญชนะและสระ

คำที่ 1	-อ	หง	น
คำที่ 2	หน	-อ	ง
คำที่ 3	-อ	หน	น
คำที่ 4	-อ	หม	ง
คำที่ 5	-า	หล	น
คำที่ 6	น	หล	-อ
คำที่ 7	น	-า	หว

2) นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 5-6 คน ช่วยกันเปิดพจนานุกรมหาความหมายของคำในข้อ 1 จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน หลังจากนั้นนักเรียนทุกคนช่วยกันสรุปความหมายของคำดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ได้ความหมายที่ถูกต้องตรงความหมาย นักเรียนจดคำ และความหมายของคำ ลงในสมุด

3) ครูอธิบายหลักการอ่านสะกดคำที่มี ห เป็นอักษรนำ ให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านคำที่เรียงบนกระดานดำ จากนั้นนักเรียนอ่านสะกดคำที่มี ห เป็นอักษรนำ ไปที่ละคำ โดยมีครูคอยให้คำแนะนำ

4) นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันออกมาเขียนสะกดคำอ่านจากคำที่มี ห เป็นอักษรนำ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตรวจสอบกันเองว่า คำใดที่นักเรียนเขียนสะกดคำอ่านผิดและแก้ไขให้ถูกต้อง จากนั้นนักเรียนอ่านสะกดคำที่มี ห เป็นอักษรนำอีกครั้ง นักเรียนจดคำ และการเขียนสะกดคำอ่าน ลงในสมุด

5) นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันแจกลูกคำที่มี ห เป็นอักษรนำ ที่นักเรียนช่วยกันเรียงจากบัตรอักษร แล้วเขียนแจกลูกคำในกระดาษที่ครูแจกให้ โดยครูอธิบายว่านักเรียนควรเริ่มแจกลูกคำ โดยเริ่มต้นจากพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกด ตามลำดับ ซึ่งคำที่นักเรียนแจกลูกคำออกมานั้นทุกคำจะต้องมีความหมาย

6) นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอการเขียนแจกลูกคำที่มี ห เป็นอักษรนำบนกระดานดำ แล้วให้นักเรียนช่วยกันพิจารณาว่าคำใดบ้างที่เขียนแจกลูกคำผิดและไม่มี ความหมาย เพื่อจะได้แก้ไขให้ถูกต้องและมีความหมาย จากนั้นครูอธิบายหลักการแจกลูกคำให้นักเรียนฟัง เพื่อให้ นักเรียนเกิดความเข้าใจมากขึ้น นักเรียนจดคำและเขียนแจกลูกคำที่มี ห เป็นอักษรนำ ลงในสมุด

7) นักเรียนทำใบงาน คำที่มี ห เป็นอักษรนำ โดยให้นักเรียนเติมคำลงในช่องว่างให้เป็นประโยคที่สมบูรณ์และมีความหมาย ภายในเวลา 10 นาที จากนั้นครูให้นักเรียนนำมาส่งตรวจในห้องเรียน พร้อมกับอธิบายให้นักเรียนฟัง

ขั้นสรุป

นักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะของคำที่มี ห เป็นอักษรนำ หลักการอ่านสะกดคำและแจกลูกคำ ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันยกตัวอย่างคำที่มี ห เป็นอักษรนำ พร้อมกับเขียนสะกดคำอ่านและเขียนแจกลูกคำบนกระดานดำ มากกลุ่มละ 2 คำ

5. สื่อการเรียนรู้แหล่งการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- 5.1 หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
- 5.2 พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2525
- 5.3 บัตรพยัญชนะและสระ จำนวน 18 บัตร
- 5.4 แดบประโยคเกมทายปัญหา จำนวน 3 แดบ
- 5.5 ใบงาน

6. การวัดและประเมินผล

แบบประเมินที่ใช้ในการวัดประเมินผลมีดังต่อไปนี้

- 6.1 แบบประเมินการอ่าน
- 6.2 แบบประเมินการสังเกต (การทำงานกลุ่ม)
- 6.3 แบบประเมินการพูด
- 6.4 แบบประเมินการฟัง
- 6.5 แบบประเมินการเขียน (การเขียนคำ)
- 6.6 แบบประเมินการสังเกต (ลักษณะของคำ)

ลงชื่อ.....

(.....)

รองผู้อำนวยการโรงเรียนวิชาการ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวนพมาศ พุ่มฉวี)

ครู คศ. 1

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ภาคผนวก จ

แบบบันทึกที่ใช้ในการวัดประเมินการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

อาจารย์อุดมศักดิ์ นาคี	หัวหน้ากลุ่มงานประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานยุทธศาสตร์การศึกษา สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร
อาจารย์จุลศักดิ์ สุขสบาย	อาจารย์ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)
อาจารย์หนึ่งฤทัย เมฆวทัต	อาจารย์ สาขาวิชาการทดสอบและวิจัยทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์
อาจารย์พิรุณพงษ์ แนวทอง	ครู คศ. 2 โรงเรียนสามเสนนอก สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร
อาจารย์รัตนภรณ์ วงศ์ศรีอ่อน	ครู คศ. 1 โรงเรียนสามเสนนอก สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร
รองศาสตราจารย์ประพนธ์ จ้ายเจริญ	อาจารย์ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)
อาจารย์ศุภมาส ด้านพานิช	อาจารย์ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)
อาจารย์ทยาธิดา เลิศชนะ	อาจารย์ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวนพมาศ พุ่มฉวี
วันเดือนปีเกิด	17 พฤศจิกายน 2521
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	683/121 ถนนจรัญสนิทวงศ์ แขวงอรุณอมรินทร์ เขตบางกอกน้อย จังหวัดกรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ 10700
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	ครู คศ. 1
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนวิชาการ ตั้งอยู่เลขที่ 3981 ถนนมิตรไมตรี แขวงดินแดง เขตดินแดง จังหวัดกรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ 10400
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2540	มัธยมศึกษา จากโรงเรียนชลกันยานุกูล อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
พ.ศ. 2544	การศึกษาระดับบัณฑิต (กศ.บ.) วิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา (เกียรตินิยมอันดับ 2) มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี
พ.ศ. 2550	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) วิชาเอกการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ